

FRØYA KOMMUNE

KOMMUNESTYRET		Saksliste
Møtested: Kommunestyresalen, Frøya herredshus	Møtedato: 24.10.2019	Kl. 10:00

Møteinnkalling

Medlemmene innkalles herved til overnevnte møte. Forfall må straks meldes til informasjonen, Tlf 72 46 32 00 eller til postmottak@froya.kommune.no
Varamedlemmer møter etter nærmere beskjed.

Kl. 12.00 **Felles lunsj med det nye kommunestyret.**

Sakliste:

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
127/19	19/2411 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 26.09.19
128/19	19/2420 REFERATSAKER
129/19	19/2303 TERTIALRAPPORT 2. TERTIAL 2019
130/19	19/2289 INNDEKKING AV PREMIEAVVIKET FOR 2018
131/19	19/2288 EGENKAPITALTILSKUDD 2019
132/19	17/2531 FERGE AURE-HITRA - SØKNAD OM ØKONOMISK BIDRAG FRA EIERKOMMUNENE I MINOFAS AS
133/19	17/3395 REGULERINGSPLAN BERGHEIA HØYDEBASSENG - SLUTTBEHANDLING
134/19	19/777 MINDRE ENDRING AV REGULERINGSPLAN BEKKEN MORGENDAGENS OMSORG
135/19	19/2251

ELDRE/BRUKERRÅD - MANDAT/REGLEMENT FOR RÅDET

- 136/19 19/2258
KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET I VALGPERIODEN 2015 - 2019
- 137/19 19/2328
KONTROLLUTVALGETS SVAR PÅ HENVENDELSE FRA NEI TIL VINDKRAFTVERK PÅ FRØYA
- 138/19 19/2257
BUDSJETT FOR KONTROLLARBEIDET 2020
- 139/19 19/2419
ORDFØRERS ORIENTERING
- 140/19 19/2418
RÅDMANNS ORIENTERING
- 142/19 19/1990
POLITISK ORGANISERING - NYE ARBEIDSOMRÅDER TIL FORMANNSKAP HOVEDUTVALGENE OG HOVEDUTVALGSLEDERE

Sistranda, 23.10.19

Berit Flåmo
Ordfører

Siv-Tove Skarshaug
Sekretær

Saksdokumentene er lagt ut til offentlig ettersyn på følgende sted:

www.froya.kommune.no.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
24.10.2019	19/2411	127/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Siv-Tove Skarshaug	033	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
127/19	Kommunestyret	24.10.2019

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 26.09.19

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 26.09.19 godkjennes som framlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 26.09.19

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
24.10.2019	19/2420	128/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Siv-Tove Skarshaug	033	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
128/19	Kommunestyret	24.10.2019

REFERATSAKER

Forslag til vedtak:

Referatene tas til orientering.

Protokoll - Kontrollutvalgets møte 18.09.2019

Referat styringsgruppa 19.09.19

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
24.10.2019	19/2303	129/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Thomas Sandvik	210	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
157/19	Formannskapet	08.10.2019
129/19	Kommunestyret	24.10.2019

TERTIALRAPPORT 2. TERTIAL 2019

Formannskapets innstilling til kommunestyrt:

Kommunestyret tar tertialrapporten for 2.tertial 2019 til orientering

Behandling/vedtak i Formannskapet den 08.10.2019 sak 157/19

Vedtak:

Kommunestyret tar tertialrapporten for 2.tertial 2019 til orientering

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Kommunestyret tar tertialrapporten for 2.tertial 2019 til orientering

Vedlegg:

Tertialrapport 2.tertial 2019

Avkastningsrapport

Sparetiltak høsten 2019

Saksopplysninger:

Tertialrapporten viser totalt et merforbruk på ca. 1 million kr pr 2.tertial for hele kommunen, inkludert finans.

I dette rapporters det om følgende feilkilder som gjør at resultatet ser ut slik det gjør:

1. Det er ikke bokført sykelønnsrefusjoner for juli og august. Dette skyldes sykdom hos sentrale personer i organisasjonen. (Små fagmiljø, og derfor svært sårbart ved sykdom)
 - a. Det er gjort en anslag på utestående, og det vil bli bokført i oktober ca. 1,4 millioner kr i sykelønnsrefusjon for månedene juli og august.
2. Det sentrale lønnsoppgjøret er med i resultatet, og skaper noe avvik på lønn hos virksomhetene. Det er imidlertid ikke gjennomført lokale forhandlinger, disse gjennomføres i uke 38/39. Rådmann har totalt avsatt 3 millioner kr til dette, som vil bli fordelt til virksomhetene etter at alle forhandlingene er gjennomført.

Driftsmessig for virksomhetene er resultatet pr 2. tertial da på ca. 5 millioner i merforbruk. Pga dette merforbruket iverksatte rådmann pr 01.09.19 en sparekatalog i samarbeid med alle virksomhetslederne. Målet er å hente inn mest mulig av de 5 millionene resten av driftsåret.

Tiltakene som er iverksatt ligger i vedlegg til tertialrapporten.

Virksomhetslederne rapporterer månedlig i det digitale verktøyet «KF Bedre styring». Styringsverktøyet har gode muligheter for dokumentasjon og rapporteringsmuligheter, og rådmannen vil jobbe videre med å utvikle dette verktøyet for Frøya kommune.

Prognosene på skatteinngangen for 2019 er i hht budsjett, men ligger litt under samme nivå som for samme periode i 2018. Budsjettet ligger noe høyere enn faktiske inntekter, men inntektsutjevningen tar inn forskjellen, og kommunen kommer inn ca. på budsjettet.

Finansinntektene har et positivt avvik på 7,9 millioner kr. Siden finansinntektene var svært lave i 2018, og kommunen måtte bokføre et tap i verdien av beholdningen, har markedet kommet tilbake og kommunen har et godt 1. og 2.tertial på avkastningen. Det er imidlertid «storpolitikk» som kan påvirker dette fremover, og det er flere ting i verden som kan påvirke norske og internasjonale børser og verdipapirer.

I tråd med signaler fra formannskapet har rådmann 18.september sendt regning til Trønderenergi AS på engangsutbetalingen i samsvar med kontrakten mellom Sarepta AS og Frøya kommune i forbindelse med Frøya Vindkraftpark, totalt 11,2 millioner kr inkludert renter.

Sykefraværet er ned fra 9,2% i 1.tertial til 7,3% i 2.tertial for hele kommunen. Det er korttidsfraværet som har den største endringen. Dette viser at det lønner seg å jobbe med nærværarbeid, og virksomhetene skal ha ros for godt arbeid innen dette området.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
24.10.2019	19/2289	130/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Thomas Sandvik	223	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
156/19	Formannskapet	08.10.2019
130/19	Kommunestyret	24.10.2019

INNDEKKING AV PREMIEAVVIKET FOR 2018

Formannskapetets innstilling til kommunestyrt:

Premieavvik fra 2018 foreslås å dekke fra disposisjonsfond ved følgende budsjettmessige endringer:

D	10907.1101.171	Premieavvik KLP	Kr. 7.768.365
D	10997.1101.171	Arbeidsgiver avg. Premieavvik KLP	Kr. 396.187
K	10908.1101.171	Premieavvik SPK	Kr. 755.825
K	10998.1101.171	Arbeidsgiver avg. Premieavvik SPK	Kr. 38.547
K	19400.9000.880	Bruk av disposisjonsfond	Kr. 7.370.180

Saldo på disposisjonsfondet er pr 01.09.19 kr 90 604 795

Behandling/vedtak i Formannskapet den 08.10.2019 sak 156/19

Vedtak:

Premieavvik fra 2018 foreslås å dekke fra disposisjonsfond ved følgende budsjettmessige endringer:

D	10907.1101.171	Premieavvik KLP	Kr. 7.768.365
D	10997.1101.171	Arbeidsgiver avg. Premieavvik KLP	Kr. 396.187
K	10908.1101.171	Premieavvik SPK	Kr. 755.825
K	10998.1101.171	Arbeidsgiver avg. Premieavvik SPK	Kr. 38.547
K	19400.9000.880	Bruk av disposisjonsfond	Kr. 7.370.180

Saldo på disposisjonsfondet er pr 01.09.19 kr 90 604 795

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Premieavvik fra 2018 foreslås å dekke fra disposisjonsfond ved følgende budsjettmessige endringer:

D	10907.1101.171	Premieavvik KLP	Kr. 7.768.365
D	10997.1101.171	Arbeidsgiver avg. Premieavvik KLP	Kr. 396.187
K	10908.1101.171	Premieavvik SPK	Kr. 755.825
K	10998.1101.171	Arbeidsgiver avg. Premieavvik SPK	Kr. 38.547
K	19400.9000.880	Bruk av disposisjonsfond	Kr. 7.370.180

Saldo på disposisjonsfondet er pr 01.09.19 kr 90 604 795

Vedlegg:

Disposisjonsfondet pr september 2019

Saksopplysninger:

Regnskapet for 2018 er avsluttet med inntektsført netto premieavvik på kr. 7.370.180,00. Dette fremkommer ut fra følgende forhold:

D	219550001	PREMIEAVVIK - KLP	7 768 365
D	219640001	ARBG.AVG - PREMIEAVVIK KLP	396 187
K	239550002	PREMIEAVVIK - SPK	- 755 825
K	239640002	ARBG.AVG - PREMIEAVVIK SPK	- 38 547
		Netto premieavvik:	7 370 180

Vurdering:

Premieavvik er differansen mellom innbetalt pensjonspremie og netto pensjonskostnad. Dersom denne differansen er positiv, blir den inntektsført i regnskapet. Hvis negativ, blir den utgiftsført.

Premieavviket er kun en fiktiv størrelse, da det kun er en føring i regnskapet og endrer ikke oppgjøret vis-à-vis pensjonskassen (premiebetalingen). Regnskapsføringen av premieavviket påvirker kommunens resultat. For 2018 ble den negativt og derfor må inndeckes fra disposisjonsfond

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
24.10.2019	19/2288	131/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Thomas Sandvik	233	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
155/19	Formannskapet	08.10.2019
131/19	Kommunestyret	24.10.2019

EGENKAPITALTILSKUDD 2019

Formannskapets innstilling til kommunestyrt:

Egenkapitaltilskuddet finansieres ved bruk av disposisjonsfondet

Frøya kommune skal betale sin andel av egenkapitaltilskuddet til KLP i 2019. Egenkapitaltilskuddet til KLP for 2019 er på kr 1 172 070.

Saldo på disposisjonsfondet er pr 01.09.19 kr 90 830 789.

Behandling/vedtak i Formannskapet den 08.10.2019 sak 155/19

Vedtak:

Egenkapitaltilskuddet finansieres ved bruk av disposisjonsfondet

Frøya kommune skal betale sin andel av egenkapitaltilskuddet til KLP i 2019. Egenkapitaltilskuddet til KLP for 2019 er på kr 1 172 070.

Saldo på disposisjonsfondet er pr 01.09.19 kr 90 830 789.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Egenkapitaltilskuddet finansieres ved bruk av disposisjonsfondet

Frøya kommune skal betale sin andel av egenkapitaltilskuddet til KLP i 2019. Egenkapitaltilskuddet til KLP for 2019 er på kr 1 172 070.

Saldo på disposisjonsfondet er pr 01.09.19 kr 90 830 789.

Saksopplysninger:

KLP's egenkapital består av egenkapitaltilskudd og egenkapitalfond. Ved etablering av et kundeforhold i KLP må kunden innbetale et egenkapitaltilskudd, og kunden forplikter også til å

skyte inn ytterlige egenkapitaltilskudd dersom styret krever det. Ved flytting av kundeforholdet får kunden utbetalt sin andel av egenkapitaltilskuddet. Krav på egenkapitaltilskudd for 2019 er kr 1 172 070.

Egenkapitaltilskuddet i KLP skal føres i investeringsregnskapet. Egenkapitaltilskuddet skal føres i regnskapet for kjøp av andeler og kan ikke lånefinansieres, så det må enten dekkes av ubundne investeringsfond eller ved overføringer fra driftsregnskapet. Overføringer fra driftsregnskapet er avhengig av et positivt resultatregnskap.

Egenkapitaltilskuddet i KLP foreslås finansiert fra disposisjonsfond.

Vurdering:

Frøya kommune skal fortsatt være kunde i KLP, og må dermed følge kravet om å betale inn egenkapitaltilskuddet.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
24.10.2019	17/2531	132/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Nils Jørgen Karlsen	223	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
171/17	Formannskapet	17.10.2017
152/19	Formannskapet	08.10.2019
132/19	Kommunestyret	24.10.2019

FERGE AURE-HITRA - SØKNAD OM ØKONOMISK BIDRAG FRA EIERKOMMUNENE I MINOFAS AS

Formannskapetets innstilling til kommunestyrt:

- Kommunestyret er positive til at nytt ferjesamband mellom Kjørsvikbugen og Laksåvika etableres
- Kommunestyret gir oppdrag til rådmannen å følge utviklingen i prosjektet, spesielt rundt finansiering
- Finansiering av Minofas tas inn i budsjettforhandlingene i Frøya kommune, høsten 2019.

Behandling/vedtak i Formannskapet den 08.10.2019 sak 152/19

Vedtak:

- Kommunestyret er positive til at nytt ferjesamband mellom Kjørsvikbugen og Laksåvika etableres
- Kommunestyret gir oppdrag til rådmannen å følge utviklingen i prosjektet, spesielt rundt finansiering
- Finansiering av Minofas tas inn i budsjettforhandlingene i Frøya kommune, høsten 2019.

Enstemmig.

Behandling/vedtak i Formannskapet den 17.10.2017 sak 171/17

Vedtak:

1. Frøya kommune bevilger kr. 50.000 til ferjeselskapet Minofas AS – under forutsetning av at de andre eierkommunene bidrar med samme beløp.
2. Bevilgningen dekkes gjennom bruk av reserverte tilleggsbevilgninger, konto 14.901.1100.325. Ny saldo: 2.000,-.

Enstemmig.

Behandling:

Forslag til vedtak/innstilling:

- Kommunestyret er positive til at nytt ferjesamband mellom Kjørsvikbugen og Laksåvika etableres
- Kommunestyret gir oppdrag til rådmannen å følge utviklingen i prosjektet, spesielt rundt finansiering
- Finansiering av Minofas tas inn i budsjettforhandlingene i Frøya kommune, høsten 2019.

Vedlegg:

Anmodning om økonomisk bidrag til realisering av ferge Aure - Hitra

Saksopplysninger:

Midt-Norsk Fergeallianse (Minofas – etablert i 2009) eies av kommunene Aure, Smøla, Kristiansund, Hitra, Frøya og Hemne kommuner og Kristiansund og Nordmøre Havn IKS. Selskapet har som formål å få etablert fergesamband mellom Kjørsvikbugen Aure og Laksåvika på Hitra. Dette vil bli et fylkeskommunalt fergesamband, og det vil binde sammen kysten gjennom å koble sammen FV 680 i Møre og Romsdal og FV 713 i Trøndelag.

Eierkommunene i Minofas har lagt ned et betydelig arbeid for at fergesambandet skal bli en realitet. Økonomisk har Frøya kommune tidligere bevilget penger til drift av Minofas:

2012:	100.000	171/17 (12/326)
2017:	50.000	202/12 (17/2531)

Gjennom tidligere vurderinger er rådmannen kjent med at Frøya kommune i sin tid ikke gikk hardt ut mot at ferjeforbindelsen Forsnes-Smøla-Kristiansund ble lagt ned, nettopp med begrunnelse at ferjeforbindelse Laksåvika-Kjørsvikbugen ville bli en realitet.

Det er tilnærmet blitt regelen at berørte kommuner forventes å delta finansielt for å styrke muligheten for at ønskede fylkeskommunale eller statlige samferdselsprosjekter skal bli realisert. Dette gjelder også for ferge Aure-Hitra.

Arbeidet som har blitt lagt ned førte til at kommunaldepartementet uttalte seg i 2018. Hovedpunktene i dette kunne oppsummeres slik:

- Ferge Aure-Hitra kan innlemmes i det fylkeskommunale inntektssystemet fra 3. driftsår
- Dette tilsvarer ca. 20 mill. kr årlig fra staten til fylkeskommunen til nytt samband Aure-Hitra, etter den finansieringsordningen som gjelder for andre fylkeskommunale fergesamband i dag
- Regionen må finne en løsning på finansiering av 2 års drift av fergesambandet først, før det kan innlemmes i inntektssystemet

- Det er grunn til å tro at det årlige tilskuddsbehovet for drift av et fergesamband som Aure-Hitra, vil ligge på mellom 15-20 mill. pr. år, bl.a. avhengig av hvilken energiløsning som velges

Med bakgrunn i svaret fra kommunaldepartementet, fattet Samferdselsutvalget i Møre og Romsdal (14.03.18) og Transportutvalget i Trøndelag (14.11.18) positive vedtak med støtte til det videre arbeidet med fergeforbindelsen.

I Samferdselsutvalgets Møre og Romsdal sitt møte 12.06.19, i sak 44/19 ble følgende vedtak fattet:

1. Samferdselsutvalet ber om at ferjekai og tilkomstveg i Kjørsvikbugen blir satt opp på den uprioriterte lista ved neste rullering av investeringsprogram for fylkesvegar
2. Samferdselsutvalet ber om at Trøndelag fylkeskommune fattar tilsvarende vedtak
3. Nye utrekningar av driftskostnader og inntekter, og vurdering av seglingsleia, skal gjennomførast før ytterligare planlegging av infrastrukturtiltak på land blir gjennomført. Vidare planlegging skal først skje når prosjektet er finansiert i økonomiplana
4. Samferdselsutvalet ber administrasjonen vere orientert om, og delta aktivt i arbeidet med innovasjon og utvikling av nye løysningar for vegelementa. Jamfør T-25/17
5. Når prosjektet nærmar seg realisering, skal fylkeskommunane, kommunane og andre interessenter gå i dialog om finansiering

I Fylkesutvalget Trøndelag sitt møte 18.06.19, i sak 183/19 ble følgende vedtak fattet:

1. Ett nytt ferjesamband mellom Kjørsvikbugen i Aure kommune og Laksåvika i Hitra kommune vil kunne utvide og styrke bo- og arbeidsmarkedsregionen i grenseområdet mellom Trøndelag og Møre og Romsdal
2. Fylkesutvalget viser til positive vedtak fra flere kommuner på Nordmøre og Møre og Romsdal fylkeskommune for å oppnå realisering av denne nye ferjeforbindelsen
3. Fylkesutvalget viser også til arbeidet med delstrategi sjø. Arbeidet med realisering av ny teknologi og nye eier- og driftsformer må også ses på i dette arbeidet
4. Fylkesutvalget ber om at arbeidet med prosjektet fortsetter. Nye utredninger av driftskostnader og inntekter, og vurdering av seilingsled skal gjennomføres. Utredninger og planlegging av infrastrukturtiltak på land må også gjennomføres i dialog med kommuner og Møre og Romsdal fylkeskommune
5. Fylkesrådmannen bes fortsette dialogen med Møre og Romsdal fylkeskommune og kommunene for finansiering av det videre arbeidet

Det nedlagte arbeidet har fått gjennomslag for at fergeforbindelsen kan bli en realitet. Nye økonomiske analyser anslår at behovet er ca 46 millioner for de to første driftsårene før sambandet kommer inn under inntektssystemet fra 3. år. Det er i den forbindelse det ønskes bidrag fra Frøya kommune.

Hitra og Aure har gått inn med 5.000.000 hver til prosjektet, Hemne med 4 millioner.

Vurdering:

Frøya kommune har som eierkommune i Minofas tidligere gått inn med midler til gjennomføring av prosjekteringen. Det er nå snakk om igangsetting og midlene det bes om er

av en annen størrelsesorden enn tidligere. Av de 46 millioner som kreves har Aure og Hitra vedtatt å bidra med 5 millioner hver, og Hemne med 4 millioner. Resterende finansiering er uklar på nåværende tidspunkt, men at det dreier seg om investeringer i millionklassen for Frøya kommune er realistisk. Rådmannen mener at en fergeforbindelse mellom Aure og Hitra vil ha positive ringvirkninger for Frøyas befolkning og næringsliv.

At det forventes at eierkommunene bidrar må uansett ses opp i mot den lokale kommuneøkonomien. Frøya kommune har mange store og kostnadskrevende prosjekter pågående og under planlegging. Rådmannen mener derfor at Minofas må tas inn i budsjettdiskusjonen høsten 2019, og evt. bevilging må legges i økonomiplanen.

De vedtak som er fattet i begge fylkeskommunene, at dialog om finansiering skal skje når konkret informasjon om bl a ny teknologi, eier- og driftsform, investerings- og driftsbudsjett, støttes av rådmannen.

Rådmannen tilrår derfor at:

- Kommunestyret er positive til at nytt ferjesamband mellom Kjørsvikbugen og Laksåvika etableres
- Kommunestyret gir oppdrag til rådmannen å følge utviklingen i prosjektet, spesielt rundt finansiering
- Finansiering av Minofas tas inn i budsjettforhandlingene høsten 2019

Rådmann vil legge søknad om dekning til minofas som et tiltak i budsjettprosessen 2019/økonomiplanperioden

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
24.10.2019	17/3395	133/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Espen Skagen	PLAN 1620201716	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
73/19	Hovedutvalg for forvaltning	16.05.2019
164/19	Hovedutvalg for forvaltning	17.10.2019
133/19	Kommunestyret	24.10.2019

REGULERINGSPLAN BERGHEIA HØYDEBASSENG - SLUTTBEHANDLING

Hovedutvalg for forvaltnings innstilling til kommunestyret:

I henhold til Plan- og bygningsloven § 12-12, vedtar Frøya Kommune å egengodkjenne Reguleringsplan Bergheia høydebasseng, gnr. 10 bnr. 48 mfl. (planid: 1620201716), som vist på plankart datert, 03.10.2019, planbestemmelser og planbeskrivelse datert 07.10.2019.

Behandling/vedtak i Hovedutvalg for forvaltning den 17.10.2019 sak 164/19

Vedtak:

I henhold til Plan- og bygningsloven § 12-12, vedtar Frøya Kommune å egengodkjenne Reguleringsplan Bergheia høydebasseng, gnr. 10 bnr. 48 mfl. (planid: 1620201716), som vist på plankart datert, 03.10.2019, planbestemmelser og planbeskrivelse datert 07.10.2019.

Enstemmig.

Hovedutvalg for forvaltnings behandling i møte 17.10.19:

Halgeir Hammer ber sin habilitet vurdert da far er grunneier og Halgeir Hammer forvalter eiendommen.

Halgeir Hammer ble enstemmig vurdert inhabil.

Behandling/vedtak i Hovedutvalg for forvaltning den 16.05.2019 sak 73/19

Vedtak:

1. Hovedutvalg for forvaltning vedtar å legge reguleringsplan for Bergheia Høydebasseng (planid 1620201716) med planbeskrivelse datert 23.04.19, plankart datert 02.05.19 og planbestemmelser datert 23.04.19 ut på høring og offentlig ettersyn i 6 uker i medhold av plan- og bygningslovens § 5-2 og § 12-10.
2. Rådmannen skal før sluttbehandling i Kommunestyret sørge for at planens innhold og framstilling blir digitalisert og kvalitetssikret, samt at det blir foretatt eventuelle mindre suppleringer og justeringer.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

I henhold til Plan- og bygningsloven § 12-12, vedtar Frøya Kommune å egengodkjenne Reguleringsplan Bergheia høydebasseng, gnr. 10 bnr. 48 mfl. (planid: 1620201716), som vist på plankart datert, 03.10.2019, planbestemmelser og planbeskrivelse datert 07.10.2019.

Vedlegg:

1. Planbeskrivelse, datert 07.10.2019
2. Planbestemmelser, datert, 07.10.2019
3. Plankart, målestokk: 1:1000, datert 03.10.2019
4. ROS-analyse, datert 05.12.2018
5. Vedlegg: Rapport fra arkelogisk undersøkelse
6. Vedlegg: Sammenstilling av uttalelser fra sektormyndigheter

Saksopplysninger:

Planforslaget

Forslag til reguleringsplan Bergheia høydebasseng (planid:1620201716) er mottatt fra On arkitekter og ingeniører AS 18.12.2018. Revidert forslag mottatt 24.04.2019. Det er foretatt noen små justeringer i plankart mottatt 02.05.2019.

Hensikt med regulering

Hensikten med reguleringen er å tilrettelegge for bygging av nytt høydebasseng på Bergheia. Delvis ny vei, og oppgradering av eksisterende. Nytt høydebasseng skal sikre nødvendig nåværende og fremtidig kapasitet på vann.

Beliggenhet, eksisterende forhold

Høydebassenget ligger på Bergheia, Hammervika. Sør-øst for planen ligger detaljreguleringsplanen for Falbergheia (planid: 1620199601) vedtatt 27.06.1996. Området som omfattes av reguleringsplanen ligger innenfor Landbruk, natur- og friluftsområde (LNF-område) i Kommuneplanens arealdel (KPA) og består stort sett av åpen fastmark

Forhold til overordnede planer

Planområdet er i KPA avsatt til LNF-område. Planforslaget er i strid med KPA som kun tillater tiltak tilknyttet stedbunden næring, jfr. pkt. 4.4.1.

Førstegangs behandling

Det er gjort noen små endringer i forhold til 1. gangsbehandlingen. Endringene går på at det ikke skal legges til rette for parkering inne i reguleringsområdet. Det er heller ikke et ønske at det tilrettelegges for utfart eller parkering. Momenter som omhandler bruk av området til utfart og parkering tilknyttet aktiviteter til denslag er derfor fjernet fra planen.

Høringsuttalelser

Planforslaget ble lagt ut til offentlig ettersyn i perioden fra 20.05.2019 til 05.06.2019. I samme periode ble forslaget sendt regionale myndigheter, berørte grunneiere, m.fl. til uttalelse. Det kom inn totalt 4 uttalelser. Disse følger saken som utrykte vedlegg. Hovedtrekkene i merknadene er referert nedenfor.

Avsender	Merknad	Rådmannens kommentar
Trøndelag Fylkeskommune 03.06.2019	Fylkeskommunen omtaler det som omhandler kulturminner i planen. Det er ellers ingen andre merknader.	Dette blir fulgt opp i byggesak.
Fylkesmannen Trøndelag 26.06.2019	Fylkesmannens faglige råd er at det legges til rette for parkering i bunnen av veien, for å hindre privatbiltrafikk opp til toppen. Dette vil bidra til at området blir et turmål heller enn et utgangspunkt for turer, og vil kunne begrense negative effekt på en sårbar art. Fylkesmannen gir faglig råd om at det tas inn en bestemmelse som sikrer universell utforming i reguleringsbestemmelsene.	Kommunen kommer ikke til å tilrettelegge for parkering innenfor planområdet. Dette er fjernet fra plankart, planbestemmelsene og planbeskrivelsen. Området skal ikke brukes til allemnyttig formål. Rådmannen mener at de hensyn som skal ivaretas blir ivaretatt gjennom TEK og arbeidsmiljøloven (aml).
Mattilsynet	Mattilsynet skriver at man forventer en risikovurdering vedr planene om å legge til rette for allmen ferdsel og parkering i kombinasjon med høydebassenget, og mener at dette er en uheldig kombinasjon, da det kan medføre uheldige konsekvenser.	Kommunen kommer ikke til å tilrettelegge for parkering innenfor planområdet. Dette er fjernet fra plankart, planbestemmelsene og planbeskrivelsen. Området rundt høydebasseng skal sperres for allmen ferdsel og udvedkommende.

Innsigelser

Det er ikke varslet innsigelser til planen fra fylkeskommunen, nabokommuner eller statlige fagmyndigheter hvis saksområde blir berørt. Kommunestyret kan dermed vedta reguleringsplanen.

Endringer etter første- gangs behandling

Parkeringsplass i plankartet er fjernet, arealet er tatt ut av planen. Bestemmelsene og planbeskrivelsen er endret som følge av dette.

Konsekvensutredning

Planforslaget er vurdert i henhold til gjeldende KU-forskrift. Forslaget utløser ikke krav om konsekvensutredning.

Lovhjemler

I henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12, legges saken frem for kommunestyret til vedtak.

Vurdering:

Innkomne merknader

Vurdering av de enkelte innkomne uttalelsene fremgår av kommentarene over.

Samlet vurdering:

Planforslaget er godt bearbeidet og vil ikke komme i konflikt med det omkringliggende. Planforslaget antas å være lite kontroversielt. Plan har en tilfredsstillende utforming og kvalitet.

Behovet for økt vannkapasitet øker i takt med utbygging av boliger og næring/industri. Frøya kommune er under sterkt utbyggingspress, og det er derfor nødvendig å møte dagens- og morgendagens behov. Høydebassenget skal oppføres ved et eksisterende basseng og tiltaket vurderes å ha stor samfunnsmessig verdi.

I henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12, legges saken frem for kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

I henhold til Plan- og bygningsloven § 12-12, vedtar Frøya Kommune å egengodkjenne Reguleringsplan Bergheia høydebasseng, gnr. 10 bnr. 48 mfl. (planid: 1620201716), som vist på plankart datert 03.10.2019, planbestemmelser og planbeskrivelse datert 07.10.2019.

Forhold til overordna planverk:

Kommueplanen arealdel for Frøya Kommune

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
24.10.2019	19/777	134/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Espen Skagen	PLAN 1620201705	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
158/19	Hovedutvalg for forvaltning	17.10.2019
134/19	Kommunestyret	24.10.2019

MINDRE ENDRING AV REGULERINGSPLAN BEKKEN MORGENDAGENS OMSORG

Hovedutvalg for forfaltnings innstilling til kommunestyret:

1. I medhold av pbl. § 12-14 vedtas endring av planbestemmelser for reguleringsplan Bekken (planid: 1620201705).
2. Rådmannen skal etter sluttbehandling i Kommunestyret sørge for at planen innhold og framstilling blir digitalisert og kvalitetssikret, samt at et blir foretatt eventuelle mindre suppleringer og justeringer.

Behandling/vedtak i Hovedutvalg for forvaltning den 17.10.2019 sak 158/19

Vedtak:

1. I medhold av pbl. § 12-14 vedtas endring av planbestemmelser for reguleringsplan Bekken (planid: 1620201705).
2. Rådmannen skal etter sluttbehandling i Kommunestyret sørge for at planen innhold og framstilling blir digitalisert og kvalitetssikret, samt at et blir foretatt eventuelle mindre suppleringer og justeringer.

Enstemmig.

Forslag til:

1. I medhold av pbl. § 12-14 vedtas endring av planbestemmelser for reguleringsplan Bekken (planid: 1620201705).
2. Rådmannen skal etter sluttbehandling i Kommunestyret sørge for at planen innhold og framstilling blir digitalisert og kvalitetssikret, samt at et blir foretatt eventuelle mindre suppleringer og justeringer.

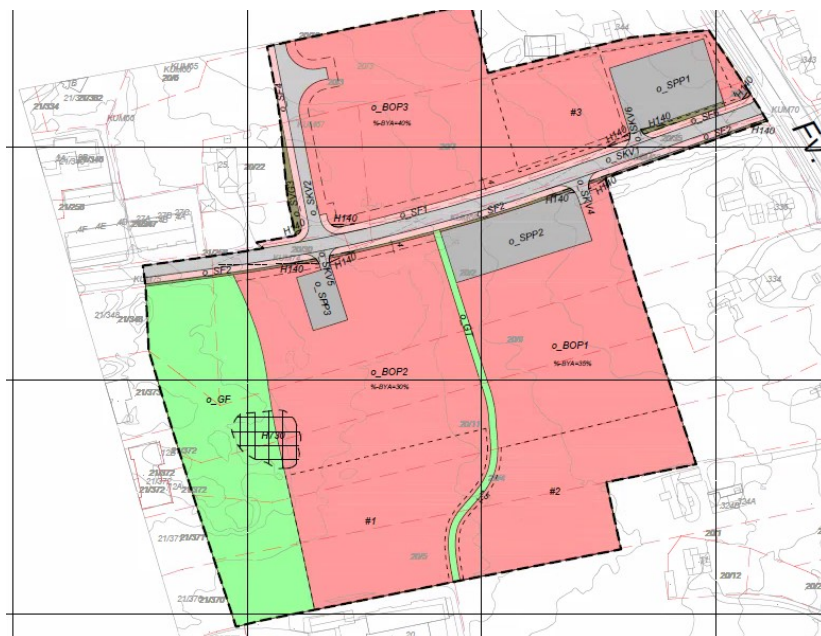
Vedlegg

1. Plankart, datert 12.09.2018
2. Planbestemmelse, revidert 12.09.2019

3. Søknad om mindre endring
4. Uttalelse fra Fylkesmannen i Trøndelag
5. Uttalelse fra Trøndelag Fylkeskommune
6. Uttalelse fra Gunn Skagen, eier av 20/22

Saksopplysninger

Reguleringsplanen for Bekken (planid: 1620201705) ble egengodkjent den 27.09.2018. XPRO søkte på vegne av Frøya kommune 20.03.2019 om å endre reguleringsbestemmelsene for maksimalt tillatt høyde for gesims og møne for området BOP 1 i reguleringsplanen, som vist på kartutsnitt.

Det ønskes følgende endringer markert i rødt for reguleringsbestemmelse § 4.1 b):

Utnyttelsesgrad og maksimalt tillatt høyde:

Område	Gesimshøyde	Mønehøyde	Utnyttelse (%BYA)
o_BOP1	€+22 C+24	€+25 C+27	35 %
o_BOP2	C+26	C+29	30 %
o_BOP3	C+24	C+27	40 %

Det er tillatt med sokkeletasje eller kjeller. Høyde beregnes etter gjennomsnittlig planert terreng.

Begrunnelse (utdrag fra søknad)

Bakgrunnen for ønsket endring er at det er gjennomført en plan- og designkonkurranse hvor vinnerforslaget har et avvik på mønehøyde på inntil 2 meter for deler av bygningsmassen. Høydekravene som er stilt for o_BOP1 er dermed for lav til å kunne få en formålstjenlig sammenføring av bygningsvolumene på hhv o_BOP1 og o_BOP2. Konkurranses grunnlaget for Frøya helsehus forutsetter at bygningsvolumene skal henge sammen både mht. til den daglige driften, sambruksfordeler og bemanningssituasjon.

Sett hen til at avviket er mindre enn 10 %, tidligere endrings- og dispensasjonspraksis i kommunen, og at det ikke var innsigelser eller naboklager til reguleringsplanen, er det etter vårt skjønn grunn til å anta

at den aktuelle endring kan behandles administrativt etter § 12-4 (2), alternativt som en dispensasjon etter § 19-2. Formodentlig er imidlertid en administrativ endring å foretrekke.

Lovgrunnlag

I henhold til plan- og bygningsloven § 12-14 så er det åpnet for å foreta mindre vesentlige endringer uten at dette utløser krav om ny og full planprosess. Med mindre endringer menes endringer som ikke har nevneverdig betydning for noen berørte parter eller interesser. Før det kan treffes endelig vedtak i saken må den forelegges berørte myndigheter, og eierne og festerne av eiendommer som direkte berøres av vedtaket skal gis anledning til å uttale seg. Hensikten med dette er å avklare om berørte myndigheter og parter har innvendinger. Dersom det skulle være innvendinger vil ikke saken kunne behandles som en mindre vesentlig endring, jfr. pbl. § 12-14 og Miljøverndepartementets veileder T-1490 pkt. 2.9. Kommunens avslag på en reguleringsendring vil ikke kunne påklages av søker.

Kommunestyret kan i samsvar med kommuneloven delegere myndighet til å treffe vedtak om mindre endringer i reguleringsplan eller til å vedta utfyllinger innenfor hovedtrekkene i reguleringsplanen. Det er hensiktsmessig at mindre endringer kan behandles på en enklere måte. Rådmann har ikke fått delegert denne myndighet, saken sendes derfor over til behandling til hovedutvalget for forvaltning for innstilling til Kommunestyret.

Naturmangfoldloven

Alle saker som berører natur og miljø skal vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8- 12 (jf. nml § 7). Det omsøkte tiltaket berører ikke spesielle økosystemer, flora eller fauna. Tiltaket vil ikke true arter eller planter på rødlista, ei heller verneområder, nærområder til verneområde, marint beskyttede områder eller vernede vassdrag. En anser dermed at prinsippene bak nml §§ 8- 12 er vurdert.

Merknader

Søknad om mindre endring ble sendt på begrenset høring til sektormyndigheter og berørte grunneiere den 04.04.2019. Det er innkommet 3 høringsuttalelser.

	Merknad	Rådmannens kommentar
Fylkesmannen i Trøndelag	Fylkesmannen har mottatt ovennevnte mindre endring til uttalelse. Fylkesmannen har ut i fra sine fagområder ingen merknader til saken.	Ok, ingen merknader
Trøndelag fylkeskommune	Vi viser til deres oversendelse av 04.04.2019. Endringen innebærer at maksimalt tillatt høyde for gesims og møne i område BOP_1 (Frøya helsehus) økes med 2 meter. Trøndelag fylkeskommune anser dette for å være innenfor kommunens handlingsrom og har ingen merknader til endringen.	Ok, ingen merknader
Gunn Skagen, eier av gnr/bnr 20/22	Jeg som eier eiendommen grensende til det nye Helsehuset dere skal bygge på Bekken har et forslag til dere da denne eiendommen blir eneste lavhus bebyggelse i området, og som kommer til å bli innebygd og jeg	Rådmannen anser denne merknaden til å ikke handle om omsøkte endring på 2 meter, men på reguleringsplanen som helhet.

	mister all min utsikt fra boligen. Om det kan være av interesse å kjøpe eiendommen. Jeg synes at det er fryktelig trist at dette ødelegger alt for meg. Håper dere vil ta dette til vurdering.	
--	---	--

Vurdering

Rådmannen mener at den samlede påvirkningen av endringen er relativt liten, da avviket er mindre enn 10%. Slik forslaget foreligger nå, er det ikke behov for en full planrevidering, og endring av bestemmelsen § 4.1b) kan endres som en mindre vesentlig endring, jf. pbl. § 12-14. Det har heller ikke kommet inn noen innvendinger mot endringen.

Endringen sørger for en sammenføring av bygningsvolumene som er gunstig med tanke på den daglige driften, sambruksfordeler og bemanningssituasjon. Avviket er mindre enn 10 % og anses ikke som en vesentlig endring.

Konklusjon

Rådmannen tilrår at endringen av reguleringsbestemmelse § 4.1 b) for reguleringsplan Bekken (planid 1620201705) vedtas i medhold av pbl. § 12-14.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
24.10.2019	19/2251	135/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Veronica Furuvik	033	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
151/19	Formannskapet	08.10.2019
135/19	Kommunestyret	24.10.2019

ELDRE/BRUKERRÅD - MANDAT/REGLEMENT FOR RÅDET

Formannskapets innstilling til kommunestyret:

1. Eldreråd og Brukerråd slås sammen til ett utvalg og benevnes som Frøya Eldre- og Brukerråd. (FEB)
2. Rådet blir bestående av 7 medlemmer, 3 medlemmer fra eldres representanter og 3 medlemmer fra bruker representanter, og brukerombud.
3. Kommunestyret velger leder og nestleder.
4. Ombudets stillingsprosent settes til 20%. Stillingen lyses ut.
5. Rådet konstituerer seg selv utover dette.
6. Forslag til reglement for Eldre- og Brukerråd vedtas som vedlagt.
7. Utvalget evalueres 1 år etter at brukerombud er tilsatt.

Behandling/vedtak i Formannskapet den 08.10.2019 sak 151/19

Vedtak:

1. Eldreråd og Brukerråd slås sammen til ett utvalg og benevnes som Frøya Eldre- og Brukerråd. (FEB)
2. Rådet blir bestående av 7 medlemmer, 3 medlemmer fra eldres representanter og 3 medlemmer fra bruker representanter, og brukerombud.
3. Kommunestyret velger leder og nestleder.
4. Ombudets stillingsprosent settes til 20%. Stillingen lyses ut.
5. Rådet konstituerer seg selv utover dette.
6. Forslag til reglement for Eldre- og Brukerråd vedtas som vedlagt.
7. Utvalget evalueres 1 år etter at brukerombud er tilsatt.

Enstemmig.

Formannskapets behandling i møte 08.10.19:

Følgende omforente forslag til vedtak ble fremmet:

1. Eldreråd og Brukerråd slås sammen til ett utvalg og benevnes som Frøya Eldre- og Brukerråd. (FEB)
2. Rådet blir bestående av 7 medlemmer, 3 medlemmer fra eldres representanter og 3 medlemmer fra bruker representanter, og brukerombud.
3. Kommunestyret velger leder og nestleder.
4. Ombudets stillingsprosent settes til 20%. Stillingen lyses ut.
5. Rådet konstituerer seg selv utover dette.
6. Forslag til reglement for Eldre- og Brukerråd vedtas som vedlagt.
7. Utvalget evalueres 1 år etter at brukerombud er tilsatt.

Enstemmig.

Rådmanns forslag falt enstemmig.

Forslag til vedtak:

1. Eldreråd og Brukerråd slås sammen til ett utvalg og benevnes som Frøya Eldre- og Brukerråd. (FEB)
2. Rådet blir bestående av 7 medlemmer, 3 medlemmer fra eldres representanter og 3 medlemmer fra bruker representanter.
3. Kommunestyret velger leder og nestleder.
4. Leder blir kommunens eldre- og brukerombud. Ombudets stillingsprosent er 10%.
5. Rådet konstituerer seg selv utover dette.
6. Forslag til reglement for Eldre- og Brukerråd vedtas som vedlagt.

Vedlegg:

K-sak 93/19

K-sak 175/18

Forslag til «Reglement for Eldre/Brukerråd»

Høringsnotat «Lov om Eldreombudet»

Saksopplysninger:

§ 5-12. Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom.

Stortinget vedtok i 2018 en bestemmelse i ny kommunelov om at alle kommuner og fylkeskommuner plikter å opprette råd for eldre, for personer med funksjonsnedsettelse og for ungdom. Forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd for eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom (forskrift om medvirkningsordninger) trer i kraft fra og med det konstituerende møte i det enkelte kommunestyre og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023.

Bakgrunn for saken:

I K-sak 175/18 (18/3352) ble følgende vedtatt:

- Kommunestyret nedsetter en arbeidsgruppe som et adhoc-utvalg for gjennomgang av den politiske organiseringen med sikte på å gjøre det mer engasjerende å være folkevalgt i Frøya kommune.
- Arbeidsgruppens oppgave/mandat er gjennomgang av dagens folkevalgte organisering inkludert oppgave-, rolle- og myndighetsdelingen internt mellom de folkevalgte organene samt mellom

folkevalgte og administrasjon. Herunder bør arbeidsgruppen vurdere alternative former for organisering av kommunestyrets arbeid med underliggende organer.

- Arbeidsgruppen legger til rette for at partiene kan gis mulighet for interne drøftinger mellom møtene i arbeidsgruppen.
- Arbeidsgruppen legger fram sitt forslag for formannskapet innen påske 2019, slik at kommunestyret kan treffe endelig vedtak før sommeren 2019.
- Arbeidsgruppen settes sammen av alle gruppelederne i kommunestyret med ordfører som leder. Rådmannen tiltrer gruppen med forslagsrett.

I kommunestyre møte 29.08.19, K-sak 93/19 pk. 2 ble det vedtatt at eldreråd og brukerråd slås sammen til ett utvalg og der leder av dette utvalget også blir kommunens brukerombud.

Lov om kommunale og fylkeskommunale eldrelov(eldrerådslova)

§ 4 a. (Skiping av felles råd med menneske med nedsett funksjonsevne)

Kommunane kan vedta å opprette felles råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne.

Kommunestyra vedtek mandatet for og samansetjinga av råda. Ved val av representantar for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne skal organisasjonane deira ha rett til å kome med framlegg.

Leiaren og nestleiaren for rådet blir oppnemnde av kommunestyret. Elles gjeld reglane i denne lova og lov 17. juni 2005 nr. 58 om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m. så langt dei høver.

Hva skal et slikt råd ivareta?

Rådet skal sørge for at mennesker med nedsatt funksjonsevne blir sikret en åpen, bred og tilgjengelig medvirkning i arbeidet med saker som er særlig viktige for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Dette gjelder bla. adkomst, arbeid mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne og tjenester for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Rådet skal også se til alle saker som gjelder levekårene for eldre.

Ombudsrollen:

Vedtak gjort i K-sak 93/19 pk. 2 fastsetter at leder for eldre og brukerråd blir kommunens brukerombud.

Bakgrunn for saken:

Dette fordi det er svært vanskelig å rekruttere brukerombud, (liten stillingsprosent, 10% pr i dag) og en tro på at rollen vil utøves bedre om dette kan knyttes sammen med ledervervet for eldre/brukerrådet.

Etter at høring om Lov om Eldreombud ble lagt fram viser det seg å være mer hensiktsmessig å bruke leder av Eldre- og Brukerråd som Eldre- og brukerombud.

Høringen går ut på at departementet ønsker å opprette en ombudsordning for eldre.

(Se høringsnotat Lov om Eldreombudet 06.09.19 fra Helse- og omsorgsdepartementet.)

Ombudets oppgaver:

Tidligere har brukerombudets oppgavert bestått av å gi råd og veiledning til mottakere og pårørende av helse, omsorg og oppvekst tjenester. Da det blir mest hensiktsmessig å slå sammen brukerombud og eldreombud vil oppgavene bestå av å gi råd, veiledning til mottakere og pårørende av helse, omsorg og oppvekst-tjenester, samt engasjere seg i og arbeide med alle temaer som berører eldre/brukerinteresser på alle samfunnsområder.

Ombudets oppgave vil være å arbeide på systemnivå og fremme eldres/brukerinteresser overfor både offentlige og private aktører. Ved å arbeide på systemnivå vil ombudet kunne bidra til at eldre/brukerinteressene ivaretas i det helhetlige bilde på tvers av samfunnsområder.

Ombudet bør ikke ha myndighet til å avgjøre enkeltsaker, men kunne uttale seg og gi veiledning i den grad det er hensiktsmessig i arbeidet med å fremme eldre/brukerinteresser.

Vurdering:

Forslag på navn til rådet:

1. Eldreråd og Brukerråd slås sammen, og benevnes som Brukerråd.
2. Eldreråd og Brukerråd slås sammen, og benevnes som Eldre- og brukerråd.

Dagens Eldreråd og Brukerråd inneholder felles oppgaver og interesser, men har forskjellig målgruppe. Eldreråd har fokus på eldres rettigheter og levekår, og Brukerråd har fokus på personer med funksjonsnedsettelse. Ved å benevne fremtidige råd som Brukerråd, kan de eldres interesser og rettigheter bli utelatt. Rådmannen vurderer det da mest hensiktsmessig å benevne rådet som Eldre- og Brukerråd.

Eldre- og brukerråd oppnevnes i henhold til Lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd av 08.11.91 og i henhold til Lov om råd eller annen representasjonsordning i kommuner og fylkeskommuner for mennesker med nedsatt funksjonsevne m.m. av 17.06.05.

Rådmannen anbefaler at rådet blir bestående av 7 medlemmer som oppnevnes av kommunestyret. 3 medlemmer fra dagens Eldreråd, 3 medlemmer fra dagens Brukerråd og 1 leder som får ombudsoppgaven. Bakgrunnen for dette er at det skal være balanse mellom de to tidligere råds interesser.

Ombudsrollen:

Etter at høring om Lov om Eldreombud ble lagt fram viser det seg å være mer hensiktsmessig å bruke leder av eldre og brukerråd som eldre- og brukerombud.

Høringen går ut på at departementet ønsker å opprette en ombudsordning for eldre.

(Se høringsnotat Lov om Eldreombudet 06.09.19 fra Helse- og omsorgsdepartementet.)

Ombudets oppgaver:

Tidligere har brukerombudets oppgaver bestått av å gi råd og veiledning til mottakere og pårørende av helse, omsorg og oppvekst tjenester. Da det blir mest hensiktsmessig å slå sammen brukerombud og eldreombud vil oppgavene bestå av å gi råd, veiledning til mottakere og pårørende av helse, omsorg og oppvekst tjenester, samt engasjere seg i og arbeide med alle temaer som berører eldre/brukerinteresser på alle samfunnsområder.

Eldreombud og Brukerombud inneholder felles oppgaver og interesser, men har forskjellig målgruppe. Eldreombud har fokus på eldres rettigheter og levekår, og Brukerombud har fokus på personer med funksjonsnedsettelse. Rådmannen vurderer det da mest hensiktsmessig å opprette et Eldre- og Brukerombud for å ivareta eldre/brukerinteresser.

Rådmann det må vurderes å øke opp ressursen til ombudsrollen, sett mot pågående budsjettprosess.

Rådmannen vurderer da følgende forslag til vedtak:

1. Eldreråd og Brukerråd slås sammen til ett utvalg og benevnes som Frøya Eldre- og Brukerråd. (FEB)
2. Rådet blir bestående av 7 medlemmer, 3 medlemmer fra eldres representanter og 3 medlemmer fra bruker representanter.
3. Kommunestyret velger leder.
4. Leder blir kommunens eldre- og brukerombud. Ombudets stillingsprosent er pr dato 10%.
5. Rådet konstituerer seg selv utover dette.
6. Forslag til reglement for Eldre- og Brukerråd vedtas som vedlagt.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
24.10.2019	19/2258	136/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Torbjørn Berglann	033	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
136/19	Kommunestyret	24.10.2019

KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET I VALGPERIODEN 2015 - 2019

Forslag til vedtak:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets rapport til orientering.

Vedlegg:

- Rapport fra valgperioden (2015 -2019)
- Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan. Utvalget er pålagt en del faste oppgaver, som er regulert gjennom kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg. I tillegg gir loven kontrollutvalget stor frihet til å undersøke forhold som utvalget finner nødvendig for å ivareta kontrollfunksjonen.

Kontrollutvalget rapporterer løpende til kommunestyret om arbeidet; gjennom årsmeldinger, rapporter fra forvaltningsrevisjon, rapporter fra selskapskontroll og revisjonsrapporter om andre undersøkelser.

Kontrollutvalgets virksomhet i årene 2015-2019 er oppsummert i en egen rapport (vedlagt). Rapporten gir en kort presentasjon av kontrollutvalget og utvalgets rolle, samt utvalgets arbeid i perioden. Vedlagt rapporten følger en oversikt over gjennomførte revisjonsundersøkelser i perioden 2015-2019. I oversikten er det gjort rede for problemstilling, rapportens konklusjon, revisors anbefalinger, kontrollutvalgets vedtak, kommunestyrets vedtak, samt den administrative oppfølgingen.

Rapportene er tenkt å gi informasjon både til det nye kontrollutvalget og til det nye kommunestyret.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
24.10.2019	19/2328	137/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Torbjørn Berglann	042 &13	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
137/19	Kommunestyret	24.10.2019

KONTROLLUTVALGETS SVAR PÅ HENVENDELSE FRA NEI TIL VINDKRAFTVERK PÅ FRØYA

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

1. Kommunestyret ber rådmann sørge for at temaet habilitet systematisk blir tema for de folkevalgte gjennom valgperioden
2. Kommunestyret ber den enkelte folkevalgte melde fra i god tid om mulige forhold som medfører at han/hun kan bli kjent inhabil
3. Der en folkevalgt ikke har meldt fra om forhold som kan gjøre vedkommende inhabil, ber kommunestyret om at rådmann, dersom han/hun er kjent med forholdene, gjør organet oppmerksom på dem

Vedlegg:

2 Notater fra Nei til vindkraftverk på Frøya
Kontrollutvalgets svar til Nei til vindkraftverk på Frøya

Saksopplysninger:

Kontrollutvalgssekretariatet fikk følgende epost fra Hans Anton Grønskag for Nei til vindkraftverk på Frøya den 13.08.19:

HABILITETSSAK KONTROLLUTVALGET I FRØYA

Oversendte habilitetssak ang. Frøya vindpark til leder for kontrollutvalget 14. juli 2019

Saken gjelder representanter som ikke har meldt seg uhild i behandling av Frøya vindpark, ved flere høve, og i flere politiske utvalg.

Sivilombudsmannen er varslet om forholdet, men kan ikke gjøre noe før saken er behandlet i kontrollutvalget på Frøya. Vi har ikke fått orientering om når møte skal avholdes, heller ikke om saken er av en slik art at det er behov for ekstraordinært møte.

Vi ber derfor rådmannen ta tak i dette, og sørger for at saken blir behandlet så snart som råd er.

Vi ber også om at det ikke kan stilles spørsmålstegn ved sammensetningen av kontrollutvalget, vedrørende habilitet.

For Nei til vindkraftverk på Frøya

Eposten hadde 2 vedlegg som er vedlagt denne saken

Saken har nå vært behandlet til utvalget, med følgende konklusjon:

Kontrollutvalgets svar Nei til vindkraftverk på Frøya

Kontrollutvalget i Frøya kommune behandlet i sak 26/19 henvendelsen fra Nei til vindkraftverk på Frøya. Utvalget fattet følgende vedta i saken:

1. Kontrollutvalget viser til henvendelsen fra Nei til vindkraftverk på Frøya. Kontrollutvalget kan ikke se at rådmannen har omgjort formannskapetets vedtak 11. april, sak 66/19 og kommunestyrets vedtak i samme sak 11.april, sak 53/19.
2. Kontrollutvalget konstaterer at kommunestyret og komiteene ved flere tilfeller har behandlet saker der medlemmer skulle fått sin habilitet vurdert, uten at dette ble gjort.
3. Kontrollutvalget sender saken til kommunestyret med følgende innstilling:
 - Kommunestyret ber rådmannen sørge for at temaet habilitet systematisk blir tema for de folkevalgte gjennom valgperioden.
 - Kommunestyret ber den enkelte folkevalgte melde fra i god tid om mulige forhold som medfører at han/hun kan bli kjent inhabil.
 - Der en folkevalgt ikke har meldt fra om forhold som kan gjøre vedkommende inhabil, ber kommunestyret om at rådmannen, dersom han er kjent med forholdene, gjør organet oppmerksom på dem.

Vurdering:

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

1. Kommunestyret ber rådmann sørge for at temaet habilitet systematisk blir tema for de folkevalgte gjennom valgperioden
2. Kommunestyret ber den enkelte folkevalgt melde fra i god tid om mulige forhold som medfører at han/hun kan bli kjent inhabil
3. Der en folkevalgt ikke har meldt fra om forhold som kan gjøre vedkommende inhabil, ber kommunestyret om at rådmann, dersom han/hun er kjent med forholdene, gjør organet oppmerksom på dem.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
24.10.2019	19/2257	138/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Torbjørn Berglann	033	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
138/19	Kommunestyret	24.10.2019

BUDSJETT FOR KONTROLLARBEIDET 2020

Forslag til vedtak:

1. Kommunestyret vedtar budsjett for kontrollarbeidet for 2020 med en ramme på kr 1.173.500
2. Kontrollutvalgets budsjett er utarbeidet etter dagens reglement
3. Kontrollutvalgets leder skal fortsatt ha godtgjørelse tilsvarende andre utvalgsledere, dette for å framheve viktigheten av kontrollutvalget arbeid.
4. Kommunestyret ber rådmannen endre kontrollutvalgets budsjett i henhold til punkt to.

Vedlegg:

Budsjettforslag 2020

Saksopplysninger:

I henhold forskrift om kontrollutvalg skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme skal følge formannskapetets budsjettinnstilling til kommunestyret.

Kontrollutvalget fremmer med dette sak om budsjettet for neste års kontrollarbeid. Kontrollutvalgets budsjett omfatter godtgjørelser til utvalgsmedlemmene, kostnader til drift av utvalget, utgifter til kjøp av sekretariat og utgifter til kjøp av revisjonstjenester.

Godtgjørelser og drift av kontrollutvalget

Godtgjørelsene er satt opp i henhold til Frøya kommunes reglement for godtgjørelse til folkevalgte. Møtegodtgjørelsen dekker 6 møter i året.

De største utgiftene til drift av kontrollutvalget knytter seg til kurs og opplæring og reising i den forbindelse. Kontrollutvalget for valgperioden 2015-2019 benyttet seg i liten grad av opplæringstilbudene. Budsjettpostene til kurs og faglig oppdatering ble derfor stort sett ikke brukt. Når det skal velges nytt utvalg med nye medlemmer er det viktig å holde muligheten åpen for at disse kan delta i faglige sammenhenger. Sekretariatet foreslår derfor å opprettholde størrelsen på disse budsjettpostene.

Kjøp av sekretariats- og revisjonstjenester

Konsek Trøndelag IKS har vedtatt en ny modell for honorarfordeling. Honorarene er tilpasset bemanning og eiersammensetning etter kommune- og regionreformen. For Frøya kommune innebærer modellen en reduksjon i honoraret med kr 34.500 i forhold til 2019. Honoraret for 2020 blir kr 240.000. Utgiftene til revisjons- og sekretariatstjenester utgjør hoveddelen av kontrollutvalgets budsjett. Honoraret til Revisjon Midt-Norge SA øker trolig med 3 % i 2020. Endelig vedtak blir fattet i selskapets årsmøte 7.10.2019. I budsjettforslaget for kontrollutvalget har sekretariatet lagt til grunn at honoraret øker med 3 %, til kr 750.000.

Vurdering:

Tidligere år har rådmann lagt inn det som kontrollutvalget har bedt om i budsjettet, og ikke fremmet dette som egen sak. For 2019 ble kr 1 176 500 kr lagt inn i budsjettet.

Leder for kontrollutvalget har allerede i dag godtgjørelse, følgende er vedtatt i kommunens godtgjøringreglement for folkevalgte:

6. LEDERE AV ANDRE NEMNDERS GODTGJØRELSE:

Leder kontrollutvalget	1,8 % av ordføregodtgjørelsen pr. år fra 01.05.13
Leder kommunalt brukerråd	0,9 % av ordføregodtgjørelsen pr. år fra 01.05.13
Leder av elderrådet	0,9 % av ordføregodtgjørelsen pr. år fra 01.05.13

7. KOMMUNESTYRE- OG ØVRIGE UTVALGSMEDLEMMERS GODTGJØRELSE.

Møtegodtgjørelse for kommunestyret, formannskapet, hovedutvalgene, kontrollutvalget og forliksrådet (K-sak 25/17) settes til NOK 1000,- per møte.

Møtegodtgjørelse for kommunalt brukerråd, elderråd og ungdomsråd (K-sak 67/17) settes til NOK 500,- per møte.

Møtesatsen justeres etter kommunal deflator, pr november hvert år.

8. ANDRE BESTEMMELSER.

Alle befaringer, kurs og konferanser skal godkjennes av ordfører på forhånd. Utgiftsdekning kun dersom dette er godkjent.

Budsjettpost/kontostreng:

Utgiftene belastes område budsjettområde politisk.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
24.10.2019	19/2419	139/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Siv-Tove Skarshaug	033	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
139/19	Kommunestyret	24.10.2019

ORDFØRERS ORIENTERING

Forslag til vedtak:

I forbindelse med anleggsarbeid i Frøya vindkraftverk fattet politimesteren i Trøndelag vedtak om oppholdsforbud 18. august 2019. Oppholdsforbudet omfattet områdene for aktivt anleggsarbeid med en sikkerhetssone på flere kvadratkilometer. Utenfor det omsøkte konsesjonsområdet omfattet oppholdsforbudet også telteleiren til folkeaksjonen med omkringliggende arealer og arealer fra konsesjonsarealet mot riksvegen. Vedtaket var hjemlet i politilovens §7, «Opprettholde offentlig ro og orden». Med en dags opphold ble ett nytt vedtak fattet av politimesteren 1. oktober 2019, hvor arealene omfatter store deler av konsesjonsområdet. SV oppfatter det som helt uforståelig at oppgavene til en privat og kommersiell utbygger i form at varsling og sikring av arbeid ved anlegget løses ved å bruke politilovens bestemmelser som skal sikre det offentlige rom ro og orden.

Slik saken oppfattes av Frøya kommune er arealplanstatusen i området Landbruk, Natur og Friluftsliv, hvor den frie ferdselsretten og allemannsrettighetene til alle skal ha et klart fortrinn.

Dette forbudet påvirker allmennheten på en svært uheldig måte;

- Den demokratiske retten norske borgere har for å ytre motstand mot statlige vedtak, retten til å demonstrere, blir effektivt fratatt majoriteten av kommunens innbyggere (opphold i de overnevnte områdene bøtelegges med kr 8000, og med økende bøtesats ved gjentatte overtredelser).
- Retten til fri ferdsel i de områdene og til de tidspunktene anleggsarbeidet ikke pågår er definert som straffbart.
- Høsting av allemannsrettighetene sopp og bær, samt utnytting av grunneiernes rett til jakt og fiske blir berørt på en utilbørlig måte.
- I forbindelse med utøvelse av jakt på hjortevilt blir rettighetshaverne kompensert, mens rettighetsinnehaverne som utøver jakten og kommunal viltmyndighet får utfordringen.

Forslag til vedtak; Som vertskommune for Frøya vindkraftverk og kommunal planmyndighet med ansvar for å forvalte allemannsretten også krever Frøya kommune at politimesteren i Trøndelag opphever det iverksatte oppholdsforbudet i Frøya vindkraftverk. Frøya kommune krever at politimesteren i Trøndelag for fremtiden avstår fra å bruke denne typen vedtak som effektiv stopper den demokratiske retten borgere av Norge har til å demonstrere mot statlige beslutninger og forhindrer den allmenne frie ferdselen i konsesjonsområdet som ikke omfattes av pågående anleggsarbeid.

Dyrvik 10. oktober 2019

For Frøya SV

Ola Vie

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		Møtebok
Møtedato: 24.10.2019	Arkivsaksnr: 19/2418	Sak nr: 140/19
Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug	Arkivkode: 033	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
140/19	Kommunestyret	24.10.2019

RÅDMANNNS ORIENTERING

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
24.10.2019	19/1990	142/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Beathe Sandvik Meland	C83 &20	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
119/19	Formannskapet	19.08.2019
93/19	Kommunestyret	29.08.2019
165/19	Formannskapet	23.10.2019
142/19	Kommunestyret	24.10.2019

POLITISK ORGANISERING - NYE ARBEIDSOMRÅDER TIL FORMANNSKAP HOVEDUTVALGENE OG HOVEDUTVALGSLEDERE

Formannskapetets innstilling til kommunestyret:

1. Arbeidsområdet til formannskap, hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur, hovedutvalg for tekniske og allmenne tjenester og hovedutvalgsledere vedtas som vist i saksfremstillingen.
2. Sjenkekontroller (uten anmerkning) og skjenkebevilgninger behandles administrativt ihht ruspolitisk plan. Vedtak refereres til hovedutvalg for teknisk/allmenne tjenester.
3. Rådmann bes legge frem prinsipielle saker til politisk avgjørelse, med mål om at slike saker i ettertid kan delegeres til rådmann. Dette for å lette formannskapetets saksportefølje.
4. Rådmann oppdaterer relevante reglement i tråd med dette vedtaket

Behandling/vedtak i Formannskapet den 23.10.2019 sak 165/19

Vedtak:

1. Arbeidsområdet til formannskap, hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur, hovedutvalg for tekniske og allmenne tjenester og hovedutvalgsledere vedtas som vist i saksfremstillingen.
2. Sjenkekontroller (uten anmerkning) og skjenkebevilgninger behandles administrativt ihht ruspolitisk plan. Vedtak refereres til hovedutvalg for teknisk/allmenne tjenester.

3. Rådmann bes legge frem prinsipielle saker til politisk avgjørelse, med mål om at slike saker i ettetid kan delegeres til rådmann. Dette for å lette formannskapetets saksportefølge.
4. Rådmann oppdaterer relevante reglement i tråd med dette vedtaket

Enstemmig.

Formannskapetets behandling i møte 23.10.19:

Behandling/vedtak i Kommunestyret den 29.08.2019 sak 93/19

Vedtak:

1. Modell 2 vedtas som ny politisk organisering for Frøya kommune der det opprettes ett hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur og ett hovedutvalg for tekniske tjenester.
2. Rådmann gis i oppdrag å foreslå beskrivelse av roller, ansvar og arbeidsområder til varaordfører og hovedutvalgsledere som legges frem til politisk godkjenning. Eldrerådet og brukerrådet slås sammen til ett utvalg og der leder av dette utvalget også bli kommunens brukerombud.
3. Rådmann oppdaterer relevante styringsdokument som følge av valgt modell:
 - a. Delegasjonsreglementet
 - b. Folkevalgtes arbeidsvilkår
 - c. Møtereglement for folkevalgte
4. Rådmann gis i oppdrag å tilpasse sin organisasjon til ny politisk organisering.

Enstemmig.

Behandling/vedtak i Formannskapet den 19.08.2019 sak 119/19

Vedtak:

1. Modell 2 vedtas som ny politisk organisering for Frøya kommune der det opprettes ett hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur og ett hovedutvalg for tekniske tjenester.
2. Rådmann gis i oppdrag å foreslå beskrivelse av roller, ansvar og arbeidsområder til varaordfører og hovedutvalgsledere som legges frem til politisk godkjenning. Eldrerådet og brukerrådet slås sammen til ett utvalg og der leder av dette utvalget også bli kommunens brukerombud.
3. Rådmann oppdaterer relevante styringsdokument som følge av valgt modell:
 - a. Delegasjonsreglementet
 - b. Folkevalgtes arbeidsvilkår
 - c. Møtereglement for folkevalgte

4. Rådmann gis i oppdrag å tilpasse sin organisasjon til ny politisk organisering.

Enstemmig.

Formannskapetets behandling i møte 19.08.19:

Følgende omforente forslag til vedtak ble fremmet:

1. Modell 2 vedtas som ny politisk organisering for Frøya kommune der det opprettes ett hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur og ett hovedutvalg for tekniske tjenester.
2. Rådmann gis i oppdrag å foreslå beskrivelse av roller, ansvar og arbeidsområder til varaordfører og hovedutvalgsledere som legges frem til politisk godkjenning 3. Eldrerådet og brukerrådet slås sammen til ett utvalg og der leder av dette utvalget også bli kommunens brukerombud.
3. Rådmann oppdaterer relevante styringsdokument som følge av valgt modell:
 - a. Delegasjonsreglementet
 - b. Folkevalgtes arbeidsvilkår
 - c. Møterelement for folkevalgte

4. Rådmann gis i oppdrag å tilpasse sin organisasjon til ny politisk organisering.

Enstemmig.

Rådmanns forslag:

1. Modell 2 vedtas som ny politisk organisering for Frøya kommune der det opprettes ett hovedutvalg for helse, omsorg, oppvekst og kultur og ett hovedutvalg for allmenne tjenester (teknisk drift og forvaltning, NAV, samferdsel og service).
2. Det oppnevnes en samordningskomite bestående av ordfører, varaordfører, hovedutvalgsledere og opposisjonsleder. Rådmann gis oppdrag å utarbeide mandat.
3. Rådmann gis i oppdrag å foreslå beskrivelse av roller, ansvar og arbeidsområder til varaordfører og hovedutvalgsledere.
4. Eldrerådet og brukerrådet slås sammen til ett utvalg og der leder av dette utvalget også bli kommunens brukerombud.
5. Rådmann oppdaterer relevante styringsdokument som følge av valgt modell:
 - a. Delegasjonsreglementet
 - b. Folkevalgtes arbeidsvilkår
 - c. Møterelement for folkevalgte
6. Rådmann gis i oppdrag å tilpasse sin organisasjon til ny politisk organisering.

Falt enstemmig.

Forslag til vedtak:

1. Arbeidsområdet til formannskap, hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur, hovedutvalg for tekniske og allmenne tjenester og hovedutvalgsledere vedtas som vist i saksfremstillingen.

2. Sjenkekontroller (uten anmerkning) og skjenkebevilgninger behandles administrativt ihht ruspolitisk plan. Vedtak refereres til hovedutvalg for teknisk/allmenne tjenester.
3. Rådmann bes legge frem prinsipielle saker til politisk avgjørelse, med mål om at slike saker i ettertid kan delegeres til rådmann. Dette for å lette formannskapetets saksportefølje.
4. Rådmann oppdaterer relevante reglement i tråd med dette vedtaket

Vedlegg:

Dagens delegasjonsreglement

Saksopplysninger:

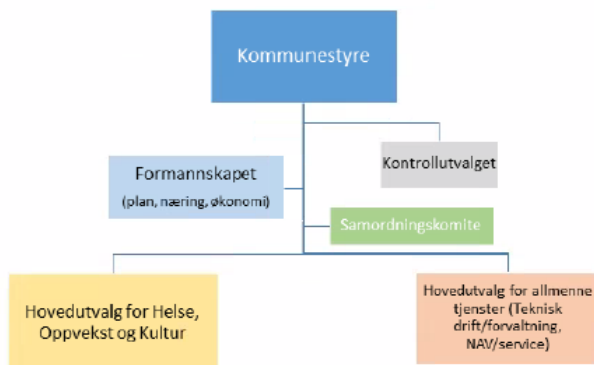
Følgende ble vedtatt i kommunestyret 28.09.19:

Ny modell:

Forslag 2:

1. Hovedutvalg for helse, omsorg, oppvekst og Kultur
2. Hovedutvalg for allmenne tjenester (teknisk drift/forvaltning, NAV/service)

Hovedutvalgsmodell med 2-delning av tjenesteområdene – Helse, Oppvekst og Kultur og Teknisk

Denne saken er

Saksprotokoll

Utvalg:	Kommunestyret
Møtedato:	29.08.2019
Sak:	93/19
	Arkivsak: 19/1990

SAKS PROTOKOLL - POLITISK ORGANISERING

Vedtak:

1. Modell 2 vedtas som ny politisk organisering for Frøya kommune der det opprettes ett hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur og ett hovedutvalg for tekniske tjenester.
2. Rådmann gis i oppdrag å foreslå beskrivelse av roller, ansvar og arbeidsområder til varaordfører og hovedutvalgsledere som legges frem til politisk godkjenning. Eldrerådet og brukerrådet slås sammen til ett utvalg og der leder av dette utvalget også bli kommunens brukerombud.
3. Rådmann oppdaterer relevante styringsdokument som følge av valgt modell:
 - a. Delegasjonsreglementet
 - b. Folkevalgtes arbeidsvilkår
 - c. Motereglement for folkevalgte
4. Rådmann gis i oppdrag å tilpasse sin organisasjon til ny politisk organisering.

Enstemmig.

Behandling:

Denne saken er oppfølging av punkt nr 1 og 2 i vedtaket, og rådmann foreslår i det følgende, endrede arbeidsområder for

- Formannskapet,
- Hovedutvalg for oppvekst, helse og mestring, NAV og kultur,
- Hovedutvalg for teknisk drift, forvaltning og service,
- Forslag til arbeidsområde for hovedutvalgsledere

Viktig: Denne saken må sees i sammenheng med vedlagt delegeringsreglement. Det er kun hovedarbeidsområdene som er nye, og reglementet må derfor oppdateres etter KST sin behandling av denne saken.

Formannskapet

Formannskapets arbeidsområder

- Økonomiutvalg
- Hasteutvalg
- Kommuneplanutvalg med ansvar for overordnet planlegging, herunder overordnet miljøarbeid
- Delegerte saker fra kommunestyret
- Kommunens klageorgan i henhold til Forvaltningsloven § 28
- Næringssaker
- Formannskapet er kommunens faste utvalg for plansaker etter Plan- og bygningsloven
- Settes som eget utvalg – planutvalg når det behandler plansaker.

Planutvalgets oppgaver

- Kommuneplaner, kommunedelplaner, Områdeplaner, Reguleringsplaner
- Klagesaker plan/dispensasjoner
- Ansvar for å utøve skjønn i større byggesaker.
- Dispensasjoner utover gitte føringer anses som prinsipielle og behandles politisk i planutvalget som delegasjonen er gitt fra.

Eksempler på saker:

- Overordnet planlegging; kunnskapsgrunnlag (Helhetlig ROS, folkehelseoversikt) planstrategi.
- Overordnet arealplanlegging; kommuneplanens arealdel, kommunedelplan Sistranda
- Områdeplaner, Reguleringsplaner
- Fastsettelse av retningslinjer for dispensasjoner
- Klagesaker plan/dispensasjoner
- Prinsipielle dispensasjoner

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst, og kultur (HOOK)

Hovedutvalgets arbeidsområder:

Hovedutvalget har ansvar for alle driftsoppgaver i kommunen innenfor feltene nevnt under. Utvalget skal i prinsippet ikke ha ansvar for forvaltningsoppgaver som er lagt til kommunen gjennom lov- og regelverk. Utvalget skal likevel ha ansvar når forvaltningsoppgavene er knyttet til den kommunale driften. Herunder planer tilhørende ansvarsområdene.

Følgende områder er sentrale i hovedutvalgets arbeidsområde:

- Skoler, barnehager og kulturskole
- Familie og helse, barnevern, institusjonstjenester, hjemmebaserte tjenester, omsorgsboliger og bofelleskap, NAV (kommunal del)
- Kultur og idrett

Hovedutvalg for teknisk og allmenne tjenester (HOTA)

Hovedutvalgets arbeidsområder:

Hovedutvalget har hovedansvar for kommunens lovforvaltning. Lovforvaltning som er knyttet til drift skal allikevel ikke omfattes av utvalgets ansvarsområde. Utvalget har myndighet i alle saker der kommunen gir tillatelser/avslag, gjennomfører kontroll eller gir pålegg. Herunder planer tilhørende ansvarsområdene.

Følgende områder er sentrale i hovedutvalgets arbeidsområde:

- Alle kommunale bygg, eiendommer, veg, vann, avløp, renovasjon,
- Brann, feiing og beredskap
- Investeringsprosjekter
- Miljø/forurensing
- Forsyningsforskriften
- Veglov, jordlov, skoglov, forpaktningslov, konsesjonslov
- Alkohollovgivning
- Brannlovgivning
- Naturlovgivning
- Matrikkelloven
- Byggesak/tilsyn
- Dispensasjoner fra byggteknisk forskrift
- Samferdsel
- Hovedutvalget er også trafiksikkerhetsutvalg. I slike saker skal utvalget suppleres med representanter fra lensmann (politi), lokal transportør, barnas representant i plansaker og en representant fra bruker/eldrerådet.

Eksempler på saker:

- Trafiksikkerhet
- Større tilsynsaker
- Gebyrregulativer
- Planer innenfor VA
- Ruspolitisk handlingsplan
- Skjenkekontroller med anmerkning
- Avslag skjenkebevilgning

Hovedutvalgsledere:

Utvalgsledernes arbeidsområder:

- Sette opp sakskart i samarbeid med rådmannen, eller delegert rådmann i utvalget.
- Utvalgsleder tar stilling til hvilke saker som skal behandles og har ansvar for at de valgte medlemmer blir innkalt til møtet.
- Møteledelse i utvalget ihht kommunens vedtatte møtereglement.
- Orienterer i kommunestyret om hovedutvalgets arbeid i hvert møte
- Samarbeidsmøter/koordinering av saker sammen med ordfører

Vurdering:

Rådmann har i denne saken forsøkt å fange de signaler som ble gitt av de folkevalgte i prosessen rundt ny politisk organisering, og foreslått hovedarbeidsområder for utvalgene som vist i saksfremstillingen.

I saksporteføljen til det nye hovedutvalget for teknisk og allmenne tjenester foreslår rådmann at sjenkekontroller (uten anmerkning) og skjenkebevilgninger tas ut, og at disse behandles administrativt ihht ruspolitisk plan. Alle vedtak refereres til utvalget.

I saksporteføljen til formannskapet er det i denne saken tilført et stort arbeidsfelt dersom dagens portefølje ift plan overføres (som i dag går til hovedutvalg for forvaltning). Rådmann anbefaler derfor at det fortløpende vedtas prinsipper politisk, som gjør at enkelte saker da i ettertid kan delegeres til rådmann. Dette for å lette formannskapets saksportefølje samt begrense saksbehandlingstid.

Eksempler:

1. Reguleringsplaner og områdeplaner

- Mindre planendringer ihht pbl § 12-14 andre ledd *«Kommunestyret kan delegere myndigheten til å treffe vedtak om endringer i reguleringsplan når endringene i liten grad vil påvirke gjennomføringen av planen for øvrig, ikke går utover hoveddrammene i planen, og heller ikke berører hensynet til viktige natur- og friluftsområder.»*
- Dispensasjoner (formål, bestemmelser, pbl 1-8) innenfor en gitt ramme avtalt med Planutvalget

2. Kommune(del)planens arealdel

- Dispensasjoner (formål, bestemmelser, pbl 1-8) innenfor en gitt ramme avtalt med Planutvalget

Dersom kommunestyret vedtar endringer som foreslått i denne saken, gir dette gi konsekvenser og behov for oppdatering av kommunens delegasjonsreglement og økonomireglement Disse reglementene vil bli oppdatert og referert i riktig politisk utvalg, fortløpende.

Økonomiske konsekvenser:

Ingen, da det ikke er foreslått endringer i utvalgenes sammensetninger, eller møtehyppighet for utvalgene.

FRØYA KOMMUNE

KOMMUNESTYRET		Saksliste
Møtested: Kommunestyresalen, Frøya herredshus	Møtedato: 24.10.2019	Kl. 10:00

Tilleggssak

Medlemmene innkalles herved til overnevnte møte. Forfall må straks meldes til informasjonen, Tlf 72 46 32 00 eller til postmottak@froya.kommune.no
Varamedlemmer møter etter nærmere beskjed.

Sakliste:

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
142/19	19/1990 POLITISK ORGANISERING - NYE ARBEIDSOMRÅDER TIL FORMANNSKAP HOVEDUTVALGENE OG HOVEDUTVALGSLEDERE

Sistranda, 22.10.19

Berit Flåmo
Ordfører

Siv-Tove Skarshaug
Sekretær

Saksdokumentene er lagt ut til offentlig ettersyn på følgende sted:

www.froya.kommune.no.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
24.10.2019	19/1990	142/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Beathe Sandvik Meland	C83 &20	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
119/19	Formannskapet	19.08.2019
93/19	Kommunestyret	29.08.2019
165/19	Formannskapet	23.10.2019
142/19	Kommunestyret	24.10.2019

POLITISK ORGANISERING - NYE ARBEIDSSOMRÅDER TIL FORMANNSKAP HOVEDUTVALGENE OG HOVEDUTVALGSLEDERE

Formannskapets innstilling til kommunestyret:

Innstillingen vil bli ettersendt når formannskapsmøtet er ferdig.

Behandling/vedtak i Kommunestyret den 29.08.2019 sak 93/19

Vedtak:

- Modell 2 vedtas som ny politisk organisering for Frøya kommune der det opprettes ett hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur og ett hovedutvalg for tekniske tjenester.
- Rådmann gis i oppdrag å foreslå beskrivelse av roller, ansvar og arbeidsområder til varaordfører og hovedutvalgsledere som legges frem til politisk godkjenning.
Eldrerådet og brukerrådet slås sammen til ett utvalg og der leder av dette utvalget også bli kommunens brukerombud.
- Rådmann oppdaterer relevante styringsdokument som følge av valgt modell:
 - Delegasjonsreglementet
 - Folkevalgtes arbeidsvilkår
 - Møtereglement for folkevalgte
- Rådmann gis i oppdrag å tilpasse sin organisasjon til ny politisk organisering.

Enstemmig.

Behandling/vedtak i Formannskapet den 19.08.2019 sak 119/19

Vedtak:

- Modell 2 vedtas som ny politisk organisering for Frøya kommune der det opprettes ett hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur og ett hovedutvalg for tekniske tjenester.
- Rådmann gis i oppdrag å foreslå beskrivelse av roller, ansvar og arbeidsområder til varaordfører og hovedutvalgsledere som legges frem til politisk godkjenning.
Eldrerådet og brukerrådet slås sammen til ett utvalg og der leder av dette utvalget også bli kommunens brukerombud.

3. Rådmann oppdaterer relevante styringsdokument som følge av valgt modell:
 - a. Delegasjonsreglementet
 - b. Folkevalgtes arbeidsvilkår
 - c. Møterelement for folkevalgte
4. Rådmann gis i oppdrag å tilpasse sin organisasjon til ny politisk organisering.

Enstemmig.

Formannskapets behandling i møte 19.08.19:

Følgende omforente forslag til vedtak ble fremmet:

1. Modell 2 vedtas som ny politisk organisering for Frøya kommune der det opprettes ett hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur og ett hovedutvalg for tekniske tjenester.
2. Rådmann gis i oppdrag å foreslå beskrivelse av roller, ansvar og arbeidsområder til varaordfører og hovedutvalgsledere som legges frem til politisk godkjenning 3. Eldrerådet og brukerrådet slås sammen til ett utvalg og der leder av dette utvalget også bli kommunens brukerombud.
3. Rådmann oppdaterer relevante styringsdokument som følge av valgt modell:
 - a. Delegasjonsreglementet
 - b. Folkevalgtes arbeidsvilkår
 - c. Møterelement for folkevalgte
4. Rådmann gis i oppdrag å tilpasse sin organisasjon til ny politisk organisering.

Enstemmig.

Rådmanns forslag:

1. Modell 2 vedtas som ny politisk organisering for Frøya kommune der det opprettes ett hovedutvalg for helse, omsorg, oppvekst og kultur og ett hovedutvalg for allmenne tjenester (teknisk drift og forvaltning, NAV, samferdsel og service).
2. Det oppnevnes en samordningskomite bestående av ordfører, varaordfører, hovedutvalgsledere og opposisjonsleder. Rådmann gis oppdrag å utarbeide mandat.
3. Rådmann gis i oppdrag å foreslå beskrivelse av roller, ansvar og arbeidsområder til varaordfører og hovedutvalgsledere.
4. Eldrerådet og brukerrådet slås sammen til ett utvalg og der leder av dette utvalget også bli kommunens brukerombud.
5. Rådmann oppdaterer relevante styringsdokument som følge av valgt modell:
 - a. Delegasjonsreglementet
 - b. Folkevalgtes arbeidsvilkår
 - c. Møterelement for folkevalgte
6. Rådmann gis i oppdrag å tilpasse sin organisasjon til ny politisk organisering.

Falt enstemmig.

Forslag til vedtak:

1. Arbeidsområdet til formannskap, hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur, hovedutvalg for tekniske og allmenne tjenester og hovedutvalgsledere vedtas som vist i saksfremstillingen.

2. Sjenkekontroller (uten anmerkning) og skjenkebevilgninger behandles administrativt ihht ruspolitisk plan. Vedtak refereres til hovedutvalg for teknisk/allmenne tjenester.
3. Rådmann bes legge frem prinsippielle saker til politisk avgjørelse, med mål om at slike saker i ettertid kan delegeres til rådmann. Dette for å lette formannskapetets saksportefølje.
4. Rådmann oppdaterer relevante reglement i tråd med dette vedtaket

Vedlegg:

Dagens delegasjonsreglement

Saksopplysninger:

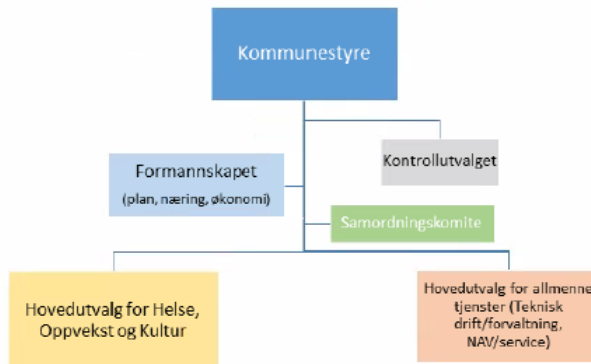
Følgende ble vedtatt i kommunestyret 28.09.19:

Ny modell:

Forslag 2:

1. Hovedutvalg for helse, omsorg, oppvekst og Kultur
2. Hovedutvalg for allmenne tjenester (teknisk drift/forvaltning, NAV/service)

Hovedutvalgsmodell med 2-delning av tjenesteområdene – Helse, Oppvekst og Kultur og Teknisk

Denne saken er

Saksprotokoll

Utvvalg:	Kommunestyret	
Møtedato:	29.08.2019	
Sak:	93/19	Arkivsak: 19/1990

SAKSPROTOKOLL - POLITISK ORGANISERING

Vedtak:

1. Modell 2 vedtas som ny politisk organisering for Froya kommune der det opprettes ett hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur og ett hovedutvalg for tekniske tjenester.
2. Rådmann gis i oppdrag å foreslå beskrivelse av roller, ansvar og arbeidsområder til varaordførere og hovedutvalgsledere som legges frem til politisk godkjenning. Eldrerådet og brukerrådet slås sammen til ett utvalg og der leder av dette utvalget også bli kommunens brukerombud.
3. Rådmann oppdaterer relevante styringsdokument som følge av valgt modell:
 - a. Delegasjonsreglementet
 - b. Folkevalgtes arbeidsvilkår
 - c. Motereglement for folkevalgte
4. Rådmann gis i oppdrag å tilpasse sin organisasjon til ny politisk organisering.

Enstemmig.

Behandling:

Denne saken er oppfølging av punkt nr 1 og 2 i vedtaket, og rådmann foreslår i det følgende, endrede arbeidsområder for

- Formannskapet,
- Hovedutvalg for oppvekst, helse og mestring, NAV og kultur,
- Hovedutvalg for teknisk drift, forvaltning og service,
- Forslag til arbeidsområde for hovedutvalgsledere

Viktig: Denne saken må sees i sammenheng med vedlagt delegeringsreglement. Det er kun hovedarbeidsområdene som er nye, og regelmentet må derfor oppdateres etter KST sin behandling av denne saken.

Formannskapet

Formannskapets arbeidsområder

- Økonomiutvalg
- Hasteutvalg
- Kommuneplanutvalg med ansvar for overordnet planlegging, herunder overordnet miljøarbeid
- Delegerte saker fra kommunestyret
- Kommunens klageorgan i henhold til Forvaltningsloven § 28
- Næringssaker
- Formannskapet er kommunens faste utvalg for plansaker etter Plan- og bygningsloven
- Settes som eget utvalg – planutvalg når det behandler plansaker.

Planutvalgets oppgaver

- Kommuneplaner, kommunedelplaner, Områdeplaner, Reguleringsplaner
- Klagesaker plan/dispensasjoner
- Ansvar for å utøve skjønn i større byggesaker.
- Dispensasjoner utover gitte føringer anses som prinsipielle og behandles politisk i planutvalget som delegasjonen er gitt fra.

Eksempler på saker:

- Overordnet planlegging; kunnskapsgrunnlag (Helhetlig ROS, folkehelseoversikt) planstrategi.
- Overordnet arealplanlegging; kommuneplanens arealdel, kommunedelplan Sistranda
- Områdeplaner, Reguleringsplaner
- Fastsettelse av retningslinjer for dispensasjoner
- Klagesaker plan/dispensasjoner
- Prinsipielle dispensasjoner

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst, og kultur (HOOK)

Hovedutvalgets arbeidsområder:

Hovedutvalget har ansvar for alle driftsoppgaver i kommunen innenfor feltene nevnt under. Utvalget skal i prinsippet ikke ha ansvar for forvaltningsoppgaver som er lagt til kommunen gjennom lov- og regelverk. Utvalget skal likevel ha ansvar når forvaltningsoppgavene er knyttet til den kommunale driften. Herunder planer tilhørende ansvarsområdene.

Følgende områder er sentrale i hovedutvalgets arbeidsområde:

- Skoler, barnehager og kulturskole
- Familie og helse, barnevern, institusjonstjenester, hjemmebaserte tjenester, omsorgsboliger og bofelleskap, NAV (kommunal del)
- Kultur og idrett

Hovedutvalg for teknisk og allmenne tjenester (HOTA)

Hovedutvalgets arbeidsområder:

Hovedutvalget har hovedansvar for kommunens lovforvaltning. Lovforvaltning som er knyttet til drift skal allikevel ikke omfattes av utvalgets ansvarsområde. Utvalget har myndighet i alle saker der kommunen gir tillatelser/avslag, gjennomfører kontroll eller gir pålegg. Herunder planer tilhørende ansvarsområdene.

Følgende områder er sentrale i hovedutvalgets arbeidsområde:

- Alle kommunale bygg, eiendommer, veg, vann, avløp, renovasjon,
- Brann, feiing og beredskap
- Investeringsprosjekter
- Miljø/forurensing
- Forsyningsforskriften
- Veglov, jordlov, skoglov, forpaktningslov, konsesjonslov
- Alkohollovgivning
- Brannlovgivning
- Naturlovgivning
- Matrikkelloven
- Byggesak/tilsyn
- Dispensasjoner fra byggteknisk forskrift
- Samferdsel
- Hovedutvalget er også trafiksikkerhetsutvalg. I slike saker skal utvalget suppleres med representanter fra lensmann (politi), lokal transportør, barnas representant i plansaker og en representant fra bruker/eldrerådet.

Eksempler på saker:

- Trafiksikkerhet
- Større tilsynsaker
- Gebyrregulativer
- Planer innenfor VA
- Ruspolitisk handlingsplan
- Skjenkekontroller med anmerkning
- Avslag skjenkebevilgning

Hovedutvalgsledere:

Utvalgsledernes arbeidsområder:

- Sette opp sakskart i samarbeid med rådmannen, eller delegert rådmann i utvalget.
- Utvalgsleder tar stilling til hvilke saker som skal behandles og har ansvar for at de valgte medlemmer blir innkalt til møtet.
- Møteledelse i utvalget ihht kommunens vedtatte møtereglement.
- Orienterer i kommunestyret om hovedutvalgets arbeid i hvert møte
- Samarbeidsmøter/koordinering av saker sammen med ordfører

Vurdering:

Rådmann har i denne saken forsøkt å fange de signaler som ble gitt av de folkevalgte i prosessen rundt ny politisk organisering, og foreslått hovedarbeidsområder for utvalgene som vist i saksfremstillingen.

I saksporteføljen til det nye hovedutvalget for teknisk og allmenne tjenester foreslår rådmann at sjenkekontroller (uten anmerkning) og skjenkebevilgninger tas ut, og at disse behandles administrativt ihht ruspolitisk plan. Alle vedtak refereres til utvalget.

I saksporteføljen til formannskapet er det i denne saken tilført et stort arbeidsfelt dersom dagens portefølje ift plan overføres (som i dag går til hovedutvalg for forvaltning). Rådmann anbefaler derfor at det fortløpende vedtas prinsipper politisk, som gjør at enkelte saker da i ettertid kan delegeres til rådmann. Dette for å lette formannskapets saksportefølje samt begrense saksbehandlingstid.

Eksempler:

1. Reguleringsplaner og områdeplaner

- Mindre planendringer ihht pbl § 12-14 andre ledd «*Kommunestyret kan delegere myndigheten til å treffe vedtak om endringer i reguleringsplan når endringene i liten grad vil påvirke gjennomføringen av planen for øvrig, ikke går utover hoveddrammene i planen, og heller ikke berører hensynet til viktige natur- og friluftsområder.*»
- Dispensasjoner (formål, bestemmelser, pbl 1-8) innenfor en gitt ramme avtalt med Planutvalget

2. Kommune(del)planens arealdel

- Dispensasjoner (formål, bestemmelser, pbl 1-8) innenfor en gitt ramme avtalt med Planutvalget

Dersom kommunestyret vedtar endringer som foreslått i denne saken, gir dette gi konsekvenser og behov for oppdatering av kommunens delegasjonsreglement og økonomireglement Disse reglementene vil bli oppdatert og referert i riktig politisk utvalg, fortløpende.

Økonomiske konsekvenser:

Ingen, da det ikke er foreslått endringer i utvalgenes sammensetninger, eller møtehyppighet for utvalgene.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug
Arkivsaksnr.: 19/2411

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Kommunestyret

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 26.09.19

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 26.09.19 godkjennes som framlagt.

Vedlegg:

FRØYA KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Kommunestyret:

Møtested: Kommunestyresalen, Frøya herredshus	Møtedato: 26.09.2019	Møtetid: 10:00 - 16:30	Av utvalgets medlemmer møtte 22 av 23
Fra og med sak: 101/19 – 108/19, 110/19 – 111/19 og 113/19 – 118/19			
Til og med sak:			

Faste representanter i Kommunestyret i perioden 2015 - 2019

<u>Arbeiderpartiet:</u> Berit Flåmo Kristin Reppe Storø Pål Terje Bekken Gunn Heidi Hallaren Torbjørn Måsøval Randi Rabben Vida Zubaite-Bekken Heidi Taraldsen Eli Ann Karlsen Ann Kristin Kristoffersen Arne Ervik Helge Borgen	<u>Sosialistisk Venstreparti:</u> Ola Vie <u>Fremskrittspartiet:</u> Aleksander Sørensen Hans Kristian Werkland Bjørnar Gisle Grytvik	<u>Høyre:</u> Martin Nilsen Remy Strømskag <u>Senterpartiet:</u> Knut Arne Strømøy <u>Venstre:</u> Arvid Agnar Hammernes Halgeir Arild Hammer Harald Ole Aursøy Edvin August Paulsen
---	--	--

Faste representanter med forfall:

<u>Arbeiderpartiet:</u> Kristin Reppe Storø Heidi Taraldsen Eli Ann Karlsen Arne Ervik	<u>Sosialistisk Venstreparti:</u> Ola Vie <u>Fremskrittspartiet:</u> Hans Kristian Werkland	<u>Høyre:</u> Remy Strømskag <u>Venstre:</u> Halgeir Arild Hammer Harald Ole Aursøy
---	--	---

Vararepresentanter som møtte:

<u>Arbeiderpartiet:</u> Sveinung Gundersen Roar Hammernes Gustav Gjevik Anne Katrine Finne	<u>Sosialistisk Venstreparti:</u> Eskil Sandvik <u>Fremskrittspartiet:</u> Björgvin Ervik	<u>Høyre:</u> Tone Måsøval <u>Venstre:</u> Susann Sæther Per Johan Johansen
---	--	---

Merknader:

1. Innkalling til møte med saksliste ble enstemmig godkjent.
2. Rep. Aleksander Sørensen ble innvilget permisjon fra kl 15.30.
3. Rep. Edvin Paulsen ble innvilget permisjon fra kl 15.50 før behandling av sak 113/19.
4. Randi Rabben ble innvilget permisjon fra kl 16.15 før behandling av sak 114/19.

Underskrift:

Berit Flåmo
Ordfører

Arvid Hammernes
Protokollunderskriver

Siv-Tove Skarshaug
Sekretær

HOVEDUTSKRIFT

Utvalg: Kommunestyret
Møtedato: 26.09.2019

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
101/19	19/2228 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 19.08.29
102/19	19/2230 REFERATSAKER
103/19	18/3228 FRØYA VINDKRAFTVERK - HØRING AV SØKNAD OM ENDRING AV DETALJPLAN OG SØKNAD OM ETABLERING AV VINDMÅLEMAST OG RADIOLINJEMAST
104/19	17/1406 KLAGEBEHANDLING - REGULERINGSPLAN RÅDHUSTOPPEN - GNR 21 BNR 378 - 385
105/19	18/407 SLUTTBEHANDLING - NESSET INDUSTRIOMRÅDE OG SMÅBÅTHAVN GNR 30 BNR 52.M.FL NESSET INDUSTRIOMRÅDE OG SMÅBÅTHAVN
106/19	18/3421 DETALJREGULERINGSPLAN - UTTIAN NÆRINGSOMRÅDE
107/19	19/2179 UTTIAN NÆRINGSOMRÅDE - ERVERV OG OPPARBEIDELSE
108/19	18/1257 SJØTOMT GJÆSINGEN
110/19	19/1964 KOMMUNALT NÆRINGSFOND 2019
111/19	18/3266 FORSLAG TIL NY FORSKRIFT OM POLITIVEDTEKT, FRØYA KOMMUNE - STADFESTING
113/19	19/1267 SANERINGSPLAN FOR SPREDT AVLØP I FRØYA KOMMUNE
114/19	19/1266 LOKAL FORURENSNINGSFORSKRIFT FOR SPREDT AVLØP I FRØYA KOMMUNE

- 115/19 19/1445
**LOKAL FORSKRIFT OM SAKSBEHANDLING OG TILSYNSGEBYRER ETTER
FORURENSINGSREGELVERKET**
- 116/19 19/2220
**SØKNAD OM TILSKUDD TIL TRAFIKKSIKKERHET LANGS
FYLKESVEINETTET**
- 117/19 19/2216
ORDFØRERS ORIENTERING
- 118/19 19/2229
RÅDMANNNS ORIENTERING

101/19

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 19.08.29

Vedtak:

Protokoll fra møte 29.08.19 godkjennes som framlagt.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 29.08.19 godkjennes som framlagt.

102/19

REFERATSAKER

Vedtak:

Referatene tas til orientering.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Referatene tas til orientering.

103/19

FRØYA VINDKRAFTVERK - HØRING AV SØKNAD OM ENDRING AV DETALJPLAN OG SØKNAD OM ETABLERING AV VINDMÅLEMAST OG RADIOLINJEMAST

Vedtak:

Frøya kommune har ingen merknader til endringssøknaden slik den foreligger. Slik endringene er presentert, framstår endringene som bedre løsninger for naturmangfold, massebalanse og landskapstilpasning.

Vedtatt med 19 mot 1 stemme.

Vindmast 1 er planlagt oppført ved Røssvassmyrene. Dette er trolig det området i konsesjonsområdet hvor faren for kollisjon med truede og sårbare fuglearter er størst. Den planlagte vindmålemasten på 112 meter med 27 (3x9) vaier-strekk med en diameter på til sammen 156 m vil utvilsomt gi kollisjoner med fugl. Dette er bl.a. dokumentert gjennom registreringer av fallfugl i Hitra vindkraftverk (M. Pearson pers med) og gjennom vitenskapelige undersøkelser utført av Norsk Institutt for Naturforskning (K. Bevanger m.fl.). Den omsøkte masten er planlagt i et område med atlantisk terrengdekkende myr, og lokaliteten inngår i det dokumenterte næringsøksområdet til hubro som hekker på NV siden av konsesjonsområdet. Det er allerede blitt flyttet en vindturbin innen nærområdet til Hubro, og man reduserer ikke faren videre med å etablere enda en fuglefanger. I tillegg har dette området trolig den største hekketettheten av lirype, underarten smølalirype, i konsesjonsområdet. For den nattaktive hubroen og den lite manøvreringsdyktige lirypa vil masten utgjøre en betydelig økt dødelighetsrisiko. Ut

fra iverksatte feltforsøk vil merking av vaieren i liten grad redusere kollisjonsfaren for de overnevnte to artene. Både vindmast 1, 2 og 3 ligger i trekk-korridor for fugl å må derfor sterkt anbefales ikke etableres. I tillegg må det utarbeides bilder for å visualisere både høyde, vaierstrekk og plassering i terreng. Registrerer at det ikke er vedlagt.

Vi fraråder derfor på det sterkeste at de omsøkte mastene oppføres som vist i vedlagte kart, og ber om at spesielt mast nr 1 oppføres lengre SØ i konsesjonsområde slik at den ikke kommer i konflikt med naturtypen Røssvassmyra. Mast 2 og 3 flyttes lengre nord. Men for å unngå ytterligere fare for fugledød, arbeide i urørt natur og ødeleggende kystlyngmyr er vår anbefaling at kun mast på turbinpunkt 3,4,9, og 10 settes opp og fjernes når turbinene etableres

Vedtatt med 11 mot 8 stemmer.

Kommunestyrets behandling i møte 26.09.19:

Ordfører ba om vurdering av sin habilitet da hennes mann har inngått kontrakt med utbygger.

Ordfører ble enstemmig vurdert inhabil.

Rep. Martin Nilsen ba om vurdering av sin habilitet da han er grunneier i området.

Rep. Martin Nilsen ble enstemmig vurdert inhabil.

Rep. Ann Kristin Kristoffersen ba om vurdering av sin habilitet da hun er grunneier i området.

Rep. Ann Kristin Kristoffersen ble enstemmig vurdert inhabil.

Følgende forslag til endring i siste avsnitt i vedtak ble fremmet av V, H, Sp og Frp:

«**Vindmast 1** er planlagt oppført ved Røssvassmyrene. Dette er trolig det området i konsesjonsområdet hvor faren for kollisjon med truede og sårbare fuglearter er størst. Den planlagte vindmålemasten på 112 meter med 27 (3x9) vaier-strekk med en diameter på til sammen 156 m vil utvilsomt gi kollisjoner med fugl. Dette er bl.a. dokumentert gjennom registreringer av fallfugl i Hitra vindkraftverk (M. Pearson pers med) og gjennom vitenskapelige undersøkelser utført av Norsk Institutt for Naturforskning (K. Bevanger m.fl.). Den omsøkte masten er planlagt i et område med atlantisk terrengdekkende myr, og lokaliteten inngår i det dokumenterte næringsssøksområdet til hubro som hekker på NV siden av konsesjonsområdet. Det er allerede blitt flyttet en vindturbin innen nærområdet til Hubro, og man reduserer ikke faren videre med å etablere enda en fuglefanger. I tillegg har dette området trolig den største hekkettheten av lirype, underarten smølalirype, i konsesjonsområdet. For den nattaktive hubroen og den lite manøvreringsdyktige lirypa vil masten utgjøre en betydelig økt dødelighetsrisiko. Ut fra iverksatte feltforsøk vil merking av vaieren i liten grad redusere kollisjonsfaren for de overnevnte to artene. Både vindmast 1, 2 og 3 ligger i trekk-korridor for fugl å må derfor sterkt anbefales ikke etableres. I tillegg må det utarbeides bilder for å visualisere både høyde, vaierstrekk og plassering i terreng. Registrerer at det ikke er vedlagt. Alle disse mastene vil bli godt synlig fra omgivelsene, skape lyd av vind i vaier og konstruksjon Dette må konsekvens utredes.

Vi fraråder derfor på det sterkeste at de omsøkte mastene oppføres som vist i vedlagte kart, og ber om at spesielt mast nr 1 oppføres lengre SØ i konsesjonsområde slik at den ikke kommer i konflikt med naturtypen Røssvassmyra. Mast 2 og 3 flyttes lengre nord. Men for å unngå ytterligere fare for fugledød, arbeide i urørt natur og ødeleggende kystlyngmyr er vår anbefaling at kun mast på turbinpunkt 3,4,9, og 10 settes opp og fjernes når turbinene etableres.»

Falt med 8 mot 11 stemmer avgitt av *Pål Terje Bekken, Torbjørn Måsøval, Gunn Heidi Hallaren, Anne Katrine Finne, Randi Rabben, Vida Zubaite Bekken, Gustav Gjetø, Helge Borgen, Roar Hammernes, Tone Måsøval og Sveinung Gundersen.*

Følgende forslag til endring i siste avsnitt i vedtak ble fremmet av Ap:

«**Vindmast 1** er planlagt oppført ved Røssvassmyrene. Dette er trolig det området i konsesjonsområdet hvor faren for kollisjon med truede og sårbare fuglearter er størst. Den planlagte vindmålemasten på 112 meter med 27 (3x9) vaier-strekk med en diameter på til sammen 156 m vil utvilsomt gi kollisjoner med fugl. Dette er bl.a. dokumentert gjennom registreringer av fallfugl i Hitra vindkraftverk (M. Pearson pers med) og gjennom vitenskapelige undersøkelser utført av Norsk Institutt for Naturforskning (K. Bevanger m.fl.). Den omsøkte masten er planlagt i et område med atlantisk terrengdekkende myr, og lokaliteten inngår i det

dokumenterte næringsssøksområdet til hubro som hekker på NV siden av konsesjonsområdet. Det er allerede blitt flyttet en vindturbin innen nærområdet til Hubro, og man reduserer ikke faren videre med å etablere enda en fuglefanger. I tillegg har dette området trolig den største hekketettheten av lirype, underarten smølalirype, i konsesjonsområdet. For den nattaktive hubroen og den lite manøvreringsdyktige lirypa vil masten utgjøre en betydelig økt dødelighetsrisiko. Ut fra iverksatte feltforsøk vil merking av vaieren i liten grad redusere kollisjonsfaren for de overnevnte to artene. Både vindmast 1, 2 og 3 ligger i trekk-korridor for fugl å må derfor sterkt anbefales ikke etableres. I tillegg må det utarbeides bilder for å visualisere både høyde, vaierstrekk og plassering i terreng. Registrerer at det ikke er vedlagt.

Vi fraråder derfor på det sterkeste at de omsøkte mastene oppføres som vist i vedlagte kart, og ber om at spesielt mast nr 1 oppføres lengre SØ i konsesjonsområde slik at den ikke kommer i konflikt med naturtypen Røssvassmyra. Mast 2 og 3 flyttes lengre nord. Men for å unngå ytterligere fare for fugledød, arbeide i urørt natur og ødeleggende kystlyngmyr er vår anbefaling at kun mast på turbinpunkt 3,4,9, og 10 settes opp og fjernes når turbinene etableres.»

Vedtatt med 11 mot 8 stemmer avgitt av *Sp, Bjørnar Grytvik, Aleksander Søren, Sveinung Gundersen, Arvid Hammernes, Edvin Paulsen og Per Johan Johansen og Susann Sæther.*

Rådmanns forslag, siste avsnitt:

Videre har Frøya kommune ingen merknader til oppføring av vindmålemaster og radiolinjemast som omsøkt.

Falt med 18 mot 1 stemme avgitt av *Björgvin Ervik.*

Rådmanns forslag, første avsnitt:

Videre har Frøya kommune ingen merknader til oppføring av vindmålemaster og radiolinjemast som omsøkt. Frøya kommune har ingen merknader til endringssøknaden slik den foreligger. Slik endringene er presentert, framstår endringene som bedre løsninger for naturmangfold, massebalanse og landskapstilpasning.

Vedtatt med 18 mot 1 stemme avgitt av *Sveinung Gundersen.*

Forslag til vedtak:

Frøya kommune har ingen merknader til endringssøknaden slik den foreligger. Slik endringene er presentert, framstår endringene som bedre løsninger for naturmangfold, massebalanse og landskapstilpasning.

Videre har Frøya kommune ingen merknader til oppføring av vindmålemaster og radiolinjemast som omsøkt.

104/19

KLAGEBEHANDLING - REGULERINGSPLAN RÅDHUSTOPPEN - GNR 21 BNR 378 - 385

Vedtak:

Ihht til delegasjonsreglementet så har HFF delegert fullmakt i denne saken, delegasjonsreglementet sier: «hovedutvalg for forvaltning er kommunens faste utvalg for plansaker etter plan og bygningsloven, med unntak for overordnet planlegging»

Saken ble derfor oversendt fylkesmannen for endelig avgjørelse etter HFF sitt møte 12.09.19

Saken er derfor feilaktig satt på sakskart til kommunestyret, rådmann beklager dette og ber om at KST gjør følgende vedtak:

I henhold til kommunens delegasjonsreglement ble denne saken ferdigbehandlet av HFF 12.09.12

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte 26.09.19:

Følgende nytt forslag til vedtak fra Rådmann:

Ihht til delegasjonsreglementet så har HFF delegert fullmakt i denne saken, delegasjonsreglementet sier: «hovedutvalg for forvaltning er kommunens faste utvalg for plansaker etter plan og bygningsloven, med unntak for overordnet planlegging»

Saken ble derfor oversendt fylkesmannen for endelig avgjørelse etter HFF sitt møte 12.09.19

Saken er derfor feilaktig satt på sakskart til kommunestyret, rådmann beklager dette og ber om at KST gjør følgende vedtak:

I henhold til kommunens delegasjonsreglement ble denne saken ferdigbehandlet av HFF 12.09.12

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

1. Klagene tas ikke til følge.
2. Vedtak av Frøya kommune ved kommunestyret av 20.06.2019 stadfestes.
3. Klagene oversendes Fylkesmannen i Trøndelag for endelig avgjørelse.

105/19

SLUTTBEHANDLING - NESSET INDUSTRIOMRÅDE OG SMÅBÅTHAVN GNR 30 BNR 52.M.FL NESSET INDUSTRIOMRÅDE OG SMÅBÅTHAVN

Vedtak:

1. I henhold til plan- og bygningsloven § 12-12, vedtar Frøya kommune å egengodkjenne reguleringsplan Nettet industriområde og småbåthavn gnr. 30 bnr. 52 m.fl. (planid: 5014201802) som vist på planbeskrivelse og plankart datert 14.05.2019 og planbestemmelser datert 02.09.2019.
2. Deler av detaljregulering Nettet Industriområde (planid: 1620200404), vedtatt 30.06.2009, inkludert alle senere planendringer, delplaner og tilhørende bestemmelser, oppheves.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

1. I henhold til plan- og bygningsloven § 12-12, vedtar Frøya kommune å egengodkjenne reguleringsplan Nettet industriområde og småbåthavn gnr. 30 bnr. 52 m.fl. (planid: 5014201802) som vist på planbeskrivelse og plankart datert 14.05.2019 og planbestemmelser datert 02.09.2019.
2. Deler av detaljregulering Nettet Industriområde (planid: 1620200404), vedtatt 30.06.2009, inkludert alle senere planendringer, delplaner og tilhørende bestemmelser, oppheves.

106/19

DETALJREGULERINGSPLAN - UTTIAN NÆRINGSOMRÅDE

Vedtak:

I henhold til plan- og bygningsloven § 12-12, vedtar Frøya kommune å egengodkjenne reguleringsplan for Uttian næringsområde (plan-ID: 5014201813) som vist på plankart, planbestemmelser og planbeskrivelse datert 28.08.2019.

Vedtatt med 20 mot 2 stemmer.

Kommunestyrets behandling i møte 26.09.19:

Rep. Sveinung Gundersen ba om vurdering av sin habilitet da han er tremenning av Kai Egil Skarsvåg i Skarsvaag boat.

Rep. Sveinung Gundersen ble enstemmig vurdert habil.

Votering: Vedtatt med 20 mot 2 stemmer avgitt av Roar Hammernes og Knut Arne Strømmøy.

Forslag til vedtak:

I henhold til plan- og bygningsloven § 12-12, vedtar Frøya kommune å egengodkjenne reguleringsplan for Uttian næringsområde (plan-ID: 5014201813) som vist på plankart, planbestemmelser og planbeskrivelse datert 28.08.2019.

107/19

UTTIAN NÆRINGSOMRÅDE - ERVERV OG OPPARBEIDELSE

Vedtak:

Frøya kommunestyre vedtar at kommunen erverver arealet i henhold til reguleringsplan – Uttian næringsområde - til en kostnad av 2.160.311 kr.

Frøya kommunestyre vedtar at kommunen igangsetter opparbeidelse av næringsområdet og går i forhandlinger med anbyder – til en kostnad av 20.244.412 kr.

Ervervet – ca. 2 millioner - dekkes over prosjekt 55 14 99 – opparbeidelse næringsområder.

Øvrige kostnader – ca. 20 millioner - foreslås dekket gjennom investeringsbudsjettet for 2020.

Enstemmig.

Kommunestyret nedsetter et forhandlingsutvalg bestående av varaordfører, opposisjonsleder og rådmann.

Forhandlingsutvalget rapporterer til formannskapet, og saken går til endelig avgjørelse i kommunestyret.

Vedtatt med 13 mot 8 stemmer:

Kommunestyrets behandling i møte 26.09.19:

Ordfører ba om vurdering av sin habilitet da priser på næringsområder blir diskutert og hennes mann er næringsaktør ved Nordhammervik næringsområde.

Ordfører ble vedtatt inhabil med 19 mot 2 stemmer avgitt av Aleksander Sørensen og Bjørgvin Ervik.

Følgende forslag til vedtak ble fremmet av H, V, Sp og Frp:

Erverv og opparbeidelse settes ikke igang før godkjente avtaler med næringsaktører i området er på plass

Falt med 8 mot 13 mot stemmer avgitt av Ap, Bjørgvin Ervik og Aleksander Sørensen.

Følgende forslag til vedtak ble fremmet av Ap og Sv:

Kommunestyret nedsetter et forhandlingsutvalg bestående av varaordfører, opposisjonsleder og rådmann. Forhandlingsutvalget rapporterer til formannskapet, og saken går til endelig avgjørelse i kommunestyret.

Vedtatt med 13 mot 8 stemmer avgitt av Arvid Hamernes, Edvin Paulsen, Susann Sæther, Per Johan Johansen, Tone Måsøval, Martin Nilsen, Knut Arne Strømøy og Bjørnar Grytvik.

Forslag til vedtak:

Frøya kommunestyre vedtar at kommunen erverver arealet i henhold til reguleringsplan – Uttian næringsområde - til en kostnad av 2.160.311 kr.

Frøya kommunestyre vedtar at kommunen igangsetter opparbeidelse av næringsområdet og går i forhandlinger med anbydere – til en kostnad av 20.244.412 kr.

Ervervet – ca. 2 millioner - dekkes over prosjekt 55 14 99 – opparbeidelse næringsområder.
Øvrige kostnader – ca. 20 millioner - foreslås dekket gjennom investeringsbudsjettet for 2020.

108/19

SJØTOMT GJÆSINGEN

Vedtak:

- Frøya kommunestyre vedtar at Linda T Hoff får kjøpe sjøhustomt fra kommunens eiendom på Gjæsing, Gnr. 66, bnr. 149, i henhold til søknad. Tomta begrenses til 150 kvm og prisen fastsettes til kr. 30.000,-. Kjøper betaler alle omkostninger i forbindelse eiendomsoverdragelsen. Dersom tomte ikke er bebygd innen 2 år fra vedtak om salg, faller tomte tilbake til kommunen
- Frøya kommunestyre vedtar at Milan Markovic får kjøpe resterende del av parsell av kommunens eiendom på Gjæsing, gnr 66, bnr. 149, i henhold til søknad. Tomta har et areal på 532 kvm og prisen fastsettes til 60.000 kr. Kjøper betaler alle omkostninger i forbindelse eiendomsoverdragelsen. Dersom tomte ikke er bebygd innen 2 år fra vedtak om salg, faller tomte tilbake til kommunen.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

- Frøya kommunestyre vedtar at Linda T Hoff får kjøpe sjøhustomt fra kommunens eiendom på Gjæsing, Gnr. 66, bnr. 149, i henhold til søknad. Tomta begrenses til 150 kvm og prisen fastsettes til kr. 30.000,-. Kjøper betaler alle omkostninger i forbindelse eiendomsoverdragelsen. Dersom tomte ikke er bebygd innen 2 år fra vedtak om salg, faller tomte tilbake til kommunen
- Frøya kommunestyre vedtar at Milan Markovic får kjøpe resterende del av parsell av kommunens eiendom på Gjæsing, gnr 66, bnr. 149, i henhold til søknad. Tomta har et areal på 532 kvm og prisen fastsettes til 60.000 kr. Kjøper betaler alle omkostninger i forbindelse eiendomsoverdragelsen. Dersom tomte ikke er bebygd innen 2 år fra vedtak om salg, faller tomte tilbake til kommunen

Vedtak:

1. Frøya kommune fastsetter følgende kriterier/ satsningsområder for kommunalt næringsfond:

- Nyskapende prosjekter med vekstpotensial
- Prosjekter som berører tiltak i den strategiske næringsplanen

Enstemmig.

- Tiltak som skaper lokale arbeidsplasser

Vedtatt med 17 mot 5 stemmer

- Tiltak som berører unge gründere.
- Tiltak som styrker fiskere

2. Frøya kommune vedtar vedtekter for kommunalt næringsfond som vist i vedlegg 2

Kommunalt næringsfond, med en ramme på 1.500.000 kr i fire år, totalt 6.000.000 kr finansieres over Havbruksfondet

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte 26.09.19:

Følgende forslag til endring i kulepunkt 3 i vedtak ble fremmet av Ap:

- Tiltak som skaper lokale arbeidsplasser

Vedtatt med 17 mot 5 stemmer avgitt Bjørgvin Ervik, Bjørnar Grytvik, Knut Arne Stømøy og H.

Forslag til vedtak:

1. Frøya kommune fastsetter følgende kriterier/ satsningsområder for kommunalt næringsfond:

- Nyskapende prosjekter med vekstpotensial
- Prosjekter som berører tiltak i den strategiske næringsplanen
- Tiltak som skaper varige lokale arbeidsplasser
- Tiltak som berører unge gründere.
- Tiltak som styrker fiskere

2. Frøya kommune vedtar vedtekter for kommunalt næringsfond som vist i vedlegg 2

Kommunalt næringsfond, med en ramme på 1.500.000 kr i fire år, totalt 6.000.000 kr finansieres over Havbruksfondet

111/19

FORSLAG TIL NY FORSKRIFT OM POLITIVEDTEKT, FRØYA KOMMUNE - STADFESTING

Vedtak:

1. Frøya kommunestyre stadfester vedlagte forslag til ny forskrift om politivedtekt, Frøya kommune.
2. Rådmannen bes oversende stadfestet forskrift til Politidirektoratet for legalitetskontroll, stadfestelse og kunngjøring i Norsk lovtidend, etter gjeldende krav.
3. Forskriften vil være gyldig fra dato stadfestet av Politidirektoratet, og erstatter gjeldende politivedtekter for Frøya kommune stadfestet av Politidirektoratet med noen endringer 27. august 2009.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

1. Frøya kommunestyre stadfester vedlagte forslag til ny forskrift om politivedtekt, Frøya kommune.
2. Rådmannen bes oversende stadfestet forskrift til Politidirektoratet for legalitetskontroll, stadfestelse og kunngjøring i Norsk lovtidend, etter gjeldende krav.
3. Forskriften vil være gyldig fra dato stadfestet av Politidirektoratet, og erstatter gjeldende politivedtekter for Frøya kommune stadfestet av Politidirektoratet med noen endringer 27. august 2009.

113/19

SANERINGSPLAN FOR SPREDT AVLØP I FRØYA KOMMUNE

Vedtak:

Kommunestyret vedtar saneringsplan for opprydding av avløp i spredt bebyggelse.

Enstemmig.

Planen evalueres etter 4 år.

Vedtatt med 14 mot 5 stemmer.

Kommunestyrets behandling i møte 26.09.19:

Rep. Bjørnar Grytvik meldte seg inhabil som tjenestemann.

Følgende forslag til vedtak ble fremmet av Ap:

Kommunestyret vedtar saneringsplan for opprydding av avløp i spredt bebyggelse.

Enstemmig.

Følgende forslag til tillegg i vedtak ble fremmet av V, H, Sp og Frp:

Planen evalueres etter 2 år.

Falt med 5 mot 14 stemmer avgitt Tone Måsøval, Bjørgvin Ervik, Per Johan Johansen, Berit Flåmo, Pål Terje Bekken, Helge Borgen, Gustav Gjevik, Sveinung Gundersen, Vida Zubaite Bekken, Randi Rabben, Anne Katrine Finne, Ann Kristin Kristoffersen, Gunn Heid Hallaren og Torbjørn Måsøval.

Følgende forslag til tillegg i vedtak ble fremmet av Ap:

Planen evalueres etter 4 år.

Vedtatt med 14 mot 5 stemmer avgitt av Roar Hammernes, Knut Arne Strømøy, Martin Nilsen, Susann Sæther og Arvid Hammernes.

Forslag til vedtak:

Hovedutvalget for forvaltning (HFF) sender saneringsplan for opprydding av avløp i spredt bebyggelse til kommunestyret for sluttbehandling.

114/19

LOKAL FORURENSNINGSFORSKRIFT FOR SPREDT AVLØP I FRØYA KOMMUNE

Vedtak:

Kommunestyret vedtar forurensningsforskrift for spredt avløp i Frøya kommune.

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte 26.09.19:

Rep. Bjørnar Grytvik meldte seg inhabil som tjenestemann.

Forslag til vedtak:

Hovedutvalget for forvaltning (HFF) sender forurensningsforskrift for spredt avløp i Frøya kommune til kommunestyret for sluttbehandling.

115/19

LOKAL FORSKRIFT OM SAKSBEHANDLING OG TILSYNSGEBYRER ETTER FORURENSINGSREGELVERKET

Vedtak:

Kommunestyret vedtar lokal forskrift om saksbehandling og tilsynsgebyrer etter forurensningsregelverket.

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte 26.09.19:

Rep. Bjørnar Grytvik meldte seg inhabil som tjenestemann.

Forslag til vedtak:

Hovedutvalget for forvaltning (HFF) sender lokal forskrift om saksbehandling og tilsynsgebyrer etter forurensingsregelverket til kommunestyret for sluttbehandling.

116/19

SØKNAD OM TILSKUDD TIL TRAFIKKSIKKERHET LANGS FYLKESVEINETTET

Vedtak:

Frøya kommunestyre gir følgende prioriterte innspill til investeringstiltak for å bedre trafikksikkerhet på/langs fylkesveier og kommunale veier i Frøya kommune:

Pri 1: tiltak – *Karlasvingen*, som beskrevet i saken.

Pri 2: tiltak – *Sistranda*, som beskrevet i saken.

Pri 3: tiltak – *Nordskag*, som beskrevet i saken.

Pri 4: tiltak – *Valen*, som beskrevet i saken.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Frøya kommunestyre gir følgende prioriterte innspill til investeringstiltak for å bedre trafikksikkerhet på/langs fylkesveier og kommunale veier i Frøya kommune:

Pri 1: tiltak – *Karlasvingen*, som beskrevet i saken.

Pri 2: tiltak – *Sistranda*, som beskrevet i saken.

Pri 3: tiltak – *Nordskag*, som beskrevet i saken.

Pri 4: tiltak – *Valen*, som beskrevet i saken.

117/19

ORDFØRERS ORIENTERING

Spørsmål til sak 138/19:

Det skal fylles 28.500 m³ masse i sjø. Massen skal hentes i fra et nærliggende område. Hvor er dette, og hvordan skal masse forflyttes.

Mvh

Remy Strømskag

Svar ble gitt under behandling av sak 106/19

- **Ordfører og rådmann Svanhild Mosebakken har ved flere anledninger diskutert tidspunkt for når jeg skal gå ut av rådmannsstillingen. Muligheten for å komme tilbake som rådmann i Frøya kommune er ikke lenger et aktuelt alternativ for meg pga min helsesituasjon. Jeg vil gjerne bidra til å legge tilrette for at Frøya kommune skal komme i gang med tilsetting av ny rådmann så fort**

som mulig, viser til tidligere innspill fra meg. Formannskapet har underveis vært orientert om denne saken, og vi forbereder mest mulig slik at det nye formannskapet kan starte prosessen.

- **Henvendelser fra foreldre til elever som går ved Guri kunna videregående skole angående bussforbindelsen mellom skolestedene. Mange elever sliter med lange dager fordi det ikke går buss mellom Sistranda og Fillan. Jeg har tatt kontakt med fylkes kommunen v/ Per Olav Hepsø (AP) og det blir på bakgrunn av det stilt spørsmål om dette til fylkesutvalget. Ordføreren på Hitra er selvsagt enig i dette.**

118/19

RÅDMANNS ORIENTERING

Ingen orienteringer.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug
Arkivsaksnr.: 19/2420

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Kommunestyret

REFERATSAKER

Forslag til vedtak:

Referatene tas til orientering.

Protokoll - Kontrollutvalgets møte 18.09.2019

Referat styringsgruppa 19.09.19

Møteprotokoll - Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato/tid: 18.09.2019 kl 10:00-12:15

Møtested: Herredshuset, møterom C

Møtende medlemmer:

Lars Ø. Nordgård, møteleder
Helge Borgen
Kirsten Dragsnes
Sten S. Arntzen

Forfall:

Laila Wedø, ikke møtt

Andre møtende:

Torbjørn Berglann, Konsek Trøndelag, møtesekretær

Arkivsak: 19/157

Sakliste:

Saksnr.	Saktittel
25/19	Godkjenning av innkalling og sakliste
26/19	Henvendelse om lovlighetskontroll, inhabilitet og administrativ omgjøring av politiske vedtak
27/19	Nytt fra utvalgene 18.9.19
28/19	Kontrollutvalgets virksomhet i valgperioden 2015-2019
29/19	Budsjett for kontrollarbeidet 2020
30/19	Orientering om Fylkesmannens tilsyn med kommunens beredskap
31/19	Referatsaker
32/19	Eventuelt
33/19	Godkjenning av møteprotokoll

Sak 25/19 Godkjenning av innkalling og sakliste

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato
18.09.2019

Saknr
25/19

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Innkalling og sakliste godkjennes.

Behandling:

Innstillinga ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Innkalling og sakliste godkjennes.

Sak 26/19 Henvendelse om lovlighetskontroll, inhabilitet og administrativ omgjøring av politiske vedtak

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato
18.09.2019

Saknr
26/19

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

1. Kontrollutvalget konstaterer at kommunestyret har behandlet to saker der to medlemmer burde fått sin habilitet vurdert.
2. Kontrollutvalget sender saken til kommunestyret med følgende innstilling:
 - Kommunestyret ber rådmannen sørge for at temaet habilitet systematisk blir tema for de folkevalgte gjennom valgperioden.
 - Kommunestyret ber den enkelte folkevalgte melde fra i god tid om mulige forhold som medfører at han/hun kan bli kjent inhabil.
 - Der en folkevalgt ikke har meldt fra om forhold som kan gjøre vedkommende inhabil, ber kommunestyret om at rådmannen, dersom han er kjent med forholdene, gjør organet oppmerksom på dem.

Behandling:

Kontrollutvalget ble i møtet gjort kjent med ytterligere ett tilfelle der en folkevalgt som trolig var inhabil har deltatt i saksbehandling av vindkraftsaken. Følgende omforente forslag til vedtak ble lagt fram i møtet:

1. Kontrollutvalget viser til henvendelsen fra Nei til vindkraftverk på Frøya. Kontrollutvalget kan ikke se at rådmannen har omgjort formannskapets vedtak 11. april, sak 66/19 og kommunestyrets vedtak i samme sak 11.april, sak 53/19.
2. Kontrollutvalget konstaterer at kommunestyret og komiteene ved flere tilfeller har behandlet saker der medlemmer skulle fått sin habilitet vurdert, uten at dette ble gjort.
3. Kontrollutvalget sender saken til kommunestyret med følgende innstilling:
 - Kommunestyret ber rådmannen sørge for at temaet habilitet systematisk blir tema for de folkevalgte gjennom valgperioden.
 - Kommunestyret ber den enkelte folkevalgte melde fra i god tid om mulige forhold som medfører at han/hun kan bli kjent inhabil.
 - Der en folkevalgt ikke har meldt fra om forhold som kan gjøre vedkommende inhabil, ber kommunestyret om at rådmannen, dersom han er kjent med forholdene, gjør organet oppmerksom på dem.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget viser til henvendelsen fra Nei til vindkraftverk på Frøya. Kontrollutvalget kan ikke se at rådmannen har omgjort formannskapets vedtak 11. april, sak 66/19 og kommunestyrets vedtak i samme sak 11.april, sak 53/19.
2. Kontrollutvalget konstaterer at kommunestyret og komiteene ved flere tilfeller har

behandlet saker der medlemmer skulle fått sin habilitet vurdert, uten at dette ble gjort.
3. Kontrollutvalget sender saken til kommunestyret med følgende innstilling:

- Kommunestyret ber rådmannen sørge for at temaet habilitet systematisk blir tema for de folkevalgte gjennom valgperioden.
- Kommunestyret ber den enkelte folkevalgte melde fra i god tid om mulige forhold som medfører at han/hun kan bli kjent inhabil.
- Der en folkevalgt ikke har meldt fra om forhold som kan gjøre vedkommende inhabil, ber kommunestyret om at rådmannen, dersom han er kjent med forholdene, gjør organet oppmerksom på dem.

Sak 27/19 Nytt fra utvalgene 18.9.19

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato
18.09.2019

Saknr
27/19

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar nytt fra utvalgene til orientering.

Behandling:

Kontrollutvalgets medlemmer diskuterte aktuelle saker. Vedtak som innstilling. Enstemmig.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar nytt fra utvalgene til orientering.

Sak 28/19 Kontrollutvalgets virksomhet i valgperioden 2015-2019

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato
18.09.2019

Saknr
28/19

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering og legger den fram for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets rapport til orientering.

Behandling:

Omforent forslag til innstilling ble lagt fram i møtet:

Kontrollutvalget legger rapport fra valgperioden fram for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets rapport til orientering.

Vedtak:

Kontrollutvalget legger rapport fra valgperioden fram for kommunestyret med følgende innstilling:
Kommunestyret tar kontrollutvalgets rapport til orientering.

Sak 29/19 Budsjett for kontrollarbeidet 2020

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato
18.09.2019

Saknr
29/19

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget slutter seg til sekretariatets forslag til budsjett for kontrollarbeidet i 2020 og legger saken fram for kommunestyret med denne innstillinga:

Kommunestyret vedtar budsjett for kontrollarbeidet for 2020 med en ramme på kr 1.173.500

Behandling:

Følgende omforente forslag til vedtak ble lagt fram i møtet:

Kontrollutvalget slutter seg til sekretariatets forslag til budsjett for kontrollarbeidet i 2020 og legger saken fram for kommunestyret med denne innstillinga:

1. Kommunestyret vedtar budsjett for kontrollarbeidet for 2020 med en ramme på kr 1.173.500
2. Kontrollutvalgets budsjett er utarbeidet etter dagens reglement. Kommunestyret mener at kontrollutvalgets leder bør ha godtgjørelse tilsvarende andre utvalgsledere, dette for å framheve viktigheten av kontrollutvalget arbeid.
3. Kommunestyret ber rådmannen endre kontrollutvalgets budsjett i henhold til punkt to.

Vedtak:

Kontrollutvalget slutter seg til sekretariatets forslag til budsjett for kontrollarbeidet i 2020 og legger saken fram for kommunestyret med denne innstillinga:

1. Kommunestyret vedtar budsjett for kontrollarbeidet for 2020 med en ramme på kr 1.173.500
2. Kontrollutvalgets budsjett er utarbeidet etter dagens reglement. Kommunestyret mener at kontrollutvalgets leder bør ha godtgjørelse tilsvarende andre utvalgsledere, dette for å framheve viktigheten av kontrollutvalget arbeid.
3. Kommunestyret ber rådmannen endre kontrollutvalgets budsjett i henhold til punkt to.

Sak 30/19 Orientering om Fylkesmannens tilsyn med kommunens beredskap

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato
18.09.2019

Saknr
30/19

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar Fylkesmannens tilsyn til orientering.

Behandling:

Utvalgets leder la fram saken. Innstillinga ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar Fylkesmannens tilsyn til orientering.

Sak 31/19 Referatsaker

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato
18.09.2019

Saknr
31/19

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Referatsakene tas til orientering.

Behandling:

Sekretariatet la fram referatsakene. Vedtak som innstilling. Enstemmig.

Vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

Sak 32/19 Eventuelt

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato
18.09.2019

Saknr
32/19

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Saken legges fram uten innstilling.

Behandling:

Ingen saker fremmet.

Vedtak:

Ingen vedtak fattet.

Sak 33/19 Godkjenning av møteprotokoll

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato
18.09.2019

Saknr
33/19

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Protokollen godkjennes.

Behandling:

Protokollen ble opplest i møtet. Innstillinga ble enstemmig godkjent.

Vedtak:

Protokollen godkjennes.

Referat

Navn på organet som har møte: Ekstra møte i styringsgruppa – Morgendagens omsorg – del 3		Møte nr. 11 -2019
Sted: Møterom Teknisk		
Møtedato: 19.09.19 Kl 14.00 -15.30	Beathe Sandvik Meland Kristin R. Storø - forfall Kristin Strømskag Pål Terje Bekken- forfall Thomas Sandvik LINK arkitektur AS –v. Andrea R. Hansen og Gunnar Næss, Skype evt. Ivar Sæther - Skype Torny D. Sørle	
Sted: Møterom Teknisk		
Møteleder: Beathe		
Referent: Torny		

Sak nr	Saksopplysninger – jf sakliste. Orientering/Drøfting/Beslutning	Type	Ansvarlig
61 -19	Godkjenning av referat Styringsgruppa godkjenner referat av 04.09.19	B	
62-19	Flytting av matjord, Jfr. # 43-19 i styringsgruppa Behandling i styringsgruppa: Det anslås at det vil bli ca 15.000 kubikk matjord som skal flyttes ut av byggeområdet.	O D	

	Det stilles som krav at jorda blir brukt til formålet som er omsøkt, og at det settes i stand slik at arealene faktisk forbedres med tanke på økt grasproduksjon. Tildeling av matjord vil skje i to områder hvor det ønskes forbedring av eksisterende areal. Dette begrunnes i at disse to omsøkte områdene ligger nærmest byggeplass som gir både en miljø- og kostnadsmessig gevinst. Kostnadene for flytting av matjord innlemmes i totalentreprisen.		
63-19	Vurdering av skisseprosjekt, korridorbredde, Jfr # 50-19 i styringsgruppa. Behandling i styringsgruppa. Det er nå utvida korridorbredde til netto 1,80m, og som godkjennes av styringsgruppa.	O D	
64-19	Kulvert mellom helsehus og omsorgsboliger, Jfr. # 51-19 i styringsgruppa. Behandling i styringsgruppa. Kulvert / utvidelse av kjeller er lagt inn som opsjon, og utgjør 160m². Dette arealet gir ingen øking av brutto areal som er beregnet tidligere. (jfr. romprogram)	O D	
65-19	Skisse over uteområdet, Jfr # 60-19 i styringsgruppa Illustrasjonsplan fra LARK ble gjennomgått og godkjent Opparbeidelse av uteområdet er en del av romprogrammet og blir en del av tot.entreprisen. Skisseprosjektet er nå landa, og anbudsdokumentet legges ut på Doffin først i oktober. PL lager nå en dokumentliste, mal for romprogram og en ID - beskrivelse som utgangspunkt for videre beskrivelse.	O D	
66-19	Forprosjekt «Klimavennlig bygg –Frøya helse- og omsorgssenter» 3 satsingsområder for oss: 1. Varmepumpe 2. Brønner 3. Solceller Notat, oppsummering fra workshop sendes ut etter møtet	O	
67-19	Besøk andre kommuner Dator for besøk Staup Helsehus og Åsen omsorgssenter settes til 14.10.19. Beathe, Kristin S, Ivar og Torny blir med. Torny planlegger besøket	O	
68-19	Valg av ny politisk representant i styringsgruppa		

	Rådmann tar dette videre. Trolig flere utskiftninger i styringsgruppa som følge av valget.		
69-19	Evt. Vedr. storkjøkken. - Innkjøp av utstyr for kjøkkenet trekkes ut av tot. entreprisen og legges ut på eget anbud. Vedr. avfallshåndtering i bygg: - Torny har hatt kontakt med Retura, møte etter 1.10.19. Se på alternative løsninger + øk.kostnader. Omsorgsboligene/bofellesskapene: - Hvilke tjenester skal inn i byggene, ut over nødvendig helsehjelp? Hva kan og bør kommunen organisere for beboerne? (tøyvask, mat/måltid, renhold/praktisk bistand etc)		
	Neste møte 29.10.19		

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Thomas Sandvik
Arkivsaksnr.: 19/2303

Arkiv: 210

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

TERTIALRAPPORT 2. TERTIAL 2019

Forslag til vedtak:

Kommunestyret tar tertialrapporten for 2.tertial 2019 til orientering

Vedlegg:

Tertialrapport 2.tertial 2019

Avkastningsrapport

Sparetiltak høsten 2019

Saksopplysninger:

Tertialrapporten viser totalt et merforbruk på ca. 1 million kr pr 2.tertial for hele kommunen, inkludert finans.

I dette rapporters det om følgende feilkilder som gjør at resultatet ser ut slik det gjør:

1. Det er ikke bokført sykelønnsrefusjoner for juli og august. Dette skyldes sykdom hos sentrale personer i organisasjonen. (Små fagmiljø, og derfor svært sårbart ved sykdom)
 - a. Det er gjort en anslag på utestående, og det vil bli bokført i oktober ca. 1,4 millioner kr i sykelønnsrefusjon for månedene juli og august.
2. Det sentrale lønnsoppgjøret er med i resultatet, og skaper noe avvik på lønn hos virksomhetene. Det er imidlertid ikke gjennomført lokale forhandlinger, disse gjennomføres i uke 38/39. Rådmann har totalt avsatt 3 millioner kr til dette, som vil bli fordelt til virksomhetene etter at alle forhandlingene er gjennomført.

Driftsmessig for virksomhetene er resultatet pr 2. tertial da på ca. 5 millioner i merforbruk. Pga dette merforbruket iverksatte rådmann pr 01.09.19 en sparekatalog i samarbeid med alle virksomhetslederne. Målet er å hente inn mest mulig av de 5 millionene resten av driftsåret.

Tiltakene som er iverksatt ligger i vedlegg til tertialrapporten.

Virksomhetslederne rapporterer månedlig i det digitale verktøyet «KF Bedre styring». Styringsverktøyet har gode muligheter for dokumentasjon og rapporteringsmuligheter, og rådmannen vil jobbe videre med å utvikle dette verktøyet for Frøya kommune.

Prognosene på skatteinntangen for 2019 er i hht budsjett, men ligger litt under samme nivå som for samme periode i 2018. Budsjettet ligger noe høyere enn faktiske inntekter, men inntektsutjevningen tar inn forskjellen, og kommunen kommer inn ca. på budsjettet.

Finansinntektene har et positivt avvik på 7,9 millioner kr. Siden finansinntektene var svært lave i 2018, og kommunen måtte bokføre et tap i verdien av beholdningen, har markedet kommet tilbake og kommunen har et godt 1. og 2.tertial på avkastningen. Det er imidlertid «storpolitikk» som kan påvirker dette fremover, og det er flere ting i verden som kan påvirke norske og internasjonale børser og verdipapirer.

I tråd med signaler fra formannskapet har rådmann 18.september sendt regning til Trønderenergi AS på engangsutbetalingen i samsvar med kontrakten mellom Sarepta AS og Frøya kommune i forbindelse med Frøya Vindkraftpark, totalt 11,2 millioner kr inkludert renter.

Sykefraværet er ned fra 9,2% i 1.tertial til 7,3% i 2.tertial for hele kommunen. Det er korttidsfraværet som har den største endringen. Dette viser at det lønner seg å jobbe med nærværarbeid, og virksomhetene skal ha ros for godt arbeid innen dette området.

Tertialrapport

2.tertial 2019

Innhold

Innledning.....	2
Rammeområdene	3
Rammeområde rådmann	3
Nærvær / sykefravær	3
Rammeområde oppvekst	3
Nærvær / sykefravær	4
Rammeområde helse	4
Nærvær / sykefravær	4
Rammeområde kultur og idrett.....	5
Nærvær / sykefravær	5
Rammeområde teknisk	5
Nærvær / sykefravær	5
Inntekter & Finans	6
Alle	6
Nærvær / sykefravær	6
Investeringsbudsjettet 2019.....	8
Kommentarer til investeringsbudsjettet:	11
Finans	11
Likviditet	12
Lånegjeld	12
Fonds	13
Avslutning.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.

Innledning

Tertialrapporten viser totalt et merforbruk på ca. 1 million kr pr 2.tertial for hele kommunen, inkludert finans.

I dette rapporters det om følgende feilkilder som gjør at resultatet ser ut slik det gjør:

1. Det er ikke bokført sykelønnsrefusjoner for juli og august. Dette skyldes sykdom hos sentrale personer i organisasjonen. (Små fagmiljø, og derfor svært sårbart ved sykdom)
 - a. Det er gjort en anslag på utestående, og det vil bli bokført i oktober ca. 1,4 millioner kr i sykelønnsrefusjon for månedene juli og august.
2. Det sentrale lønnsoppgjøret er med i resultatet, og skaper noe avvik på lønn hos virksomhetene. Det er imidlertid ikke gjennomført lokale forhandlinger, disse gjennomføres i uke 38/39. Rådmann har totalt avsatt 3 millioner kr til dette, som vil bli fordelt til virksomhetene etter at alle forhandlingene er gjennomført.

Driftsmessig for virksomhetene er resultatet pr 2. tertial da på ca. 5 millioner i merforbruk. Pga dette merforbruket iverksatte rådmann pr 01.09.19 en sparekatalog i samarbeid med alle virksomhetslederne. Målet er å hente inn mest mulig av de 5 millionene resten av driftsåret.

Tiltakene som er iverksatt ligger i vedlegg til tertialrapporten.

Virksomhetslederne rapporter månedlig i det digitale verktøyet «KF Bedre styring». Styringsverktøyet har gode muligheter for dokumentasjon og rapporteringsmuligheter, og rådmannen vil jobbe videre med å utvikle dette verktøyet for Frøya kommune.

Prognosene på skatteinngangen for 2019 er i hht budsjett, men ligger litt under samme nivå som for samme periode i 2018. Budsjettet ligger noe høyere enn faktiske inntekter, men inntektsutjevningen tar inn forskjellen, og kommunen kommer inn ca. på budsjettet.

Finansinntektene har et positivt avvik på 7,9 millioner kr. Siden finansinntektene var svært lave i 2018, og kommunen måtte bokføre et tap i verdien av beholdningen, har markedet kommet tilbake og kommunen har et godt 1. og 2.tertial på avkastningen. Det er imidlertid «storpolitikk» som kan påvirker dette fremover, og det er flere ting i verden som kan påvirke norske og internasjonale børser og verdipapirer.

I tråd med signaler fra formannskapet har rådmann 18.september sendt regning til Trønderenergi AS på engangsutbetalingen i samsvar med kontrakten mellom Sarepta AS og Frøya kommune i forbindelse med Frøya Vindkraftpark, totalt 11,2 millioner kr inkludert renter.

Rammeområdene

Rammeområde rådmann

Ansvar	Oppr. budsjett	Budsjettendring	Budsjett 2.tertial	Regnskap 2.tertial	Avvik i NOK	Budsjett 2019	Forbruk i %
1000 Sum rådmann	11 605 439	-250 000	11 355 439	13 772 312	-2 416 873	15 642 390	88 %
1106 Brannvesen	3 829 501	0	3 829 501	3 318 390	511 110	5 847 650	57 %
1101 Sum økonomi og IKT	8 820 822	0	8 820 822	8 624 865	195 958	13 462 685	64 %
1103 Sum Servicekontor	2 986 691	197 797	3 184 488	3 095 242	89 246	4 788 545	65 %
1120 Strategi og utvikling	2 206 216	50 000	2 256 216	2 405 266	-149 050	3 777 746	64 %
Sum ramme rådmann	29 448 669	-2 203	29 446 466	31 216 075	-1 769 609	43 519 016	72 %
Estimert refusjon sykkelønn juli og august				-128 268			

Ramme rådmann – fellestjenester har pr 2.tertial et merforbruk på 1,6 millioner kr hovedsakelig fra rådmann. Hovedårsakene er utgifter til juridisk tjenester (vindkraftsaken) og leieutgifter til Frøya ungdomsskole, som dekkes av rådmann frem til 2020.

Nærvær / sykefravær

Virksomhet	Egenmelding 1-16 dager	Sykemelding 1-16 dag	Sykemelding 17-56 dag	Sykemelding 56 dag	Totalt	Permisjoner	Nærvær
Rådmann – fellestjenester	1,5%	0,4%	1,3%	6,6%	9,8%	1,9%	88,3%

Sykefraværet er ned fra 11,6% i 1.tetial til 9,8% i 2.tertial. Det er korttidsfraværet som er ned.

Rammeområde oppvekst

Ansvar	Oppr. budsjett	Budsjettendring	Budsjett 2.tertial	Regnskap 2.tertial	Avvik i NOK	Budsjett 2019	Forbruk i %
2000 Admin Oppvekst	14 897 697	-317 600	14 580 097	17 856 802	-3 276 705	23 827 712	75 %
Sum flykningetj. Og voksenoppl.	-893 865	0	-893 865	-72 586	-821 279	-1 226 965	6 %
2100 Dyrøy oppvekstssenter	3 369 758	16 515	3 386 273	3 375 344	10 929	5 317 602	63 %
2200 Mausund skole/SFO/barnehage	3 090 192	32 312	3 122 503	3 137 356	-14 853	4 877 304	64 %
2300 Nabeita skole	10 210 303	0	10 210 303	10 611 591	-401 288	16 012 464	66 %
2400 Nordskag oppvekstssenter	6 948 363	0	6 948 363	6 673 514	274 850	10 924 734	61 %
2500 Sistranda skole-barneskole	19 821 014	127 040	19 948 054	18 091 138	1 856 916	31 209 748	58 %
2520 Frøya ungdomsskole	0	0	0	1 404 778	-1 404 778	0	
2600 Sørburøy barne- og ungdomsskole	1 202 422	0	1 202 422	1 174 066	28 356	1 859 534	63 %
2800 Nettet barnehage	4 309 862	160 070	4 469 932	4 621 564	-151 632	7 016 489	66 %
2900 Musikk- og kulturskole	2 453 281	96	2 453 377	2 214 446	238 932	3 766 406	59 %
Sum ramme oppvekst	65 409 027	18 433	65 427 459	69 088 013	-3 660 552	103 585 028	67 %
Estimert refusjon sykkelønn juli og august				-467 581			

Ramme oppvekst har pr. 2.tertial et merforbruk på totalt 3,2 millioner kr. Virksomhetene innenfor oppvekst har et samlet mindre forbruk på kr 905 000 inkl. estimert refusjon av sykkelønn.

Merforbruket skyldes budsjettpostene private barnehager og Flyktingetjenesten. Når det gjelder Flyktingetjenesten er tilskudd fra staten på kr 575 tusen, for 2. tertial, regnskapsført i september. I tillegg har vi en del løpende kostander, som for eksempel husleie, i tilknytning til de 10 flyktingene som skulle ha ankommet i april. Siste melding fra IMDI er at de kommer i månedsskifte oktober/november. Rådmann regner med at Flyktingetjenestens budsjett vil være i balanse ved årets slutt.

Utgiftene til private barnehager vil ha et avvik ved årets slutt, slik rådmann har orientert i formannskapet, og er en av grunnene til sparetiltakene som er igangsatt. Årsaken til dette avviket i budsjettet skyldes at det er 15 flere barn som har benyttet seg av barnehagetilbudet enn forutsatt. Dette er en miks av tilflyttet barn og at det er flere barn som benytter barnehagetilbud.

Nærvær / sykefravær

Virksomhet	Egenmelding 1-16 dager	Sykemelding 1-16 dag	Sykemelding 17-56 dag	Sykemelding 56 dag	Totalt	Permisjoner	Nærvær
Oppvekst	0,8%	0,6%	0,8%	4,8%	7,1%	2,1%	90,8%

Sykefraværet er ned fra 10,4% i 1.tertial til 7,1% i 2.tertial. Nedgang på alle områder.

Rammeområde helse

Ansvar	Oppr. budsjett	Budsjettendring	Budsjett 2.tertial	Regnskap 2.tertial	Avvik i NOK	Budsjett 2019	Forbruk i %
3000 Admin Helse og omsorg	399 245	0	399 245	-162 826	562 071	536 405	-30 %
Sum Familie og helse	19 569 507	0	19 569 507	21 577 658	-2 008 151	30 339 706	71 %
3300 NAV - Sosialtjenesten	3 239 746	0	3 239 746	5 296 779	-2 057 033	4 966 524	107 %
Sum PLO	43 579 992	0	43 579 992	46 119 185	-2 539 190	67 549 783	68 %
Sum BAM	25 483 411	0	25 483 411	24 144 497	1 338 914	39 657 911	61 %
Sum helse og mestring	92 271 901	0	92 271 901	96 975 293	-4 703 389	143 050 329	68 %
Estimert refusjon sykelønn juli og august				-639 996			

Rammeområdet Helse og mestring har et merforbruk på rundt 4 millioner hvis det sees sammen med estimert refusjon av sykelønn for juli og august. Hovedsakelig er dette merforbruk hos barnevernet (flere barn under omsorg) og NAV-Sosialtjenesten (flere med behov for stønad av kortere eller lengre art, rettighetsbasert). Utgiftene til disse to områdene vil ha et avvik ved årets slutt, slik rådmann har holdt formannskapet løpende orientert om, og er en av grunnene for sparetiltakene som er igangsatt. (vedlagt)

Det er også et avvik hos pleie og omsorg som skyldes hovedsakelig at kommunen har hatt mange døgn utskrivningsklare i siste del av 2. tertial (totalt 41 pr. 2 tertial), og har flere utskrivningsklare som ligger ferdigbehandlet på sykehuset pr. i dag. (Dette koster oss nesten 5000,- pr. døgn. Pr. nå er det helt fullt på korttidsavdelingen, og vi har ikke mulighet til å ta inn flere brukere).

Det positive avviket hos bo, aktivitet og miljøtjenesten er pga. lavere aktivitet som en følge av at tjenester har opphørt. Forventer også lavere refusjon som en følge av dette, og som bør sees i sammenheng med overskuddet.

Nærvær / sykefravær

Virksomhet	Egenmelding 1-16 dager	Sykemelding 1-16 dag	Sykemelding 17-56 dag	Sykemelding 56 dag	Totalt	Permisjoner	Nærvær
Helse	1,4%	1,0%	1,2%	4,6%	8,2%	2,6%	89,2%

Sykefraværet er ned fra 9,5% i 1.tertial til 8,2% i 2.tertial. Det er korttidsfraværet som har den største endringen.

Rammeområde kultur og idrett

Ansvar	Oppr. budsjett	Budsjettendring	Budsjett 2.tertial	Regnskap 2.tertial	Avvik i NOK	Budsjett 2019	Forbruk i %
Sum kultur og idrett	5 921 976	0	5 921 976	6 722 233	-800 257	9 195 478	73 %
Estimert refusjon sykelønn juli og august				-32 740			

Kultur og idrett har ca. 770 000 kr i merforbruk pr 2.tertial. Hovedårsakene til dette er økt aktivitet med medfølgende økt behov for ansatte, samt at Titranspelet mistet en forestillingsdag. Frøya kulturhus har som målsetning om å redusere dette med høy aktivitet, høsten 2019. Rådmann vil gå inn å se på utkjøp av restlager av effekter som ble igjen fra Titranspelet, til bruk i øvrige virksomheter.

Nærvær / sykefravær

Virksomhet	Egenmelding 1-16 dager	Sykemelding 1-16 dag	Sykemelding 17-56 dag	Sykemelding 56 dag	Totalt	Permisjoner	Nærvær
Kultur og idrett	1,0%	0	0	0,6%	1,6%	1,2%	97,2%

Sykefraværet er ned fra 3,2% i 1.tertial til 1,6% i 2.tertial. Det er langtidsfraværet som har den største endringen

Rammeområde teknisk

Ansvar	Oppr. budsjett	Budsjettendring	Budsjett 2.tertial	Regnskap 2.tertial	Avvik i NOK	Budsjett 2019	Forbruk i %
Sum Drift og komunalteknikk	18 791 129	-1 977 562	16 813 567	17 579 857	-766 289	21 403 024	82 %
5120 Virksomhet for forvaltning	1 579 694	2 708 000	4 287 695	3 169 231	1 118 463	6 367 961	50 %
5200 VAR-områder	-6 946 878	0	-6 946 878	-8 055 911	1 109 034	-2 434 058	331 %
Sum Teknisk	13 423 945	730 438	14 154 384	12 693 177	1 461 208	25 336 927	50 %
Estimert refusjon sykelønn juli og august				-176 756			

Teknisk har totalt er mindreforbruk på ca. 1,5 millioner kr. Dette inkluderer et mindreforbruk i VAR området på 1,1 million kr. Merforbruket på virksomheten Drift og kommunalteknikk er som rapportert i 1. tertial (avtaler som er inngått tidligere som ikke ligger i budsjettet)

Virksomheten Forvaltning har et mindreforbruk på 1,3 millioner kr i forhold til budsjettet. I tillegg har det vært «ufrivillige» vakanser på dette området tidlig på året. Det er også noen inntekter til som skal fordeles ut over året.

Virksomhetene på teknisk sees mot hverandre, da dette er første periode som virksomhetene har et delt budsjett.

Nærvær / sykefravær

Virksomhet	Egenmelding 1-16 dager	Sykemelding 1-16 dag	Sykemelding 17-56 dag	Sykemelding 56 dag	Totalt	Permisjoner	Nærvær
------------	------------------------	----------------------	-----------------------	--------------------	--------	-------------	--------

	16 dager						
Teknisk	0,4%	0,6%	2,2%	2,5%	5,7%	1,4%	92,9%

Sykefraværet er ned fra 7,1% i 1.tertial til 5,7% i 2.tertial. Det er langtidsfraværet som har den største endringen

Inntekter & Finans

Ansvar	Oppr. budsjett	Budsjettendring	Budsjett 2.tertial	Regnskap 2.tertial	Avvik i NOK	Budsjett 2019	Forbruk i %
8000 Frie inntekter.	-210 574 940	0	-210 574 940	-211 127 986	553 046	-347 217 000	61 %
9000 Finans	18 022 615	0	18 022 615	10 104 535	7 918 079	30 533 222	33 %

Prognosene på skatteinngangen for 2019 ser ut til å følge budsjettprognosen, men ligger litt under samme nivå som for samme periode i 2018. Budsjettet ligger noe høyere enn faktiske inntekter, men inntektsutjevningen tar inn forskjellen, og kommunen kommer inn ca. på budsjettet.

Finansinntektene har et positivt avvik på 7,9 millioner kr. Siden finansinntektene var svært lave i 2018, og kommunen måtte bokføre et tap i verdien av beholdningen, har markedet kommet tilbake og kommunen har et godt 1. og 2.tertial på avkastningen. Det er imidlertid «storpolitikk» som kan påvirker dette fremover, og det er flere ting i verden som kan påvirke norske og internasjonale børser og verdipapirer.

Alle

Ansvar	Oppr. budsjett	Budsjettendring	Budsjett 2.tertial	Regnskap 2.tertial	Avvik i NOK	Budsjett 2019	Forbruk i %
ALLE	13 923 196	746 669	14 669 865	15 671 699	-1 001 834	0	0,00
Refusjon sykelønn juli og august				-1 443 524			
ALLE	13 923 196	746 669	14 669 865	14 228 175	441 690	0	0,00

Totalt pr 2.tertial gir dette et positivt avvik på 441 690 kr i forhold til budsjettet.

Nærvær / sykefravær

Virksomhet	Egenmelding 1-16 dager	Sykemelding 1-16 dag	Sykemelding 17-56 dag	Sykemelding 56 dag	Totalt	Permisjoner	Nærvær
Frøya kommune	1,1%	0,8%	1,2%	4,3%	7,3%	2,1%	90,6%

Sykefraværet er ned fra 9,2% i 1.tertial til 7,3% i 2.tertial. Det er korttidsfraværet som har den største endringen

Kommunens målsetting:

Vårt hovedmål er å beholde medarbeiderne langtidsfriske. Skulle du bli syk vil vi utnytte alle muligheter for å få deg raskt tilbake i jobb.

Vi har rutiner for oppfølging av sykemeldte arbeidstakere, dette gjelder hva Frøya kommune som arbeidsgiver og den enkelte ansatte skal gjøre i forbindelse med fravær.

Alle virksomheter med over 10 % sykefravær blir innkalt til en samtale sammen med den som har det overordna ansvaret for virksomheten, personalsjef, hovedverneombud og hovedtillitsvalgt. Dette for å kartlegge evt. behov for bistand. Her kan vi også trekke inn Bedriftshelsetjenesten, Nav og Nav arbeidslivssenter. I tillegg har vi kjørt NED-prosjektet i nesten alle virksomheter. Dette jobbes det fortsatt med. Her deltar også NAV og NAV arbeidslivssenter med en innsatsgruppe.

Sykefraværet på 7,3% for 2.tertial er lavere enn tidligere år, som var i 2017 10,4 % og i 2018 9,2 %. Rådmann jobber aktivt med å holde nivået, og får å redusere det ytterligere.

Investeringsbudsjettet 2019

I tråd med tidligere praksis så rapporteres status på nye investeringsprosjekter for 2019 i 1.tertial.
 For 2.tertial vil også pågående prosjekter være med i oversikten.

Prosjekt		Budsjett 2019	Regnskap pr 2.tertial	Kommentar
	Brann			
551532	Utstyr til branndepotene Sula og Mausund	100 000	53 428	Under anskaffelse
	Den norske kirke			
551551	Oppgradering av orgelpiper Sletta kirke	225 000	225 000	Overført den Norske kirke
551552	Oppgradering av gravplasser	231 000	231 000	Overført den Norske kirke
	Helse og mestring			
340003	NYE SENGER SYKEHJEMMET	200 000	110 469	Anskaffet. Rest sees i sammenheng med MO
550005	Gamle legekantorene til BAM	13 000 000	0	Prosjekteres høst / vinter 2019/2020
551429	AVLASTNINGSBOLIG FOR BARN	234 558	0	Planlegge utforming av uteområdet sees i sammenheng med prosjekt 550005
551430	MORGENDAGENS OMSORG	23 440 875	3 258 746	Pågående
551466	KOMMUNALT HJELPEMIDDELLAGER	15 082	9 644	Ferdig. Avsluttes
551495	Bofelleskap 5 boenh. unge voksne med særskilte behov	350 000	0	Begynner prosjektering i høst
551496	Bofelleskap 5 boenh. "Frøyablå seng"	350 000	0	Sees i sammenheng med MO
551497	Utstyr til avlastningsbolig barn- og unge	45 450	0	Sees i sammenheng med prosjekt 550005
551545	Boliger til personer med aktiv rusavhengighet	5 000 000	0	Kartlegging og planlegging ferdig, utfordringer med plassering
551549	Medisinsk teknisk utstyr og luftmadrasser	100 000	0	Sees i sammenheng med MO
551550	Løfte-hvilestoler og spisestoler	100 000	104 088	Anskaffet
551553	Velferdsteknologi	844 911	462 775	Pågående, sees i sammenheng med MO
	Kultur og idrett			
551370	FORPROSJEKT MUSEUM	175 000	0	Sees i sammenheng med prosjekt 550005
551401	FRILUFTLIVETS ÅR KOMMUNE	146 932	0	Planlegges brukt til skilting av turstier
551416	HELHETLIG IDRETTSPARK/ BASISHALL - UTSTYR	740 724	0	Planlegger skateboardbane
551424	HELHETLIG IDRETTSPARK/ SJØSPORT	484 125	0	Avventer badeanlegg
551463	SIKRING OG OPPGRADERING AV STABBEN FORT	562 611	240 984	Pågående
551516	Vinduer Bygdetunet	0	119 917	Sees i sammenheng med prosjekt 551517

551517	Opparbeidelse kulturpark-museum	700 000	0	Under planlegging / delvis gjennomført på prosjekt 551516
	Oppvekst			
551492	Musikkbinge Nordskag oppvekstsenter	0	- 107 975	Rest tilskudd for Musikkbinge
551528	Utbygging - Dyrøy oppvekstsenter	27 154 999	18 536 536	Pågår
551544	Sklie	100 000	0	Under anskaffelse
	Rådmann - fellestjenester			
550006	Oppgradering kommunens møterom	1 000 000	0	Igangsettes ASAP
551328	TRAFIKKSIKKERHETSTILTAK	1 200 241	893 699	Se egen plan
551402	FYSISK UTFORMING OSK	26 494	0	Ferdig
551404	INNKJØP ELEVP CER	74 248	0	Sees i sammenheng med innkjøp av Ipader til skolen
551406	NY KOMMUNIKASJONSLØSNING	143 206	139 198	Ferdig - innkjøp av PCer til valget
551407	NY SKOLEPORTAL	182 150	0	Avventes til Ipader har fått ett prøveår
551510	Basestasjon Nordskag	156 260	0	Avventer faktura fra fylket
551511	Fiberkabel sjø Bremnestua-Nordskag	150 000	150 000	Ferdig
551521	Bygning av kommunale utleiebolig	7 000 000	0	
551523	Hvite biler - tilbringertransport i øyrekka	795 000	107 617	Under utarbeidelse, bilene kommer i høst
551524	FP Parkering Dyrøy fergeleie	162 513	591 043	
551542	Rekrutteringsleiligheter	5 200 000	2 306 120	1 kjøpt, kjøper en til i høst
551548	Ipader til politikere og administrasjon	350 000	346 984	Anskaffet
	Teknisk			
550001	Bygging av bod Moa midtre	0	2 444 558	Feilført fra MO og Dyrøy
550002	Gang- og sykkelveg Sistranda-Hamarvik	5 200 000	0	Avventer faktura fra Fylket
550004	Nesset industriområde	0	174 549	Forskuttering
551311	PÅKOSTNADER KOMMUNALEBYGG	2 827 553	0	Planlegges opp mot rehabilitering driftsbygning Nabeita
551314	BOLIGOMRÅDE BEINSKARET	237 017	7 040	Rest forprosjektering. Rest overføres hovedprosjekt
551327	ALMENNINGSKAIER	1 197 581	0	Avventer overtakelse statlige kaier
551336	SKARPNESET NÆRINGSPARK	5 000 000	5 226 130	Eiendomservervelse
551343	BOLIGFELT HOLAHUAN	12 372 054	949 627	Oppstart infrastruktur 01.10.19 ferdig 01.06.20
551345	ADRESSEPROSJEKT	607 422	0	Pågående
551347	FJERNVARMEANLEGG - SISTRANDA SENTRUM	3 000 000	69 659	Nytt anbud innhentes, ferdig 2020
551352	Kommunale veier	1 273 360	0	Avventer politisk sak
551358	LIGGEKAI SISTRANDA	37 215 856	41 748 889	Pågår, forskutterer statlige midler (16,8 millioner) og Trondheim Havn (2,5 millioner)

551361	Oppgradering uteområdet på Sistranda/Hamarvik	918 435	446 007	Pågående arbeid, planlegges ferdigstilles i 2019
551374	NORDHAMARVIKA GRAVPLASS	14 973 600	12 548 714	Litt forsinket, men planlegges ferdig høst 2019
551393	DIGITALISERING AV BYGNINGS- OG DELINGSARKIV	105 994	48 028	Pågående
551428	KULVERT I BLAKSTADVASSDRAGET	187 590	21 125	Avventer prøvefisking
551431	GJETØY BRU	2 548 767	7 873	I gang med prosjektering
551434	VARMESENTRAL MAUSUND SKOLE	1 519 593	-3 500	Utsettes
551435	Parkering Titran kapell	417 500	0	Planlegges gjennomført i 2020
551481	ØVERGÅRDEN	0	64 125	Sees i sammenheng med 551311
551483	UTVIDELSE AV NORDHAMARVIKA INDUSTRIOMRÅDE	447 768	512 832	Ferdig, sees i sammenheng med 551499
551487	Brannører Frøya sykehjem	300 000	277 901	Ferdig
551498	Infrastruktur sentrumsområde	2 600 000	56 850	Vedtatt utbygd, gjennomføres 2019/2020
551499	Opparbeide næringsområder	5 808 493	738 234	Uttian / Skarpnisset / Nordhammarvika / Nesset
551502	Turistinformasjon	400 000	0	Under planlegging / avklaring med grunneiere
551522	Forprosjekt industriområde Hallaren	729 936	1 253	Avventer politisk behandling
551525	Uteområdet i Sistranda sentrum/Torvet	21 518	0	Planlegges ferdigstilles i 2019/2020
551527	Uteareal avlastningsbolig/rådhus	150 000	0	Sees i sammenheng med 551361
551529	Forprosjekt næringsareal Uttian	0	1 172 121	Forskuttering, må sees i sammenheng med 551499
551531	Boligmodul Perstua	189 094	2 324	Ferdig, avsettes til flytting
551535	Traktor	1 000 000	109 325	Sees i sammenheng med planlagte bevilgninger 2020-2023
551539	Bogøy bru - utbedring	2 300 000	250 488	Under tilbudsinnhenting
551540	Svømmehall Sistranda - utbedring	2 500 000	2 019 689	Settes i stand til drift
551554	Bygningen til kommunenes anleggsavdeling på Nabeita	0	159 913	Må sees i sammenheng med 551311
	Vann og avløp			
551364	VANNFORSYNING SISTRANDA-NORDSKAGET	23 835 869	2 024 644	Pågående arbeid, planlegges ferdigstilles i 2021
551375	NYTT HØYDEBASSENG - BERGHEIA	14 799 034	239 951	Reguleringsplanen er under utarbeidelse
551376	NYTT HØYDEBASSENG - BREMNESTUVA	19 328 374	8 442 431	Under bygging - planlegger ferdigstillelse april / mai 2020
551377	OPPRYDDING KOMMUNALE AVLØPSLEDNINGER/OVERVANNSPROBLEMER	5 491 880	0	Planlegger å buke dette i 2020 / planlegger vinter 2019/2020
551439	HOVEDPLAN VANN	489 093	0	Ferdig ønskes omdisponeres (se e-post fra Ann

551440	UTBYGGING VANNLEDNINGSNETT FRØYA	2 881 643	0	Planlegger å buke dette i 2020
551441	HØYDEBASSENG SISTRANDA 2019	10 000 000	113 041	Reguleringsplanen under godkjenningssprosess
551445	RENSEANLEGG AVLØP SISTRANDA	9 043 920	1 905	Planlegges gjennomført 2020-2022 - egen politisk behandling
551447	AVLØPSANLEGG GRINDFARA	108 300	0	Avsluttes (omdisponeres rest)
551449	AVLØPSANLEGG FLATVAL 1 OG 2	1 731 650	0	Vil gå inn i avløpsrenseanlegget
551456	SANERING AV AVLØPSANLEGG NORDSKAGET	8 272 813	34 342	Igangsatt forprosjekt
551526	Prosjektering vei, vann og avløp Beinskaret 3	3 788 568	79 783	Kontrahert
556002	Oppgradering vannledningsanlegg Bremnestuva	5 975 558	4 968 019	Blir ferdigstilt i 2019
556003	Sanering og oppgradering VA Sistranda Midtre	2 500 000	0	Begynt prosjektering i september
556004	Vannforsyning Sandvika	1 449 523	308 200	Pågår, avventer byggherre på når dette kan ferdigstilles
556006	Membranrigg D	3 260 851	1 973 316	Ferdig, foreslår at dette omdisponeres til 556002
556007	Utvendig rehab. høydebasseng	1 200 000	0	Avventer til vi har rammeavtale med konsulent (rådgivende VA)
556008	Innkjøp vannmålere	500 000	0	Innhenter priser, kjøpes inn i løpet av høsten
556010	Oppgradering/utskifting - vannkummer	800 000	0	Igangsatt kartlegging, planlegger noen tiltak i høst
556011	Ventilkammer Nordskag næringspark	2 000 000	50 926	Under detaljplanlegging - ut på anbud i høst
557001	Løpende investeringer kommunale avløp, samlepost	3 000 000	0	Planlegger å buke dette i 2020
557002	Sanering/oppgradering avløpsanlegg Sula	6 500 000	0	Begynner prosjektering i høst

Kommentarer til investeringsbudsjettet:

Overfor er en oversikt over alle investeringstiltakene som kommunen jobber med pr 2.tertial 2019. De fleste prosjekter er startet opp, noen er pr på prosjekteringsstadiet og vil derfor ikke ha noe forbruk pr d.d.

Finans

I hht. finansreglementet skal Rådmannen skal minst tre ganger pr år (inkl pr 31.12) rapportere status for kommunens finansforvaltning til Kommunestyret. Finansrapporteringen inngår som en del av den generelle økonomirapporteringen. Innhold i rapporteringen er spesifisert i pkt 2.4, 3.7 og 4.7. Ved vesentlige endringer skal Kommunestyret orienteres så raskt som mulig:

- *Finansieringskostnad eller avkastning avviker negativt fra budsjett og en forventer ikke at dette rettes opp i løpet av budsjettåret*

- *Det har oppstått avvik mellom krav og rammer i finansreglementet og faktisk forvaltning*

Rådmannen ser ikke at det er avvik på disse punktene pr. 1.tertial 2019.

Likviditet

I hht. finansreglementet 2.4 Rutiner for rapportering

Kommunens generelle retningslinjer fremgår i pkt 1.5. For ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål skal følgende fremgå:

- *Sammensetting av aktiva*
- *Markedsverdi, samlet og fordelt på de ulike typer aktiva*
- *Vesentlige markedsendringer og endringer i risikoeksponeringen*
- *Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet*
- *Markedsrenter og egne rentebetingelser*

			30.08.2019
I	Omløpsmidler		411 765 071
	kortsiktig gjeld		52 913 169
		Arbeidskapital	464 678 240
	Premieavvik m/AGA		-7 370 180
	Ubrukte lånemidler		-86 662 541
	Korrigert arbeidskapital		370 645 519

II	Kasse, bank		203 717 289
	Aksjer, andeler		151 749 853
		Netto innskudd	355 467 142
	Herav		
	Fond		-254 674 882
	Ubrukte lånemidler		-86 662 541
		Grunnlikviditet	14 129 719

Lånegjeld

I hht. finansreglementet 3.7 Rutiner for rapportering

Kommunens generelle retningslinjer fremgår i pkt 1.5. For gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler skal følgende fremgå:

- *Sammensetting og løpetid for passiva*
- *Verdi, samlet og fordelt på de ulike typer passiva*
- *Vesentlige markedsendringer og endringer i risikoeksponeringen*

- *Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet*
- *Markedsrenter og egne rentebetingelser*
- *Opptak av nye lån og refinansieringer av eksisterende lån*

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lånegjeld pr. 01.01.	462 560	597 085	700 098	791 457	775 993	801266	945 820
Avdrag i året	-22 277	-26 013	-27 766	-30 964	-30 731	-32760	-21 933
Nye låneopptak i året	156 803	129 026	119 125	15 500	56 004	177314	121 556
Lånegjeld pr.30.08.2019	597 085	700 098	791 457	775 993	801 266	945 820	1 045 443
Herav videreutlån	-44 872	-66 561	-77 689	-87 944	-92 821	-87198	-114 645
Netto lånegjeld	552 213	633 537	713 768	688 049	708 445	858 622	930 798
Nto gjeld i % av driftsinnt.	140	165	177	153	147	158	

Låneopptaket 1.tertial var startlån 31 millioner, og i 2.tertial er investeringsbudsjettet lånt med 90,5 millioner kr.

Fordeling av lånegjeld i kommune på ulike områder:	31.12.2018	30.08.2019
Lån til selvkostområdene (VAR) i kommune	145 136	230 572
Lån til kirkelige formål	8 660	20 209
Startlån	87 198	114 645
Lånegjeld på kommunens øvrige tjenestekområder	704 826	680 017
Kommunens totale langsiktige gjeld:	945 820	1 045 443

Fonds

I hht. finansreglementet 4.7 Rutiner for rapportering

Kommunens generelle retningslinjer fremgår i pkt 1.5. For langsiktige finansielle aktiva skal følgende fremgå:

- *Sammensetting av aktiva*
- *Markedsverdi, samlet og fordelt på de ulike typer aktiva*
- *Vesentlige markedsendringer*

Ingen. Svingningene i markedene og porteføljen i 2018, herunder verdifallet i fjerde kvartal, er godt innenfor det en må forvente av kortsiktige svingninger. I første og andre tertial 2019 har markedene kommet tilbake, og porteføljens verdi er betydelig høyere enn før verdifallet høsten 2018

- *Endringer i risikoeksponeringen*

Ingen.

- *Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet*

Ingen.

- *Markedsrenter og egne rentebetingelser*

Her kan det opplyses at 3 mnd. Nibor er 1,4 %. Effektiv rente i obligasjonsporteføljen er 2,4%

- *Delporteføljenes relative risiko*

Relativ risiko i aksjeporteføljen er pt 1,4 % (krav i finansreglementet inntil 5 %) og i obligasjonsporteføljen 0,8 % (krav i finansreglementet inntil 2,5 %)

- *Renterisiko for de rentebærende investeringene*

Her kan det opplyses at renterisikoen pt er noe lavere enn porteføljens referanseindekser

Tabellen nedenfor viser utviklingen i fondsmidlene (hele tusen).							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Fonds pr. 01.01.	143 129	165 215	178 912	190 385	219 059	231 857	257 192
Bruk i året	-17 088	-24 477	-21 819	-19 346	-18 565	-82 568	-2 529
Avsetninger i året	39 174	38 174	33 292	48 019	31 363	107 903	12
Fonds pr. 30.08.2019	165 215	178 912	190 385	219 059	231 857	257 192	254 675

	Beholdning 01.01.19	Avsetninger	Bruk av fond i driftsregnsk apet	Bruk av fond i inv.regnska pet	Beholdning 30.08.2019
Disposisjonsfond	kr 90 831		kr 226		kr 90 605
Bundne driftsfond	kr 34 902	kr 12	kr 2 303		kr 32 611
Ubundne investeringsfond	kr 130 822				kr 130 822
Bundne investeringsfond	kr 637				kr 637
Samlede avsetninger og bruk av avs	kr 257 192	kr 12	kr 2 529	kr -	kr 254 675

For de øvrige punktene i denne rapporteringen, vises det til vedlagte rapport fra Grieg Investor.

Økonomisjef

Thomas Sandvik
30.09.2019

AVKASTNINGSRAPPORT

Frøya kommune

31.12.2018 - 31.08.2019

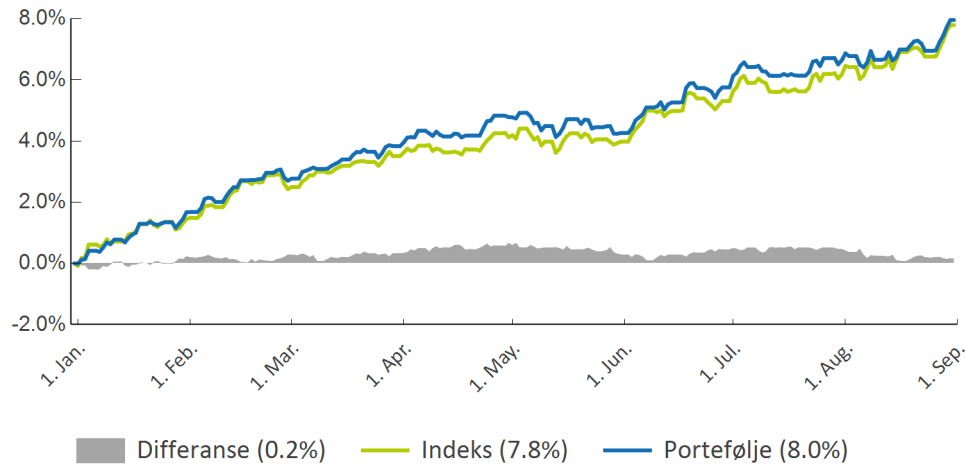

Totalportefølje

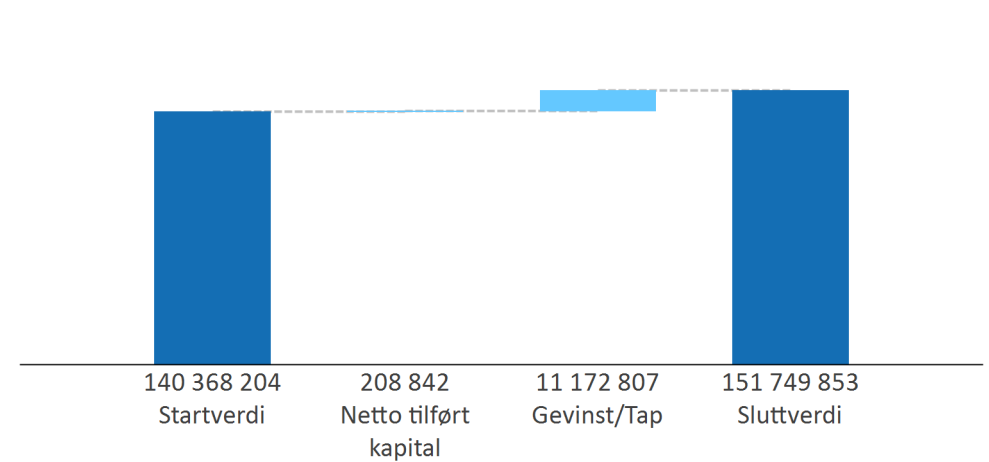
	Avkastning hittil i mnd (%)			Avkastning hittil i år (%)			Avkastning (NOK)			Allokering (%)			
	Port.	Indeks	Diff	Port.	Indeks	Diff	Hittil i mnd	Hittil i år	Markedsverdi	Port.	Strategi	Min-Max	Kontroll
Totalportefølje	1.23	1.52	-0.29	7.95	7.79	0.17	1 850 477	11 172 807	151 749 853	100.0	100		-
Aksjer	0.44	0.91	-0.47	13.85	15.05	-1.20	171 618	4 732 340	39 260 556	25.9	25	5-35	OK
Norske Aksjer	-0.39	0.25	-0.64	6.41	7.73	-1.32	-52 183	794 303	13 180 868	33.6	35	20-50	OK
Globale Aksjer	0.87	1.27	-0.41	18.04	19.14	-1.10	223 801	3 938 037	26 079 687	66.4	65	50-80	OK
Obligasjoner	1.52	1.72	-0.20	6.10	5.37	0.73	1 678 859	6 437 856	112 050 774	73.8	75	65-95	OK
Norske Obligasjoner	0.82	0.53	0.29	3.10	1.39	1.71	357 108	1 325 936	44 093 288	39.4	40	25-55	OK
Globale Obligasjoner	1.98	2.52	-0.53	8.15	8.10	0.05	1 321 750	5 111 920	67 957 487	60.7	60	45-75	OK
Kontanter							0	2 610	438 523	0.3	0		-

Totalportefølje

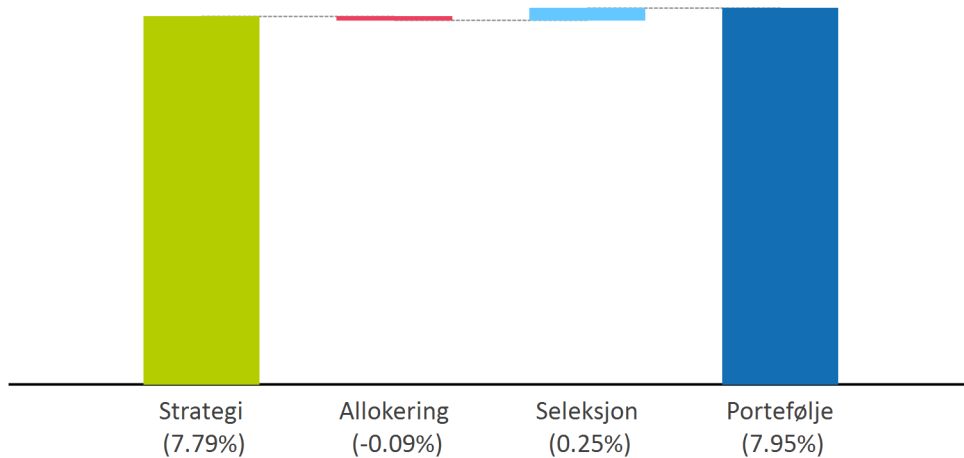
Avkastning i perioden (%)

Avkastning i perioden (NOK)

Bidragsanalyse (%)

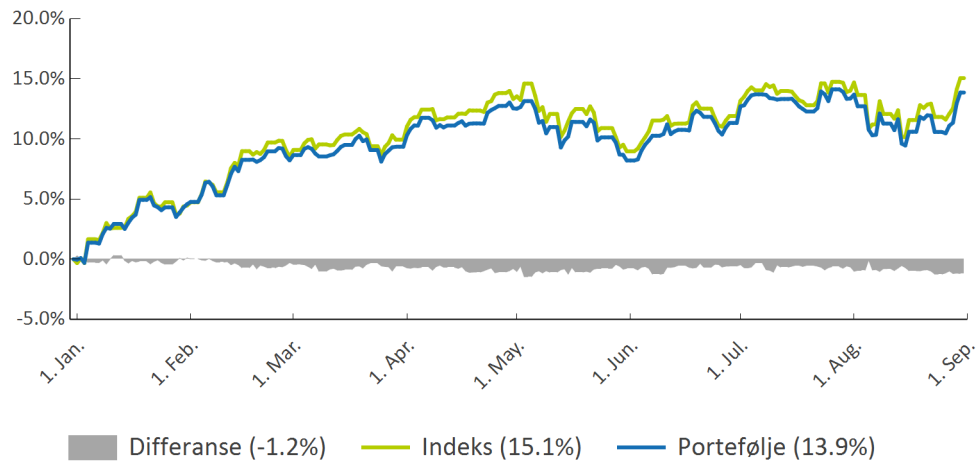

Aksjer

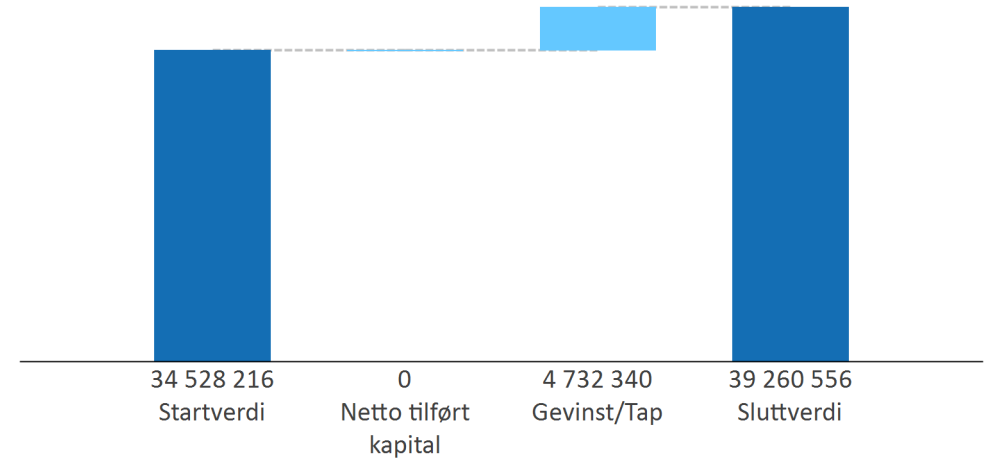
	Estimat	Kjøpsdato	Avkastning hittil i mnd (%)			Avkastning hittil i år (%)			Markedsverdi	Allok.	Referanseindeks
			Port.	Indeks	Diff	Port.	Indeks	Diff			
Aksjer			0.44	0.91	-0.47	13.85	15.05	-1.20	39 260 556	25.9	
Norske Aksjer			-0.39	0.25	-0.64	6.41	7.73	-1.32	13 180 868	33.6	OSEBX
Arctic Norwegian Equities D	● 1	08.12.2015	-0.39	0.61	-1.00	6.63	9.62	-2.99	3 283 668	24.9	OSEFX
Danske Norske Aksjer Instistusjon I	● 1	21.02.2007	-1.56	0.61	-2.17	4.06	9.62	-5.56	3 545 576	26.9	OSEFX
KLP AksjeNorge Indeks II	● 1	08.12.2015	0.26	0.25	0.01	7.66	7.73	-0.08	6 351 624	48.2	OSEBX
Globale Aksjer			0.87	1.27	-0.41	18.04	19.14	-1.10	26 079 687	66.4	MSCI AC World
AB Global Core Equity RX	● 1	08.12.2015	0.47	1.27	-0.80	19.35	19.14	0.21	4 411 198	16.9	MSCI AC World
Ardevora Global Long Only SRI	● 1	19.02.2019	1.74	1.27	0.47	12.87	9.00	3.88	2 257 463	8.7	MSCI AC World
KLP AksjeGlobal Indeks II Hdg NOK	● 1	12.03.2010	-2.09	-1.95	-0.14	15.03	15.77	-0.74	3 816 644	14.6	MSCI World Lokal Valuta
KLP AksjeVerden Indeks	● 1	03.12.2015	1.33	1.27	0.06	19.71	19.14	0.58	4 305 298	16.5	MSCI AC World
Nordea Stabile Aksjer Global Etisk	● 1	12.10.2010	1.93	1.61	0.32	15.99	20.55	-4.56	6 441 122	24.7	MSCI World
SGA Global Equity Growth Fund Class F	● 1	13.02.2019	2.85	1.27	1.58	16.87	10.00	6.87	3 083 649	11.8	MSCI AC World
Storebrand Indeks - Nye Markeder	● 1	17.11.2014	-1.00	-1.33	0.33	9.32	8.77	0.55	1 764 312	6.8	MSCI Emerging Markets

Aksjer

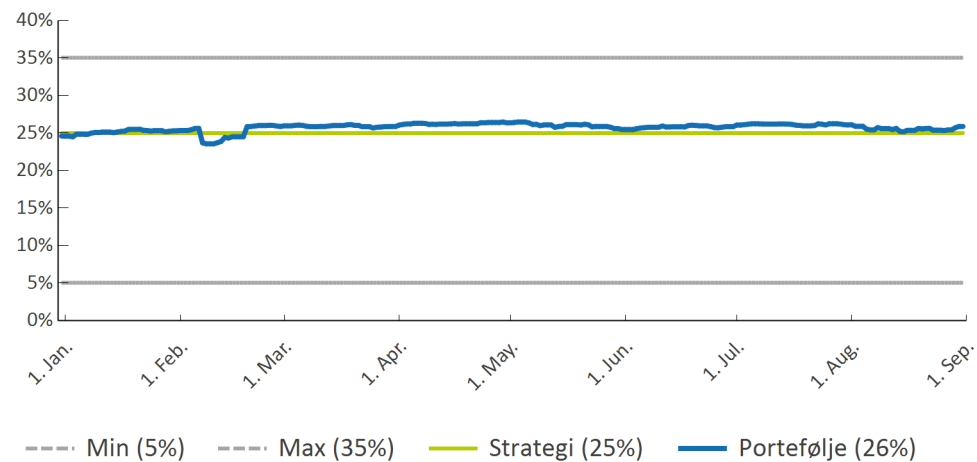
Avkastning i perioden (%)

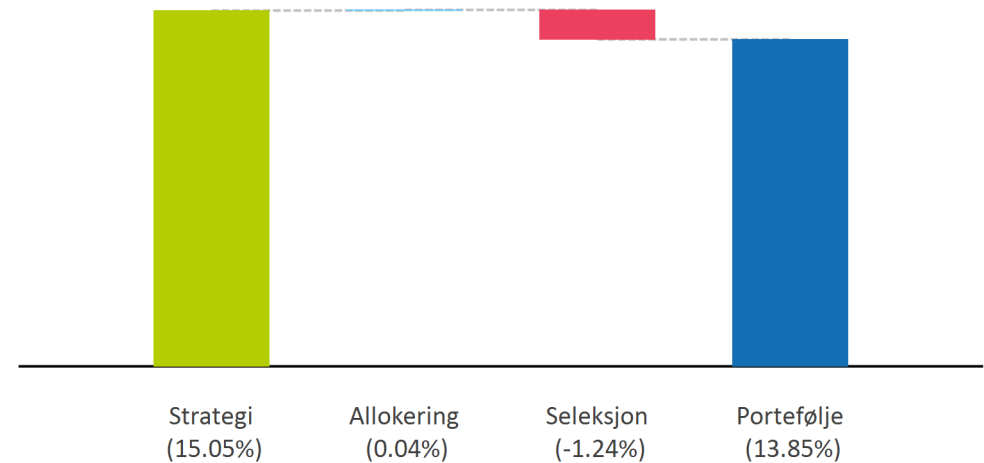
Avkastning i perioden (NOK)

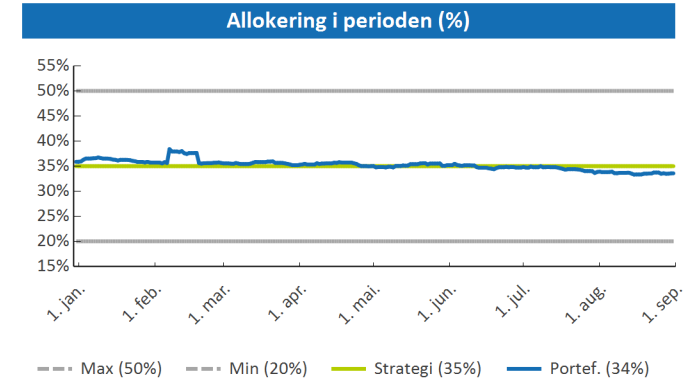
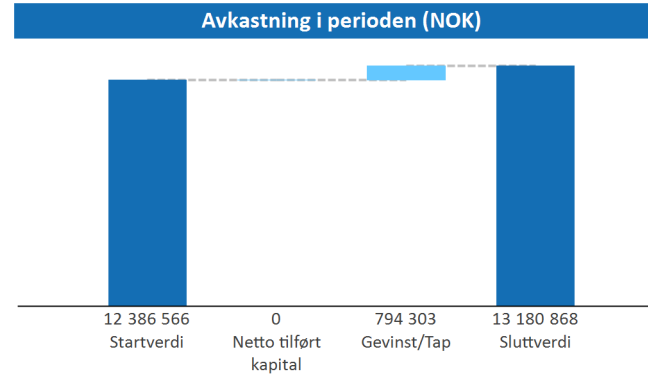
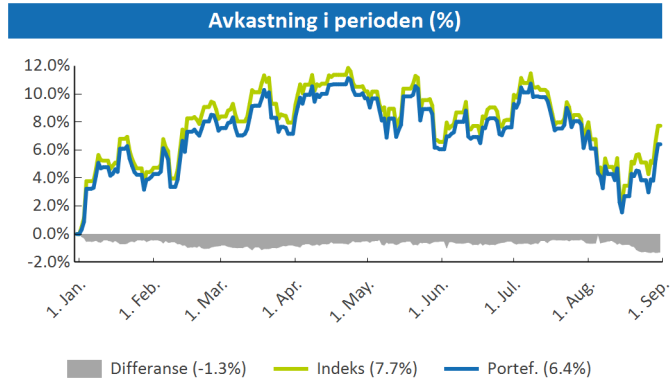
Allokering i perioden (%)

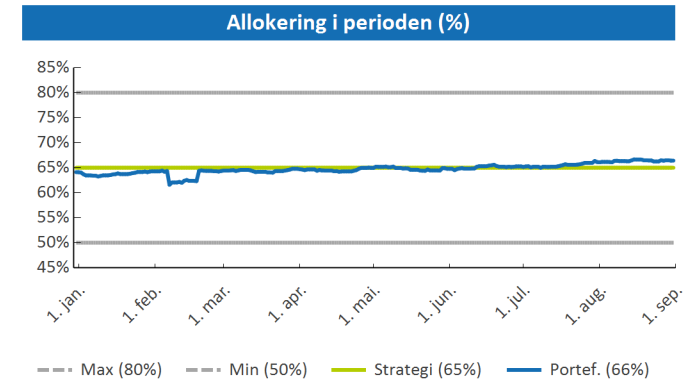
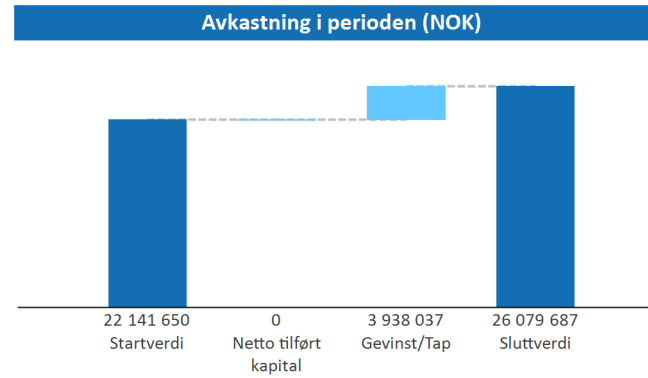
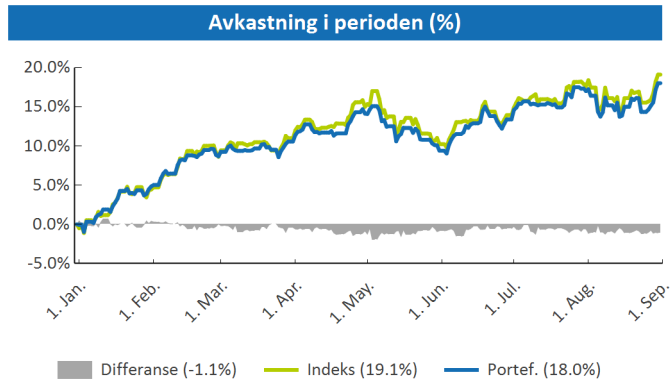
Bidragsanalyse (%)

Norske Aksjer: 6.4% (-1.3%)

Globale Aksjer: 18.0% (-1.1%)

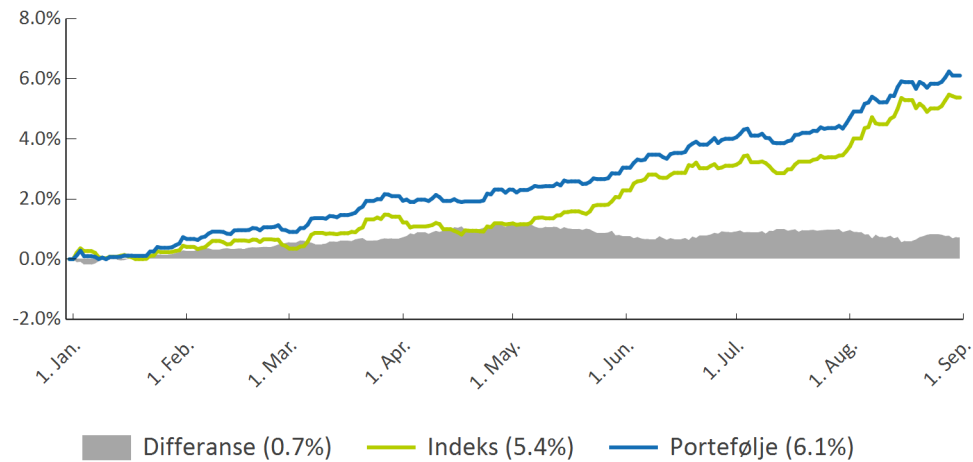

Obligasjoner

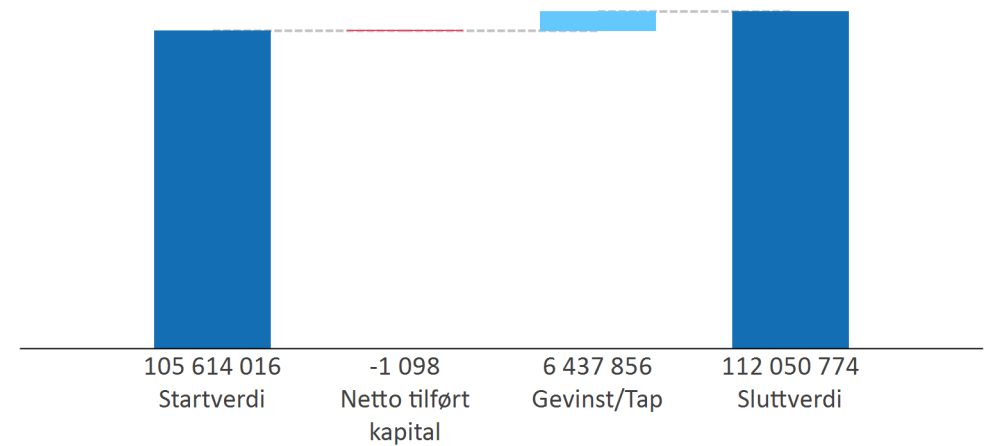
	Estimat	Kjøpsdato	Avkastning hittil i mnd (%)			Avkastning hittil i år (%)			Markedsverdi	Allok.	Referanseindeks
			Port.	Indeks	Diff	Port.	Indeks	Diff			
Obligasjoner			1.52	1.72	-0.20	6.10	5.37	0.73	112 050 774	73.8	
Norske Obligasjoner			0.82	0.53	0.29	3.10	1.39	1.71	44 093 288	39.4	ST4X
Alfred Berg Obligasjon	1	08.12.2015	0.67	0.53	0.14	2.43	1.39	1.04	10 895 677	24.7	ST4X
Danske Norsk Obligasjon Inst	1	12.10.2010	0.94	0.53	0.41	3.11	1.39	1.72	14 561 400	33.0	ST4X
DnB Obligasjon (III)	1	03.12.2015	0.80	0.53	0.27	3.49	1.39	2.09	18 636 211	42.3	ST4X
Globale Obligasjoner			1.98	2.52	-0.53	8.15	8.10	0.05	67 957 487	60.7	BarCap Global Agg Government Hdg NOK
KLP Obligasjon Global I Hdg NOK	1	28.09.2007	1.95	2.29	-0.34	10.66	11.12	-0.46	16 076 857	23.7	BarCap Global Agg Corporates Hdg NOK
Loomis Sayles Sust Global Corp NOK	1	12.02.2019	2.39	2.29	0.10	8.76	8.99	-0.23	10 774 785	15.9	BarCap Global Agg Corporates Hdg NOK
Payden Global Short Bond Fund Hdg NOK	1	08.12.2015	0.21	0.51	-0.30	2.65	2.17	0.48	15 819 439	23.3	BarCap Global Agg 1-3 Yrs Hdg NOK
Storebrand Global Obligasjon Hdg NOK	1	22.12.2009	2.97	2.52	0.46	8.99	8.10	0.90	25 286 406	37.2	BarCap Global Agg Government Hdg NOK

Obligasjoner

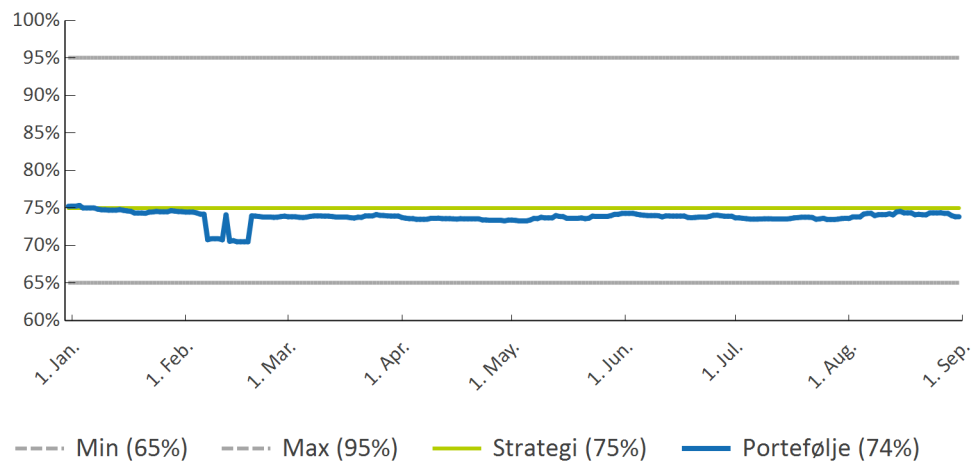
Avkastning i perioden (%)

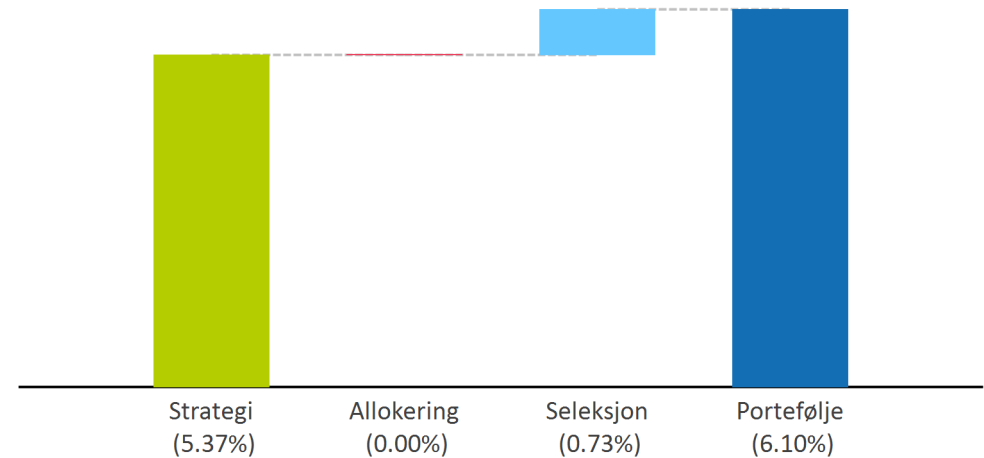
Avkastning i perioden (NOK)

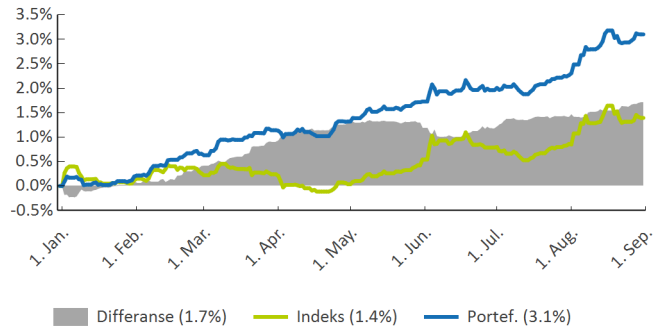
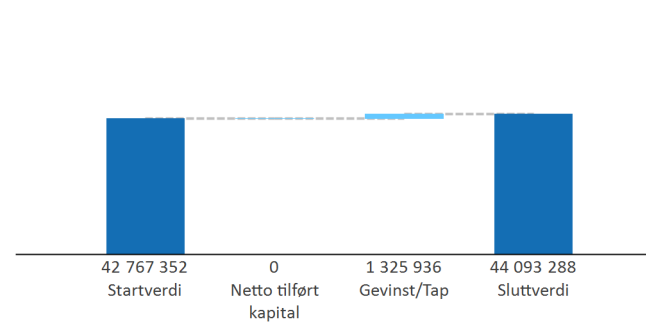
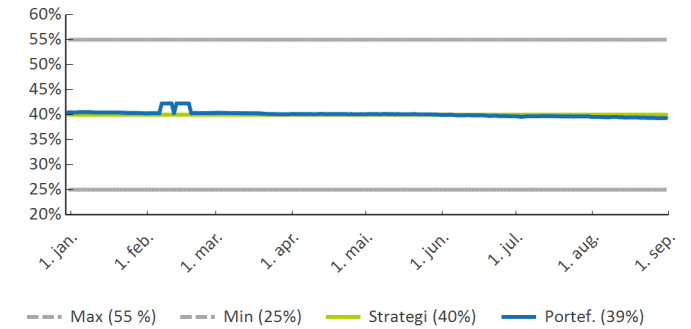
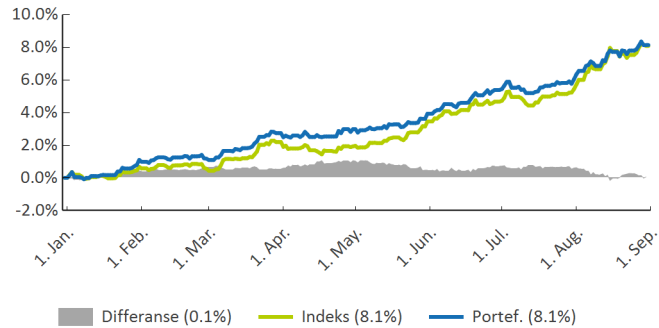
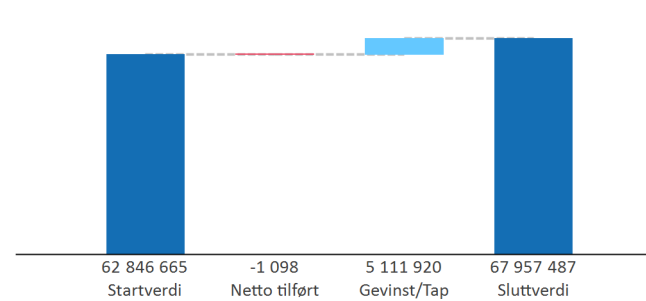
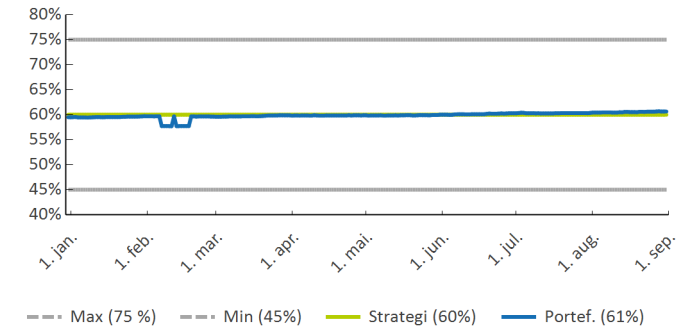

Allokering i perioden (%)

Bidragsanalyse (%)

Norske Obligasjoner: 3.1% (1.7%)**Avkastning i perioden (%)****Avkastning i perioden (NOK)****Allokering i perioden (%)****Globale Obligasjoner: 8.1% (0.1%)****Avkastning i perioden (%)****Avkastning i perioden (NOK)****Allokering i perioden (%)**

Kontanter

	Avkastning hittil i mnd (NOK)			Avkastning hittil i år (NOK)			Valuta				
	Start	Inn / Ut	Avkast.	Start	Inn / Ut	Avkast.	Markedsverdi (lokal valuta)	Kode	Kurs	Markedsverdi (NOK)	Allok.
Kontanter	433 686	4 837	0	225 972	209 940	2 610				438 523	0.3
Kontanter	433 686	4 837	0	225 972	209 940	2 610				438 523	100.0
Klientkonto NOK DNB	433 686	4 837	0	225 972	209 940	2 610	438 523	NOK	1.00	438 523	100.0

Sparetiltak – høsten 2019

Rådmann – kr 1 393 416,-

Konsekvensene som er beskrevet er få. Det for det meste stillinger som er ledige (f.eks. rådmann) og stillinger som er prøvd besatt (f.eks. Controller).

Reise og kurskostnader vil trekkes inn, og møter bes utføres der det er mulig i elektronisk form.

Ps. På dette området vil følgende utgifter vil likevel komme, som følge av politisk behandling tidligere i 2019.

- Leieutgifter ungdomsskolen
- Leieutgifter bobiltømming
- Advokatutgifter, vindkraft

Oppvekst – kr 1 202 159,-

Konsekvensene for oppvekst vil være lite eller ingen bruk av vikarer der det er mulig. Konsekvensene vil være i noen tilfeller at to-lærer prinsippet kan falle bort, og at reise og kurs vil bli kraftig innskrenket. Virksomhetene vil også spare på de forbruksartikler de har mulighet til å spare på.

Helse og mestring – kr 2 062 578,-

Konsekvensene vil bli nedgang av faglig kompetanse, da området vil benytte seg i større grad av egen arbeidskraft, og ikke leie inn f.eks. sykepleierkompetanse fra vikarbyrå. Konsekvens vil bli slitasje på egne ansatte.

I tillegg vil det på noen områder bli tatt ned stillinger og flyttet til andre avdelinger / virksomheter for å fylle ledige stillinger. Ingen faste stillinger vil bli sagt opp, men i noen tilfeller omfordelt.

Kultur og Idrett – kr 148 000,-

Innsparinger på driftsutgifter

Teknisk – kr 506 410,-

Innsparinger på ubesatte stillinger, og ubudsjetterte inntekter som er kommet til i løpet av året.

Totalt – kr 5 312 563,-

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Thomas Sandvik
Arkivsaksnr.: 19/2289

Arkiv: 223

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

INNDEKKING AV PREMIEAVVIKET FOR 2018

Vedtak:

Forslag til vedtak:

Premieavvik fra 2018 foreslås å dekke fra disposisjonsfond ved følgende budsjettmessige endringer:

D	10907.1101.171	Premieavvik KLP	Kr. 7.768.365
D	10997.1101.171	Arbeidsgiver avg. Premieavvik KLP	Kr. 396.187
K	10908.1101.171	Premieavvik SPK	Kr. 755.825
K	10998.1101.171	Arbeidsgiver avg. Premieavvik SPK	Kr. 38.547
K	19400.9000.880	Bruk av disposisjonsfond	Kr. 7.370.180

Saldo på disposisjonsfondet er pr 01.09.19 kr 90 604 795

Vedlegg:

Disposisjonsfondet pr september 2019

Saksopplysninger:

Regnskapet for 2018 er avsluttet med inntektsført netto premieavvik på kr. 7.370.180,00. Dette fremkommer ut fra følgende forhold:

D	219550001	PREMIEAVVIK - KLP	7 768 365
D	219640001	ARBG.AVG - PREMIEAVVIK KLP	396 187
K	239550002	PREMIEAVVIK - SPK	- 755 825
K	239640002	ARBG.AVG - PREMIEAVVIK SPK	- 38 547
		Netto premieavvik:	7 370 180

Vurdering:

Premieavvik er differansen mellom innbetalt pensjonspremie og netto pensjonskostnad. Dersom denne differansen er positiv, blir den inntektsført i regnskapet. Hvis negativ, blir den utgiftsført.

Premieavviket er kun en fiktiv størrelse, da det kun er en føring i regnskapet og endrer ikke oppgjøret vis-à-vis pensjonskassen (premiebetalingen). Regnskapsføringen av premieavviket påvirker kommunens resultat. For 2018 ble den negativt og derfor må inndeckes fra disposisjonsfond

1 Frøya kommune (2019) - År/Periode 2019/1 - 2019/9

11.09.2019

Klokka : 08:51:30

Rapportnavn : xspor-a0
Bruker : ZIMI

		År Periode			
Selskap	:	1	Beregn IB fra:	2019	
Region	:	0	Utskrift fra :	2019	1
			Utskrift til :	2019	9
				Klasse	0 - 0

Rekkefølge		Fra	- Til	Brudd på siffer og
1	Art	256080001	- 256080023	
Sortering				
	Reskontro	0	-	0
	Ansvar	-		
	Funksjon	-		
	Prosjekt	-		
	Prosjektfase	-		

Grupper
J = Bare grupper
N = Ikke grupper
B = Både og..

Sideskift på nivå 0
Budsjett pr. periode J
Ønskes tall i kontoens/reskontroens valuta N
Skal linjer med beløp null skrives ut N

Hovedbok

1 Frøya kommune (2019) - År/Periode 2019/1 - 2019/9

11.09.2019

Val	Reelt periode IB	Budsjett periode Bevegelse	%	Reelt hittil UB	Budsjett hittil Budsjettt hittil	%
Art: 256080002 BUFFERFOND - INFLASJONSJUSTER	-6.900.509,88		0,00	-6.900.509,88	0,00	0
Art: 256080003 DISPOSISJONSFOND	-2.383.569,79		0,25	-2.383.569,54	0,00	0
Art: 256080007 DISPOSISJONSFOND - PREMIEAVVI	-4.046.748,00		0,00	-4.046.748,00	0,00	0
Art: 256080008 DISPOSISJONSFOND - IT UTSTYR	0,25		-0,25	0,00	0,00	0
Art: 256080013 DISPOSISJONSFOND - HAVBRUKSFO	-77.499.962,18	31.425.994,00		-46.073.968,18	0,00	0
Art: 256080015 DISPOSISJONSFOND - NÆRINGSFON	0,00	-1.500.000,00		-1.500.000,00	0,00	0
Art: 256080016 DISPOSISJONSFOND - INFRASTRUK	0,00	-10.000.000,00		-10.000.000,00	0,00	0
Art: 256080017 DISPOSISJONSFOND - BEKJEMPELS	0,00	-1.000.000,00		-1.000.000,00	0,00	0
Art: 256080018 DISPOSISJONSFOND - TAP AV SKA	0,00	-10.000.000,00		-10.000.000,00	0,00	0
Art: 256080019 DISPOSISJONSFOND - BEKJEMPELS	0,00	-1.000.000,00		-1.000.000,00	0,00	0
Art: 256080020 DISPOSISJONSFOND - TRAFIKKSIK	0,00	-500.000,00		-500.000,00	0,00	0
Art: 256080021 DISPOSISJONSFOND - GRENDALAGS	0,00	-2.000.000,00		-2.000.000,00	0,00	0
Art: 256080023 DISPOSISJONSFOND - Gang-og sy	0,00	-5.200.000,00		-5.200.000,00	0,00	0
TOTALT	-90.830.789,60	225.994,00		-90.604.795,60	0,00	0

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Thomas Sandvik
Arkivsaksnr.: 19/2288

Arkiv: 233

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

EGENKAPITALTILSKUDD 2019

Vedtak:

Forslag til vedtak:

Egenkapitaltilskuddet finansieres ved bruk av disposisjonsfondet

Frøya kommune skal betale sin andel av egenkapitaltilskuddet til KLP i 2019.
Egenkapitaltilskuddet til KLP for 2019 er på kr 1 172 070.

Saldo på disposisjonsfondet er pr 01.09.19 kr 90 830 789.

Saksopplysninger:

KLP's egenkapital består av egenkapitaltilskudd og egenkapitalfond. Ved etablering av et kundeforhold i KLP må kunden innbetale et egenkapitaltilskudd, og kunden forplikter også til å skyte inn ytterlige egenkapitaltilskudd dersom styret krever det. Ved flytting av kundeforholdet får kunden utbetalt sin andel av egenkapitaltilskuddet. Krav på egenkapitaltilskudd for 2019 er kr 1 172 070.

Egenkapitaltilskuddet i KLP skal føres i investeringsregnskapet. Egenkapitaltilskuddet skal føres i regnskapet for kjøp av andeler og kan ikke lånefinansieres, så det må enten dekkes av ubundne investeringsfond eller ved overføringer fra driftsregnskapet. Overføringer fra driftsregnskapet er avhengig av et positivt resultatregnskap.

Egenkapitaltilskuddet i KLP foreslås finansiert fra disposisjonsfond.

Vurdering:

Frøya kommune skal fortsatt være kunde i KLP, og må dermed følge kravet om å betale inn egenkapitaltilskuddet.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Nils Jørgen Karlsen
Arkivsaksnr.: 17/2531

Arkiv: 223

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

MINOFAS – ANMODNING OM ØKONOMISK BIDRAG

Forslag til vedtak:

- Kommunestyret er positive til at nytt ferjesamband mellom Kjørsvikbugen og Laksåvika etableres
- Kommunestyret gir oppdrag til rådmannen å følge utviklingen i prosjektet, spesielt rundt finansiering
- Finansiering av Minofas tas inn i budsjettforhandlingene i Frøya kommune, høsten 2019.

Vedlegg:

Anmodning om økonomisk bidrag til realisering av ferge Aure - Hitra

Saksopplysninger:

Midt-Norsk Fergeallianse (Minofas – etablert i 2009) eies av kommunene Aure, Smøla, Kristiansund, Hitra, Frøya og Hemne kommuner og Kristiansund og Nordmøre Havn IKS. Selskapet har som formål å få etablert fergesamband mellom Kjørsvikbugen Aure og Laksåvika på Hitra. Dette vil bli et fylkeskommunalt fergesamband, og det vil binde sammen kysten gjennom å koble sammen FV 680 i Møre og Romsdal og FV 713 i Trøndelag.

Eierkommunene i Minofas har lagt ned et betydelig arbeid for at fergesambandet skal bli en realitet. Økonomisk har Frøya kommune tidligere bevilget penger til drift av Minofas:

2012:	100.000	171/17 (12/326)
2017:	50.000	202/12 (17/2531)

Gjennom tidligere vurderinger er rådmannen kjent med at Frøya kommune i sin tid ikke gikk hardt ut mot at ferjeforbindelsen Forsnes-Smøla-Kristiansund ble lagt ned, nettopp med begrunnelse at ferjeforbindelse Laksåvika-Kjørsvikbugen ville bli en realitet.

Det er tilnærmet blitt regelen at berørte kommuner forventes å delta finansielt for å styrke muligheten for at ønskede fylkeskommunale eller statlige samferdselsprosjekter skal bli realisert. Dette gjelder også for ferge Aure-Hitra.

Arbeidet som har blitt lagt ned førte til at kommunaldepartementet uttalte seg i 2018. Hovedpunktene i dette kunne oppsummeres slik:

- Ferge Aure-Hitra kan innlemmes i det fylkeskommunale inntektssystemet fra 3. driftsår
- Dette tilsvarer ca. 20 mill. kr årlig fra staten til fylkeskommunen til nytt samband Aure-Hitra, etter den finansieringsordningen som gjelder for andre fylkeskommunale fergesamband i dag
- Regionen må finne en løsning på finansiering av 2 års drift av fergesambandet først, før det kan innlemmes i inntektssystemet
- Det er grunn til å tro at det årlige tilskuddsbehovet for drift av et fergesamband som Aure-Hitra, vil ligge på mellom 15-20 mill. pr. år, bl.a. avhengig av hvilken energiløsning som velges

Med bakgrunn i svaret fra kommunaldepartementet, fattet Samferdselsutvalget i Møre og Romsdal (14.03.18) og Transportutvalget i Trøndelag (14.11.18) positive vedtak med støtte til det videre arbeidet med fergeforbindelsen.

I Samferdselsutvalgets Møre og Romsdal sitt møte 12.06.19, i sak 44/19 ble følgende vedtak fattet:

1. Samferdselsutvalet ber om at ferjekai og tilkomstveg i Kjørsvikbugen blir satt opp på den uprioriterte lista ved neste rullering av investeringsprogram for fylkesvegar
2. Samferdselsutvalet ber om at Trøndelag fylkeskommune fattar tilsvarande vedtak
3. Nye utrekningar av driftskostnader og inntekter, og vurdering av seglingsleia, skal gjennomførast før ytterligare planlegging av infrastrukturtiltak på land blir gjennomført. Vidare planlegging skal først skje når prosjektet er finansiert i økonomiplana
4. Samferdselsutvalet ber administrasjonen vere orientert om, og delta aktivt i arbeidet med innovasjon og utvikling av nye løysningar for vegelementa. Jamfør T-25/17
5. Når prosjektet nærmar seg realisering, skal fylkeskommunane, kommunane og andre interessenter gå i dialog om finansiering

I Fylkesutvalget Trøndelag sitt møte 18.06.19, i sak 183/19 ble følgende vedtak fattet:

1. Ett nytt ferjesamband mellom Kjørsvikbugen i Aure kommune og Laksåvika i Hitra kommune vil kunne utvide og styrke bo- og arbeidsmarkedsregionen i grenseområdet mellom Trøndelag og Møre og Romsdal
2. Fylkesutvalget viser til positive vedtak fra flere kommuner på Nordmøre og Møre og Romsdal fylkeskommune for å oppnå realisering av denne nye fergeforbindelsen
3. Fylkesutvalget viser også til arbeidet med delstrategi sjø. Arbeidet med realisering av ny teknologi og nye eier- og driftsformer må også ses på i dette arbeidet
4. Fylkesutvalget ber om at arbeidet med prosjektet fortsetter. Nye utredninger av driftskostnader og inntekter, og vurdering av seilingsled skal gjennomføres.

Utredninger og planlegging av infrastrukturtiltak på land må også gjennomføres i dialog med kommuner og Møre og Romsdal fylkeskommune

5. Fylkesrådmannen bes fortsette dialogen med Møre og Romsdal fylkeskommune og kommunene for finansiering av det videre arbeidet

Det nedlagte arbeidet har fått gjennomslag for at fergeforbindelsen kan bli en realitet. Nye økonomiske analyser anslår at behovet er ca 46 millioner for de to første driftsårene før sambandet kommer inn under inntektssystemet fra 3. år. Det er i den forbindelse det ønskes bidrag fra Frøya kommune.

Hitra og Aure har gått inn med 5.000.000 hver til prosjektet, Hemne med 4 millioner.

Vurdering:

Frøya kommune har som eierkommune i Minofas tidligere gått inn med midler til gjennomføring av prosjekteringen. Det er nå snakk om igangsetting og midlene det bes om er av en annen størrelsesorden enn tidligere. Av de 46 millioner som kreves har Aure og Hitra vedtatt å bidra med 5 millioner hver, og Hemne med 4 millioner. Resterende finansiering er uklar på nåværende tidspunkt, men at det dreier seg om investeringer i millionklassen for Frøya kommune er realistisk. Rådmannen mener at en fergeforbindelse mellom Aure og Hitra vil ha positive ringvirkninger for Frøyas befolkning og næringsliv.

At det forventes at eierkommunene bidrar må uansett ses opp i mot den lokale kommuneøkonomien. Frøya kommune har mange store og kostnadskrevenne prosjekter pågående og under planlegging. Rådmannen mener derfor at Minofas må tas inn i budsjettdiskusjonen høsten 2019, og evt. bevilging må legges i økonomiplanen.

De vedtak som er fattet i begge fylkeskommunene, at dialog om finansiering skal skje når konkret informasjon om bl a ny teknologi, eier- og driftsform, investerings- og driftsbudsjett, støttes av rådmannen.

Rådmannen tilrår derfor at:

- Kommunestyret er positive til at nytt ferjesamband mellom Kjorsvikbugen og Laksåvika etableres
- Kommunestyret gir oppdrag til rådmannen å følge utviklingen i prosjektet, spesielt rundt finansiering
- Finansiering av Minofas tas inn i budsjettforhandlingene høsten 2019

Rådmann vil legge søknad om dekning til minofas som et tiltak i budsjettprosessen 2019/økonomiplanperioden

Frøya kommune
Postboks 152

7261 Sistranda

Att.: konstituert rådmann Beathe Sandvik Meland

Kjørsvikbugen, 7. mars 2019

ANMODNING OM ØKONOMISK BIDRAG TIL REALISERING AV FERGE AURE-HITRA

Norges framtid er verdiskaping som knytter seg til bærekraftig bruk og utnyttelse av havets areal og ressurser. Her har kysten av Nordmøre og Trøndelag allerede en solid posisjon, med mange muligheter til å være verdensledende. Dette fordrer imidlertid at vi blir mer attraktiv og mindre sårbar som bo- og arbeidsmarkedsregion. Ny fergeforbindelse mellom Aure og Hitra vil være et rimelig, men avgjørende bidrag for å oppnå det som hele nasjonen og regionen vil ha nytte av.

Midt-Norsk Fergeallianse AS (Minofas) eies av kommunene Aure, Smøla, Kristiansund, Hitra, Frøya og Hemne kommuner og Kristiansund og Nordmøre Havn IKS, og selskapet har som formål å få etablert nytt fergesamband mellom Kjørsvikbugen i Aure og Laksåvika på Hitra. Dette vil bli et fylkeskommunalt fergesamband, og det vil binde sammen kysten gjennom å koble sammen FV 680 i Møre og Romsdal og FV 713 i Trøndelag.

Nytt fergesamband Aure og Hitra vil bli et svært viktig samferdselstiltak for å styrke kystkommunene nord i Møre og Romsdal og sør i Trøndelag, og gi nye muligheter til to regioner som sammen har et stort og naturlig potensial for økt verdiskaping. Reisetiden mellom Nordmøre og øyregionen Hitra/Frøya vil bli betydelig redusert, noe som blant annet vil skape et vesentlig større bo- og arbeidsmarked.

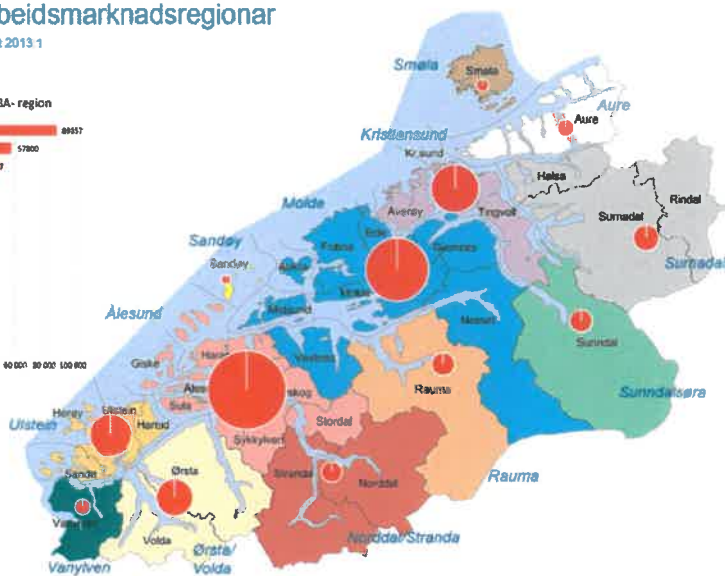
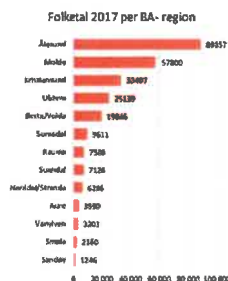
Tilgang på nok og kvalifisert arbeidskraft vil i tiden fremover bli et svært viktig kriterie for å møte den kommende veksten innenfor havbaserte næringer, og nytt fergesamband Aure-Hitra vil være ett av tiltakene i vår region for å styrke vår attraktivitet som en sterk havbruksregion.

Næringslivet og næringsorganisasjonene i regionen står også samlet bak ønsket om å få realisert ferge Aure-Hitra, da de ser at sambandet vil styrke deres konkurranseevne. Dette gjelder særlig innenfor den store og innovative oppdrettsklyngen i regionen, samt reiseliv.

Eierkommunene i Minofas har lagt ned et betydelig arbeid for at fergesambandet skal bli en realitet. Bl.a. foreligger det godkjente reguleringsplaner for fergesambandet både i Kjørsvikbugen og i Laksåvika. I tillegg er det gjennomført oppdaterte utredninger når det gjelder samfunnsøkonomi, trafikk tall m.m. Dette som grunnlag for politiske vedtak og det videre arbeidet for å få på plass en finansiell løsning for utbygging og drift av fergesambandet.

Bu- og arbeidsmarknadsregionar

Kjelde: NIBR-rapport 2013:1

Illustrasjon: Eksisterende bo- og arbeidsmarkedsregioner i Møre og Romsdal presentert på Nyttårskonferansen 2019

Statlige rammer for finansiering av ferje Aure-Hitra

En vesentlig forutsetning for å få avklart de økonomiske rammene for opprettelse og drift av et nytt fergesamband Aure-Hitra, har vært staten sitt økonomiske bidrag til fylkeskommunene til drift av sambandet.

Møre og Romsdal fylkesting hadde med bakgrunn i dette følgende vedtak 13. desember 2016:

«At nytt fergesamband Aure-Hitra vert utgreia og søkt godkjent dersom det kan etablerast innanfor det statlege tilskottet til ferjedrift i inntektssystemet.»

Tilsvarende hadde Sør-Trøndelag fylkesting følgende vedtak 14. desember 2016:

«Sør-Trøndelag fylkeskommune deltar i en utredning og eventuell søknad om etablering av nytt ferjesamband Aure – Hitra innenfor det statlige tilskuddet til ferjedrift i inntektssystemet. Arbeidet skjer i samarbeid med Møre og Romsdal fylkeskommune og kommunene i MINOFAS.»

I 2017 og 2018 har det med bakgrunn i dette vært arbeidet svært aktivt politisk opp mot komiteer i Stortinget og relevante departementer, både i regi av Minofas og andre gode støttespillere. Dette for å få en tydelig avklaring på muligheten for statlig støtte til ferje Aure-Hitra innenfor inntektssystemet for fylkeskommunale fergesamband.

I forbindelse med Stortinget sin behandling i juni 2017 av kommuneproposisjonen for 2018, fattet Stortinget følgende enstemmige vedtak: *«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en omtale for hvordan nye ferjesamband påvirker ferjetilskuddet til fylkene, eller hvordan de skal bli tatt opp i ordningen.»*

I regjeringens forslag til statsbudsjett for 2018, svarte kommunaldepartementet på Stortingets anmodningsvedtak. Bl.a. stod følgende: *«Departementet foreslår derfor at nye fylkeskommunale ferjesamband som oppfyller de øvrige vilkårene for å omfattes av utgiftsutjevningen, skal inkluderes i*

kriteriedata i inntektssystemet.» Videre stod følgende: «Et nytt ferjesamband kan derfor først inkluderes i kriteriedata etter at sambandet er satt i drift. I praksis betyr det at kriteriedata for inntektssystemet et gitt ett år vil ta utgangspunkt i samband som var i drift to år før.»

Parallelt med dette sendte Møre og Romsdal fylkeskommune den 18. mai 2017 søknad til kommunaldepartementet for å få vurdert ferge Aure-Hitra som nytt samband i inntektssystemet for fylkeskommunen.

Hovedpunktene i kommunaldepartementet sitt svar til Møre og Romsdal fylkeskommune den 22. februar 2018 var følgende:

- Fergekriteriet omfatter fylkeskommunale fergesamband som er i helårsdrift og som har en årsdøgnstrafikk på min. 10 personbilenheter.
- Fergekriteriet omfatter ikke kommunale og private samband som blir delvis finansiert av fylkeskommunale tilskudd.
- Ferge Aure-Hitra kan innlemmes i inntektssystemet fra 2023, etter at Imarsundprosjektet er nedbetalt i 2022.
- Ferge Aure-Hitra må ha vært 2 år i helårsdrift først, før innlemming i inntektssystemet, tidligst 2021.

Oppsummering statlige rammer for finansiering av ferge Aure-Hitra

- Ferge Aure – Hitra kan innlemmes i det fylkeskommunale inntektssystemet fra 3. driftsår.
- Dette tilsvarer ca. 20 mill. kr årlig fra staten til fylkeskommunene til nytt samband Aure-Hitra, etter den finansieringsordningen som gjelder for andre fylkeskommunale fergesamband i dag.
- Regionen må finne en løsning på finansiering av 2 års drift av fergesambandet først, før det kan innlemmes i inntektssystemet.
- Det er grunn til å tro at det årlige tilskuddsbehovet for drift av et fergesamband som Aure-Hitra, vil ligge mellom 15-20 mill. pr. år, bl.a. avhengig av hvilken energiløsning som velges.

Fylkeskommunale vedtak etter statlig avklaring

Med bakgrunn i svaret fra kommunaldepartementet, fattet samferdselsutvalget i Møre og Romsdal følgende enstemmige vedtak den 14. mars 2018:

«Samferdselsutvalet ber om at det blir utgreidd om det er mogleg å starte opp eit nytt ferjesamband mellom Kjørsvikbugen og Laksåvika frå 2021, med sikte på at sambandet blir teke inn i inntektssystemet frå 2023. I dette arbeidet må kommunane og Trøndelag fylkeskommune involverast for å finne ei løysing på finansiering av investeringar og drift før sambandet blir godkjent av KMD».

Tilsvarende fattet transportutvalget i Trøndelag følgende enstemmige vedtak den 14. november 2018:

1. Hovedutvalget ber FRM komme tilbake med en sak der det sees på muligheten for nytt fergesamband Hitra-Aure.
2. Fylkesrådmannen bes gå i dialog med Møre og Romsdal fylkeskommune og de aktuelle kommunene i det videre arbeidet. Her må det også sees på mulige finansieringsløsninger.
3. Hovedutvalget ber fylkesrådmannen se dette arbeidet opp i mot ambisjonene i Delstrategi sjø og arbeidet med nye kailøsninger, ny teknologi på ferger og erfaringene fra prosjektet «Jøa t 'land»

Samferdselsavdelingene i Møre og Romsdal og Trøndelag fylkeskommuner er nå i gang med å utarbeide en felles utredning, basert på disse politiske vedtakene. Det forventes at denne utredningen med saksfremlegg legges frem for politisk behandling i fylkeskommunene medio 2019. Denne utredningen vil bl.a. omfatte teknisk løsninger og investeringskostnader for bygging av fergeleier og adkomstveier, tidsplan for prosjektet og finansieringsbehov for utbygging og drift.

Kommunene sine bidrag for realisering av ferge Aure-Hitra

Det er tilnærmet blitt regelen at berørte kommuner forventes å delta finansielt for å styrke muligheten for at ønskede fylkeskommunale eller statlige samferdselsprosjekter skal bli realisert. Dette gjelder også for ferge Aure-Hitra.

Med bakgrunn i dette, drøftet både Aure og Hitra kommunestyre i desember 2018 finansielt bidrag til ferge Aure-Hitra, som en del av budsjettbehandlingen og forvaltningen av de nye midlene fra havbruksfondet.

Enstemmig vedtak i Hitra kommunestyre 13. desember 2018:

«1. Kommunestyret slutter seg til de overordnede prinsipper for bruken av de aktuelle midler, slik det framkommer av formannskapets protokoll den 16.10.18.

2. Utenom det som allerede er disponert i handlings- og økonomiplan 2019-2022, vedtas følgende fordeling og øremerking av midlene:

Pkt. k. Ferge Hitra-Aure kr. 5 000.000»

Enstemmig vedtak i Aure kommunestyre 18. desember 2018:

«Det avsettes henholdsvis kr. 2.000.000,- i 2020 og kr. 3.000.000,- i 2021 til prøveprosjektet fergedrift Hitra-Aure, som Aure kommunes andel i prosjektet. Kostnaden dekkes ved bruk av midler fra Havbruksfondet/disposisjonsfond.»

Et utgangspunkt for økonomiske støtte fra kommunene, kan være at man lokalt bidrar til å få finansiert tilskuddsbehovet for drift de 2 første årene, før sambandet kan innlemmes i inntektssystemet fra 3. år. Da vil man også kunne oppfylle de forutsetningene som ble lagt til grunn i fylkestingsvedtakene den 13. og 14. desember 2016.

I h.t. Møreforsking sin rapport «Ny ferjeforbindelse mellom Aure og Hitra» april 2016, anslås årlig tilskuddsbehov til å bli mellom 15-20 mill. kr., dvs. til sammen mellom 30-40 mill. kr. for de 2 første driftsårene.

Aure og Hitra kommunestyre sin øremerking med til sammen kr. 10 mill. er viktige og positive vedtak i så måte, og det signaliserer i tillegg at ferge Aure-Hitra er et svært viktig samferdselsprosjekt for disse kommunene.

Vi inviterer derfor Frøya kommune til å gjøre tilsvarende positive vedtak om å bidra med øremerkede midler til realisering av ferge Aure-Hitra. Sambandet vil ha stor betydning for hele kystregionen, også oppdrettskommunen Frøya.

Til orientering er tilsvarende anmodning om økonomisk bidrag som denne, også sendt til Hemne, Kristiansund og Smøla kommuner. Økonomiske bidrag fra flere kommuner i regionen, vil signalisere tydelig at en hel kystregion står samlet bak prosjektet.

I etterkant av behandling og vedtak i kommunene, er det også naturlig å søke muligheter for økonomisk bidrag fra det private.

Vi håper på en positiv behandling i Frøya kommune på vår anmodning, og hvis ønskelig, vil vi gjerne holde en nærmere orientering om det arbeidet som har vært gjennomført så langt.

Ta også gjerne kontakt med Minofas hvis det er behov for mer detaljert bakgrunnsinformasjon om prosjektet som vedlegg til saksfremlegget.

Med vennlig hilsen
for Midt-Norsk Fergeallianse AS

Karin Torset
forretningsfører

Kopi: Berit Flåmo, ordfører Frøya kommune
Ingunn Golmen, ordfører Aure kommune
Ole L. Haugen, ordfører Hitra kommune
Kjell Neergaard, ordfører Kristiansund kommune
Odd Jarle Svanem, ordfører Hemne kommune
Roger Osen, ordfører Smøla kommune
Arnt H. Honstad, havnesjef Kristiansund og Nordmøre Havn IKS

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Espen Skagen
Arkivsaksnr.: 17/3395

Arkiv: PLAN 1620201716

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for forvaltning
Hovedutvalg for forvaltning
Kommunestyret
Hovedutvalg for forvaltning
Kommunestyret

REGULERINGSPLAN BERGHEIA HØYDEBASSENG - SLUTTBEHANDLING

Vedtak:

Forslag til vedtak:

I henhold til Plan- og bygningsloven § 12-12, vedtar Frøya Kommune å egengodkjenne Reguleringsplan Bergheia høydebasseng, gnr. 10 bnr. 48 mfl. (planid: 1620201716), som vist på plankart datert, 03.10.2019, planbestemmelser og planbeskrivelse datert 07.10.2019.

Vedlegg:

1. Planbeskrivelse, datert 07.10.2019
2. Planbestemmelser, datert, 07.10.2019
3. Plankart, målestokk: 1:1000, datert 03.10.2019
4. ROS-analyse, datert 05.12.2018
5. Vedlegg: Rapport fra arkeologisk undersøkelse
6. Vedlegg: Sammenstilling av uttalelser fra sektormyndigheter

Saksopplysninger:

Planforslaget

Forslag til reguleringsplan Bergheia høydebasseng (planid:1620201716) er mottatt fra On arkitekter og ingeniører AS 18.12.2018. Revidert forslag mottatt 24.04.2019. Det er foretatt noen små justeringer i plankart mottatt 02.05.2019.

Hensikt med regulering

Hensikten med reguleringen er å tilrettelegge for bygging av nytt høydebasseng på Bergheia. Delvis ny vei, og oppgradering av eksisterende. Nytt høydebasseng skal sikre nødvendig nåværende og fremtidig kapasitet på vann.

Beliggenhet, eksisterende forhold

Høydebassenget ligger på Bergheia, Hammervika. Sør-øst for planen ligger detaljreguleringsplanen for Falbergheia (planid: 1620199601) vedtatt 27.06.1996. Området som

omfattes av reguleringsplanen ligger innenfor Landbruk, natur- og friluftsområde (LNF-område) i Kommuneplanens arealdel (KPA) og består stort sett av åpen fastmark

Forhold til overordnede planer

Planområdet er i KPA avsatt til LNF-område. Planforslaget er i strid med KPA som kun tillater tiltak tilknyttet stedbunden næring, jfr. pkt. 4.4.1.

Førstegangs behandling

Det er gjort noen små endringer i forhold til 1. gangsbehandlingen. Endringene går på at det ikke skal legges til rette for parkering inne i reguleringsområdet. Det er heller ikke et ønske at det tilrettelegges for utfart eller parkering. Momenter som omhandler bruk av området til utfart og parkering tilknyttet aktiviteter til denslag er derfor fjernet fra planen.

Høringsuttalelser

Planforslaget ble lagt ut til offentlig ettersyn i perioden fra 20.05.2019 til 05.06.2019. I samme periode ble forslaget sendt regionale myndigheter, berørte grunneiere, m.fl. til uttalelse. Det kom inn totalt 4 uttalelser. Disse følger saken som utrykte vedlegg. Hovedtrekkene i merknadene er referert nedenfor.

Avsender	Merknad	Rådmannens kommentar
Trøndelag Fylkeskommune 03.06.2019	Fylkeskommunen omtaler det som omhandler kulturminner i planen. Det er ellers ingen andre merknader.	Dette blir fulgt opp i byggesak.
Fylkesmannen Trøndelag 26.06.2019	Fylkesmannens faglige råd er at det legges til rette for parkering i bunnen av veien, for å hindre privatbiltrafikk opp til toppen. Dette vil bidra til at området blir et turmål heller enn et utgangspunkt for turer, og vil kunne begrense negative effekt på en sårbar art. Fylkesmannen gir faglig råd om at det tas inn en bestemmelse som sikrer universell utforming i reguleringsbestemmelsene.	Kommunen kommer ikke til å tilrettelegge for parkering innenfor planområdet. Dette er fjernet fra plankart, planbestemmelsene og planbeskrivelsen. Området skal ikke brukes til allemnyttig formål. Rådmannen mener at de hensyn som skal ivaretas blir ivaretatt gjennom TEK og arbeidsmiljøloven (aml).
Mattilsynet	Mattilsynet skriver at man forventer en risikovurdering vedr planene om å legge til rette for allmen ferdsel og parkering i kombinasjon med høydebassenget, og mener at dette er en uheldig kombinasjon, da det kan medføre uheldige konsekvenser.	Kommunen kommer ikke til å tilrettelegge for parkering innenfor planområdet. Dette er fjernet fra plankart, planbestemmelsene og planbeskrivelsen. Området rundt høydebasseng skal sperres for allmen ferdsel og udvedkommende.

Innsigelser

Det er ikke varslet innsigelser til planen fra fylkeskommunen, nabokommuner eller statlige fagmyndigheter hvis saksområde blir berørt. Kommunestyret kan dermed vedta reguleringsplanen.

Endringer etter første- gangs behandling

Parkeringsplass i plankartet er fjernet, arealet er tatt ut av planen. Bestemmelsene og planbeskrivelsen er endret som følge av dette.

Konsekvensutredning

Planforslaget er vurdert i henhold til gjeldende KU-forskrift. Forslaget utløser ikke krav om konsekvensutredning.

Lovhjemler

I henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12, legges saken frem for kommunestyret til vedtak.

Vurdering:

Innkomne merknader

Vurdering av de enkelte innkomne uttalelsene fremgår av kommentarene over.

Samlet vurdering:

Planforslaget er godt bearbeidet og vil ikke komme i konflikt med det omkringliggende. Planforslaget antas å være lite kontroversielt. Plan har en tilfredsstillende utforming og kvalitet.

Behovet for økt vannkapasitet øker i takt med utbygging av boliger og næring/industri. Frøya kommune er under sterkt utbyggingspress, og det er derfor nødvendig å møte dagens- og morgendagens behov. Høydebassenget skal oppføres ved et eksisterende basseng og tiltaket vurderes å ha stor samfunnsmessig verdi.

I henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12, legges saken frem for kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

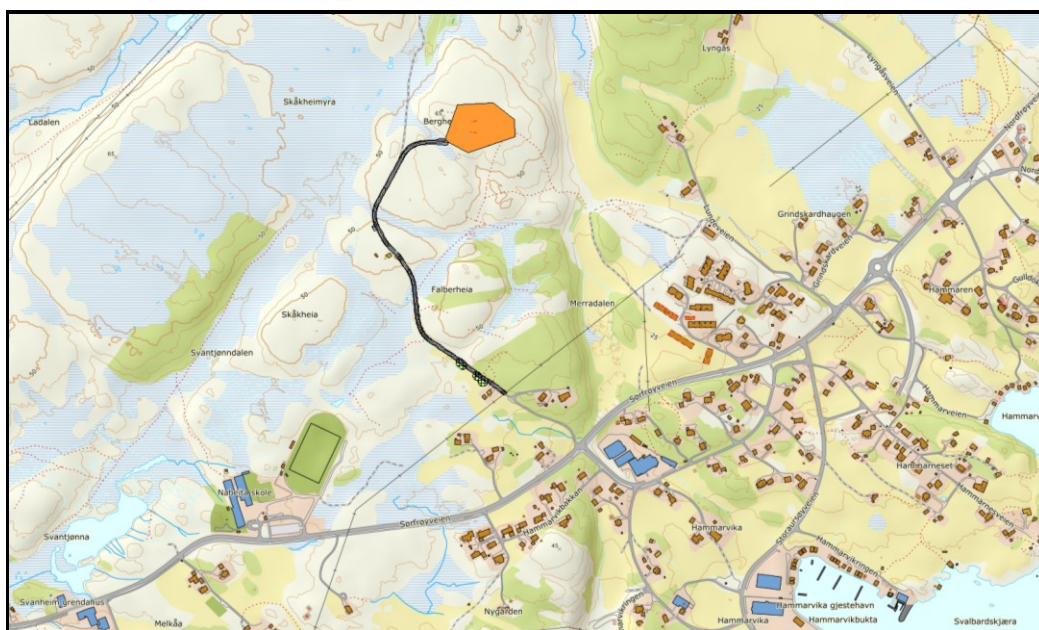
I henhold til Plan- og bygningsloven § 12-12, vedtar Frøya Kommune å egengodkjenne Reguleringsplan Bergheia høydebasseng, gnr. 10 bnr. 48 mfl. (planid: 1620201716), som vist på plankart datert 03.10.2019, planbestemmelser og planbeskrivelse datert 07.10.2019.

Forhold til overordna planverk:

Kommueplanen arealdel for Frøya Kommune

PLANBESKRIVELSE

Reguleringsplan Bergheia høydebasseng, gnr. 10 bnr. 48 m.fl.

PlanID: 1620201716

Utarbeidet: 14.12.2018

Sist revidert: 07.10.2019

Oppdragsnavn: Reguleringsplan Bergheia høydebasseng, gnr. 10 bnr. 48 m.fl.

Plan Id: 1620201716

Oppdragsgiver: Frøya kommune

Revisjonsoversikt

Revisjon	Dato	Revisjonen gjelder
1	23.04.19	Div. tilføyelse av tekst og beskrivelse av vegutvidelse
2	07.10.19	Ny plan inneholder ikke parkeringsplass o.l. lenger, tekst og beskrivelse endret.

Innhold

1.	Bakgrunn.....	4
1.1	Hensikten med planen.....	4
1.2	Om forslagsstiller.....	4
1.3	Krav til konsekvensutredning.....	4
2.	Planområdet	5
3.	Planstatus og rammebetingelser.....	9
3.1	Andre arealplaner.....	9
3.2	Nasjonale og regionale føringer.....	10
3.3	Eiendomsforhold.....	11
4.	Beskrivelse av planforslaget	12
4.1	Planens dokumenter	13
4.2	Arealformål.....	13
5.	Planprosessen.....	14
6.	Beskrivelse av dagens situasjon og konsekvenser av planforslaget.....	15
6.1	Grunnforhold	15
6.2	Kulturminner	15
6.3	Natur, friluftsliv, folkehelse og grønnstruktur.....	16
6.4	Landskap og lokalklima.	16
6.5	Teknisk infrastruktur.....	16
6.6	Bebyggelse	17
6.7	Landbruk	17
6.8	Trafikk og støy.....	17
6.9	Byggeskikk, estetikk	18
6.10	Forurensning	18
6.11	ROS-analyse	18
6.12	Naturmangfoldloven §§ 8-12.....	19

1. Bakgrunn

1.1 Hensikten med planen

Reguleringsplanen skal tilrettelegge for bygging av nytt et høydebasseng på Bergheia. Planen skal også omfatte ny veg og oppgradering av eksisterende veg. Eksisterende høydebasseng like ved, eid av Hamarvik vannverk er også innlemmet i planområdet og skal kunne benyttes som reservebasseng.

1.2 Om forslagsstiller

Forslagstiller/tiltakshaver for planarbeidet er Frøya kommune.

Planarbeidet utføres av On arkitekter og ingeniører AS
Orkdalsveien 82
7300 Orkanger

1.3 Krav til konsekvensutredning

Det er ikke stilt krav om konsekvensutredning i saken.

2. Planområdet

Bergheia er en av de høyeste toppene på Frøya og ligger sørøst på øya, like nord for Hamarvika. Planområdet er på ca 15,7 dekar og omfatter arealet hvor det nye høydebassenget skal plasseres. Området vil i all hovedsak bli regulert til byggeområde vannforsyningsanlegg.

Figur 1: Oversiktskart

Figur 2: Planområdet

Figur 3: Skråfoto fra Bergheia

Figur 4: Bilde tatt fra vest

Figur 5: Dagens høydebasseng på Bergheia

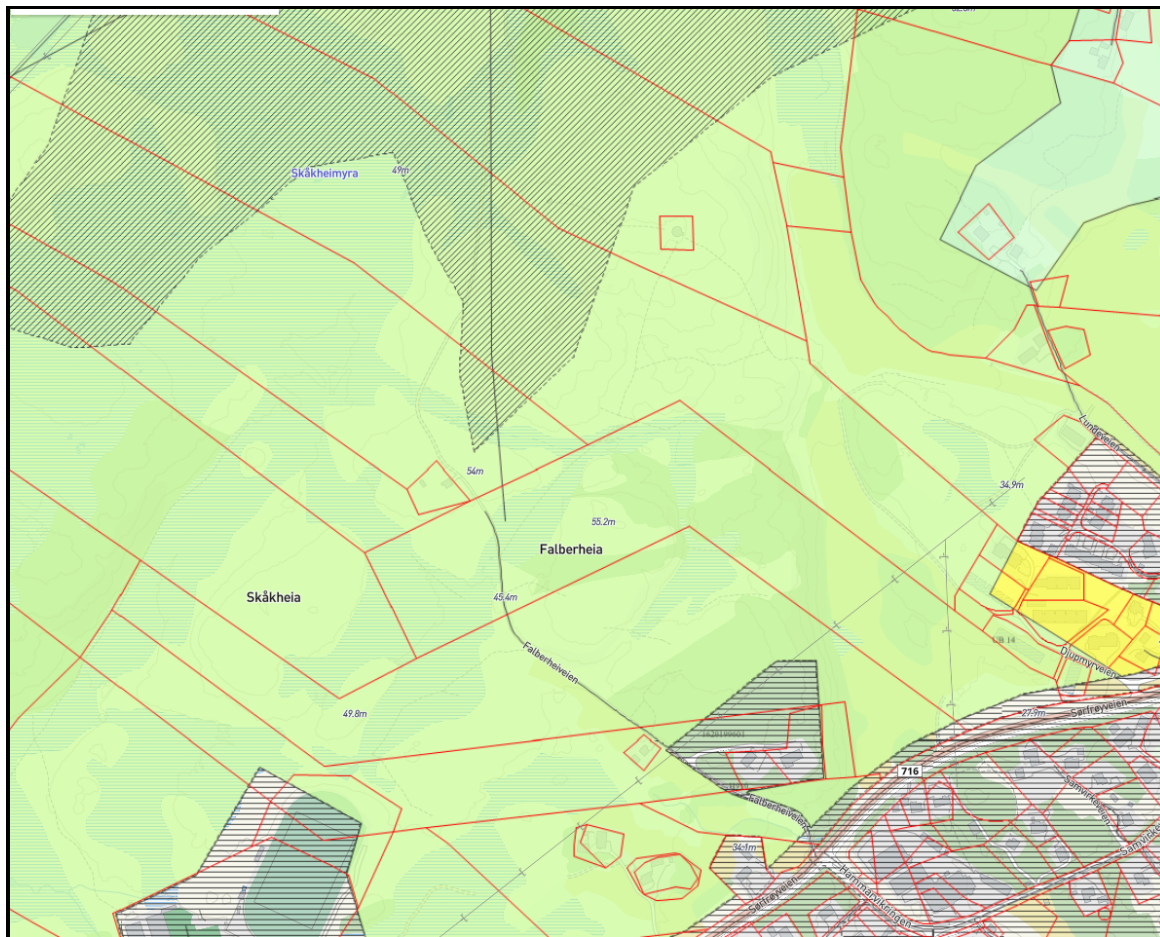

Figur 6: Dagens veg som skal oppgraderes

3. Planstatus og rammebetingelser

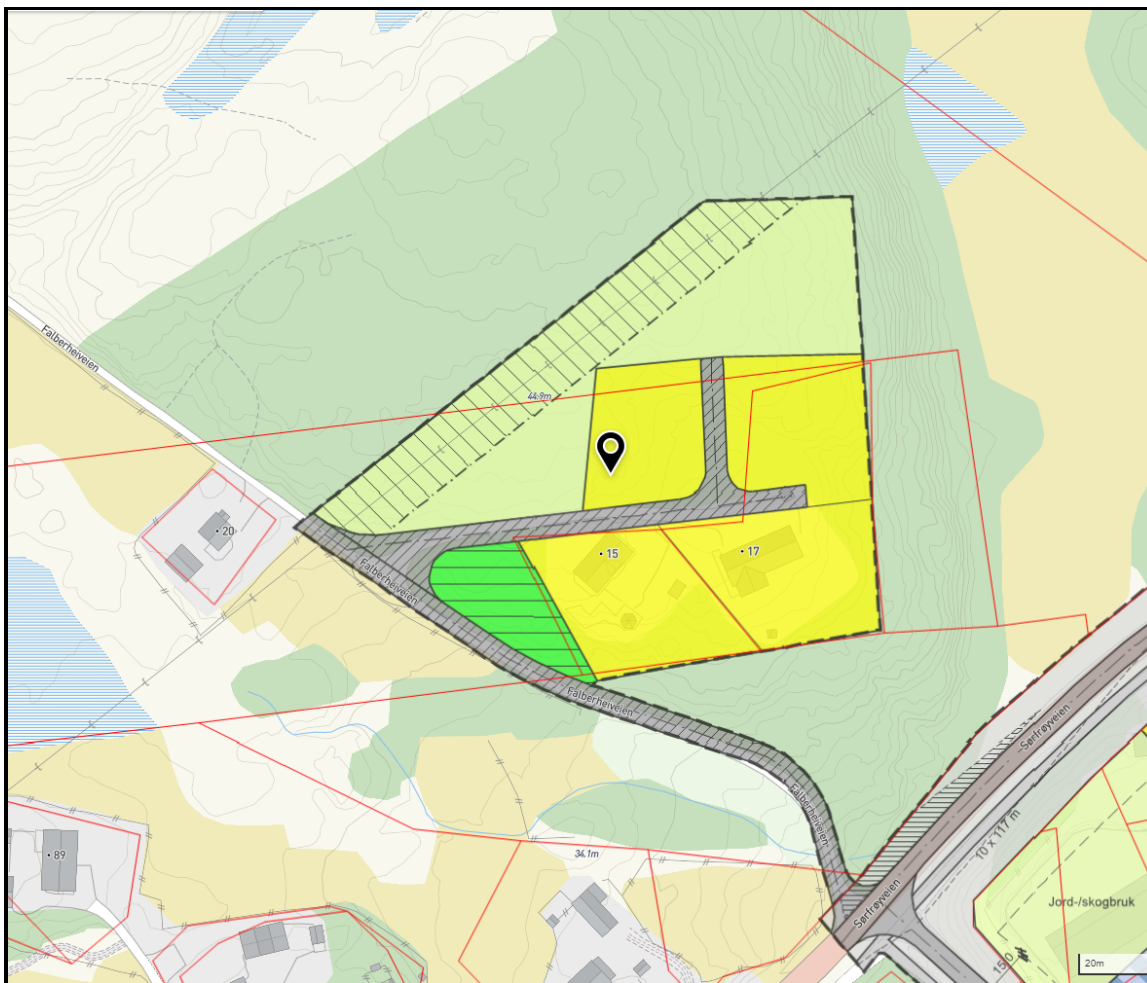
3.1 Andre arealplaner

Området er ikke regulert fra før og det foreligger ingen temaplaner for området. I kommuneplan for Frøya kommune er området avsatt til LNF-område. Deler av planområdet blir også liggende innenfor hensynssone for restriksjonsområder for drikkevannskildene.

Figur 7: Utsnitt kommuneplan

Lengst sørøst, i starten av regulert vegtrase grenser planområdet inntil reguleringsplan for Falbergheia fra 1996.

Figur 8: Reguleringsplan Falbergheia vedtatt 27.06.1996

3.2 Nasjonale og regionale føringer

Nasjonale, regionale og kommunale føringer som i større eller mindre grad vil være aktuelle i forbindelse med planene vil være:

- Nasjonal landbrukspolitikk
- Regional strategi for arealbruk Sør-Trøndelag 2014-2024
- Kommuneplanens arealdel

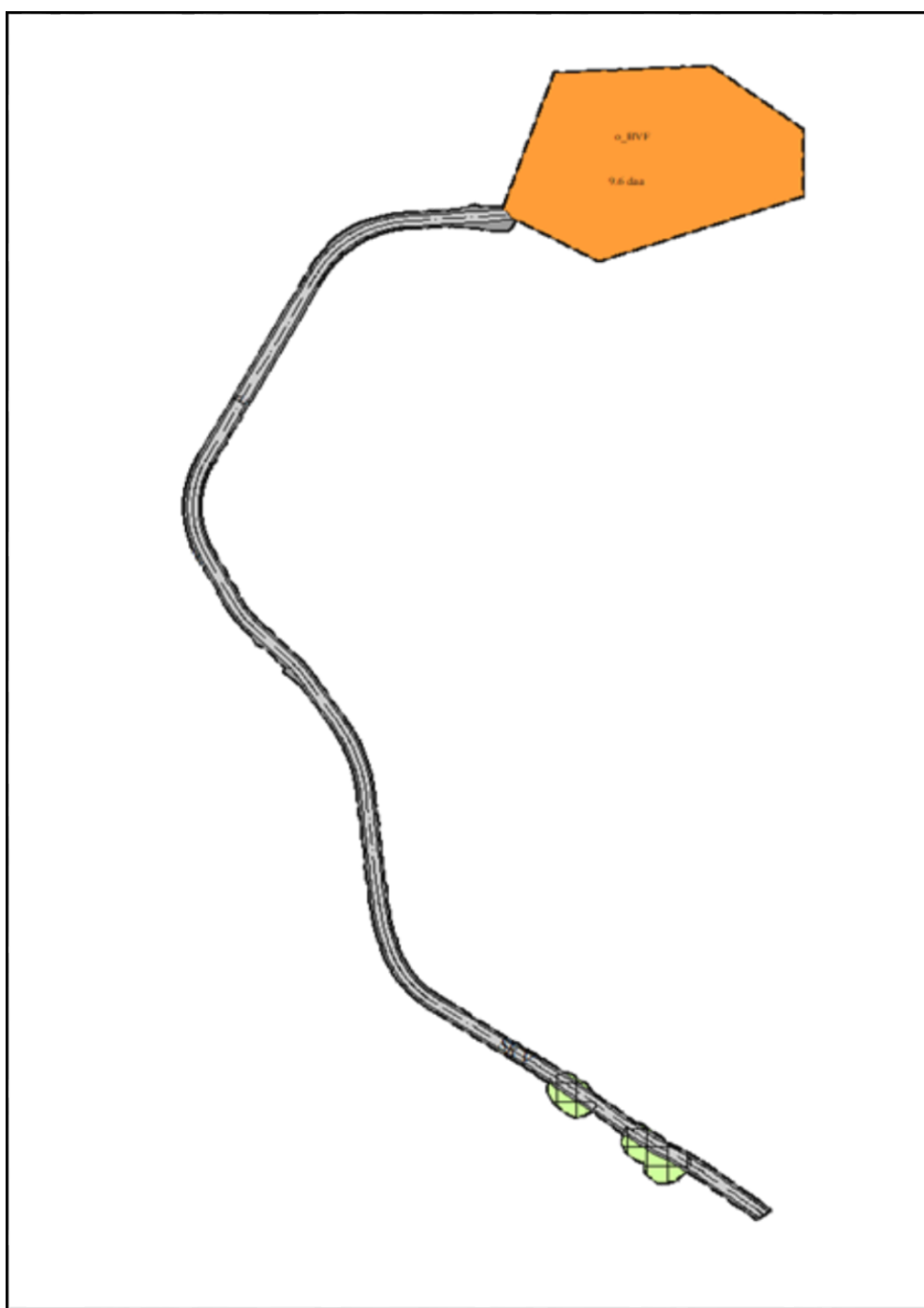
Planforslaget vurderes ikke å bryte med overordnede retningslinjer. Høydebassenget skal oppføres ved et eksisterende basseng og tiltaket vurderes å ha stor samfunnsmessig verdi. Det nye bassenget skal sikre vannforsyningen til befolkningen.

3.3 Eiendomsforhold

Planområdet omfatter følgende eiendommer:

Eiendom	Hjemmelshaver
10/80	Hammarvik Vassverk A/L
10/11	Ansgar Evald Hammer
10/15	Arnt Tore Skarsvåg
10/9	Harry Johan Paulsen
9/1	Bjarne Ulrik Johansen
9/14	Viviann Hammervik
9/2	Viviann Hammervik

4. Beskrivelse av planforslaget

Figur 9: Plankart

4.1 Planens dokumenter

Planmaterialet består av følgende dokumenter:

- Plankart
- Planbeskrivelse
- Bestemmelser
- ROS-analyse
- Forhåndsuttalelser fra sektormyndigheter

4.2 Arealformål

Arealformål	Arealregnskap
Bebyggelse og anlegg: Vannforsyningsanlegg	9596 m ²
Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur: Veg Annen veggrunn – tekniske anlegg	3424 m ² 2177 m ²
LNFR LNFR	440 m ²
TOTALT	15 637 m²

Vannforsyningsanlegg

Hoveddelen av planområdet reguleres til vannforsyningsanlegg. Innenfor dette området kan det oppføres nytt høydebasseng med tilhørende tekniske installasjoner. Eksisterende basseng innenfor området er tenkt å kunne benyttes som reservebasseng.

Kjøreveg

Det er regulert kjøreveg der eksisterende vei går, samt forlengelse av denne opp til toppen av Bergheia.

Annen veggrunn

Langs vegen er det avsatt areal til annen veggrunn som skal kunne benyttes til vegskulder, grøft, skjæring, fylling og evt. teknisk anlegg.

LNFR-område

Arealene inngår i planen på grunn av avsatt hensynssone til kulturminner.

5. Planprosessen

Oppstartsmøte med kommunen ble avholdt 24.01.2018.

Kunngjøring om planoppstart ble annonsert i lokalavisa Hitra-Frøya den 16.02.2018 og på kommunens hjemmeside. Naboer og sektormyndigheter ble tilskrevet med brev.

Forhåndsuttalelser:

Det er mottatt forhåndsuttalelse til planforslaget fra Fylkesmannen i Trøndelag, Trøndelag fylkeskommune, Mattilsynet og Statens vegvesen.

Kopi av uttalelsene følger vedlagt.

- *Fylkesmannen i Trøndelag:*

Fylkesmannen viser til det innskjerpede jordvernet og at det i planen vektlegges at evt. breddeutvidelser og parkeringsplasser ikke legges på dyrka jord.

Konsekvenser for natur- og friluftsinnteressene må vurderes.

Forutsetter at det gjennomføres en ROS-analyse og at Mattilsynet blir rådført i saken.

Kommentar:

ROS-analyse er utarbeidet av Rambøll (rapport datert 05.12.2018) og vedlagt planforslaget.

- *Trøndelag fylkeskommune:*

Fylkeskommunen har gjennomført en arkeologisk feltregistrering innen planområdet for å avklare forholdet til automatisk fredede kulturminner (fornminner). Det ble gjort funn av to mindre steinalderlokaliteter langs sør -vestsiden av eksisterende veg (Falberheiveien). Tidligere steinalderlokalitet med Askeladden id 26145 ble kontrollregistrert. Denne ble ikke gjenfunnet.

Kommentar:

Kulturminnene er sikret ved regulering til hensynssone -båndlagt ihht. kulturminneloven

- *Statens vegvesen:*

Vegvesenet har ingen merknader til oppstartsvarselet.

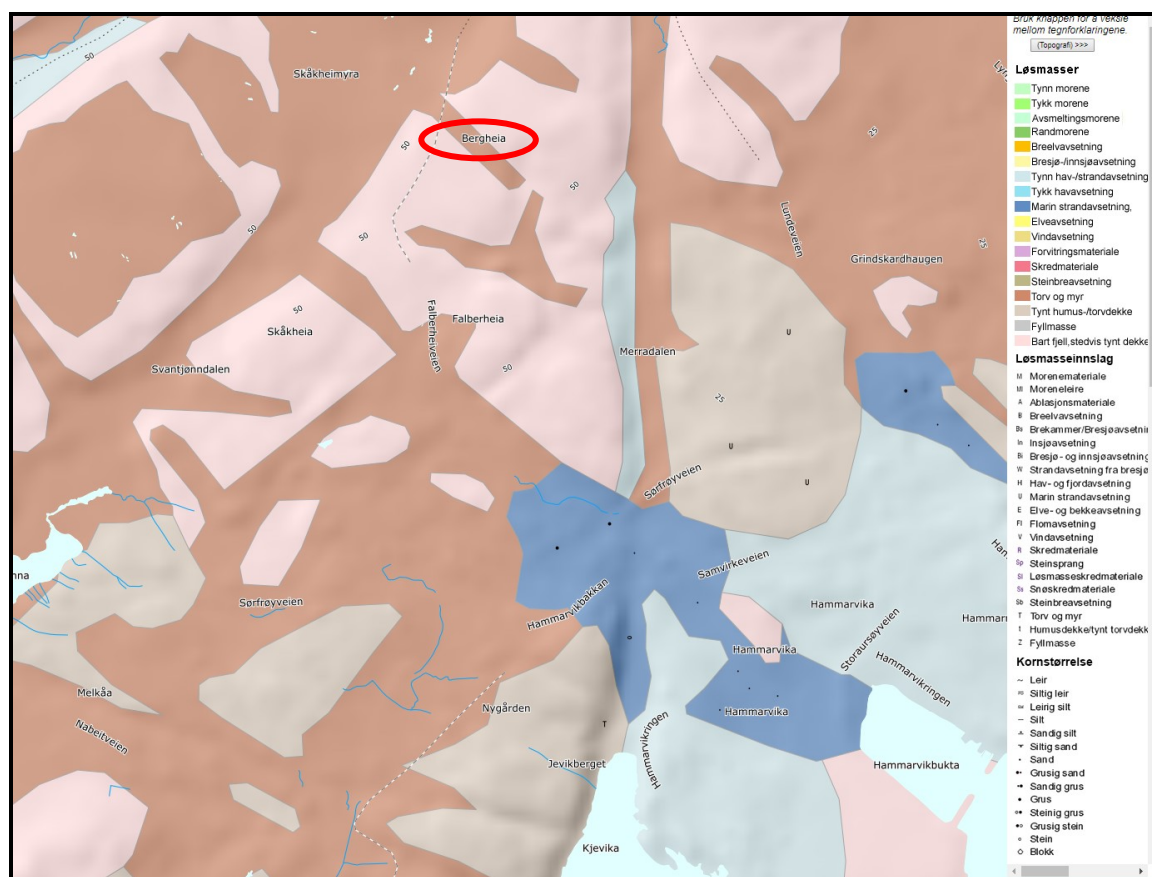
- *Mattilsynet:*

Mattilsynet skriver at tiltaket ikke har noen vesentlige arealmessig betydning for områder som faller inn under Mattilsynets ansvarsområder. De har derfor ingen merknader til planforslaget.

6. Beskrivelse av dagens situasjon og konsekvenser av planforslaget

6.1 Grunnforhold

Som tidligere beskrevet ligger planområdet på en fjelltopp med mye bart fjell, stedvis tynt dekke. Langs vegen er det en del torv og myr. Topografien i området er av en slik art at planområdet ikke er utsatt for skredfare.

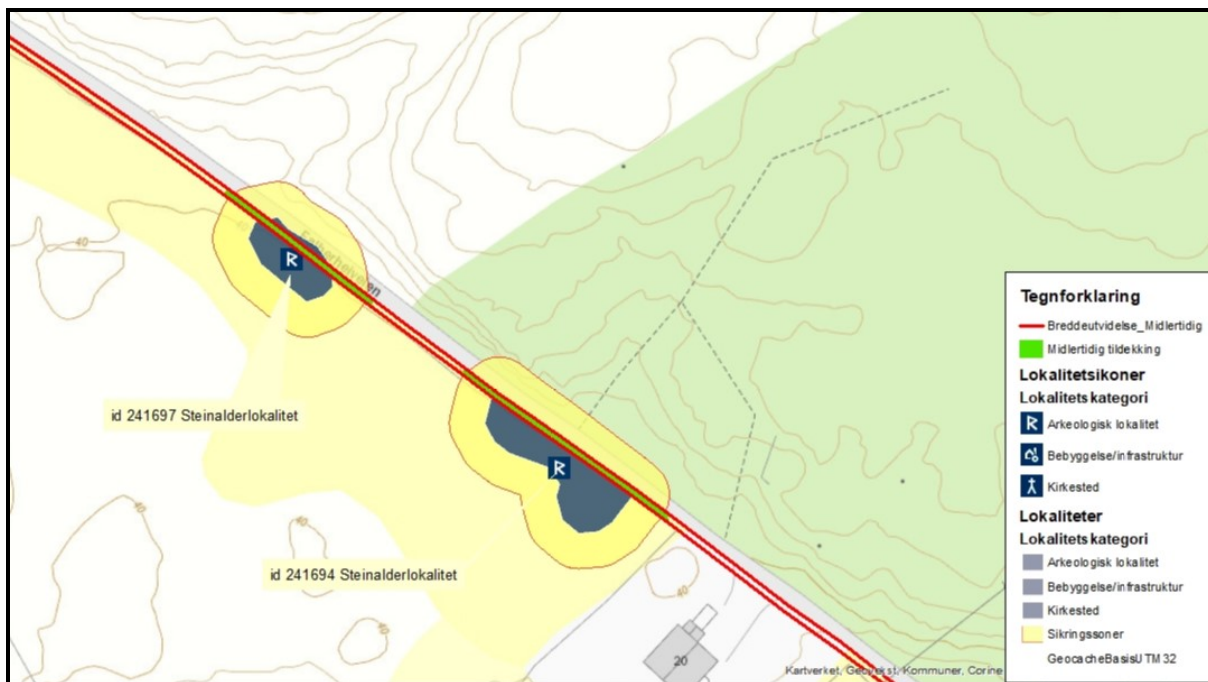

Figur 10: Løsmassekart (NGU)

6.2 Kulturminner

Arkeologisk feltregistrering ble gjennomført innen planområdet for å avklare forholdet til automatisk fredede kulturminner (forminner). Det ble gjort funn av to mindre steinalderlokalteter langs sør -vestsiden av eksisterende veg (Falberheiveien). Tidligere steinalderlokaltet med Askeladden id 26145 ble kontrollregistrert. Denne ble ikke gjenfunnet.

Kulturminnene er sikret ved regulering til hensynssone -båndlagt ihht. kulturminneloven og lokalitetene er lagt inn i den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden.

Figur 11: Påviste steinalderlokaliteter med tilhørende sikringssoner

6.3 Natur, friluftsliv, folkehelse og grønnstruktur

Det foreligger ingen registreringer av arter med stor forvaltningsinteresse i planområdet. Markaområdene rundt Bergheia brukes mye til friluftsliv. Kommunen ønsker ikke at allmenheten ferdes i planområdet. Da det øker sannsynligheten for at personer med uønskede hensikter, kan få tilgang til installasjonene. Konsekvensene av slike handlinger kan medføre at høydebassenget blir stengt.

6.4 Landskap og lokalklima.

Bergheia ligger sørøst på øya, 65 m.o.h. Langs starten av vegen er det en del vegetasjon, bla. gran- og furuskog, mens det videre langs med veien og på toppen er mest heilandskap.

Det nye høydebassenget vil naturlig nok bli godt synlig, men siden det er høydebasseng og telekommunikasjonsanlegg på toppen fra før, vurderes ikke tiltaket å føre til noen vesentlig endring av omgivelsene. Det skal også vektlegges bruk av materialer og farger som er godt tilpasset terrenget og vegetasjonen rundt.

Området er veldig vindutsatt og høydebassenget med tilhørende konstruksjoner må derfor bygges for å tåle ekstreme værforhold.

6.5 Teknisk infrastruktur

Status på dagens ledningsføring og beskrivelse av fremtidig ledningsføring må avklares nærmere og dokumenteres i byggesaken. Tekniske planer må godkjennes av kommunen før igangsetting.

6.6 Bebyggelse

Langs vegen ligger det i dag to boliger, mens det på toppen står en antennemast og eksisterende høydebasseng.

Figur 12: Boliger langs vegen

Figur 13: Antennemast og eksisterende høydebasseng på toppen av Bergheia

6.7 Landbruk

Det utøves ingen utstrakt jordbruksvirksomhet i området. Breddeutvidelsen av vegen vil berøre litt areal definert som dyrka jord, men dette er svært lite og vurderes som uproblematisk.

I gjennomsnitt er det snakk om ca 2 meters breddeutvidelse av vegen i ca 130 meters lengde.

I tillegg er det avsatt ca 1,5 meter til annen veggrunn -tekniske anlegg på samme strekning.

6.8 Trafikk og støy

Eksisterende veg på ca 600 meter skal oppgraderes, mens det skal bygges ca 120 meter med ny veg opp til toppen. Veien reguleres med en bredde på 5 meter med breddeutvidelse i kurver og nødvendig areal til skjæring og fylling, samt møteplass. Kjørebreddefelt vil bli ca 4 meter.

På tomta til høydebassenget skal det opparbeides adkomst inn til bassenget og nødvendig oppstillings- og manøvreringsareal for drift av anlegget.

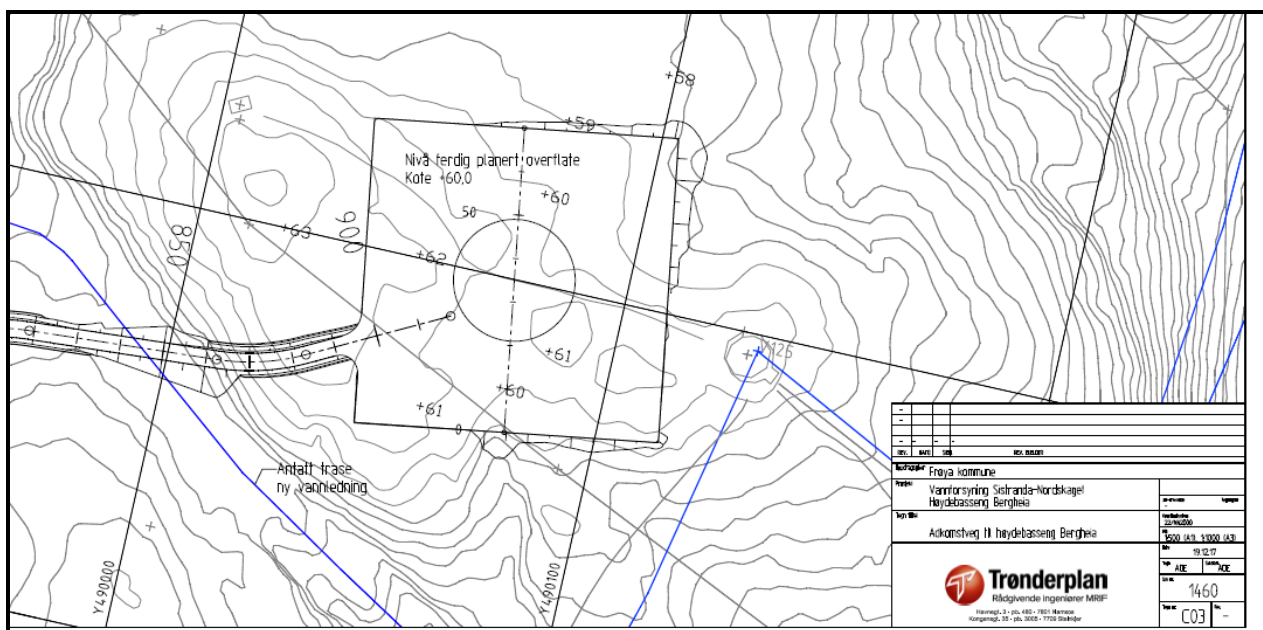
Området anses i dag ikke som støyutsatt og det vil heller ikke være det når anlegget står ferdig.

I anleggsfasen vil det imidlertid bli økt trafikk og støy, og det er derfor inntatt krav i planbestemmelsene om at plan for hvordan sikre omgivelsene mot støy og støv i bygge- og anleggsfasen skal følge med søknad om igangsettingstillatelse.

6.9 Byggeskikk, estetikk

Reguleringsbestemmelsene sier at bebyggelsen skal utformes i naturmaterialer, det må kles med mørkt tremateriale og matt takteking. Det følger også av plan- og bygningslovens § 29-2 at tiltak skal prosjekteres og utformes slik at det etter kommunens skjønn innehar gode visuelle kvaliteter både i seg selv og i forhold til dets funksjon og dets bygde og naturlige omgivelser og plassering.

Materialbruken vil bli endelig avklar til byggesaken. Det er også inntatt i planbestemmelsene at kommunen kan kreve fremlagt 3D-visualiseringer som bebyggelsene plassering i landskapet.

Figur 14: Situasjonsplan fra Trønderplan som viser plasseringen av det nye høydebassenget

6.10 Forurensning

Det er ikke kjent at det har vært lokalisert virksomheter/aktiviteter i området som kunne ha påført området forurensning.

Med tanke på at planområdet ligger innenfor hensynssone for restriksjonsområde for drikkevannskilden, er det inntatt i planbestemmelsene at det i «bygge- og anleggsplanen» må beskrive hvordan det sikres at det unngås forurensning ned til Hamarvatnet.

6.11 ROS-analyse

ROS-analyse er utført av Rambøll og følger vedlagt. Det ble identifisert 5 hendelser som har betydning for vurdering av risiko og sårbarhet ved gjennomføring av reguleringsplanen. Ved gjennomføring av tiltak for flere av de identifiserte tiltakene, er det konkludert med at

risikonivået holdes uendret når planen gjennomføres. Dette med unntak av trafiksikkerhet i anleggsfasen, der en anser at tiltaket i anleggsfasen vil medføre økt risiko selv med tiltak. «Bygge- og anleggsplanen» må derfor vektlegge dette spesielt.

6.12 Naturmangfoldloven §§ 8-12

Loven skal ivareta mangfoldet av naturtyper innenfor deres naturlige utbredelsesområde og med det artsmangfoldet og de økologiske prosessene som kjennetegner den enkelte naturtype. Naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn for offentlig saksbehandling. Vurderingene nedenfor er basert på tilgjengelige databaser og kunnskaper om området.

Naturmangfoldloven § 8 (Kunnskapsgrunnlaget)

Vurdering av konsekvenser for naturmangfoldet innenfor og i umiddelbar nærhet av planområdet er basert på foreliggende grunnlagsdokumentasjon fra ulike relevante databaser. Det er ikke gjennomført nye feltregistreringer som ledd i planarbeidet. Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig.

Naturmangfoldloven § 9 («Føre-var-prinsippet»)

Første ledd omhandler at tilstrekkelig kunnskap skal ligge til grunn for beslutninger om inngrep i naturmiljøet. Viser her til punkt foran.

I andre ledd slås det fast at forvaltningen har en handlingsplikt i forhold til å reagere på tiltak der det er risiko for alvorlig og/eller irreversibel skade på naturmangfoldet.

Det er ikke påvist at det i oppdragsområdet foreligger risiko for alvorlig og /eller irreversibel skade på naturmangfoldet.

Naturmangfoldloven § 10 (Økosystemer og samlet belastning)

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er, eller vil bli utsatt for. Den samlede belastningen ved realisering av planene vurderes som beskjedne.

Naturmangfoldloven § 11 (Tiltakshavers plikt til å dekke skader ved miljøforringelse)

Tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom det ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

Skadeomfanget innen oppdragsområdet vurderes å være svært beskjedent.

Naturmangfoldloven § 12 (Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

Tiltakshaveren er forpliktet til å benytte teknikker og driftsmetoder som er mest mulig optimale i forhold til naturmiljø, økonomiske forhold og samfunnsmessige forhold.

Det foreligger ikke informasjon som tilsier at det må settes krav til spesielle teknikker eller driftsmetoder.

Orkanger 23.04.19

On arkitekter og ingeniører AS

Planident : 1620201716

Arkivsak : 17/3395

Reguleringsplan Bergheia høydebasseng, gnr. 10 bnr. 48 mfl.

Reguleringsbestemmelser

Sign:.....

Dato for siste revisjon av planbestemmelser : 23.04.2019

Dato for godkjenning i kommunestyret :

§1 AVGRENSING

Regulert område er vist med reguleringsgrense på plankart med plan-ID 1620201716, sist revidert 23.04.2019.

Disse bestemmelsene gjelder for arealet som ligger innenfor plangrensen.

§2 REGULERINGSFORMÅL

I medhold av plan- og bygningsloven §12-5 og §12-6 er planområdet inndelt i arealer med følgende arealformål og hensynssoner:

Bebbyggelse og anlegg (PBL § 12-5 nr 1)

- Vannforsyningsanlegg, o_BVF

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (PBL § 12-5 nr 2)

- Veg, o_SV
- Annen veggrunn- tekniske anlegg

Landbruks-, natur- og friluftsfomål samt reindrift (PBL § 12-5 nr 5)

- LNFR- areal for nødvendig tiltak for LNFR

Hensynssone (PBL § 12-6)

- Båndlegging etter lov om kulturminner

§3 FELLESBESTEMMELSER

§ 3.1 Generelle bestemmelser

- a) Sammen med søknad om byggetillatelse skal det sendes inn utomhusplan i egnet målestokk for det området som skal bygges ut. Planen skal vise plassering av høydebasseng, bygg, eksisterende og fremtidig terreng og avkjørsel.
- b) Plan for hvordan sikre omgivelsene mot støy og støv i bygge- og anleggsfasen skal følge med søknad om igangsettelse. Planen skal gjøre rede for trafikkavvikling, massetransport, driftstider, trafikk sikkerhet for gående og syklende, renhold, støvdemping og støyforhold. Det må også beskrives i planen hvordan det sikres at man unngår forurensning ned til Hamarvatnet siden området ligger innenfor hensynsone for restriksjonsområde for drikkevannskilden.
Nødvendige vernetiltak skal være etablert før bygge- og anleggsarbeidet kan settes i gang. For å oppnå gode miljøforhold i anleggsfasen når det gjelder luftkvalitet og støy skal Miljøverndepartementets retningslinjer for behandling av luftkvalitet og støy i arealplanlegging, T-1520 og T1442/2012, legges til grunn.
- c) Ved alle terrenginngrep i planområdet skal det vises varsomhet i forhold til terrengarrondring, massedeposering og frilandslagring som kan påføre terrenget varige skader. Eksisterende vegetasjon skal i størst mulig grad bevares.

§ 3.2 Kulturminner

Dersom det viser seg at tiltak innenfor planen kan skade, ødelegge, grave ut, flytte, forandre, tildekke, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredet kulturminne eller framkalle fare for at dette kan skje, må arbeidene straks stanses og kulturminneforvaltningen varsles umiddelbart jf. Lov om kulturminner § 8. Ansvar påhviler tiltakshaver og/eller ansvarshavende leder på stedet.

§ 3.3 Massehåndtering

Massetransport, evt. sprenging og utfylling må planlegges og organiseres slik at den er til minst mulig sjenanse og hinder for naboer til planområdet.

§ 4 BEBYGGELSE OG ANLEGG

§ 4.1 Vannforsyningsanlegg

- a) Området skal i hovedsak benyttes til bygging av nytt høydebasseng med tilhørende tekniske installasjoner. Selve høydebassenget med tilhørende tekniske installasjoner skal gjerdes inn. Ellers skal området være åpent. Det kan opparbeides atkomst inn til bassenget og nødvendig oppstillings- og manøvreringsareal for drift av anlegget.
- b) Nytt høydebasseng tillates oppført med en høyde på maks 14 meter og et volum på inntil 3500 m³. Høyde måles fra gjennomsnittlig planert terreng rundt bygget.
- c) Eksisterende basseng innenfor området skal kunne benyttes som reservebasseng.
- d) Bygg må utformes i naturmaterialer. Det må kles med mørkt tremateriale og matt taktekkning. Materialbruken må beskrives i byggesaken og kommunen kan kreve 3D-visualiseringer av bebyggelsen og landskapsvirkningene av tiltaket.

§ 5 SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR

§ 5.1 Veg

Arealet omfatter areal til veg og møteplasser med tilhørende skjæringer og fyllinger. Grøfter og veiskjæringer skal beplantes, eller behandles på annen tiltalende måte. Det må tas hensyn til håndtering av overvann og drenering i forbindelse med oppføring av vei.

Sammen med søknaden om byggetillatelse må det vedlegges mer detaljerte tegninger av vegen og møteplassene. Maks. kjørebredde på vegen settes til 4 meter, men det tillates noe breddeutvidelse i kurver.

§ 5.2 Annen veggrunn

Dette er areal langs vegbanen for grøfter, skråningsutslag og evt. teknisk anlegg.

§ 6 LANDBRUKS-, NATUR- OG FRILUFTSFORMÅL

§ 6.1 Landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift (LNFR)

Arealet er satt av til LNFR-område i tråd med dagens bruk. Inngår i planen på grunn av avsatt hensynssone til kulturminner.

§ 7 HENSYNSSONER

§ 7.1 Båndlegging etter lov om kulturminner

Kulturminnene med Askeladden id 241694 og 241697 er automatisk fredet etter kulturminnelovens § 4. Det samme er en sikringssone i et 5 meters bredt belte fra kulturminnenes ytterkant jfr. kulturminnelovens §6. Det er ikke tillatt å sette i gang tiltak som er egnet til å skade, ødelegge, grave ut, flytte, forandre, tildekke, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme de automatisk fredete kulturminnene eller framkalle fare for at dette kan skje. Inngrep i grunnen eller andre tiltak som kan virke inn på det automatisk fredete kulturminnet innenfor hensynssonen er ikke tillatt uten etter dispensasjon fra kulturminneloven. Søknad skal sendes regional kulturminneforvaltning i god tid før arbeidet er planlagt igangsatt.

TEGNFORKLARING

Plandata

Reguleringsplan-Bebyggelse og anlegg (PBL2008 §12-5 NR.1)

Vannforsyningsanlegg, o_BVF

Reguleringsplan-Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (PBL2008 §12-5 NR.2)

Veg, SV

Annen veggrunn - tekniske anlegg

Reguleringsplan- Landbruks-, natur og friluftsområder samt reindrift (PBL2008 §12-5 NR.5)

LNFR-areal for nødvendige tiltak for LNFR

Reguleringsplan-Hensynsoner (PBL2008 §12-6)

Båndlegging etter lov om kulturminner

Reguleringsplan-Juridiske linjer og punkt PBL2008

Båndlegginggrense nåværende

Reguleringsplan-Felles for PBL 1985 og 2008

Planens begrensning

Formålsgrense

Regulert senterlinje

Målelinje/Avstandslinje

Avkjørsel

Påskrift feltnavn

Påskrift reguleringsformål/arealformål

Påskrift areal

Påskrift bredde

Regulerings- og bebyggelsesplan - påskrift

Basiskartet er tegnet med svak gråfarge

Kartopplysninger

Kilde for basiskart: Fkb
Dato for basiskart: 29.01.18
Koordinatsystem: UTM sone 32 / Euref89
Høydegrunnlag: NN 2000

Ekvidistanse 1 m
Kartmålestokk 1:2500
0 25 50 75 100 m

AREALPLAN ETTER PBL AV 2008
Bergheia høydebasseng, gnr. 10 bnr. 48 m.fl.

Nasjonal arealplan-ID
1620201716
Plantype:
Detaljregulering
Forslagsstiller:
Frøya kommune
Saksnummer:

SAKSBEHANDLING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

Kunngjøringsdato for planvedtak:	Behandlingsorgan	Motesaksnr	Dato	Sign	
Dato for siste revisjon av plankart:					
Planvedtak:					
Høring og offentlig ettersyn fra/til: 16.05.19-05.07.19					
Kunngjøring av oppstart av planarbeidet:			16.02.18		
PLANEN ER UTARBEIDET AV: On arkitekter og ingeniører AS					

Beregnet til

Bergheia Høydebasseng

Dokument type

Rapport

Dato

Desember 2018

BERGHEIA HØYDEBASSENG RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE

BERGHEIA HØYDEBASSENG RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE

Oppdragsnavn **Bergheia høydebasseng**
Prosjekt nr. **1350022363**
Mottaker **Frøya kommune v/Bjørnar Grytvik**
Dokument type **Rapport**
Versjon **00**
Dato **05.12.2018**
Utført av **Andrea Marthinsen og Anne E. Katmo**
Kontrollert av **Andrea Marthinsen**
Godkjent av **Anne E. Katmo**
Beskrivelse **ROS-analyse**

Rambøll
Kobbegate 2
PB 9420 Torgarden
N-7493 Trondheim

T +47 73 84 10 00
<https://no.ramboll.com>

INNHALDSFORTEGNELSE

1.	Innledning	2
1.1	Bakgrunn	2
1.2	Planområdet	2
1.3	Metode	3
1.4	Usikkerhet i ROS-analysen	3
2.	Metode	4
2.1	Identifisere mulige uønskede hendelser	4
2.2	Vurdering av sannsynlighet og konsekvens	4
2.2.1	Evaluerer av risiko	6
3.	Identifisering av uønskede hendelser	7
3.1	Innledende kartlegging	7
4.	Risiko- og sårbarhetsvurdering	8
4.1	Sårbarhetsvurdering	8
4.1.1	Kulturminner	8
4.1.2	Vindutsatt	8
4.1.3	Støv og støy fra trafikk	8
4.1.4	Trafikkulykker	9
4.1.5	Vannforsyning	9
4.2	Risikovurdering	9
4.2.1	Trafikkulykker	9
4.2.2	Vannforsyning	10
5.	Identifisering av tiltak	11
5.1	Risikoreducerende tiltak	11
5.2	Evaluerer	11
6.	Konklusjon	12
7.	Referanser	13

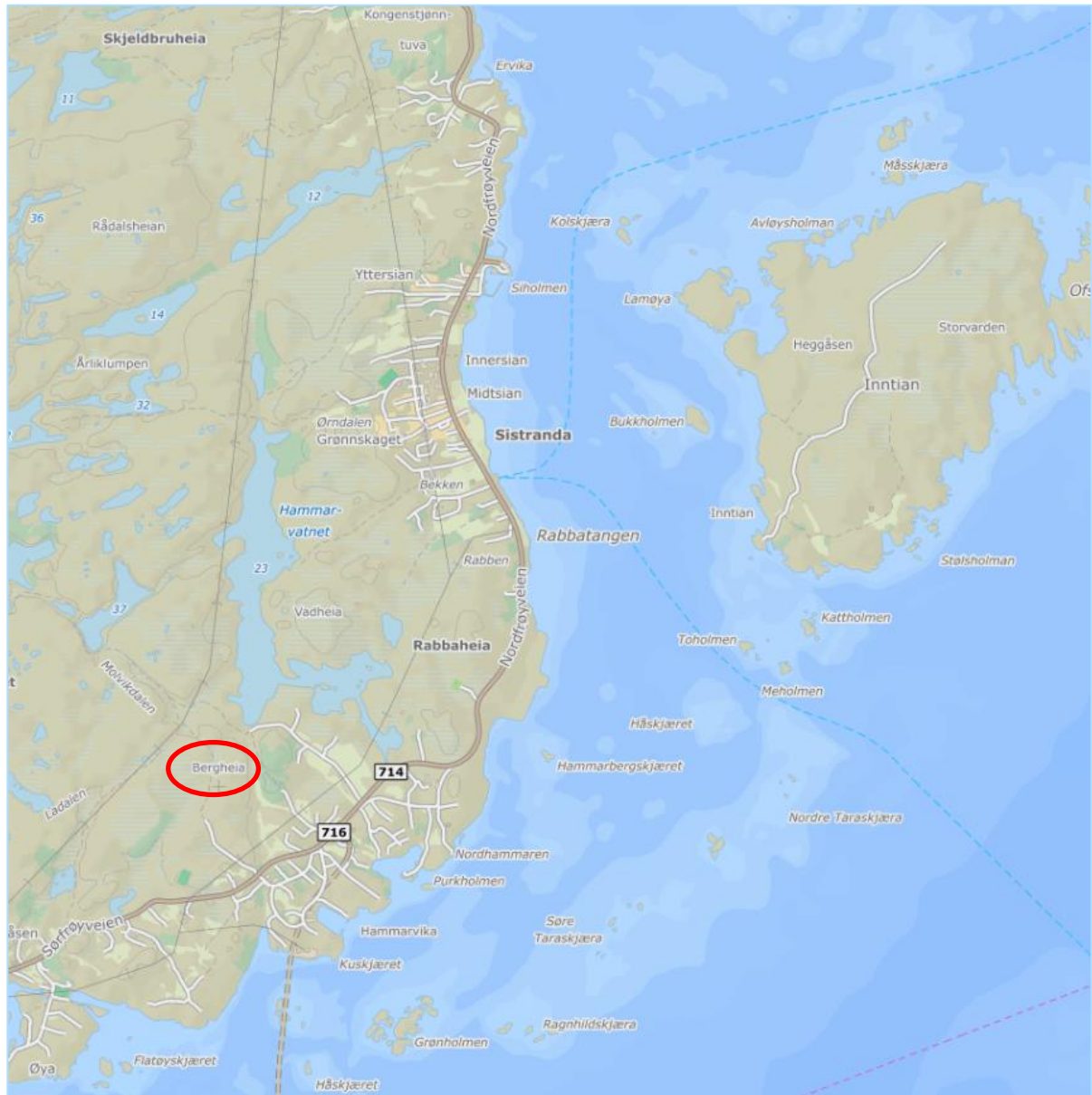
1. INNLEDNING

1.1 Bakgrunn

Hensikten med planarbeidet er å tilrettelegge for bygging av nytt høydebasseng med tilhørende atkomst på Bergheia på Frøya.

1.2 Planområdet

Planområdet ligger på Bergheia nord for Hammarvika i Frøya kommune.

Figur 1 Planområdet.

1.3 Metode

ROS-analysen er utformet med utgangspunkt i Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskaps veileder for samfunnssikkerhet i arealplanlegging (2017), er tilpasset andre veiledere og maler og i tråd med kommunale angivelser av ROS-analyser i reguleringsplaner. Analysens omfang er tilpasset planforslagets innhold og kompleksitet, samtidig som den tilfredsstiller krav om risiko- og sårbarhetsanalyse gitt i Plan- og bygningslovens § 4-3.

§ 4-3. Samfunnssikkerhet og risiko- og sårbarhetsanalyse

Ved utarbeidelse av planer for utbygging skal planmyndigheten påse at risiko- og sårbarhetsanalyse gjennomføres for planområdet, eller selv foreta slik analyse. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. Område med fare, risiko eller sårbarhet avmerkes i planen som hensynssone, jf. §§ 11-8 og 12-6. Planmyndigheten skal i arealplaner vedta slike bestemmelser om utbyggingen i sonen, herunder forbud, som er nødvendig for å avverge skade og tap. Kongen kan gi forskrift om risiko- og sårbarhetsanalyser.

ROS-analysen baseres på offentlig tilgjengelig materiale (databaser) og grunnlagsinformasjon.

Det videre innholdet i dokumentet utgjør hoveddelen av ROS-analysen og består av følgende deler:

- 1) *Identifisere mulige uønskede hendelser*
- 2) *Vurdere risiko og sårbarhet*
- 3) *Identifisere tiltak for å redusere risiko og sårbarhet*

En nærmere beskrivelse av metode for de enkelte delene i analysen er presentert under de aktuelle kapitlene i rapporten.

ROS-analysen avdekker hvilke områder det er nødvendig med ytterligere undersøkelser eller avbøtende tiltak slik at forslaget til regulering kan fremmes. Analysen gir grunnlag for eventuelle hensynssoner i plankartet og utforming av reguleringsbestemmelser.

1.4 Usikkerhet i ROS-analysen

ROS-analysen er gjennomført som en skrivebordsstudie på bakgrunn av eksisterende grunnlagsmateriale, vegplan, kjente data og registreringer. ROS-analysen er gjennomført på reguleringsnivå og vil følgelig ikke fange opp alle variabler og detaljer som fremkommer på et senere tidspunkt i prosjektet. Dersom forutsetningene endres i etterkant eller nye variabler gjøres kjent, bør ROS-analysen revideres.

Generelt sett vil all menneskelig aktivitet innebære en viss risiko. I analysen er sannsynlighet for og konsekvens av ulykker og hendelser forsøkt kvantifisert. I dette ligger det en betydelig grad av usikkerhet, ettersom det mangler både informasjon og metoder som gir eksakte beregninger. Dette er en enkel ROS-analyse. Den er basert på kjent dokumentasjon og faglige vurderinger. Det er ikke gjort spesifikke beregninger eller utredninger. Målet er å identifisere hvilke risikoer som endres som følge av tiltaket og som man skal ta hensyn til i planleggingen og gjennomføringen av prosjektet.

2. METODE

2.1 Identifisere mulige uønskede hendelser

For å identifisere mulige uønskede hendelser benyttes en sjekkliste.

Sjekklisten er ikke uttømmende og benyttes i denne sammenheng som et hjelpemiddel for identifisering av risiko- og sårbarhetsforhold. Noen overskrifter kan være unøyaktige for akkurat dette prosjektet.

For å få vurdere aktuelle hendelser, er det hentet gjelder informasjon i eksisterende databaser, vegtegninger og faglige utredninger. Til sammen gir det et tilstrekkelig utfyllende risikobilde av planområdet.

De identifiserte risikoene er i dette kapitlet angitt uten risikoreduserende tiltak. Hvis en hendelse i sjekklisten er identifisert som en aktuell fare/uønsket hendelse vil den bli nærmere analysert i senere kapittel. Hendelser som ikke ansees som aktuelle er ikke videre utredet.

2.2 Vurdering av sannsynlighet og konsekvens

Vurdering av sannsynlighet for uønsket hendelse er delt inn i følgende kategorier:

Tabell 1 Vurdering av sannsynlighet

Kategori	Tidsintervall
Svært sannsynlig	Oftere enn en gang per år
Meget sannsynlig	Gjennomsnittlig hver 1-10 år
Sannsynlig	Gjennomsnittlig hvert 10-100 år
Moderat sannsynlig	Gjennomsnittlig 100-1000 år
Lite sannsynlig	Sjeldnere enn en gang hvert 1000 år

Vurdering av konsekvenser av uønskede hendelser/farer er delt inn i tre kategorier: Liv/helse, Stabilitet og Materielle verdier.

Liv og helse vurderes ut fra antall omkomne, skadde (varige og midlertidige) eller andre som er påført helsemessige belastninger på grunn av den uønskede hendelsen.

Stabilitet vurderes ut fra konsekvenser for befolkningen (antall og varighet) som blir berørt av hendelsen gjennom svikt i kritisk samfunnsfunksjoner, og som kan bidra til manglende tilgang på mat, drikke og husly, varme, kommunikasjon, fremkommelighet etc.

Materielle verdier vurderes ut fra direkte kostnader som følge av den uønskede hendelsen i form av økonomiske tap knytte til skade på eiendom.

Tabell 2 Vurdering av konsekvens

Konsekvenskategori	Beskrivelse
Meget stor	Dødelig skade, flere personer Varige skader på eller tap av stabilitet Svært store materielle skader > 100 mill. kroner
Stor	Dødelig skade, en person Skade på eller tap av stabilitet med noe varighet Store materielle skader 10-100 mill. kroner
Middels	Alvorlig personskade Kortvarig skade på eller tap av stabilitet Materielle skader 1-10 mill. kroner
Liten	Personskade Ubetydelig skade på eller tap av stabilitet Materielle skader 100 000 – 1 mill. kroner
Svært liten	Ingen personskade Ingen skade på eller tap av stabilitet Materielle skader < 100 000 kroner

Tabell 3 Sammenstilling av konsekvens

KONSEKVENSKATEGORI	MEGET STOR	STOR	MIDDELS	LITEN	SVÆRT LITEN
KONSEKVENSTYPER					
Liv og helse					
Stabilitet					
Materielle verdier					

2.2.1 Evaluering av risiko

Risikomatrisen gir en kvantifiserbar og visuell fremstilling av risiko- og sårbarhetsanalysen, og bygger på resultater som fremgår av sjekklisten.

De uønskede hendelsene plasseres i matrisen ut fra vurderingen av sannsynlighet og konsekvens. Hendelsene som ligger øverst til høyre i matrisen, er hendelser som er vurdert å ha høy sannsynlighet og store konsekvenser. Hendelser som ligger nede til venstre i matrisen, er hendelser som er vurdert å ha lav sannsynlighet og små konsekvenser.

Tabell 4 Riskomatrise for hver kategori

Konsekvens Sannsynlighet	Svært liten (1)	Liten (2)	Middels (3)	Store (4)	Svært store (5)
Svært sannsynlig (A)					
Meget sannsynlig (B)					
Sannsynlig (C)					
Moderat sannsynlig (D)					
Lite sannsynlig (E)					

Tabell 5 Sammenstilling av risikobildet

	SANNSYNLIGHET					KONSEKVENNS					RISIKO		
Verdi	A	B	C	D	E	1	2	3	4	5			
Liv og helse													
Stabilitet													
Materielle verdier													

3. IDENTIFISERING AV UØNSKEDE HENDELSER

3.1 Innledende kartlegging

Nedenfor følger en oversikt over relevante uønskede hendelser.

FARE	VURDERING
Naturhendelser	
Skredfare (snø, is, stein, leire, jord)	Topografien i området er av en slik art at planområdet ikke er utsatt for skredfare. Aktsomhetskart til NVE viser heller ingen områder med soner for skred. <i>Skredfare vurderes ikke i analysen.</i>
Spesielt vindutsatt, ekstrem vind	Ligger på en høyde langs kysten, vil være vindutsatt på lik linje med hele Frøya. <i>Vind vurderes.</i>
Natur og kulturområder, medfører planen skade på	
Kulturminner	Sør-Trøndelag Fylkeskommune har foretatt undersøkelser av planområdet. Det er gjort to funn langs atkomstvegen. <i>Temaet vurderes.</i>
Andre uønskede hendelser	
Støv og støy fra trafikk	Nærområdet vil være utsatt for støv og støy i anleggsfasen, det ferdige anlegget vil ikke medføre støv og støy. <i>Temaet vurderes.</i>
Trafikkulykker	Avkjørsel fra Fv 716 er ikke utformet for anleggstrafikk. Økt trafikk på Falberheiveien som også benyttes som turveg. <i>Temaet vurderes.</i>
Kraftforsyning	Det går en høyspent over Falberheiveien, denne må synliggjøres i reguleringsplan. <i>Temaet vurderes ikke i analysen.</i>
Vannforsyning	Planen legger til rette for høydebasseng. <i>Temaet vurderes.</i>

4. RISIKO- OG SÅRBARHETSVURDERING

4.1 Sårbarhetsvurdering

Følgende uønskede hendelser fremsto som relevante, og det gjøres en sårbarhetsvurdering av disse:

- Kulturminner
- Vindutsatt
- Støv og støy fra trafikk
- Trafikkulykker
- Vannforsyning

4.1.1 Kulturminner

Trøndelag fylkeskommune har gjort arkeologiske registreringer av området, dette ble gjennomført i april 2018. Det ble gravd 49 prøvestikk hvorav fem av disse var funnføre. På grunnlag av dette er det opprettet to steinalderlokaliteter med id 241694 og 241697 i Askeladden.

Lokalitetene er automatisk fredete kulturminner jf. Kulturminneloven §4. Disse må det tas arealbruksmessige hensyn til.

Det er utarbeidet en løsning for midlertidig tildekking av de to lokalitetene i anleggsperioden. Frøya kommune har søkt fylkeskommunen om dette i henhold til kml. §8 og fått tillatelse. Tillatelsen gis med vilkår om en arkeologisk overvåkning ved tildekking og tilbakeføring. Tillatelsen gjelder bare det omsøkte tiltaket i anleggsperioden med varighet ut 2019.

Tiltaket gjelder midlertidig tildekking av to relativt små steinalderlokaliteter som ikke er synlig på markoverflaten. Det er kun en liten del av lokalitetene som skal tildekkes, det antas i tillegg at de allerede er skadet av eksisterende veg.

Håndtering av risiko og sårbarhet rundt kulturminnene anses å være løst. Det er ikke behov for videre vurderinger i risikoanalysen.

Det bør opplyses om den generelle aktsomhetsplikten i kml § 8 annet ledd i bestemmelsene/beskrivelsen til planen og spesielt viktig til selve utførelsen.

4.1.2 Vindutsatt

Et høydebasseng på en øy på kysten vil være vindutsatt, og ekstrem vind kan medføre materielle skader på bygningen(e). Det forutsettes at bygg prosjekteres etter godkjent standard og regler for å tåle ekstreme vindforhold.

Det er en teoretisk mulighet for at ekstrem vind kan skade anlegget. Dette kan sette anlegget ut av drift i ubestemt tid. Frøya kommune har beredskapsplaner for slike situasjoner, sammen med korrekt prosjektering av nybygg anses sannsynligheten for denne uønskede hendelsen å være løst og uten behov for videre risikovurdering.

4.1.3 Støv og støy fra trafikk

I anleggsfasen vil området være utsatt for støv og støy fra trafikk. Spesielt arbeid med terrengtilpasning for veg og nedplanering av platå for høydebassenget. Det vil bli behov for massetransport på en etablert turtrase som leder videre inn i friluftsmålt.

Belastningen vil kun være i anleggsfasen og forsvinne når anlegget står ferdig. Reguleringsbestemmelsene bør omtale krav for anleggsgjennomføring for å sikre omgivelsene

mot støv og støy i bygge- og anleggsfasen. Om mulig bør anleggsarbeid kun foregå i normal arbeidstid slik at man unngår konflikt på ettermiddag, søndag og helligdager hvor friluftsområder er mest brukt.

Omfanget anses å være begrenset og forholdet blir ivaretatt i bestemmelsene, det er ikke behov for videre risikovurdering.

4.1.4 Trafikkulykker

Området har lite registrerte trafikkulykker, det er ingen registrert i forbindelse med avkjørselen. I anleggsfasen vil det imidlertid være økt trafikkbelastning på avkjørselen fra fylkesvegen og Falberheiveien som kan gi økt fare for ulykker. Andelen tunge kjøretøy vil i anleggsperioden øke på fylkesvegen i et område med boligbebyggelse med mer.

Temaet behandles videre i risikovurderingen.

4.1.5 Vannforsyning

I anleggsfasen kan grave- og sprengningsarbeider både til forlengelsen av atkomstvegen og til tomta for det nye høydebassenget forårsake brudd på vannledninger. Dette kan medføre brudd i vannforsyningen og gi forurenset drikkevann.

Temaet behandles videre i risikovurderingen.

4.2 Risikovurdering

4.2.1 Trafikkulykker

Sannsynlighet:

Området har få registrerte ulykker og ingen i forbindelse med avkjørselen til anlegget. I anleggsperioden vil det bli mer trafikk og da spesielt av tunge kjøretøy. Sannsynligheten for ulykker vil øke i anleggsfasen. Likevel anses det å være lav sannsynlighet for ulykker mellom kjøretøy og myke trafikanter. Det er gang-/sykkelveg på strekningen og tiltaket ligger på motsatt side av veggen for der de fleste bor og oppholder seg.

Sannsynligheten vurderes til moderat.

Konsekvens:

Konsekvensen av en ulykke mellom større kjøretøy, myke trafikanter og andre kjøretøy vil alltid være alvorlig for liv og helse. Farten i området rundt avkjøringen og på atkomstvegen er lav, i tillegg er faren for trafikkulykker knyttet til tiltaket begrenset til anleggsperioden.

Konsekvensen for liv og helse er vurdert til middels og stabilitet og materielle verdier til liten.

Risikomatrise:

	SANNSYNLIGHET					KONSEKVENNS					RISIKO		
Verdi	A	B	C	D	E	1	2	3	4	5			
Liv og helse				x				x				x	
Stabilitet				x			x				x		
Materielle verdier				x			x				x		

4.2.2 Vannforsyning

Sannsynlighet:

En må anta at vannledninger er påvist og det utarbeides en plan for håndtering av disse i anleggsperioden for å unngå uhell som skader og brudd på ledningene. Sannsynligheten for at det blir brudd på vannforsyningen anses derfor som lav.

Sannsynligheten vurderes til moderat.

Konsekvens:

Konsekvensen av et brudd i vannforsyningen og evt. forurensning av drikkevann kan være alvorlig for liv og helse. Kommunen har rutiner for håndtering av slike hendelser for å dempe konsekvensene av denne uønskede hendelsen. Faren for brudd er i hovedsak begrenset til anleggsperioden hvor det er mulig å ha beredskap og overvåkning i den aktuelle perioden.

Konsekvensen for stabilitet er vurdert til middels, liv og helse og materielle verdier er vurdert til liten.

Risikomatrise:

	SANNSYNLIGHET					KONSEKVENNS					RISIKO		
Verdi	A	B	C	D	E	1	2	3	4	5			
Liv og helse				x			x				x		
Stabilitet				x				x				x	
Materielle verdier				x			x				x		

5. IDENTIFISERING AV TILTAK

5.1 Risikoreduserende tiltak

Med utgangspunkt i vurderinger i denne analysen anbefales det at følgende tiltak vurderes innarbeidet i reguleringsplan og videre planer for prosjekter:

Tabell 6 Risikoreduserende tiltak

Hendelse/fare	Beskrivelse av tiltak
Kulturminner	Det bør opplyses om den generelle aktsomhetsplikten i kml § 8 annet ledd i bestemmelsene/beskrivelsen til planen og spesielt viktig til selve utførelsen.
Vindutsatt	Bygninger forutsettes prosjektert etter gjeldende krav.
Støv og støy fra trafikk	Reguleringsbestemmelsene bør omtale krav for anleggsgjennomføring for å sikre omgivelsene mot støv og støy i bygge- og anleggsfasen.
Trafikkulykker	Reguleringsbestemmelsene bør stille krav om at søknad om igangsettelse skal gjøre rede for trafiksikkerhet i anleggsfasen.
Vannforsyning	Håndteres gjennom etablerte rutiner. Viktig med god informasjon til entreprenør i anleggsperioden.

5.2 Evaluering

Følgende tabell viser hvordan planforslaget endrer risikonivået for de enkelte uønskede hendelsene eller farene. Det forutsettes at risikoreduserende tiltak gjennomføres som beskrevet i foregående kapittel. Tabellen baserer seg på følgende skala:

Redusert risiko	Uendret risiko	Økt risiko
-----------------	----------------	------------

(-) angir at risikoen ikke er relevant for den aktuelle fasen.

Tabell 7 Endret risiko for uønskede hendelser

Hendelse/fare	Endring i risiko – anleggsfase	Endring i risiko – permanent fase
Kulturminner	Uendret risiko	Uendret risiko
Vindutsatt	Uendret risiko	Uendret risiko
Støy og støv fra trafikk	Uendret risiko	Uendret risiko
Trafikkulykker	Økt risiko*	Uendret risiko
Vannforsyning	Uendret risiko	Uendret risiko

*Anleggstrafikk øker risikoen for trafikkulykker.

6. KONKLUSJON

Denne risiko- og sårbarhetsanalysen har identifisert 5 hendelser som har betydning for vurdering av risiko- og sårbarhet ved gjennomføring av reguleringsplan:

- Kulturminner
- Vindutsatt
- Støv og støy fra trafikk
- Trafikkulykker
- Vannforsyning

Av disse framsto planområdet som sårbart ovenfor trafikkulykker og vannforsyning. Det ble derfor gjennomført en risikovurdering av de nevnte tema.

Det er foreslått gjennomføring av tiltak for flere av de identifiserbare farer og uønskede hendelsene. Ved å gjennomføre de tiltakene vil risikonivået holdes uendret når planen gjennomføres. Dette med unntak av trafiksikkerhet, der en anser at tiltaket i anleggsfasen vil medføre en økt risiko selv med tiltak. Det er lite sannsynlig at en ulykke vil skje, men risikoen bør synliggjøres i det videre arbeidet med planen og planlegging av anleggsfasen.

7. REFERANSER

Artsdatabanken

NGU

Miljødirektoratets naturbase

Miljøstatus.no

NVE Atlas

DSBs veileder til samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging, 2017

Vegtegninger fra Trønderplan

Innspill fra ulike fagetater etter varsel om oppstart

Trøndelag Fylkeskommune – Rapport fra arkeologisk registrering – 21.08.2018

Rapport fra arkeologisk registrering

Bygging av nytt høydebasseng, Bergheia-10/48-Frøya

Figur 1: Øvre del av planområdet. Det planlagte høydebassenget skulle bygges bakerst til venstre ved antennen. Foto: R. Øiangen

Reidar Øiangen, 21.08.2018

Saksnr.	201836990
Tiltak	Bygging av nytt høydebasseng
Kommune, gnr/bnr	Frøya, 10/48
Tiltakshaver	Frøya Kommune
Registreringsmetode	Prøvestikk
Tidsrom for registrering	23-26. april 2018
Deltakere i felt	Arkeologer Reidar Øiangen, Synne Husby Rostad
Timer i felt inkl. reise	60
Timer for- og etterarbeid	30,5
Askeladden-id	241694, 241697, 246969, 246971

INNHOOLD

1	Sammendrag	4
2	Bakgrunn for undersøkelsen.....	4
3	Området	4
4	Metode	8
5	Om selve undersøkelsen og funn.....	12
6	Dokumentasjon	17
7	Tolkning	17
8	Konklusjon	18
9	Vedlegg	18

FIGURLISTE

Figur 1: Øvre del av planområdet. Det planlagte høydebassenget skulle bygges bakerst til venstre ved antennen. Foto: R. Øiangen	1
Figur 2: Kjerneøksfragment til venstre og flintflekke til høyre (begge løsfunn). Foto: Unimus	5
Figur 3: Over planområdet med nærliggende kulturminner. Under Planområdets plassering i Trøndelag.....	6
Figur 4: Midtre del av området bestod av flate gressletter Lok. 241697 ca midt på bildet. Foto: R. Øiangen.....	7
Figur 5: Nederste del av området bestod av granskog. Et løsfunn av flint ble gjort under rotveltet til høyre i bildet. Foto: R. Øiangen	7
Figur 6: Ett av mange områder i traseen som var berørt av moderne inngrep. Dette lå helt i nord opp mot høyden det nye høydebassenget skulle legges. Foto: R. Øiangen.....	8
Figur 7: Øverste del av traseen (område en).	9
Figur 8: Midterste del av traseen (område to).....	10
Figur 9: Nederste del av traseen (område tre).	11
Figur 10: Lokalitet 241694 og 241697.	12
Figur 11: Lokalitet 241694 lå like til høyre for bergveggen til venstre i bildet. Foto: R. Øiangen	13
Figur 12: Venstre: Mulig plattformkjerne fra prøvestikk 12. Midten: medio avslag, muligens fra bipolar kjerne, fra prøvestikk 10. Høyre: medio avslag: prøvestikk 14. Foto: R. Øiangen	14
Figur 13: Lokalitet 241697, sett mot vest, lokalisert på andre siden av veien til venstre i bildet. Utsikt mot en gresslette som må ha vært en langgrunn strand en gang i steinalderen. Foto: R. Øiangen.....	14
Figur 14: Flintavslag som ble funnet i prøvestikk 5. Foto: R. Øiangen	15
Figur 15: Lokalitet 26145 lå ifølge kartfestingen inntil treklyngen til venstre på bildet. Foto: R. Øiangen	16
Figur 16: Figur 17: Det ble undersøkt grundig rundt lokalitet 26145. Nordsiden var delvis oversvømt, derav manglende stikk her.	16
Figur 18: Venstre: medio flintavslag funnet opp i dagen t. Høyre: Makro flintavslag funnet under et rotvelt. Foto: R. Øiangen.....	17
 Tabell 1: Isobase 57, Bergheia. Siden det laveste punktet i traseen lå på 25 meters høyde var det mulig å finne spor etter mennesker fra ca 9500 år tilbake. Etter David N. Simpson, Bergen Museum University of Bergen, 2001.	15
Tabell 2: Prøvestikktabeller for område 1 og 2. Hentet fra Arcmap	19
Tabell 3: Tabell over prøvestikk i område 3. Hentet fra Arcmap	20

1 SAMMENDRAG

I forbindelse med bygging av nytt høydebasseng samt utbygging av vei i forbindelse med dette på Bergheia, Frøya, varslet Trøndelag fylkeskommune behov for arkeologiske registreringer av den planlagte traseen. Dette ble gjennomført i april 2018.

Det ble gravd 49 prøvestikk hvorav fem av disse var funnførende. På grunnlag av disse prøvestikkene ble det opprettet to steinalderlokaliteter med id 241694 og 241697 i den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden.

Steinalderlokalitetene med id 241694 og 241697 er automatisk fredete kulturminner, jf kulturminnelovens §4. Det må tas arealbruksmessige hensyn til de automatisk fredete kulturminnet som finnes innenfor planområdet. Det vil også være mulig å søke om dispensasjon jf kulturminnelovens § 8.1. Innvilges dispensasjon vil et vilkår gjerne være en utgravning av de omsøkte kulturminner.

2 BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN

Alle kulturminner eller spor etter menneskelig virksomhet fra før reformasjonen, det vil si før år 1537, er automatisk freda etter § 4 i kulturminneloven (kml), og i henhold til gjeldende forskrifter til kulturminneloven er fylkeskommunen delegert ansvaret for å ivareta de samlede verneinteresser knyttet til kulturminner i plan- og utbyggingssaker. Fylkeskommunen kan derfor kreve arkeologiske registreringer før en eventuell godkjenning av planen/tiltaket, jf. Kml

I forbindelse med plan- og utbyggingssaker kan fylkeskommunen kreve at det foretas arkeologiske registreringer forut for en eventuell godkjenning av planen/tiltaket. Tiltakshaver har etter kulturminnelovens § 9 plikt til å undersøke om tiltaket vil virke inn på automatisk fredete kulturminner. Det vil som regel innebære en befaring eller registrering av det aktuelle planområdet av arkeolog fra fylkeskommunen.

Hensikten med undersøkelsen var å få klarhet i om det kunne påvises automatisk freda kulturminner som kunne komme i konflikt med tiltaket.

3 OMRÅDET

Tidligere funn i området

Det er kjent en rekke steinalderboplasser i nærområdet. I selve veitraseen er det registrert en steinalderlokalitet med id 26145 i kulturminnedatabasen Askeladden. Denne har blitt kontrollregistrert i forbindelse med denne undersøkelsen og må nå ansees som tapt. 230 meter øst for planområdet er det registrert nok en steinalderlokalitet med id 55371 på Hamarvik 9/1. NØ for det planlagte høydebassenget på Bergheia på Hammaren 10/11 er det registrert en relativt stor steinalderlokalitet med id 181064. Her er det gjort funn av ca. 35 flintavslag og avslag i bergkrystall. Lokaliteten ligger i et skar orientert ØV mellom 40 og 50 moh. og kan dateres til eldre steinalder. Av løsfunn fra Hamarvik er det kjent flere

steinalderfunn blant annet et fragment av en kjerneøks i flint med T 19357 og en flintkniv med T 19131.

Figur 2: Kjerneøksfragment til venstre og flintflekke til høyre (begge løsfunn). Foto: Unimus

Bygging av nytt høydebasseng, Bergheia-10/48- Frøya

Kartframstilling: Reidar Øiangen 21.08.18

Figur 3: Over planområdet med nærliggende kulturminner. Under Planområdets plassering i Trøndelag.

Terreng/type landskap

Planområdet befinner seg på Frøyas sør-østre side, ca 3 km sør-vest for Sistranda. Traseen for den planlagte veien følger en allerede eksisterende grusvei som strekker seg 900 meter nordover mot en høyde der høydebassenget skal bygges. Veien begynner på 25 meters høyde over havet og ender opp ved det påtenkte høydebassenget på 61 meters høyde. Store deler av veien har flere bratte bergknauser som ligger helt opptil veikanten på østlig side. disse opphører etter drøye 500 meter da landskapet flater ut mot slutten av traseen og blir til forblåst heilandskap. På veitraseens vestlige side er de første hundre meterne bestående av granskog, denne blir så erstattet av tue-dekkede gressletter som igjen går over til å bli heier. Det var på disse gresslettene lokalitetene 241694 og 241697 ble funnet.

Figur 4: Midtre del av området bestod av flate gressletter Lok. 241697 ca midt på bildet. Foto: R. Øiangen

Figur 5: Nederste del av området bestod av granskog. Et løsfunn av flint ble gjort under rotveltet til høyre i bildet. Foto: R. Øiangen

4 METODE

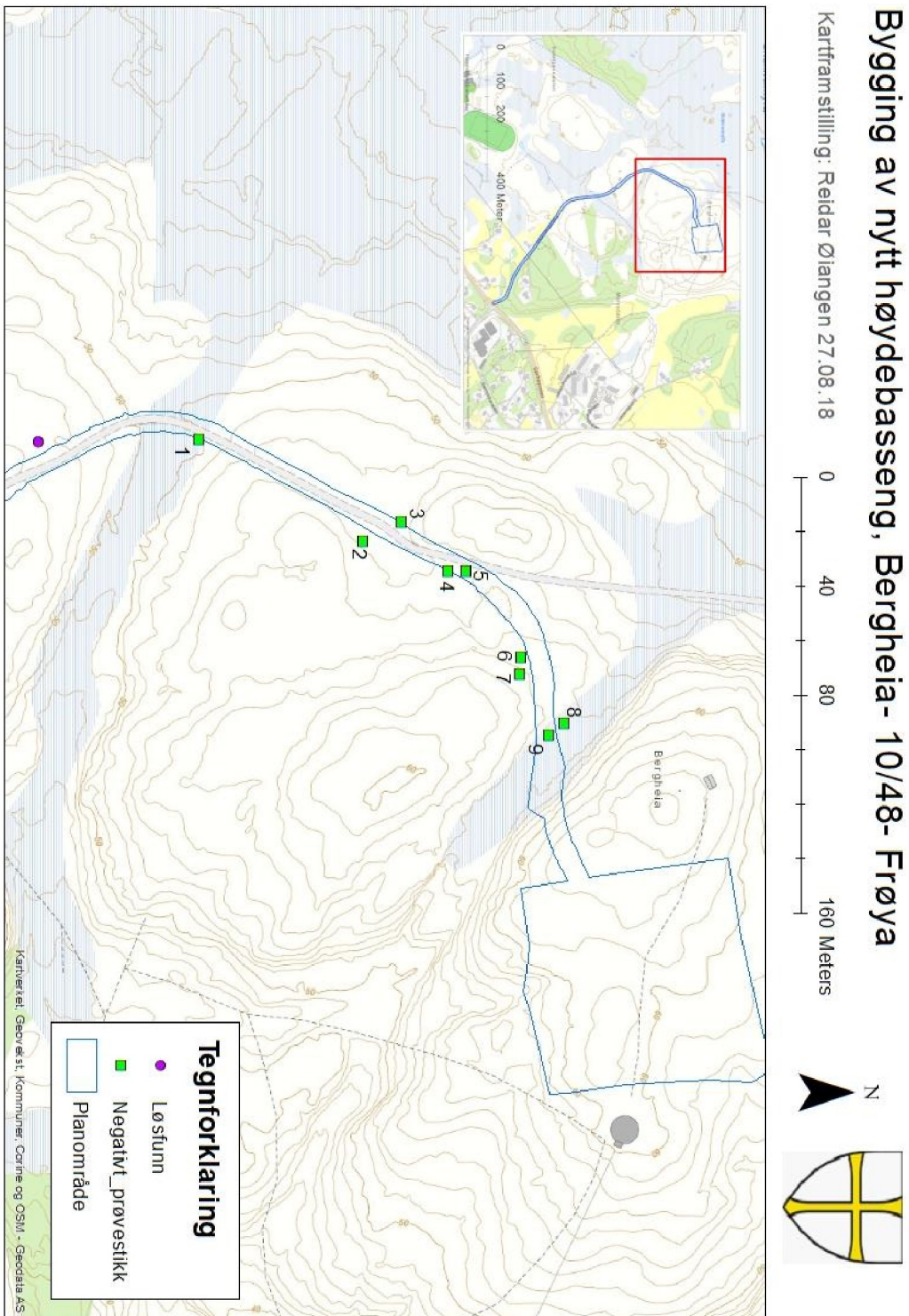
Det berørte området ble undersøkt ved prøvestikking, der det graves hull på ca. 40x40 cm ned til berg eller uberørt undergrunn. Med denne metoden vil kulturminner være synlige som lag med avvikende farge og konsistens i sidene (profilen) på hullet. Man kan også gjøre funn av gjenstander, f.eks. flintbiter eller keramikk.

Begrunnelse for utvalg

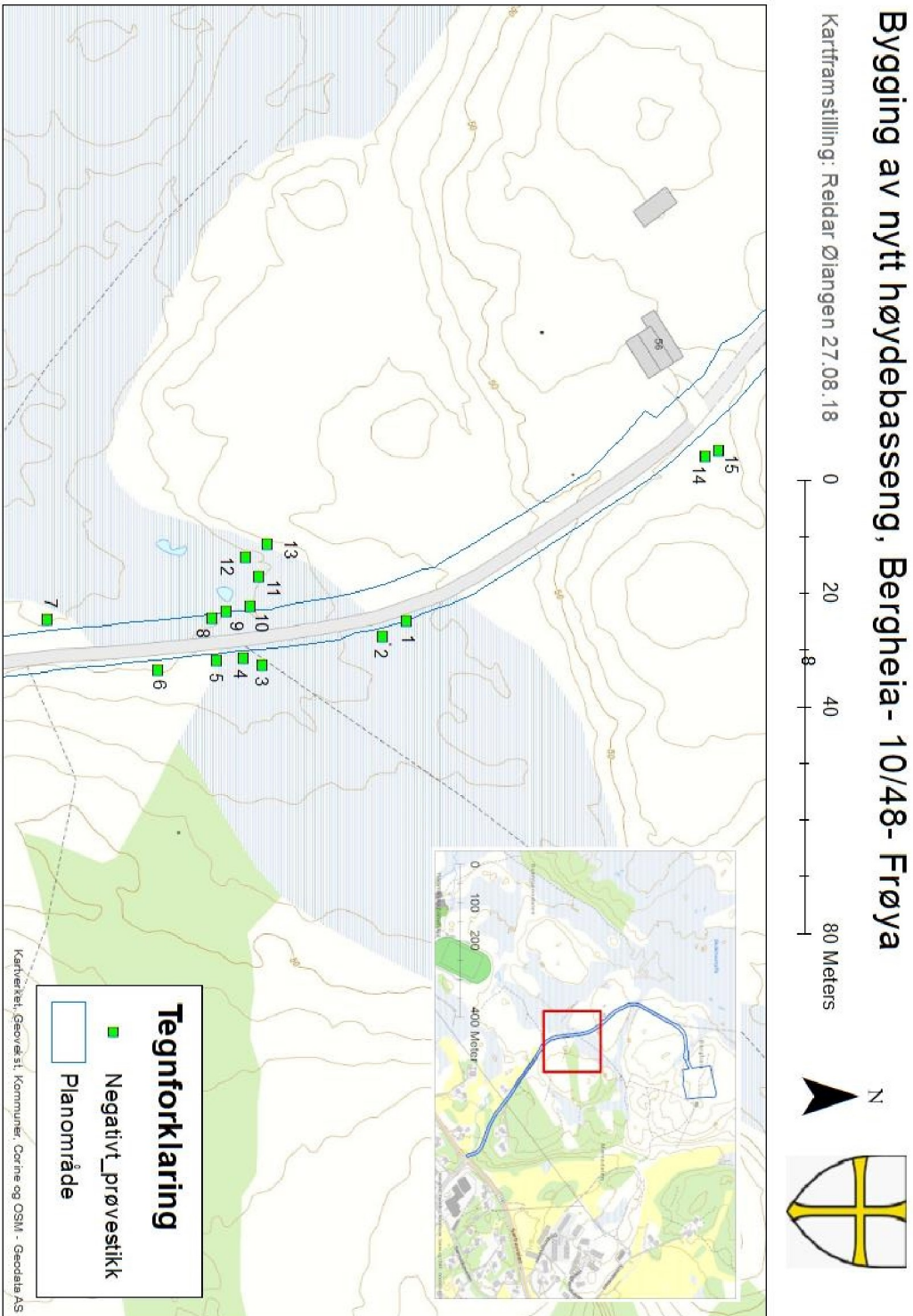
Siden hele planområdet lå på over 25 meters høyde var det potensielt mulig å finne spor fra Steinalder i hele traseen, dette er basert på isobase 57 fra området. Det ble derfor valgt å grave prøvestikk langs hele traseen. På grunn av en del berg og oversvømte områder ble det av denne grunn ikke stukket her. Spesielt gjaldt dette området der selve høydebassenget skulle legges, da terrenget her kun bestod av berg. Det ble spesielt prioritert områder som lå i ly for vær og vind da slike plasser kan ha vært mer attraktive for steinaldermennesker å bosette seg på. Planområdet ble delt inn i tre hovedområder som har fått sine egne prøvestikk-nummer. Område *en* befinner seg lengst nord, her var det for øvrig gjort moderne inngrep som kan ha ødelagt potensielle lokaliteter. Område *to* ligger i midten og område *tre* helt nederst. Det ble, så godt det lot seg gjøre, gravd innenfor planområdets avgrensning, men dersom et område ut til å ha spesielt godt potensiale for funn ble det valgt å grave noen få meter utenfor. Dette var også tilfellet når et positivt prøvestikk ble registrert. Dette var for å avgrense lokaliteten.

Figur 6: Ett av mange områder i traseen som var berørt av moderne inngrep. Dette lå helt i nord opp mot høyden det nye høydebassenget skulle legges. Foto: R. Øiangen

Figur 7: Øverste del av traseen (område en).

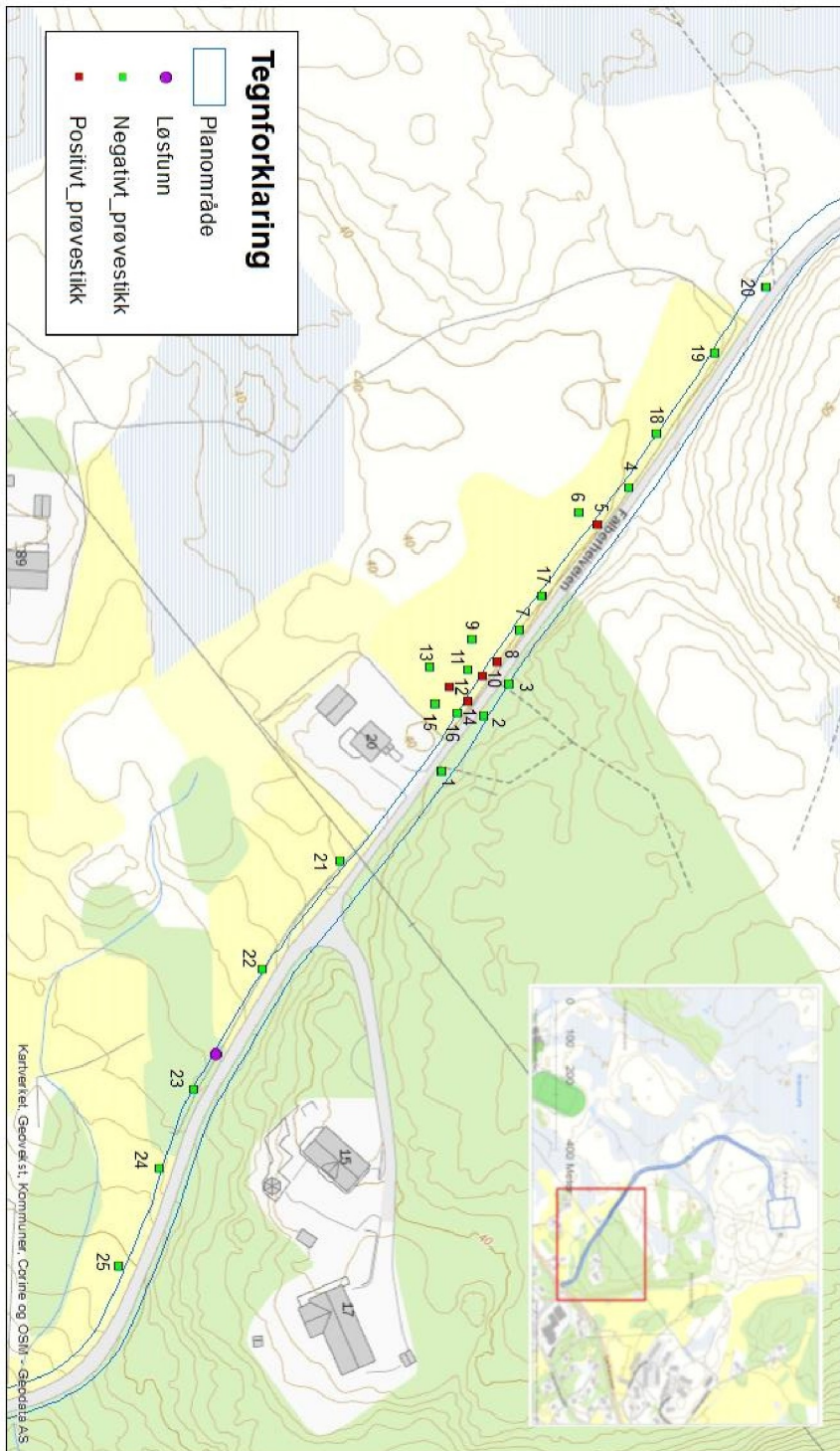
Figur 8: Midterste del av traseen (område to).

Bygging av nytt høydebasseng, Berghelia- 10/48- Frøya

Kartframstilling: Reidar Øiangen 27.08.18

0 30 60 120 Meter

Figur 9: Nederste del av traseen (område tre).

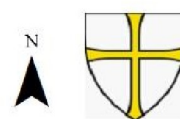
5 OM SELVE UNDERSØKELSEN OG FUNN

Store deler av traseen ble undersøkt med prøvestikk. Det oppstod for øvrig komplikasjoner i planområdets nedre del da dette var preget av avfall fra skogshogst, tele, og et meget tykt torvlag (over 1 meter). Den øvre delen av traseen innbragte heller ikke inn noen positive resultater. Dette kan skyldes at området lå for høyt opp, eller at moderne forstyrrelser i deler av områder kan ha fjernet potensielle kulturminner. Det ble i alt registrert to lokaliteter (241694 & 241697) disse befant seg i traseens midtre del (figur 10).

Bygging av nytt høydebasseng, Bergheia 10/48- Frøya

Kartframstilling: Reidar Øiangen 27.08.18

0 30 60 120 Meters

Figur 10: Lokalitet 241694 og 241697.

Lokalitet 241694:

Lokaliteten ble påvist med fire positive prøvestikk. Den ligger på en stor jevn flate som henvender seg mot vest og befinner seg på ca 39,5-40 meter over havet. Denne sletten må en gang ha vært en langgrunn strand med god utsikt til mange små holmer mot sør og vest. Lokaliteten befinner seg trolig også under grusveien like mot nord. Dersom dette er tilfellet har lokaliteten vært plassert tett opptil et høydedrag som strekker seg flere hundre meter NV-SØ langs denne veien. Funnførende prøvestikk ble i all hovedsak gjort ved et lite innhugg i tidligere nevnte høydedrag. Plasseringen på boplassen/oppholdsstedet ville ha gitt steinaldermenneskene god ly mot vind fra nord og øst. Når det kommer til datering av lokaliteten må man benytte seg av strandlinjekurver (tabell 1). Basert på dette kan

lokaliteten ikke være eldre enn 9500 år da området før dette lå under vann. Noen av flintbitene som ble funnet har antydninger til patinering på seg. Dette kan tyde på at flinten må ha vært eksponert for elementene en god stund før de ble dekket med jord og torv. Flinten som ble funnet var for øvrig av relativt dårlig/grov kvalitet.

Figur 11: Lokalitet 241694 lå like til høyre for bergveggen til venstre i bildet. Foto: R. Øiangen

Prøvestikk 8

To funn; ett medio avslag av flint og en vannrullet flintbit.

Funnet på ca 30-40 cm dybde.

Prøvestikk 10

Ett medio avslag av flint, muligens fra en bipolar kjerne.

Funnet på ca 29-36 cm dybde.

Prøvestikk 12

Tre funn; to medio avslag av flint. En mulig ensidig plattformkjerne (eller et medio avslag). Sistnevnte har patinering på den bearbejdede siden.

Funnet på ca 26-34 cm.

Prøvestikk 14

Ett medio avslag av flint

Funnet på ca 30-43 cm dybde.

Figur 12: Venstre: Mulig plattformkjerne fra prøvestikk 12. Midten: medio avslag, muligens fra bipolar kjerne, fra prøvestikk 10. Høyre: medio avslag: prøvestikk 14. Foto: R. Øiangen

Lokalitet 241697

Lokaliteten ble påvist med kun ett positivt prøvestikk. Den er lokalisert på samme jorde og innunder samme høydedrag som lokalitet 241694 og ligger knappe 28 meter nord-vest for denne. Topografisk sett ligger også denne lokaliteten på mellom 39 og 40 meter over havet noe som plasserer bosetningsfasen til en gang etter 7500 f.Kr. Det positive prøvestikket er plassert like ved munningen av et drag som deler tidligere nevnte høydedrag i to.

Figur 13: Lokalitet 241697, sett mot vest, lokalisert på andre siden av veien til venstre i bildet. Utsikt mot en gresslette som må ha vært en langgrunn strand en gang i steinalderen. Foto: R. Øiangen

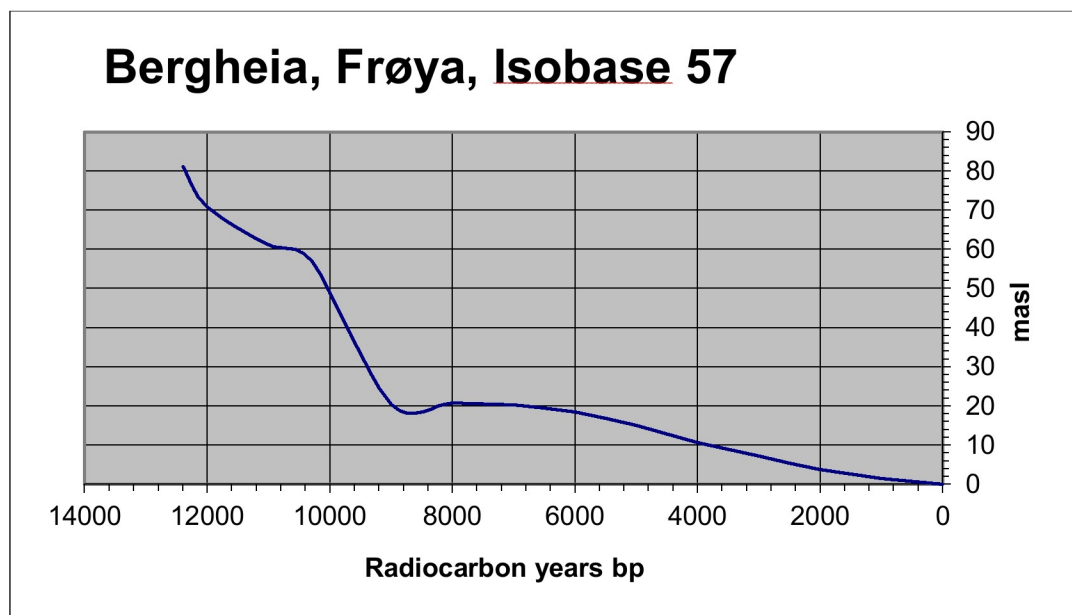
Prøvestikk 5:

Ett medio avslag i flint.

Funnet på ca 30-47 cm dybde

Figur 14: Flintavslag som ble funnet i prøvestikk 5. Foto: R. Øiangen

Tabell 1: Isobase 57, Bergheia. Siden det laveste punktet i traseen lå på 25 meters høyde var det mulig å finne spor etter mennesker fra ca 9500 år tilbake. Etter David N. Simpson, Bergen Museum University of Bergen, 2001.

Kontrollregistrering av lokalitet 26145

Det ble også undersøkt i området rundt allerede eksisterende lokalitet 26145. Ut fra de resultatene fylkeskommunens arkeologer klarte å produsere ser det ut til at den på et eller annet tidspunkt må ha blitt fjernet. Kanskje i forbindelse med bygging av grusveien. En skal dog ikke utelukke at lokaliteten kan ha befunnet seg noen meter utenfor den kartfestingen den er gitt eller at arkeologenes prøvestikk ikke fanget opp eventuelle spor. Ett område var for eksempel oversvømt, noe som gjorde det vanskelig å grave her. Uansett har denne lokaliteten fått sin status endret til fjernet i Askeladden.

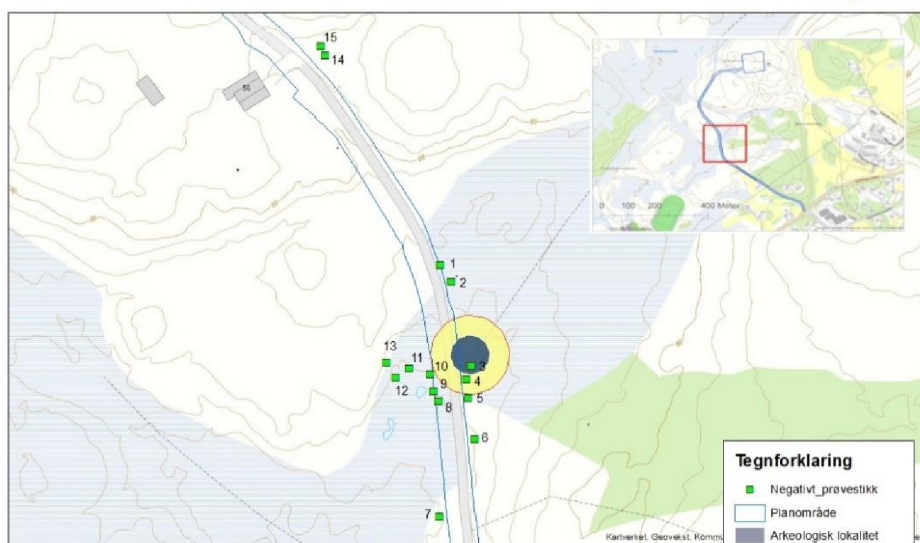

Figur 15: Lokalitet 26145 lå ifølge kartfestingen inntil treklyngen til venstre på bildet. Foto: R. Øiangen

Bygging av nytt høydebasseng, Bergheia- 10/48- Frøya

Kartframstilling: Reidar Øiangen 27.08.18

0 20 40 80 Meters

Figur 16: Figur 17: Det ble undersøkt grundig rundt lokalitet 26145. Nordsiden var delvis oversvømt, derav manglende stikk her.

Løsfunn ID 246969 og 246971

Det ble også funnet to avslag liggende oppe i dagen. Ett makro-avslag lå i massene under et rot-velt i nederste del av veitraseen (figur 5 & 9), den andre flintbiten, et medio-avslag, lå i et nylig gravd hull, sikkert i forbindelse med utvidelse av veien (figur 7). begge ble målt inn (markert med rosa prikk på kart).

Figur 18: Venstre: id 246971 medio flintavslag funnet opp i dagen t. Høyre :id 246969 Makro flintavslag funnet under et rotvelt. Foto: R. Øiangen

6 DOKUMENTASJON

Alle prøvestikk er dokumentert med tekst og kartfesting (se vedlegg), og alle påviste automatisk freda kulturminner er lagt inn i den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden.

Alle arkivverdige foto er tagget og lagt inn i fylkeskommunens fotodatabase, Fotoweb. Sjøktene er målt inn med Altus APS-3 DGPS med CPOS korreksjon, og kartene er utarbeidet i ArcGIS-ArcMap versjon 10.5.1.

7 TOLKNING

På bakgrunn av lokalitet 241695 og 241697' gunstige plassering med tanke på ly for vær og vind, samt god tilgang på marine ressurser er det ikke utenkelig at det her er snakk om to boplasser eller oppholdssteder over ubestemt tid. Om disse lokalitetene skriver seg fra omtrent samme tid eller ikke er det nok ikke mulig å si noe om ut fra de data som ble samlet inn.

Ut fra to løsfunn av flintavslag gjort i traseen, både nord og sør for lokalitet 241695 og 241697 er det nok flere uoppgagede lokaliteter i nærheten av planområdet.

8 KONKLUSJON

Ved denne arkeologiske registreringen ble to lokaliteter påvist og en lokalitet avkreftet innenfor det berørte området. Steinalderlokalitetene med id 241694 og 241697 er automatisk fredete kulturminner, jf kulturminnelovens § 4. Det må tas arealbruksmessige hensyn til de automatisk fredete kulturminnet som finnes innenfor planområdet. Det vil også være mulig å søke om dispensasjon jf kulturminnelovens § 8.1. Innvilges dispensasjon vil et vilkår gjerne være en utgravning av de omsøkte kulturminner.

Reidar Øiangen, arkeolog
Trøndelag fylkeskommune

9 VEDLEGG

Prøvestikktabell (fra ArcMap)

PRØVESTIKKTABELL OMRÅDE 1

PSNR	STATUS	SOLDESTATUS	MÅL	DYBDE	PROFIL	MERKNAD
1	Negativt	Vannsoldet	40x40cm	40 cm	35 cm torv, 5 cm hardpakkert sand og noe grus i bunn.	
2	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	60 cm	55 cm torv, 5 cm sand.	
3	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	33 cm	30 cm torv, 3cm grusete sand i bunn.	
4	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	60 cm	55 cm torv, 5cm finkornet sand over større stein i bunn.	En god del kull i overgangen torv og sand.
5	Negativt	Vannsoldet	35x35 cm	35 cm	33 cm torv, maks 2 cm grus og litt større stein i bunn.	
6	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	22 cm	22 cm torv.	Bare berg i bunn
7	Negativt	Vannsoldet	35x35 cm	35 cm	33 cm torv, maks et par cm med grus før berg.	
8	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	35 cm	Oppil 33 cm torv. Maks et par cm med grus, ca druestore steiner i bunn.	Tatt langs grøft til vannledning.
9	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	30 cm	Ca 28 cm torv, maks et par cm grus. Rett ned på stor stein under dette.	

PRØVESTIKKTABELL, OMRÅDE 2

PSNR	STATUS	SOLDESTATUS	MÅL	DYBDE	PROFIL	MERKNAD
1	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	35cm	33 cm torv, maks 2 cm grus.	Oversvømt.
2	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	40cm	38 cm torv, maks 2 cm grus.	Oversvømt.
3	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	25cm	23 cm torv, maks 2 cm gruslag.	Oversvømt.
4	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	27cm	25 cm torv, maks 2 cm gruslag.	Oversvømt.
5	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	40cm	38 cm torv, maks 2 cm gruslag.	Oversvømt.
6	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	30cm	28 cm torv, maks 2 cm gruslag.	Oversvømt.
7	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	42 cm	32 cm torv, 10 cm tykt grått sandlag over berg.	Oversvømt.
8	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	34cm	32 cm torv, maks 2 cm gruslag.	oversvømt.
9	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	44 cm	42 cm torv, maks 2 cm tynt gruslag.	5 cm med vann.
10	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	40 cm	38 cm torv, maks 2 cm grus.	Oversvømt.
11	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	38 cm	36 cm torv, maks 2 cm grus i bunn.	Oversvømt.
12	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	32cm	30 cm torv, maks 2 cm grus i bunn.	Oversvømt.
13	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	46cm	31 cm torv, 15 cm tykt grusholdig sand i bunn.	
14	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	45cm	43 cm torv, maks 2 cm grus.	Små kullbiter under torva.
15	Negativt	Vannsoldet	40x40 cm	35cm	33 cm torv, maks 2 cm grus.	

Tabell 2: Provestikktabeller for område 1 og 2. Kilde: Arcmap

PRØVESTIKKTABELL, OMRÅDE 3							
PSNR	STATUS	SOLDESTATUS	MAL	DYBDE	FJUNNESKRIVELSE	PROFIL	MERKNAD
1	Negativ	Vannsoldet	35x35 cm	23 cm		23 cm torv over stein.	Oversvømt.
2	Negativ	Vannsoldet		50 cm		45 cm torv, 5 cm grus.	Oversvømt.
3	Negativ	Vannsoldet	35x35 cm	25 cm		25 cm torv over stein.	Oversvømt.
4	Negativ	Vannsoldet	40x40 cm	40 cm		30 cm maljord, 10 cm fin grus.	Oversvømt de nedste 20 cm.
5	Positiv	Vannsoldet	35x35 cm	47 cm	Elt medio øvslag i flint	30 cm torv, 17 cm grov grus i burn.	Oversvømt.
6	Negativ	Vannsoldet	30x30 cm	48 cm		15 cm maljord. Resterende masse var ormoet grus, sand og maljord.	Oversvømt.
7	Negativ	Vannsoldet	35x35 cm	45 cm		30 cm maljord, 15 cm fin grus.	
8	Positiv	Vannsoldet	40x40 cm	40 cm	Elt medio flinnslag, en vænnuljet flinbit.	30 cm homogen maljord, 10 cm fin grus i burn.	
9	Negativ	Vannsoldet	30x30 cm	60 cm		50 cm homogen maljord, 10 cm grus.	
10	Positiv	Vannsoldet	30x30 cm	36 cm	Elt medio øvslag fra mulig bipolde kjerne i flint.	29 cm homogen maljord, 7 cm fin sand.	Tone lå som et løkk over sanden, prettet rett av.
11	Negativ	Vannsoldet	25x25 cm	64 cm	En mulig platfomkjerne.	55 cm homogen maljord, 9 cm smågrov grus.	
12	Positiv	Vannsoldet	35x40 cm	34 cm	To medio flinnslag.	26 cm homogen maljord, 8 cm sandig grus.	
13	Negativ	Vannsoldet	35x35 cm	65 cm		50 cm homogen maljord, 15 cm grov sand.	
14	Positiv	Vannsoldet		43 cm	Elt medio øvslag i flint	30 cm noe grusete maljord, 13 cm fin sand i burn	Kjemen lå like under dyrkingslaget og var lett synlig med en gang dette ble fjernet.
15	Negativ	Vannsoldet	35x40 cm	32 cm		31 cm homogen maljord, ca 1 cm løs sand. Store steiner i burn	
16	Negativ	Vannsoldet	35x35 cm	38 cm		33 cm homogen maljord, 5 cm stein og grus.	
17	Negativ	Vannsoldet	35x35 cm	52 cm		10 cm ren maljord, 42 cm blandet strandsand og maljord. Stor stein i burn.	
18	Negativ	Vannsoldet	30x30 cm	60 cm		10 cm maljord, 45cm sandgrus, 5 cm sort torvaktig lag rundt steinene i burn.	
19	Negativ	Vannsoldet	35x30 cm	50 cm		40 cm ormoet maljord, 10 cm med grov sand. Store steiner i burn.	
20	Negativ	Vannsoldet	35x35 cm	50 cm		Torv 45 cm, 4-5 cm gruslag i burn.	
21	Negativ	Ikke soldet	40x40 cm	35 cm		35 cm maljord rett på steiner i burn.	
22	Negativ	Vannsoldet	35x35 cm	40 cm		Ormoet grus de øverste 35 cm, 65 cm humøs torv ned til steindekket burn,	
23	Negativ	Vannsoldet	25x30 cm	1 m		37 cm tykk maljord, 3 cm grus i burn.	Mye felle trær og ormoede masser i dette området.
24	Negativ	Ikke soldet	35x40 cm	58 cm		noen inslag av grus i burnen av torv.	Mulgens tete mot burnen. Oversvømt.
25	Negativ	Ikke soldet	35x35 cm	32 cm		20cm torv, 38 cm løs sand,mer kompakt sand nærmere burnen.	
						32 cm ormoet torv med røtter og steiner helt til burnns. Store steiner i burn.	

Tabell 3: Tabell over prøvestikk i område 3. Kilde: Arcmap

ON ARKITEKTER OG INGENIØRER AS
Orkdalsveien 82
7300 ORKANGER

Vår dato: 02.03.2018 **Vår referanse:** 201836990-4 **Vår saksbehandler:**
Deres dato: 13.02.2018 **Deres referanse:** Tore Forbord

Fylkeskommunens forhåndsuttalelse til reguleringsarbeid - høydebasseng Bergheia - Frøya kommune

Vi viser til deres oversendelse av 13.02.2018. Hensikten med planarbeidene er å tilrettelegge for bygging av nytt høydebasseng på Bergheia ved Hamarvika. Reguleringsplanområdet er på ca 11 dekar. Området vil i all hovedsak bli regulert til byggeområde vannforsyningsanlegg og kjørevei.

Planforslaget skal tilrettelegge med muligheter for utkikkspunkt, møteplass og rasteplass for allmennheten osv. Prinsippet bak universell utforming skal legges til grunn ved tilrettelegging av uteområdene.

Kulturminner eldre tid - automatisk fredete kulturminner

Før vi kan gi uttalelse må det foretas en arkeologisk feltregistrering innen planområdet for å avklare forholdet til *automatisk fredete kulturminner* (fornminner).

Kulturminnelovens § 8.4 forutsetter at forholdet til automatisk fredete kulturminner avklares før endelig planvedtak kan fattes. Fylkeskommunen har plikt til å undersøke alt areal innen plangrensen, og for planleggingen er det viktig at dette gjøres så tidlig som mulig i planprosessen.

En arkeologisk feltregistrering innebærer at arkeologer fra fylkeskommunen vil påvise alle kulturminner eldre enn 1537 innen planområdet. Slike kulturminner er fredet etter kulturminneloven og vil være premissgivende for regulering av arealet.

Den arkeologiske registreringen samt nødvendig for- og etterarbeid bekostes av tiltakshaver med hjemmel i kulturminnelovens § 10, jfr. § 9. Se vedlagte notat datert 02.03.18

Med hilsen

Vigdis Espnes Landheim
Seksjonsleder

Tore Forbord

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Plan

Kontaktpersoner: Kulturminner, Anne Haug tlf 74175143

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: Notat. Automatisk fredete kulturminner.02.03.18
Budsjett
Avkrysningsskjema

Kopimottakere:

FYLKESMANNEN I TRØNDELAG

On AS arkitekter og ingeniører
Orkdalsveien 82
7300 ORKANGER

Vår dato: 06.03.2018
Vår ref.: 2018/5862

Deres dato: 13.02.2018
Deres ref.:

Uttalelse til varsel om oppstart av reguleringsplan for nytt høydebasseng på Bergheia - Frøya 10/48 m.fl.

Fylkesmannen har som sektormyndighet mottatt melding om igangsatt arbeid med ovennevnte reguleringsplan, og har følgende foreløpige vurdering av planen:

Landbruk

Landbruksavdelingen viser til det klart innskjerpede jordvernet, jf. Stortingets behandling av Nasjonal jordvernstrategi 08.12.15, og forutsetter at det forestående planarbeidet vektlegger at evt. breddeutvidelser av adkomstvegen, samt at evt. p-plasser ikke legges på dyrka jord. Planen må synliggjøre de vurderingene som er gjort med hensyn til dette, samt evt. konsekvenser for landbruket og ikke minst jordvernet.

Klima og miljø

Som omtalt i referat fra oppstartmøte må det vurderes konsekvenser for natur- og friluftslivsinteressene som berøres av tiltaket. Ut over dette er det ingen merknad.

Helse og omsorg

Det skisseres muligheter for å tilrettelegge for utkikkspunkt, møteplass og rasteplass for allmennheten samt etablering av noen få parkeringsplasser. Dette kan øke tilgjengeligheten til friluftsområdet, samt gjøre det mer attraktivt som utfartsmål. Samtidig er det viktig at kvalitetene for bruk av området til friluftsliv i minst mulig grad forringes som følge av tiltaket. Det er positivt at prinsippene for universell utforming skal legges til grunn ved utformingen. Det imøteses i høringsforslaget en beskrivelse og drøfting av hvordan de nevnte forhold kan gi økt bruk av området for allmennheten og særlig for personer med redusert forflytningsevne.

Samfunnssikkerhet

Vi forutsetter at det foretas en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) i tråd med Pbl. § 4-3, og viser til DSB sin nye veileder fra 2017; "Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging". Fylkesmannen vil påpeke at en ren sjekkliste uten videre beskrivelser og analyse ikke er å anse som en ROS-analyse. Det skal i tillegg til å vurdere risiko og sårbarhet som kan oppstå ved endret arealbruk med dagens forutsetninger, også vurderes hvordan fremtidige klimaendringer eventuelt vil påvirke tiltaket. Se mer informasjon på www.klimatilpasning.no og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), sine veiledere.

ROS-analysen skal legges ved i saken og synliggjøres i forslaget til reguleringsplan, og avdekket risiko skal møtes med tiltak som hjemles i planbestemmelsene eller gjøres juridisk gjeldende på andre måter.

Fylkesmannen vil påpeke at det er kommunen som planmyndighet som har ansvar for å godkjenne ROS-analysen i henhold til PBL § 4-3.

Vi forutsetter at Mattilsynet som sektormyndighet blir rådført i denne saken.

Fylkesmannen har ut i fra sine øvrige fagområder ingen ytterligere merknader til varselet om oppstart.

Videre arbeid

Fylkesmannen gjør oppmerksom på at dette er en veiledende uttalelse basert på de opplysningene som fremkommer av oppstartsvarselet. Fylkesmannen vil komme tilbake med en endelig uttalelse når planen sendes på høring.

- Fylkesmannen ønsker å oppnå best mulig dialog og tidlig avklaring av nasjonale og viktige regionale interesser. Fylkesmannen oppfordrer kommunene til å benytte seg av regionalt planforum som en arena for dette. Saker meldes inn til Trøndelag fylkeskommune på postmottak@trondelagfylke.no.
- Ønsker kommunen avklaringer under utarbeidelse av planforslaget er det mulig å ta kontakt med Fylkesmannens fagavdelinger eller saksbehandler på kommunal- og justisavdelingen. Se kontaktliste.
- Kartverket tilbyr kvalitetssikring av arealplaner etter plan- og bygningsloven og vi minner om at det ved høring sendes ett eksemplar av SOSI-fil og pdf-fil til Kartverket Trøndelag på e-post: plantrondelag@kartverket.no

Med hilsen

Alf Petter Tenfjord (e.f.)
seksjonsleder
Kommunal- og justisavdelingen

Thomas Møller
plankoordinator
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Saksbehandlere:

Kommunal og justis: Thomas Møller – 74 16 81 26
Klima og miljø: Terje Domaas – 73 19 92 22
Landbruk: Anne Berit Lein – 74 16 82 09
Samfunnssikkerhet: Aleksander Pedersen – 73 19 91 71
Helse og omsorg: Frode Engtrø – 73 19 93 18

Kopi til:

Statens vegvesen Region midt	Postboks 2525	6404	MOLDE
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus, Pb 2560	7735	STEINKJER
Frøya kommune	Postboks 152	7261	SISTRANDA

MOTTATT

21 FEB 2018

On arkitekter og ingeniører AS
Orkdalsveien 82
7300 ORKANGER

Deres ref:
Vår ref: 2018/40030
Dato: 19.02.2018
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

FORHÅNDSUTTALELSE TIL PLAN FOR REGULERINGSARBEID HØYDEBASSENG BERGHEIA

Mattilsynet har mottatt brev fra On arkitekter og ingeniører AS 20.3.2017 med melding om oppstart av reguleringsarbeider på eiendommen 10/48 m. fl. Bergheim, Frøya kommune, og med frist for uttalelse 15.3.2018. Mattilsynet gir med dette vår uttalelse.

Mattilsynet er statlig sektormyndighet på områdene planter, fisk, dyr og næringsmidler (herunder drikkevann). Vi gir uttalelse til kommunale planer etter plan- og bygningsloven for forhold som faller inn under disse områdene.

Hensikten med planarbeidet er å tilrettelegge for bygging av nytt høydebasseng for Frøya kommunale vannverk på Bergheia. Så langt vi kan se av beskrivelsen, og for øvrig kjenner til, har tiltaket ingen vesentlig arealmessig betydning for områder som faller inn under Mattilsynets ansvarsområder. Ut fra dette har Mattilsynet ingen merknader til reguleringsplanforslaget.

Vi påpeker likevel at det planlagte høydebassenget åpenbart vil ha betydning for drift av Frøya kommunale vannverk. Mattilsynet har vært i kontakt med ledelsen av vannverket v/ Bjørnar Grytvik 16.2.2018 om dette og veiledet om relevante krav i drikkevannsforskriften knyttet til planlegging og drift av det nye høydebassenget. Og vi oppfordret vannverket til å holde Mattilsynet orientert om planer for selve høydebassenget. Men siden dette angår kommunen i rollen som eier av vannforsyningssystemet (ikke i rollen som planmyndighet), og reguleres etter drikkevannsforskriften (ikke plan – og bygningsloven), antar vi at disse forholdene ikke har relevans for reguleringsplanarbeidet.

Med hilsen

Erik Wahl

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Kopi til:
Frøya kommunale vannverk

Stig Atle Moe

Fra: Fjellheim Marthe <marthe.fjellheim@vegvesen.no>
Sendt: onsdag 14. februar 2018 12.19
Til: Stig Atle Moe
Emne: 18/29786-1 - Reguleringsplan på gnr. 10 bnr. 48 m.fl - høydebasseng Bergheia - Frøya kommune - Anmodning om forhåndsuttalelse

Vi viser til forespørsel om forhåndsuttalelse til reguleringsplan. Statens vegvesen har ingen merknader til planen på nåværende tidspunkt.

Med hilsen
Marthe Fjellheim

Seksjon: Planforvaltningsseksjonen Trøndelag
Postadresse: Statens vegvesen Region midt, Postboks 2525, 6404 MOLDE
Besøksadresse: Prinsensgate 1, TRONDHEIM
Mobil: +47 45205288 **e-post/Lync:** marthe.fjellheim@vegvesen.no
www.vegvesen.no **e-post:** firmapost-midt@vegvesen.no

Tenk miljø - spar papir. Trenger du å skrive ut denne e-posten?

Fra: Stig Atle Moe [mailto:stig.atle@on-as.no]
Sendt: 13. februar 2018 09:09
Til: 'postmottak@stfk.no' <postmottak@stfk.no>; 'Fylkesmannen i Sør-Trøndelag' <Postmottak@fmst.no>; rm@nve.no; Firmapost-Midt <Firmapost-midt@vegvesen.no>; 'firmapost@tronderenergi.no' <firmapost@tronderenergi.no>; postmottak@mattilsynet.no; nof.sortrondelag@gmail.com; eiendom@telia.no
Emne: Anmodning om forhåndsuttalelse reguleringsarbeid, høydebasseng Bergheia, Frøya kommune

Hei!
Se vedlagte brev med vedlegg.

Med vennlig hilsen

Stig Atle Moe
Arealplanlegger

Orkdalsveien 82 - 7300 Orkanger
Mob. 482 933 28 - Tlf. 72 48 40 20
stig.atle@on-as.no - post@on-as.no
www.on-as.no

 Ta miljøhensyn – vurder om du virkelig må skrive ut denne e-posten.
On AS Arkitekter og Ingeniører er miljøsertifisert gjennom stiftelsen Miljøfyrtårn.

Innholdet i denne e-posten er kun for adressatens bruk. Den kan inneholde konfidensiell informasjon og/eller informasjon som i henhold til gjeldende lovgivning er underlagt taushetsplikt. Andre enn adressaten har ikke adgang til å lese eller videreformidle innholdet i denne e-posten. Dersom De ikke er den tiltenkte mottaker, vennligst kontakt avsender pr e-post, slett e-posten og ødelegg samtlige utskrifter og kopier av den

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Tina Eltervåg
Arkivsaksnr.: 19/777

Arkiv: PLAN 1620201705

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for forvaltning
Kommunestyret
Hovedutvalg for forvaltning
Kommunestyret

MINDRE ENDRING AV REGULERINGSPLAN BEKKEN MORGENDAGENS OMSORG

Vedtak:

Forslag til vedtak:

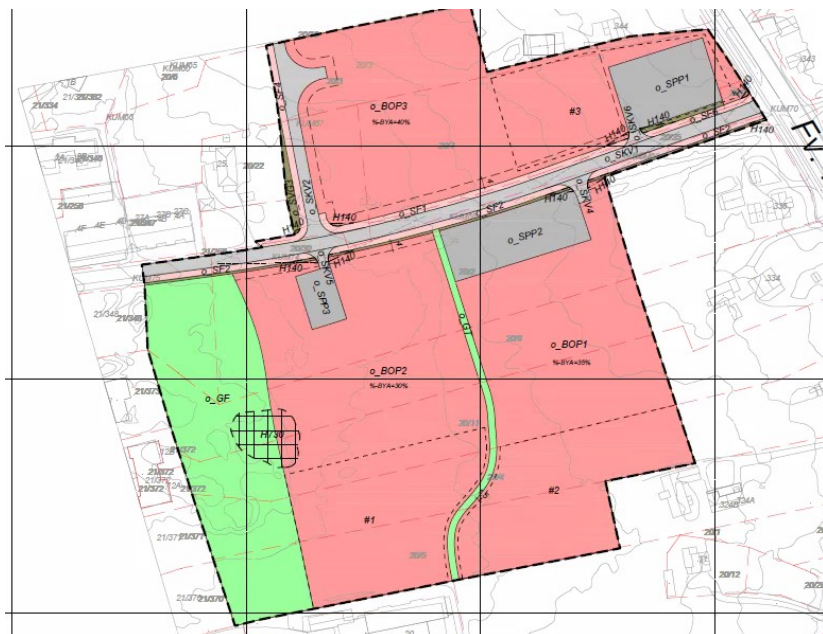
1. I medhold av pbl. § 12-14 vedtas endring av planbestemmelser for reguleringsplan Bekken (planid: 1620201705).
2. Rådmannen skal etter sluttbehandling i Kommunestyret sørge for at planen innhold og framstilling blir digitalisert og kvalitetssikret, samt at et blir foretatt eventuelle mindre suppleringer og justeringer.

Vedlegg

1. Plankart, datert 12.09.2018
2. Planbestemmelse, revidert 12.09.2019
3. Søknad om mindre endring
4. Uttalelse fra Fylkesmannen i Trøndelag
5. Uttalelse fra Trøndelag Fylkeskommune
6. Uttalelse fra Gunn Skagen, eier av 20/22

Saksopplysninger

Reguleringsplanen for Bekken (planid: 1620201705) ble egengodkjent den 27.09.2018. XPRO søkte på vegne av Frøya kommune 20.03.2019 om å endre reguleringsbestemmelsene for maksimalt tillatt høyde for gesims og møne for området BOP_1 i reguleringsplanen, som vist på kartutsnitt.

Det ønskes følgende endringer markert i rødt for reguleringsbestemmelse § 4.1 b):

Utnyttelsesgrad og maksimalt tillatt høyde:

Område	Gesimshøyde	Mønehøyde	Utnyttelse (%BYA)
o_BOP1	C+22 C+24	C+25 C+27	35 %
o_BOP2	C+26	C+29	30 %
o_BOP3	C+24	C+27	40 %

Det er tillatt med sokkeletasje eller kjeller. Høyde beregnes etter gjennomsnittlig planert terreng.

Begrunnelse (utdrag fra søknad)

Bakgrunnen for ønsket endring er at det er gjennomført en plan- og designkonkurranse hvor vinnerforslaget har et avvik på mønehøyde på inntil 2 meter for deler av bygningsmassen. Høydekravene som er stilt for o_BOP1 er dermed for lav til å kunne få en formålstjenlig sammenføring av bygningsvolumene på hhv o_BOP1 og o_BOP2. Konkurranses grunnlaget for Frøya helsehus forutsetter at bygningsvolumene skal henge sammen både mht. til den daglige driften, sambruksfordeler og bemanningssituasjon.

Sett hen til at avviket er mindre enn 10 %, tidligere endrings- og dispensasjonspraksis i kommunen, og at det ikke var innsigelser eller naboklager til reguleringsplanen, er det etter vårt skjønn grunn til å anta at den aktuelle endring kan behandles administrativt etter § 12-4 (2), alternativt som en dispensasjon etter § 19-2. Formodentlig er imidlertid en administrativ endring å foretrekke.

Lovgrunnlag

I henhold til plan- og bygningsloven § 12-14 så er det åpnet for å foreta mindre vesentlige endringer uten at dette utløser krav om ny og full planprosess. Med mindre endringer menes endringer som ikke har nevneverdig betydning for noen berørte parter eller interesser. Før det kan treffes endelig vedtak i saken må den forelegges berørte myndigheter, og eierne og festerne av eiendommer som direkte berøres av vedtaket skal gis anledning til å uttale seg. Hensikten med dette er å avklare om berørte myndigheter og parter har innvendinger. Dersom det skulle være innvendinger vil ikke saken kunne behandles som

en mindre vesentlig endring, jfr. pbl. § 12-14 og Miljøverndepartementets veileder T-1490 pkt. 2.9. Kommunens avslag på en reguleringsendring vil ikke kunne påklages av søker.

Kommunestyret kan i samsvar med kommuneloven delegere myndighet til å treffe vedtak om mindre endringer i reguleringsplan eller til å vedta utfyllinger innenfor hovedtrekkene i reguleringsplanen. Det er hensiktsmessig at mindre endringer kan behandles på en enklere måte. Rådmann har ikke fått delegert denne myndighet, saken sendes derfor over til behandling til hovedutvalget for forvaltning for innstilling til Kommunestyret.

Naturmangfoldloven

Alle saker som berører natur og miljø skal vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8- 12 (jf. nml § 7). Det omsøkte tiltaket berører ikke spesielle økosystemer, flora eller fauna. Tiltaket vil ikke true arter eller planter på rødlista, ei heller verneområder, nærområder til verneområde, marint beskyttede områder eller vernede vassdrag. En anser dermed at prinsippene bak nml §§ 8- 12 er vurdert.

Merknader

Søknad om mindre endring ble sendt på begrenset høring til sektormyndigheter og berørte grunneiere den 04.04.2019. Det er innkommet 3 høringsuttalelser.

	Merknad	Rådmannens kommentar
Fylkesmannen i Trøndelag	Fylkesmannen har mottatt ovennevnte mindre endring til uttalelse. Fylkesmannen har ut i fra sine fagområder ingen merknader til saken.	Ok, ingen merknader
Trøndelag fylkeskommune	Vi viser til deres oversendelse av 04.04.2019. Endringen innebærer at maksimalt tillatt høyde for gesims og møne i område BOP_1 (Frøya helsehus) økes med 2 meter. Trøndelag fylkeskommune anser dette for å være innenfor kommunens handlingsrom og har ingen merknader til endringen.	Ok, ingen merknader
Gunn Skagen, eier av gnr/bnr 20/22	Jeg som eier eiendommen grensende til det nye Helsehuset dere skal bygge på Bekken har et forslag til dere da denne eiendommen blir eneste lavhus bebyggelse i området, og som kommer til å bli innebygd og jeg mister all min utsikt fra boligen. Om det kan være av interesse å kjøpe eiendommen. Jeg synes at det er fryktelig trist at dette ødelegger alt for meg. Håper dere vil ta dette til vurdering.	Rådmannen anser denne merknaden til å ikke handle om omsøkte endring på 2 meter, men på reguleringsplanen som helhet.

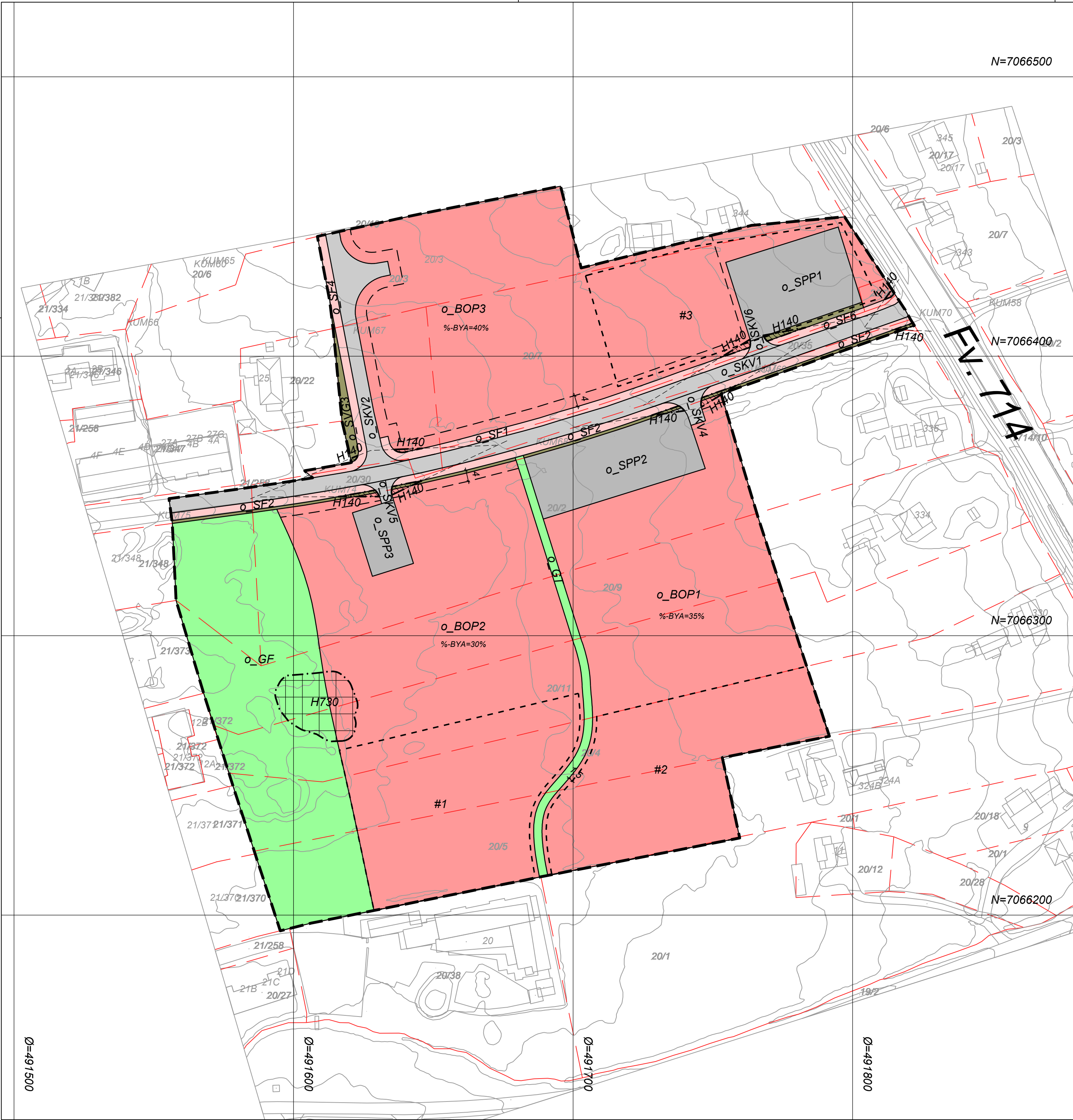
Vurdering

Rådmannen mener at den samlede påvirkningen av endringen er relativt liten, da avviket er mindre enn 10%. Slik forslaget foreligger nå, er det ikke behov for en full planrevidering, og endring av bestemmelsen § 4.1b) kan endres som en mindre vesentlig endring, jf. pbl. § 12-14. Det har heller ikke kommet inn noen innvendinger mot endringen.

Endringen sørger for en sammenføring av bygningsvolumene som er gunstig med tanke på den daglige driften, sambruksfordeler og bemanningssituasjon. Avviket er mindre enn 10 % og anses ikke som en vesentlig endring.

Konklusjon

Rådmannen tilrår at endringen av reguleringsbestemmelse § 4.1 b) for reguleringsplan Bekken (planid 1620201705) vedtas i medhold av pbl. § 12-14.

Tegnforklaring

Reguleringsplan PBL 2008

§12-5. Nr. 1 - Bebyggelse og anlegg

BOP Offentlig eller privat tjenesteyting (1160)

§12-5. Nr. 2 - Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

SKV Kjøreveg (2011)
SF Fortau (2012)
SVG Annen veggrunn - grøntareal (2019)
SPP Parkeringsplasser (2082)

§12-5. Nr. 3 - Grønnstruktur

GT Turveg (3031)
GF Friområde (3040)

§12-6 - Hensynssoner

H140 Frisikt (140)
H730 Båndlegging etter lov om kulturminner (730)

§12-7 - Bestemmelseområder

#1-3 Vilkår for bruk av arealer, bygninger og anlegg (2)

Linjesymbol

--- Planens begrensning
--- Formålgrense
--- Bestemmelsegrense
--- Grense for sikringssone
--- Grense for båndlegging
--- Byggegrense (1211)
--- Frisiktlinje (1222)

Kartopplysninger

Kilde for basiskart: Frøya kommune
Dato for basiskart: 05.06.2018
Koordinatsystem: UTM sone 32 basert på EUREF89/WGS84
Høydegrunnlag: NN 2000

Ekvidistanse 1 m
Kartmålestokk: 1:1000

Detaljregulering
Bekken

Med tilhørende reguleringsbestemmelser

Arealplan-ID:
1620201705

Forslagstiller:
Frøya kommune

SAKSBEHANDLING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

SAKS-NR.	DATO	SIGN.
Dato 12.09.2018	Revisjon Etter off. ettersyn. Båndlegging kulturminne og frisikt	12.09.2018 EJA
Dato	Revisjon	
Dato	Revisjon	
Kommunestyret sitt vedtak		27.09.2018 EJA
Ny 2. gangs behandling		
Offentlig ettersyn fratil		
2. gangs behandling		
Offentlig ettersyn fra.....18.07.2018.....til01.09.2018.....		EJA
1. gangs behandling		08.05.2018 EJA
Kunngjøring av oppstart av planarbeid		26.10.2017 EJA
Oppstartsmøte.....		11.10.2017 EJA
PLANEN ER UTARBEIDET AV: RAMBOLL		TEGNNR. DATO SIGN.
		22.03.2018 EJA

Det bekreftes at planen er i samsvar med kommunestyrets vedtak av

Dato Plansej

Planident : 1620201705

Arkivsak : 17/3195

Reguleringsplan for Bekken

Reguleringsbestemmelser

Sign:.....

Dato for siste revisjon av planbestemmelser : 12.09.2019

Dato for godkjenning i kommunestyret : 27.09.2018

§1 AVGRENSING

Regulert område er vist med reguleringsgrense på plankart med plan-ID 1620201705, datert 12.09.2018.

Disse bestemmelsene gjelder for arealet som ligger innenfor plangrensen.

§2 REGULERINGSFORMÅL

I medhold av plan- og bygningsloven §12-5 og §12-6 er planområdet inndelt i arealer med følgende arealformål, hensynssoner og områdebestemmelser.

Bebyggelse og anlegg (PBL § 12-5 nr 1)

- Offentlig eller privat tjenesteyting (BOP)

Samferdselsanlegg og annen teknisk infrastruktur (PBL § 12-5 nr 2)

- Kjøreveg
- Fortau
- Annen veggrunn grøntareal
- Parkeringsplasser

Grønnstruktur (PBL § 12-5 nr 3)

- Friområde
- Turdrag

Hensynssoner (PBL § 12-6)

- Frisikt (H140)
- Båndlegging etter lov om kulturminner (H730)

Bestemmelsesområder (PBL § 12-7)

- #1-3 Vilkår for bruk av arealer, bygninger og anlegg

§3 FELLESBESTEMMELSER

§ 3.1 Generelle bestemmelser

- a) Støy innenfor det regulerte området skal være i henhold til Miljøverndepartementets retningslinjer for behandling av støy i arealplanleggingen (T-1442/2012), tabell 3, i T-1442/2012- kap.3, eller senere vedtatte endringer av regelverket.
- b) Bebyggelse skal gis en estetisk tilfredsstillende form, materialbehandling og farge. Tilbygg, o.l. skal tilpasses den eksisterende bebyggelsen med hensyn på de nevnte faktorer.
- c) Universell utforming. All bebyggelse, utearealer og samferdselsanlegg skal være universelt utformet slik det følger av bestemmelser i byggetekniskforskrift.
- d) Overskytende matjord fra planområdet skal skaves av og benyttes til jordforbedringstiltak og/eller nydyrking i nærområdet. Ved omdisponering av dyrka jord skal matjordlaget flyttes på en forsvarlig og agronomisk gjennomtenkt måte for bevaring av jordstrukturen. Jorda skal primært benyttes til jordforbedrende tiltak på nærliggende landbruksarealer. Det skal dokumenteres at jordmasser som flyttes er fri for smittsomme sykdommer eller uønskede arter
- e) Det skal utarbeides en plan for beskyttelse av tilliggende bebyggelse mot støy og andre ulemper i anleggsfasen. Planen skal redegjøre for miljøtiltak knyttet til trafikkavvikling, trafiksikkerhet for gående og syklende, massetransport, renhold og støvdemping, støyreducerende tiltak og driftstider. Gjeldende retningslinjer og bestemmelser ved byggestart skal ligge til grunn for planen. Avbøtende tiltak for å tilfredsstille bestemmelsene skal beskrives. Eventuelle avvik vil utløse krav om søknad om dispensasjon. Nødvendige beskyttelsestiltak skal være etablert før bygge- og anleggsarbeid kan igangsettes.

§ 3.2 Kulturminner

- a) Dersom det i forbindelse med arbeidene oppdages automatisk fredete kulturminner over eller under vann iht. kml. §4 eller kml. §14, skal arbeidet straks stanses og funnet skal meldes kulturminnemyndigheten.

§ 4 BEBYGGELSE OG ANLEGG

§ 4.1 Offentlig eller privat tjenesteyting (BOP)

- a) o_BOP1, o_BOP2

Felt o_BOP 1 og o_BOP2 skal benyttes til omsorgsboliger og helsehus med tilhørende anlegg, herunder parkering på bakkeplan, sykkelparkering, samt plass for avfallsbeholdere.

- b) Utforming (jf. PBL. § 12-7)

Bebyggelsen innenfor o_BOP skal utformes slik at den fremstår som separate boenheter i form av lavblokker eller kjedet bebyggelse. Ny bebyggelse skal tilpasses bygningsmiljøets karakter, men bør gis et moderne uttrykk slik at det framgår hva som er nytt. Med tilpasning menes at plassering, størrelse, materialbruk, detaljering og farger skal harmonere med eksisterende struktur og bebyggelse i området.

Utnyttelsesgrad og maksimalt tillatt høyde:

Område	Gesimshøyde	Mønehøyde	Utnyttelse (%BYA)
o_BOP1	C+24	C+27	35 %
o_BOP2	C+26	C+29	30 %
o_BOP3	C+24	C+27	40 %

Det er tillatt med sokkeletasje eller kjeller. Høyde beregnes etter gjennomsnittlig planert terreng.

c) Universell utforming

Innenfor o_BOP skal universell utforming sikres, slik at alle grupper får god tilgjengelighet til så vel inne- som utearealer. Tiltak som gir god tilgjengelighet skal integreres i utformingen av inne- og uteområder på en slik måte at de naturlig benyttes av alle. Bratt terreng på tomte skal sikres, slik at det er trygt å ferdes der. Eventuelle usikre områder må sperres av.

Ved nyplanting skal det plantes vekster med lite pollenutslipp. Bjørk, or, hassel og salix-arter skal ikke benyttes.

d) Parkering

Det skal avsettes tilstrekkelig areal til parkering, tilsvarende parkeringsnormen i kommuneplanens arealdel.

Minimum 10 % av opparbeidede parkeringsplasser for bil skal utformes for funksjonshemmede (HC). HC-plassene skal ha god tilgjengelighet til hovedinnganger og ha bredde 4,5 m og lengde 6 m. Det skal anlegges hente/bringe plass i nær tilknytning til hovedinngang(er).

e) Særskilte tillatelser

Innenfor o_BOP3 tillates det etablert midlertidig parkering for å dekke behovet for parkering knyttet til o_BOP1 og o_BOP2. Midlertidig parkering skal ikke være innenfor bestemmelsesområde #3.

§ 5 SAMFERDELSANLEGG OG ANNEN TEKNISK INFRASTRUKTUR

§ 5.1 Kjøreveger og fortau (o_SKV, o_SF)

Adkomstveger til BOP skal opparbeides med 5,0 m asfaltert kjørebanebredde med 0,25 m asfaltert skulder mot kantstein og totalt 0,5 m skulder på den andre siden, hvorav 0,25 m asfalteres. Totalt 5,75 m bredde inklusive skulder. Kjøreveg skal avgrenses mot fortau med kantstein.

§ 5.2 Parkeringsplasser (o_SPP)

o_SPP2 skal betjene o_BOP1. Innenfor o_SPP2 skal det etableres gangforbindelse mellom hovedinngang på bebyggelse og o_SF2. Gangforbindelsen skal gjøres trafiksikker og være tydelig avgrenset.

o_SPP3 skal betjene o_BOP2.

§ 6 GRØNNSTRUKTUR

§ 6.1 Friområde (o_GF)

Innenfor o_GF tillates ikke oppføring av bygninger eller annen bruk som kan hindre områdets formål som friområde.

§ 6.2 Turvei (o_GT)

o_GT skal opparbeides med bredde på 3,0 meter. Turveien skal være universelt utformet.

§ 7 HENSYNSSONER

§ 7.1 Sikringssoner

Sikringssone – frisikt (H140)

Frisikt skal tilrettelegges som vist i planen. I frisiktområdene skal det ikke være sikthindrende vegetasjon, gjerder, murer eller andre synshindre med en høyde på over 0,5 meter eller tilstøtende vegers nivå. Enkeltstående trær, stolper eller lignende kan tillates.

§ 7.2 Kulturminner (PBL § 12-7 nr. 6)

Båndleggingssone etter lov om kulturminner (H730)

Området merket med H730 er automatisk fredet kulturminne. Det kan i de båndlagte områdene ikke igangsettes tiltak som kan skade eller skjemme kulturminnene i området, eller på andre måter forringe dets verdi som kulturmiljø.

§ 8 BESTEMMELSESONMRÅDER

Innenfor bestemmelsesområde #1 og #2 skal det opprettholdes jordbruksaktivitet frem til det oppstår et behov for utvidelse av bebyggelse innenfor o_BOP1 og o_BOP2.

Innenfor bestemmelsesområde #3 skal det opprettholdes jordbruksaktivitet frem til det gis igangsettingstillatelse for bebyggelse på o_BOP3.

§ 9 REKKEFØLGEBESTEMMELSER

§ 9.1 Før igangsettingstillatelse

Før igangsettingstillatelse kan gis, skal utomhusplan være godkjent. Behandlingen av planen skal være som for vanlig byggesaksbehandling. Utomhusplan skal leveres i målestokk 1:200 eller 1:100 og inneholde følgende:

- Bygningers plassering og høyde målsatt ved inngangspartiet
 - Utforming av uteområder med høydeangivelser og materialbruk. Herunder kommer utearealer for opphold, lek og beplantning
 - Eventuelle gjerder/sikring mot skrånende terreng og kulturminne
 - Utvendig opplegg for renovasjon Utvendig belysning.
 - Frisiktsoner mot offentlige trafikkområder
 - Atkomstforhold og eventuelle interne veier med snuplasser, parkeringsplass for ansatte og hente/bringe plasser, eventuell oppstillingsplass for minibusser og maxitaxier og sykkelparkering.
- Varelevering

Øvrig dokumentasjon som skal følge byggesøknaden:

- 3D - visualisering, som fotomontasje og/eller perspektivtegninger
- Sol/skyggediagram
- Angivelse av bebyggelsens takform, takvinkel og møneretning
- Angivelse av hvordan estetikk ivaretas
- Angivelse av hvordan universell utforming ivaretas
- Støyberegninger for utendørs og innendørs støy i varetakelse av støykrav og aktuelle støytiltak
- Identifisering av all eksisterende teknisk infrastruktur
- Geoteknisk vurdering og evt. tiltak som skal følges opp i byggefasen

§ 9.2 Byggetillatelse for tekniske anlegg

Før det gis igangsettingstillatelse for tekniske anlegg (vei, vann, avløp og veilys) skal disse være godkjent av Frøya kommune. Tekniske anlegg skal bygges etter den til enhver tid gjeldende kommunale standard. Vedlagt søknaden om tekniske anlegg skal det foreligge:

- Løsning for lokal overvannshåndtering og eventuell fordrøyning.
- Lengde- og tverrprofiler som dokumenterer skjæringer og fyllinger.
- Løsning for tilstrekkelig brannvann for alle bygningene i området.

§ 9.3 Før brukstillatelse

Før brukstillatelse gis skal følgende være opparbeidet: "

- Renovasjonsløsning for o_BOP1, 2 og 3.
- Uteoppholdsareal for o_BOP2, 2 og 3.
- Parkeringsareal for tjenestebiler for o_BOP1

§ 9.4 Sikring av kulturminne i anleggsperioden

Det skal settes opp sikringsgjerde utenfor båndleggingssone H730 for å sikre at det ikke forekommer skadende anleggsarbeid innenfor denne sonen. Gjerdet skal settes opp før anleggsstart.

Frøya kommune
Forvaltnings- og planavdelingen
7261 SISTRANDA

Vår ref: Kitt Julie Hansen
Deres ref: Ivar Sæter
Dato: 2019-03-19

Att: kitt.julie.hansen@froya.kommune.no

Bestilling av mindre reguleringsendring av maksimalt tillatt høyde for område o_BOP1 i reguleringsbestemmelsene for Bekken, plan-ID 1620201705, datert 30.04.2018

Det er nettopp gjennomført en plan- og designkonkurranse for Frøya helsehus.

Den korte historien er at det er gjennomført en plan- og designkonkurranse, der vinnerforslaget har et avvik på **mønehøyde** på inntil 2 meter for deler av bygningsmassen (regulert kote 25, skissert ca kote 27). Dette ble av juryen ansett for å være et «mindre vesentlig avvik» som ble antatt å kunne håndteres administrativt etter pbl. § 12-14 (2) eller som dispensasjon etter § 19-2. Konkurranses grunnlaget åpnet for denne type avvik.

Høydekravene som er stilt for område o_BOP1 i reguleringsbestemmelsene mht. gesims og møne er for lav for å få til en formålstjenlig sammenføyning av bygningsvolumene på hhv o_BOP1 og o_BOP2. Konkurranses grunnlaget for Frøya helsehus forutsetter at bygningsvolumene skal henge sammen både mht den daglige driften, sambruksfordeler og bemanningssituasjon.

Vi søker herved om at maksimalt tillatt høyde i reguleringsbestemmelsene kan endres i reguleringsplanen for Bekken i hht følgende:

Område	Gesimhøyde	Mønehøyde	Utnyttelse (%BYA)
o_BOP1	C+24 (C+22)	C+27 (C+25)	35%
o_BOP2	C+26	C+29	30%
o_BOP3	C+24	C+27	40%

For ordens skyld gjøres det oppmerksom på at pbl. § 12-14 (2) åpner for en videre endringsadgang etter lovendringen i 2017. Denne er nå ikke begrenset til «mindre endring», men enhver endring som

«i liten grad vil påvirke gjennomføringen av planen for øvrig, ikke går utover hoveddrammene i planen, og heller ikke berører hensynet til viktige natur- og friluftsområder»

Avviket i denne saken består som nevnt av at deler av det skisserte bygget i vinnerforslaget overstiger tillatt mønehøyde med inntil 2 meter for område o_BOP1. Sett hen til at avviket er mindre enn 10 %, tidligere endrings- og dispensasjonspraksis i kommunen, og at det ikke var innsigelser eller naboklager til reguleringsplanen (fylkesmannen i Trøndelag forutsatte sågar høy utnyttelse), er det etter vårt skjønn grunn til å anta at den aktuelle endring kan behandles administrativt etter pbl. § 12-

www.xpro.as
Tlf: (+47) 974 00 004
E-post: post@xpro.as

14 (2), alternativt som dispensasjon etter § 19-2. Formodentlig er imidlertid en administrativ endring å foretrekke.

Med vennlig hilsen
På vegne av Frøya kommune

XPRO AS

Ivar Sæter
Prosjektleder

XPRO AS, MOLDE
Oscar Hanssens veg 7
N-6415 MOLDE

XPRO AS, KRISTIANSUND
Omagata 124
N-6517 KRISTIANSUND

XPRO AS, ÅLESUND
Postvegen 2
N-6018 ÅLESUND

XPRO AS, OSLO
Hasleveien 15E
N-0571 OSLO

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenåлма

Vår dato:

23.04.2019

Vår ref:

2018/11683

Deres dato:

04.04.2019

Deres ref:

19/777

Frøya kommune
Postboks 152
7261 SISTRANDA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Thomas Møller, 74 16 81 26

Høringsuttalelse til mindre endring av reguleringsplan for Bekken - Frøya kommune

Fylkesmannen har mottatt ovennevnte mindre endring til uttalelse. Fylkesmannen har ut i fra sine fagområder ingen merknader til saken.

Med hilsen

Alf Petter Tenfjord (e.f.)
seksjonsleder
Kommunal- og justisavdelingen

Thomas Møller
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandlere:

Kommunal og justis: Thomas Møller – 74 16 81 26

Klima og miljø: Terje Domaas – 73 19 92 22

Landbruk: Anne Berit Lein – 74 16 82 09

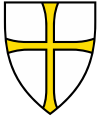
Samfunnssikkerhet: Ingrid Wedø – 74 16 81 76

Oppvekst og velferd: Margareth Halle – 74 16 83 79

Helse og omsorg: Ann Marit Kristiansen – 74 16 82 14

Kopi til:

Trøndelag fylkeskommune Fylkets hus, Postboks 2560 7735 STEINKJER

FRØYA KOMMUNE
Postboks 152
7261 SISTRANDA

Vår dato:	09.04.2019	Vår referanse:	201935381-2	Vår saksbehandler:
Deres dato:	04.04.2019	Deres referanse:	PLAN 1620201705	Tore Forbord

Fylkeskommunens uttalelse - mindre endring av reguleringsplan Bekken - planid: 1620201705 – (Frøya helsehus)

Vi viser til deres oversendelse av 04.04.2019.

Endringen innebærer at maksimalt tillatt høyde for gesims og møne i område BOP_1 (Frøya helsehus) økes med 2 meter.

Trøndelag fylkeskommune anser dette for å være innenfor kommunens handlingsrom og har ingen merknader til endringen.

Med hilsen

Vigdis Espnes Landheim
Seksjonsleder

Tore Forbord
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Kopimottakere:
FYLKESMANNEN I TRØNDELAGE

Fra: Gunn skagen [gunn-br@hotmail.com]

Til: Postmottak [postmottak@froya.kommune.no]

Kopi:

Sendt: 14.04.2019 20:39:31

Emne: Reguleringsplan Bekken

Vedlegg:

Mindre endring av reguleringsplan Bekken.v/Tina Eltervåg

Forslag til forhandlinger om
Boligeiendom 20/22 Myran 25.

Jeg som eier eiendommen grensende til det nye Helsehuset dere skal bygge på Bekken Har et forslag til dere da denne eiendommen blir eneste lavhus bebyggelse i området,og som kommer til å bli innebygd og jeg mister all min utsikt fra boligen.Om det kan være av interesse å kjøpe eiendommen.Jeg synes at det er fryktelig trist at dette ødelegger alt for meg.Håper dere vil ta dette til vurdering.

Mvh
Gunn Skagen
99236627

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Veronica Furuvik
Arkivsaksnr.: 19/2251

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

ELDRE/BRUKERRÅD - MANDAT/REGLEMENT FOR RÅDET

Forslag til vedtak:

1. Eldreråd og Brukerråd slås sammen til ett utvalg og benevnes som Frøya Eldre- og Brukerråd. (FEB)
2. Rådet blir bestående av 7 medlemmer, 3 medlemmer fra eldres representanter og 3 medlemmer fra bruker representanter.
3. Kommunestyret velger leder og nestleder.
4. Leder blir kommunens eldre- og brukerombud. Ombudets stillingsprosent er 10%.
5. Rådet konstituerer seg selv utover dette.
6. Forslag til reglement for Eldre- og Brukerråd vedtas som vedlagt.

Vedlegg:

K-sak 93/19

K-sak 175/18

Forslag til «Reglement for Eldre/Brukerråd»

Høringsnotat «Lov om Eldreombudet»

Saksopplysninger:

§ 5-12. Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom.

Stortinget vedtok i 2018 en bestemmelse i ny kommunelov om at alle kommuner og fylkeskommuner plikter å opprette råd for eldre, for personer med funksjonsnedsettelse og for ungdom. Forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd for eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom (forskrift om medvirkningsordninger) trer i kraft fra og med det konstituerende møte i det enkelte kommunestyre og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023.

Bakgrunn for saken:

I K-sak 175/18 (18/3352) ble følgende vedtatt:

- Kommunestyret nedsetter en arbeidsgruppe som et adhoc-utvalg for gjennomgang av den politiske organiseringen med sikte på å gjøre det mer engasjerende å være folkevalgt i Frøya kommune.
- Arbeidsgruppens oppgave/mandat er gjennomgang av dagens folkevalgte organisering inkludert oppgave-, rolle- og myndighetsdelingen internt mellom de folkevalgte organene samt mellom folkevalgte og administrasjon. Herunder bør arbeidsgruppen vurdere alternative former for organisering av kommunestyrets arbeid med underliggende organer.
- Arbeidsgruppen legger til rette for at partiene kan gis mulighet for interne drøftinger mellom møtene i arbeidsgruppen.

- Arbeidsgruppen legger fram sitt forslag for formannskapet innen påske 2019, slik at kommunestyret kan treffe endelig vedtak før sommeren 2019.
- Arbeidsgruppen settes sammen av alle gruppelederne i kommunestyret med ordfører som leder. Rådmannen tiltrer gruppen med forslagsrett.

I kommunestyre møte 29.08.19, K-sak 93/19 pk. 2 ble det vedtatt at eldreråd og brukerråd slås sammen til ett utvalg og der leder av dette utvalget også blir kommunens brukerombud.

Lov om kommunale og fylkeskommunale eldrelov(eldrerådslova)

§ 4 a. (Skiping av felles råd med menneske med nedsett funksjonsevne)

Kommunane kan vedta å opprette felles råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne. Kommunestyra vedtek mandatet for og samansetjinga av råda. Ved val av representantar for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne skal organisasjonane deira ha rett til å kome med framlegg.

Leiaren og nestleiaren for rådet blir oppnemnde av kommunestyret. Elles gjeld reglane i denne lova og lov 17. juni 2005 nr. 58 om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m. så langt dei høver.

Hva skal et slikt råd ivareta?

Rådet skal sørge for at mennesker med nedsatt funksjonsevne blir sikret en åpen, bred og tilgjengelig medvirkning i arbeidet med saker som er særlig viktige for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Dette gjelder bla. adkomst, arbeid mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne og tjenester for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Rådet skal også se til alle saker som gjelder levekårene for eldre.

Ombudsrollen:

Vedtak gjort i K-sak 93/19 pk. 2 fastsetter at leder for eldre og brukerråd blir kommunens brukerombud.

Bakgrunn for saken:

Dette fordi det er svært vanskelig å rekruttere brukerombud, (liten stillingsprosent, 10% pr i dag) og en tro på at rollen vil utøves bedre om dette kan knyttes sammen med ledervervet for eldre/brukerrådet.

Etter at høring om Lov om Eldreombud ble lagt fram viser det seg å være mer hensiktsmessig å bruke leder av Eldre- og Brukerråd som Eldre- og brukerombud.

Høringen går ut på at departementet ønsker å opprette en ombudsordning for eldre.

(Se høringsnotat Lov om Eldreombudet 06.09.19 fra Helse- og omsorgsdepartementet.)

Ombudets oppgaver:

Tidligere har brukerombudets oppgavert bestått av å gi råd og veiledning til mottakere og pårørende av helse, omsorg og oppvekst tjenester. Da det blir mest hensiktsmessig å slå sammen brukerombud og eldreombud vil oppgavene bestå av å gi råd, veiledning til mottakere og pårørende av helse, omsorg og oppvekst-tjenester, samt engasjere seg i og arbeide med alle temaer som berører eldre/brukerinteresser på alle samfunnsområder.

Ombudets oppgave vil være å arbeide på systemnivå og fremme eldres/brukerinteresser overfor både offentlige og private aktører. Ved å arbeide på systemnivå vil ombudet kunne bidra til at eldre/brukerinteressene ivaretas i det helhetlige bilde på tvers av samfunnsområder.

Ombudet bør ikke ha myndighet til å avgjøre enkeltsaker, men kunne uttale seg og gi veiledning i den grad det er hensiktsmessig i arbeidet med å fremme eldre/brukerinteresser.

Vurdering:

Forslag på navn til rådet:

1. Eldreråd og Brukerråd slås sammen, og benevnes som Brukerråd.
2. Eldreråd og Brukerråd slås sammen, og benevnes som Eldre- og brukerråd.

Dagens Eldreråd og Brukerråd inneholder felles oppgaver og interesser, men har forskjellig målgruppe. Eldreråd har fokus på eldres rettigheter og levekår, og Brukerråd har fokus på personer med funksjonsnedsettelse. Ved å benevne fremtidige råd som Brukerråd, kan de eldres interesser og rettigheter bli utelatt. Rådmannen vurderer det da mest hensiktsmessig å benevne rådet som Eldre- og Brukerråd.

Eldre- og brukerråd oppnevnes i henhold til Lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd av 08.11.91 og i henhold til Lov om råd eller annen representasjonsordning i kommuner og fylkeskommuner for mennesker med nedsatt funksjonsevne m.m. av 17.06.05.

Rådmannen anbefaler at rådet blir bestående av 7 medlemmer som oppnevnes av kommunestyret. 3 medlemmer fra dagens Eldreråd, 3 medlemmer fra dagens Brukerråd og 1 leder som får ombudsoppgaven. Bakgrunnen for dette er at det skal være balanse mellom de to tidligere råds interesser.

Ombudsrollen:

Etter at høring om Lov om Eldreombud ble lagt fram viser det seg å være mer hensiktsmessig å bruke leder av eldre og brukerråd som eldre- og brukerombud.

Høringen går ut på at departementet ønsker å opprette en ombudsordning for eldre.

(Se høringsnotat Lov om Eldreombudet 06.09.19 fra Helse- og omsorgsdepartementet.)

Ombudets oppgaver:

Tidligere har brukerombudets oppgavert bestått av å gi råd og veiledning til mottakere og pårørende av helse, omsorg og oppvekst tjenester. Da det blir mest hensiktsmessig å slå sammen brukerombud og eldreombud vil oppgavene bestå av å gi råd, veiledning til mottakere og pårørende av helse, omsorg og oppvekst tjenester, samt engasjere seg i og arbeide med alle temaer som berører eldre/brukerinteresser på alle samfunnsområder.

Eldreombud og Brukerombud inneholder felles oppgaver og interesser, men har forskjellig målgruppe. Eldreombud har fokus på eldres rettigheter og levekår, og Brukerombud har fokus på personer med funksjonsnedsettelse. Rådmannen vurderer det da mest hensiktsmessig å opprette et Eldre- og Brukerombud for å ivareta eldre/brukerinteresser.

Rådmann det må vurderes å øke opp ressursen til ombudsrollen, sett mot pågående budsjettprosess.

Rådmannen vurderer da følgende forslag til vedtak:

1. Eldreråd og Brukerråd slås sammen til ett utvalg og benevnes som Frøya Eldre- og Brukerråd. (FEB)
2. Rådet blir bestående av 7 medlemmer, 3 medlemmer fra eldres representanter og 3 medlemmer fra bruker representanter.
3. Kommunestyret velger leder.
4. Leder blir kommunens eldre- og brukerombud. Ombudets stillingsprosent er pr dato 10%.
5. Rådet konstituerer seg selv utover dette.
6. Forslag til reglement for Eldre- og Brukerråd vedtas som vedlagt.

Saksprotokoll

Utvalg:	Kommunestyret
Møtedato:	29.08.2019
Sak:	93/19

Arkivsak: 19/1990

SAKS PROTOKOLL - POLITISK ORGANISERING

Vedtak:

1. **Modell 2 vedtas som ny politisk organisering for Frøya kommune der det opprettes ett hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur og ett hovedutvalg for tekniske tjenester.**
2. **Rådmann gis i oppdrag å foreslå beskrivelse av roller, ansvar og arbeidsområder til varaordfører og hovedutvalgsledere som legges frem til politisk godkjenning. Eldrerådet og brukerrådet slås sammen til ett utvalg og der leder av dette utvalget også bli kommunens brukerombud.**
3. **Rådmann oppdaterer relevante styringsdokument som følge av valgt modell:**
 - a. Delegasjonsreglementet
 - b. Folkevalgtes arbeidsvilkår
 - c. Møtereglement for folkevalgte
4. **Rådmann gis i oppdrag å tilpasse sin organisasjon til ny politisk organisering.**

Enstemmig.

Behandling:

Saksprotokoll

Utvalg:	Kommunestyret
Møtedato:	13.12.2018
Sak:	175/18

Arkivsak: 18/3352

SAKS PROTOKOLL - GJENNOMGANG AV POLITISK ORGANISERING, MANDAT OG ARBEIDSGRUPPE

Vedtak:

- Kommunestyret nedsetter en arbeidsgruppe som et adhoc-utvalg for gjennomgang av den politiske organiseringen med sikte på å gjøre det mer engasjerende å være folkevalgt i Frøya kommune.
- Arbeidsgruppens oppgave/mandat er gjennomgang av dagens folkevalgte organisering inkludert oppgave-, rolle- og myndighetsdelingen internt mellom de folkevalgte organene samt mellom folkevalgte og administrasjon. Herunder bør arbeidsgruppen vurdere alternative former for organisering av kommunestyrets arbeid med underliggende organer.
- Arbeidsgruppen legger til rette for at partiene kan gis mulighet for interne drøftinger mellom møtene i arbeidsgruppen.
- Arbeidsgruppen legger fram sitt forslag for formannskapet innen påske 2019, slik at kommunestyret kan treffe endelig vedtak før sommeren 2019.
- Arbeidsgruppen settes sammen av alle gruppelederne i kommunestyret med ordfører som leder. Rådmannen tiltrer gruppen med forslagsrett.

Enstemmig.

Behandling:

Forslag til «Reglement for Eldre/Brukerråd»

Valg og sammensetning:

Eldre- og brukerråd oppnevnes i henhold til Lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd av 08.11.91 og i henhold til Lov om råd eller annen representasjonsordning i kommuner og fylkeskommuner for mennesker med nedsatt funksjonsevne m.m. av 17.06.05.

Rådet består av 7 medlemmer som oppnevnes av kommunestyret. Ved valg av representanter for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne skal organisasjonene ha rett til å komme med forslag. Kommunestyre velger leder og nestleder.

Myndighet:

Eldre- og Brukerråd skal forelegges alle saker som angår elders levekår og alle saker som angår mennesker med nedsatt funksjonsevne før beslutning foretas i kommunestyret.

Eldre- og Brukerråd skal avgi uttalelse til formannskap/kommunestyre om handlingsplan (økonomiplan/budsjett) og kommuneplan.

Eldre- og Brukerråd kan på eget initiativ ta opp saker som angår eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne i kommunen.

Representanter fra Eldre- og Brukerråd har møte og talerett i kommunestyre i saker som Eldre- og Brukerråd har behandlet.

Informasjon:

Eldre- og brukerråd utarbeider hvert år en årsrapport om sin virksomhet. Årsrapporten sendes til kommunestyret til orientering og legges ut på kommunens hjemmeside.

Helse- og
omsorgsdepartementet

Høringsnotat

6. september 2019

Lov om Eldreombudet

Høringsfrist: 6. desember 2019

Innhold

1	Innledning	4
1.1	Sammendrag av forslaget	4
1.2	Høringsnotatets oppbygging	5
2	Bakgrunn for etablering av Eldreombudet	5
2.1	Aldring og sosiale forhold blant eldrebefolkningen	5
2.2	Regjeringens politikk på eldreområdet	9
2.3	Internasjonalt arbeid	12
2.3.1	Internasjonalt samarbeid innen aldring	12
2.3.2	Menneskerettighetene	13
3	Gjeldende rett og eksisterende ordninger	13
3.1	Innledning	13
3.2	Regelverk som særlig berører eldre	13
3.3	Generelt om ombudsordninger	14
3.4	Barneombudet	15
3.5	Likestillings- og diskrimineringsombudet	16
3.6	Pasient- og brukerombudene	17
3.7	Sivilombudsmannen	17
3.8	Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM)	18
3.9	Kommunale og fylkeskommunale eldreråd	19
4	Etableringen av en ombudsordning for eldre	19
4.1	Hvorfor en ombudsordning for eldre	19
4.2	Etablering av forvaltningsorganet Eldreombudet	20
5	Om lov om eldreombudet	21
5.1	Behov for egen lov om eldreombudet	21
5.2	Lovens oppbygging og innhold	21
6	Lovens formål	22
7	Eldreombudets oppgaver	23
7.1	Eldreombudets arbeidsområde	23
7.2	Overordnet om oppgaver	25
7.3	Pådriverrollen	26
7.4	Følge med-rolle	28

8	Behandling av saker, uttalelser og henvisninger	29
9	Eldreombudets uavhengige rolle	30
10	Forholdet til andre ordninger.....	32
11	Tilgang til informasjon og institusjoner mv.....	33
11.1	Krav etter Grunnloven og EMK.....	33
11.2	Eldreombudets behov for tilgang til informasjon og institusjoner.....	33
11.3	Tilgang til private hjem	35
11.4	Unntak fra informasjonstilgang	36
12	Organisatoriske rammer for Eldreombudet.....	36
12.1	Innledning.....	36
12.2	Ombudspersonen	36
12.2.1	Ombudspersonens rolle	36
12.2.2	Ansettelse på åremål.....	37
12.3	Forvaltningsorganet.....	38
12.3.1	Organisatorisk plassering av eldreombudet	38
12.3.2	Administrativ og økonomisk styring av forvaltningsorganet.....	39
12.4	Alminnelig instruks	40
13	Økonomiske og administrative konsekvenser.....	40
14	Merknader til de enkelte bestemmelsene	41
15	Forslag til lov om Eldreombudet (eldreombudsloven)	47

1 Innledning

1.1 Sammendrag av forslaget

Det går fram av Granavolden-plattformen at regjeringen ønsker å opprette et eget eldreombud etter modell av Barneombudet. Dette høringsnotatet inneholder forslag til lov om Eldreombudet som skal danne rammen for Eldreombudets¹ arbeidsområde og virksomhet. Forslaget tar utgangspunkt i reguleringen av Barneombudet, med enkelte tilpasninger.

Departementet foreslår at loven fastsetter at Eldreombudet skal fremme eldres interesser, rettigheter og behov og engasjere seg i forhold som berører eldres interesser på alle samfunnsområder. Departementet foreslår ikke en konkret nedre alder som definerer begrepet eldre.

Det foreslås lovfestet at Eldreombudet er et uavhengig forvaltningsorgan. Det presiseres videre i forslaget at ombudet ikke kan instrueres når det gjelder den faglige virksomheten. Dette er viktig for å sikre at ombudet står formelt og reelt fritt til å tale eldres sak overfor både offentlige og private aktører. I tråd med det som gjelder for andre ombudspersoner, blant annet barneombudet, foreslås det at eldreombudet utnevnes på åremål for en periode på seks år uten mulighet for gjenoppnevning.

Etter lovforslaget vil Eldreombudets hovedoppgave være å arbeide for å fremme eldres interesser, rettigheter og behov overfor offentlige og private og å følge med på utviklingen i eldres situasjon. Dette gir Eldreombudet både en pådriverrolle og en følge med-rolle.

I og med at Eldreombudet kan engasjere seg i forhold på alle samfunnsområder som berører eldres interesser, innebærer forslaget at Eldreombudet kan ha overlappende arbeidsområde med eksisterende ombuds- tilsyns- og klageordninger. Departementet vil presisere at forslaget ikke innebærer noen endringer i eksisterende ordninger, men at Eldreombudet vil være et nytt organ som skal jobbe med eldresaker på systemnivå. Det foreslås derfor også presisert i loven at Eldreombudet ikke har myndighet til å avgjøre enkeltsaker og at det ikke er et klageorgan for vedtak fra forvaltningen.

Forslaget inneholder også enkelte bestemmelser om Eldreombudets behandling av henvendelser, bestemmelser om Eldreombudets tilgang til opplysninger mv. og bestemmelser knyttet til administrative forhold.

Departementet har i arbeidet med høringsnotatet konsultert flere aktører for å få innspill til hvordan ordningen med et eldreombud bør innrettes både når det gjelder oppgaver og organisering. Det er avholdt møter med Barneombudet, Sivilombudsmannen, Diskriminerings- og likestillingsombudet og Pasient- og brukerombudet i Oslo og Akershus og Sosial- og eldreombudet i Oslo for å få informasjon om arbeidet til disse ombudene. Videre er det avholdt møter med representanter for KS, med noen organisasjoner innen eldrefeltet og med representanter for to kommunale eldreråd for å få

¹ Begrepene Eldreombudet og eldreombudet viser hhv. til forvaltningsorganet og til personen, se nærmere om dette i kapittel 3.9.

deres innspill til hva som anses viktig ved etablering av et eldreombud. Departementets hovedinntrykket er at ombudene ikke oppfatter det som problematisk at det kommer et eldreombud som kan ha visse overlapp i arbeidsområde med de andre ombudene. Når det gjelder representanter for eldre og interesseorganisasjoner departementet har vært i kontakt med, er departementets inntrykk at de er positive til å etablere et eldreombud etter modell av Barneombudet.

1.2 Høringsnotatets oppbygging

I kapittel 2 omtales bakgrunnen for etableringen av Eldreombudet, herunder om sosiale forhold i dagens eldrebefolkning, om gjeldende politikk og internasjonalt arbeid på eldreområdet.

I kapittel 3 omtales regelverk som særlig berører eldre samt eksisterende ombudsordninger og andre ordninger av betydning for Eldres situasjon i samfunnet. Eldreombudets forhold til andre ordninger omtales nærmere i kapittel 10.

I kapittel 4 beskrives etableringen av Eldreombudet samt hvorfor det etableres en egen ombudsordning for eldre.

I kapittel 5 vurderes hvorfor det er behov for en egen lov om Eldreombudet og det gis en beskrivelse av lovens oppbygning og innhold. I kapittel 6 til 11 omtales innholdet i lovforslaget, herunder formål, oppgaver, uttalelser og ombudets tilgang til informasjon og institusjoner.

I kapittel 12 gis det en beskrivelse av de organisatoriske rammene for Eldreombudet, herunder om ansettelse av personen eldreombudet, styring av forvaltningsorganet Eldreombudet og om instruks.

I kapittel 13 vurderes de økonomiske og administrative konsekvensene av forslaget.

Det konkrete forslaget om lov om Eldreombudet med merknader framgår av henholdsvis kapittel 15 og 14.

2 Bakgrunn for etablering av Eldreombudet

2.1 Aldring og sosiale forhold blant eldrebefolkningen

Vi blir flere eldre og vi lever lenger. Aldringen av befolkningen endrer samfunnet. I løpet av de siste 100 årene har befolkningssammensetningen endret seg betydelig og andelen eldre øker. Om lag 1,2 millioner nordmenn er i dag 60 år og eldre, det vil si 2 av 10.

I 2016 var 11 prosent over 70 år, og SSBs framskrivninger viser at andelen kan være 19 prosent i 2060. Gjennomsnittlig forventet levealder er i dag om lag 82,5 år, men stadig flere lever til de er over 90 og 100 år. I dag er bare 4 prosent av innvandrere i Norge 70 år eller mer. I 2060 vil denne andelen øke til 25 prosent av innvandrerbefolkningen. Det er

ventet at antall alderspensjonister vil øke i årene som kommer og passere en million i 2021.

Alle kommuner får flere eldre innbyggere, men andelen eldre varierer mellom kommunene. Særlig i distriktskommunene utgjør eldrebefolkningen en økende andel, også fordi yngre generasjoner flytter ut. I mange kommuner er både 20 og 30 prosent av innbyggerne over 67 år. I rapporten Framtidens eldre i by og bygd (SSB 2017) er det vist hvordan aldringen slår ut for de ulike kommuner, også sett i sammenheng med faktorer som kan vise ressurser og levekår for eldrebefolkningen i de ulike kommunene fram mot 2040.

Norge har en høy og stigende sysselsetting blant personer mellom 55–70 år. Mer enn syv av ti nordmenn i alderen 55–64 år er i jobb, og drøyt én av fire i aldersgruppen 65–69 år. Høy andel kvinner i arbeidslivet bidrar også til høy yrkesdeltakelse i Norge. Pensjonsreformen trådte i kraft i 2011 og avgangsalderen i arbeidslivet har gått opp. Gjennomsnittlig avgangsalder i 2017 var 65,6 år, 1,9 år høyere enn i 2001.

Senter for seniorpolitikk publiserer årlig Seniorpolitisk barometer, som viser utvikling i avgangsalder, og holdninger til eldre arbeidstakere i arbeidslivet. For 2018 viser barometeret at eldre arbeidssøkere gjennomgående vurderes som mindre attraktive enn yngre arbeidssøkere. Ledere i arbeidslivet i gjennomsnitt anslår at folk regnes som "eldre" i arbeidslivet når de er 56,3 år. Dette er noe lavere enn de yrkesaktive, som i gjennomsnitt svarer 59,4 år.

Likestillings- og diskrimineringsombudet har siden 2007 behandlet rundt 730 saker knyttet til alder som grunnlag for diskriminering. De to siste årene har ombudet fått inn hele 280 slike saker. Det er ofte arbeidstakere i 60-årene som klager. Sakene dreier seg om rekrutteringsprosesser, forbigåelse ved ansettelse samt aldersgrenser og oppsigelse. I over halvparten av klagesakene knyttet til alder har Likestillings- og diskrimineringsombudet konkludert med at det har vært lovbrudd.

I hovedsak har dagens eldre god økonomi, og er av de gruppene i befolkningen med best økonomi. Aldersgruppene 62–66 år og 90 år og eldre er aldersgruppene med den sterkeste inntekstveksten (rundt 30 prosents realvekst før skatt). For den yngste aldersgruppen forklares dette med at alderspensjon fra folketrygden fra 2011 kunne tas ut fra fylte 62 år og fritt kombineres med arbeidsinntekt uten avkorting av alderspensjonen. Yngre aldersgrupper har i gjennomsnitt høyere opptjening enn de eldre pensjonistene.

I 2018 mottok 933 400 personer alderspensjon, og antallet ventes å passere én million i løpet av 2021. Antall minstepensjonister går ned, fra 156 100 i september 2017 til 146 400 i september 2018. Det utgjør 16 prosent av alderspensjonistene, hvor fire av ti 95-åringer og en av seks 75-åringer er minstepensjonister i 2017. Minstepensjonene er betydelig hevet i de senere år, og er en viktig ordning for å motvirke fattigdom blant eldre. Grunnpensjonen for gifte og samboende er også hevet. Skattereglene for pensjonsinntekter er gunstigere enn for arbeidsinntekt. (NAV.no, 13.11.18).

Helseundersøkelser og livsløpsstudier viser at eldre i dag har bedre funksjonsevne og har bedre selvopplevd helse enn tidligere. En norsk 65-åring kan i gjennomsnitt i dag forvente

å ha 15-20 funksjonsfriske år foran seg (OECD, Health at a Glance 2018).

Tromsøundersøkelsen viser at menn på 80 år i dag har like god funksjonsevne, definert som gripestyrke, som en 75-åring hadde for en generasjon siden (Folkehelseinstituttet, 19.10.18). Helse- og funksjonsproblemer øker med alderen, og med flere eldre som lever lenger må vi forvente flere med helseproblemer. Eldre har ofte flere sykdommer samtidig. Den medisinske utviklingen og god tilgang på helse- og omsorgstjenester gjør at mange, selv med sykdom, lever gode liv og mestrer hverdagen, også med kronisk sykdom. Legemiddelbruken er høy blant eldre.

Hoftebrudd og fallskader kan få store konsekvenser for Eldres helse og livskvalitet. Det anslås at det er om lag 9000 hoftebrudd i Norge i året. (kilder: Folkehelse rapporten, Fhi.no, og Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet). Risikoen for å få demens går ned, men antallet med demens øker fordi det blir mange flere eldre. Det anslås at om lag 70 000 har demens i Norge. Flere eldre beholder egne tenner, men tannhelseproblemer er større blant eldre enn yngre.

Nedsatt syn og hørsel er vanlig blant eldre, og kan redusere sosial kontakt og mulighetene til å fungere godt i hverdagen. Nær én av ti over 66 år sier at de har problemer med synet, selv om de bruker briller. Én av fem over 66 år oppgir at de har problemer med hørselen selv om de bruker høreapparat (SSB Statistikkbanken). Opp mot halvparten av befolkningen eldre enn 65 år og omtrent tre firedeler av befolkningen over 74 år har et hørselstap som er av betydning for kommunikasjon. Når det gjelder psykiske helseproblemer i den eldre befolkningen, er depresjon (12-19 prosent) og angst (5-10 prosent) de vanligste lidelsene. For pasienter i sykehjem anslås om lag 40 prosent å ha symptomer på psykiske lidelser.

Grupper med lengre utdanning og god økonomi har høyere forventet levealder sammenlignet med grupper med lav utdanning og dårlig økonomi. Høyere sosioøkonomisk status ser ut til å være knyttet til å ha sosiale nettverk som beskytter mot ensomhet, men betydningen av dette for helseutfall blir mindre viktig i høy alder. SSB viser i Framtidens eldre i by og bygd at blant neste generasjon vil flere ha mer utdanning og bedre økonomi, men at det fortsatt vil være sosial ulikhet (SSB 2017/32).

Eldre er ingen ensartet gruppe, befolkningen over 60 år utgjør 3-4 generasjoner som har ulike erfaringer, og det er også store variasjoner mellom eldre innen aldersgruppene. Befolkningen over 80 år er førkrigsbarn, mens eldre i 70-årene er født og vokst opp i etterkrigstiden. Det innebærer store variasjoner blant eldre når det gjelder holdninger og preferanser. Eldre er en mangfoldig gruppe, og i tillegg til ulik utdanning og arbeidserfaring vil eldre ha bakgrunn fra by eller bygd, ha samisk opprinnelse, være innvandret til Norge, ha minoritets- eller majoritetsbakgrunn. Blant eldre vil det også være LHBTI-personer, mange av disse har vokst opp i en tid hvor dette var skambelagt med lite åpenhet om legning.

Blant personer som er 80 år eller eldre er det 210 000 som bor i privathusholdninger, mens 16 000 bor i andre typer husholdninger, som alders- og sykehjem.

Å bo alene kan gi økt risiko for sosial isolasjon og redusert mestring. I aldersgruppen 67–79 år er andelen aleneboende 28 prosent. Over halvparten av alle som er 80 år eller eldre og bor i privathusholdninger, er aleneboende, hvor to av tre er kvinner og én av tre er menn.

Ensomhet rapporteres mer blant de eldste i befolkningen enn yngre eldre. Rundt 4 av 10 over 80 år er ensomme. Nesten halvparten av de som bor alene er plaget av ensomhet, det samme gjelder de som har svekket helse. Ensomhet rammer også sterkere blant de som har lite utdanning.

Eldre mennesker vil selv ofte være pårørende til sine egne foreldre og eldre slektninger, i tillegg til å være foreldre og besteforeldre, og eldre vil ofte få hjelp og bistand av familie og andre pårørende.

Eldre mennesker har erfart betydelige endringer fra å leve i et industrisamfunn til teknologisamfunn, fra bruk av skrivemaskin til pc og smarttelefoni. Størstedelen av offentlig og privat kommunikasjon og samhandling foregår nå digitalt. Mange eldre, særlig blant yngre eldre, bruker pc, nettbrett og smarttelefon. Likevel er ikke alle eldre på "nett", og med økende alder og helseproblemer er digitalt utenforskap en utfordring. Bank- og finansnæringen er digitalisert, og det anslås at over 200 000 brukere, hvorav de fleste er eldre, er analoge brukere. Digital bankidentifikasjon kan være vanskelig for en del eldre brukere, som blir avhengig av hjelp som kan gjøre de er utsatt for misbruk.

Mange eldre er aktive i frivillige aktiviteter og står for en betydelig innsats. En rapport for Statens seniorråd i 2016 beregner den formelle og uformelle innsatsen til å tilsvare 45 000 årsverk. Det er et stort potensial for økt deltakelse. Undersøkelser viser at mange kunne tenke seg å delta mer, særlig eldre under 80 år.

Befolkningen over 65-70 år er underrepresentert i politiske folkevalgte organer og i politiske beslutninger. Eldre mennesker har imidlertid høyere valgdeltakelse enn yngre.

Det tidligere Statens seniorråd uttalte i 2015 at "Forskjellsbehandling på grunn av alder kan være saklig, men vi erfarer dessverre at eldre utsettes for mye usaklig forskjellsbehandling. Både innen bank og forsikring, kultur og fritid, i forbindelse med boligkjøp og innen helse- og omsorg opplever vi at eldre blir behandlet dårligere enn andre aldersgrupper og dermed blir diskriminert..., og mener at individer skal behandles individuelt og ikke tillegges egenskaper bare fordi man tilhører en bestemt aldersgruppe." (Seniorporten.no, 18.03.2015).

Pasient- og brukerombudene har i sine årsrapporter særskilt framhevet sine erfaringer med eldres situasjon og behov, herunder manglende informasjon om rettigheter og en utbredt klagefrykt blant eldre og deres pårørende. Departementet erkjenner at informasjon om rettigheter og tilbud oppleves utilgjengelig for noen, særlig blant de eldste eldre. Å få tilgang til en mer tilpasset bolig kan være utfordrende for mange eldre i dag. Eldre med helseproblemer og funksjonsnedsettelser kan oppleve det vanskelig å delta i samfunnet. Fysiske barrierer, digitalisering og teknologiske og sosiokulturelle endringer som inntreffer stadig raskere kan oppleves som hindre for mange. Negative stereotypier om

eldre, aldersdiskriminering og manglende tilrettelegging og hindre kan bidra til tilbaketrekning fra samfunnsdeltakelse.

2.2 Regjeringens politikk på eldreområdet

Opprettelsen av en egen statsråd for eldre- og folkehelse med særlig ansvar for omsorgstjenester til eldre, og for å være en pådriver for at eldreperspektivet ivaretas i alle sektorer, er et uttrykk for at regjeringen vil prioritere å styrke og fremme eldres situasjon og likeverd.

I 2016 fremmet regjeringen Flere år – flere muligheter, strategien for et aldersvennlig samfunn. Strategien viser at eldrepolitikk angår alle sektorer og handler om mer enn pensjons- og omsorgspolitik.

For å konkretisere oppfølgingen av strategien, er det etablert et nasjonalt program for et aldersvennlig Norge. Aldersvennlig Norge er en av fem hovedsaker i eldrereformen Leve hele livet (Meld. St. 15 (2017-2018)). Programmet vil bidra til å konkretisere hvordan den enkelte og samfunnet kan bidra til at eldre kan leve mer aktive og selvstendige liv. Det skal rette seg mot alle sektorer og skal involvere eldre selv, frivilligheten, kommunesektoren, næringsliv, boligbransjen og forsknings- og utdanning.

I program for et aldersvennlig Norge er det fem hovedelementer: 1) En kampanje for at eldre selv kan planlegge sin alderdom bedre; gjennom å tilpasse boligen bedre, ta i bruk teknologi, opprettholde vennskap, helse og interesser. 2) Eldrestyrt planlegging, som skal utvikle metodikk for bedre involvering av eldre selv og av de lokale eldrerådene i planlegging av nærmiljø, kommuneplan og samfunnsutvikling, men også i design av mer eldrevennlige produkter. 3) Etablere nasjonalt nettverk for aldersvennlige kommuner etter modell av Verdens helseorganisasjons nettverk. KS vil drive et modellforsøk i to år. 4) Ta i bruk seniorressursen i arbeidsliv og frivillighet. Det er et stort potensial for at eldre kan arbeide lenger og på nye måter, og for deltakelse i frivillig arbeid. 5) Programmet skal invitere til et bredt partnerskap for et aldersvennlig Norge, og få med seg organisasjoner, bransjer og kommuner mv. som vil være med på denne felles oppgaven.

Rådet for et aldersvennlig Norge er etablert for å bidra til å gjennomføre og forankre programmet i de ulike sektorer, spre kunnskap og bevisstgjøring om aldring og være en pådriver for nødvendige endringer. Rådet er sammensatt av representanter for ulike organisasjoner, og ledes av Trude Drevland. Involvering av de kommunale og fylkeskommunale eldrerådene vil være en viktig oppgave i programmet. Helsedirektoratet er inntil videre sekretariat for arbeidet. Sekretariatsfunksjonen vil fra 2020 bli organisert som Senter for aldersvennlig Norge, som vil bli samlokalisert med Eldreombudet, men organisert under Helsedirektoratet. Samlokaliseringen vil gi synergier og bidra til å utvikle mer kunnskap og et fagmiljø om aldersvennlige løsninger og eldres behov.

Eldre, som alle innbyggere, har tilgang til universelle helse- og omsorgstjenester. Regjeringens mål er å skape pasientens helse- og omsorgstjeneste. Alle skal ha tilgang til likeverdige helsetjenester av god kvalitet. Brukerperspektivet er styrket i helse- og

omsorgstjenestene. I omsorgstjenesten er utviklingen gått fra å se på eldre som passive tjenestemottakere, til i større grad å fremme egen mestring og autonomi hos eldre.

I Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet – En kvalitetsreform for eldre, går det fram at regjeringen vil utvikle politikken slik at eldre kan mestre livet lenger, ha trygghet for at de får god hjelp når de har behov for det, at pårørende kan bidra uten at de blir utslitt og at ansatte kan bruke sin kompetanse i tjenestene. Meldingens hovedfokus er å skape et mer aldersvennlig Norge og finne nye og innovative løsninger på de kvalitative utfordringene knyttet til aktivitet og fellesskap, mat og måltider, helsehjelp og sammenheng og overganger i tjenestene. På hvert område legger reformen fram utfordringer og løsninger som alle viser til lokale eksempler. Løsningene som legges fram er forslag til endringer som kommunene kan tilpasses til lokale forhold og behov i samarbeid med andre tjenesteområder, frivillig sektor og andre aktører i lokalsamfunnet. Reformen løfter fram løsninger fra ulike kommunetypologier som fungerer i praksis. Disse skal spres og implementeres i andre kommuner. Sammen med store satsinger på kompetanseøkning og modernisering og utbygging av heldøgns omsorgsplasser, skal kvalitetsreformen bidra til bedre og mer bærekraftige tjenester og et mer aldersvennlig samfunn i norske kommuner. Et regionalt gjennomføringsapparat er etablert i et samarbeid mellom Helsedirektoratet, regional stat og KS og Utviklingssentre for sykehjem og hjemmetjenester. Kommuner som omstiller seg i tråd med reformen vil bli prioritert. Reformen bygger videre på en rekke reformer og satsinger for å styrke omsorgstjenestene i kommunene.

Regjeringen vil videre skape et mer demensvennlig samfunn. I Demensplan 2020 er dagaktivitetstilbud sentralt. Planen skal etterfølges av en ny plan.

På flere politikkområder har regjeringen bidratt til å bedre eldres situasjon. Blant annet er det innført vern mot diskriminering på grunn av alder i likestillings- og diskrimineringsloven. Arbeidsmiljølovens generelle aldersgrense ble hevet til 72 år i juli 2015, og det ble innført en nedre grense på 70 år for bedriftsinterne aldersgrenser, mot tidligere 67 år. Det legges større vekt på livslang læring i kompetansepolitikken. Innsatsen for et universelt utformet samfunn slik at alle kan delta har stor betydning for eldre. I regjeringens handlingsplan for universell utforming (2015-2019) er det lagt vekt å bedre tilgjengelighet på ulike samfunnsområder, og særlig vekt på tiltak innen IKT og teknologi.

Regjeringen mener det er viktig å fortsette å styrke arbeidet for å sikre eldre menneskers interesser, rettigheter og behov. Deler av den eldste befolkningen har på samme måte som den yngste delen av befolkningen (barn og unge), et særlig beskyttelsesbehov som samfunnet må ivareta. Mens det er allment anerkjent at barn og unge er en gruppe som trenger særlig beskyttelse og hjelp til å ivareta sine interesser, rettigheter og behov, har det ikke vært like mye forståelse for at det blant eldre innbyggere kan være grupper som også kan trenge økt oppmerksomhet om sin situasjon og behov for å kunne delta på en likeverdig måte.

Som en del av arbeidet med å ivareta den eldre delen av befolkningen og å sette de utfordringene som er knyttet til det å bli eldre på dagsorden, er det i regjeringens politiske plattform Granavolden-plattformen s. 50 tatt inn at regjeringen vil:

Etablere et eget eldreombud etter modell av Barneombudet.

De fire partiene, som nå sitter i regjeringen, ble enige om å etablere et Eldreombud i forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2019. I Innst. 11 S (2018-2019) står det følgende merknad om dette:

"Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at det som følge av budsjettforliket mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti er enighet om å opprette et eget eldreombud. Flertallet mener det er viktig at det i mandatet til ombudet legges til rette for at eldre blir hørt og at eldres rettigheter blir ivaretatt på ulike områder og samfunnsarenaer. Gjennom etablering av Norges første nasjonale eldreombud vil oppmerksomheten om eldres behov bli styrket, og eldre gis et talerør som kan sette eldres rettigheter og eldreomsorg på dagsordenen. Flertallet viser til at bevilgningen til ombudet først vil komme på plass i 2020, da det er nødvendig å utrede og forberede etableringen av ombudet gjennom 2019."

Et sentralt element er at et eldreombuds arbeid ikke skal være begrenset til noen samfunnsområder eller tjenester, men ha et vidt perspektiv. Ombudet skal være et talerør for de eldre på alle samfunnsområder hvor det viser seg behov for det.

Før budsjettforliket i desember 2018 om å etablere et nasjonalt eldreombud, sendte Helse- og omsorgsdepartementet ut et forslag om å etablere et nasjonalt Eldre-, pasient og brukerombud (høringsnotat av 2. oktober 2018). Selv om begrepet "eldre" ble tatt inn i ombudets navn, ble det presisert at ombudets ansvar ikke skulle utvides til alle samfunnsområder når det gjaldt eldre, men skulle være avgrenset til helse- og omsorgstjenester fra stat og kommune. Forslaget fulgte opp et av punktene fra Jeløya-erklæringen.

Som følge av det omtalte forliket mellom dagens regjeringspartier, om å opprette et eget eldreombud heller enn et nasjonalt eldre-, pasient- og brukerombud, sendte Helse- og omsorgsdepartementet ut et tilleggsnotat til høringsnotatet av 2. oktober 2018. Høringsinstansene ble der bedt om å se bort fra de delene av det opprinnelige høringsnotatet som gjaldt etableringen av et nasjonalt eldre-, pasient- og brukerombud. Endringen innebar også at det ikke ble foreslått nytt navn på dagens pasient- og brukerombud.

Det ble videre vist til at regjeringen ville komme tilbake til spørsmålet om etablering av et nasjonalt Eldreombud etter modell av Barneombudet i egen høring. I dette høringsnotatet følges spørsmålet opp.

2.3 Internasjonalt arbeid

Aldringen av befolkningen er global, og en aldrende befolkning preger nå stadig flere land og kontinenter. I følge Verdens helseorganisasjon (WHO) er det i dag flere innbyggere over 60 år i verden enn 10 år og yngre. Det er store variasjoner i hvordan ulike land tilnærmer seg eldrepolitikk når det gjelder samfunnets og familiens ansvar. Ulike velferdspolitiske og juridiske systemer definerer eldre, deres rettigheter og plikter ulikt. I norsk og nordisk tradisjon er det sjelden alder alene som definerer en rettighet, men tjenester og rettigheter er begrunnet utfra den enkeltes behov og forutsetninger. Derfor har vi få "eldrelover" i Norge. Andre land kan ha lover og ordninger kun rettet inn mot eldre over en viss alder, eller avgrenset til eldre som ikke har familie til å yte omsorg eller som er vanskeligstilte.

2.3.1 Internasjonalt samarbeid innen aldring

FN vedtok i 2002 Madrid International Plan of Action on Ageing (MIIPA). Arbeidet gir retning til de ulike FN-organisasjonenes arbeid for å bidra til å utvikle og styrke en tverrsektoriell eldrepolitikk i medlemslandene. I Europa følges arbeidet opp gjennom UN-ECE Standing Working Group on Ageing. Arbeidsgruppen bidrar blant annet til faglig utveksling bistand til politikkutvikling og jevnlig statusrapporter over eldrepolitikken i medlemslandene. I 2017 ble det avholdt et ministermøte hvor Lisboa-erklæringen, *A Sustainable Society for All Ages: Realizing the potential of living longer*, angir mål og retning på arbeidet. Erklæringen skal blant annet følges opp med å integrere aldringsperspektivet i landenes oppfølging av FN's bærekraftsmål og 2030 Agendaen.

Som en del av arbeidet er det også utarbeidet en tverrsektoriell indeks om landenes eldrepolitikk: Active Ageing Index. De nordiske landene skårer høyest på indeksen, men alle land har store utviklings- og forbedringspotensial.

Verdens helseorganisasjon (WHO) har igangsatt en global strategi og handlingsplan for sunn og aktiv aldring. Et viktig budskap i strategien er å styrke eldres iboende ferdigheter for å mestre og delta lenger. Det legges vekt på tilpasse helsesystemene til en aldrende befolkning. WHO har også lansert en kampanje mot alderisme. WHO har videre etablert et globalt nettverk for aldersvennlige lokalsamfunn. Nettverket bidrar til å øke kunnskap og metodikk om hvordan byer og lokalsamfunn kan arbeide for å tilrettelegge omgivelser og inkludere eldre, gjennom planlegging og medvirkning. WHO forbereder nå at det neste tiåret skal være et "Decade of healthy ageing".

I FN er det også, etablert en arbeidsgruppe, Open Ended Working Group on Ageing, som gjennom en møterekke belyser ulike sider ved eldrepolitikk og ulike temaer som har betydning for eldres rettigheter og deltakelse. Det årlige møtet har utviklet seg til en av de mest sentrale møteplasser for å drøfte aldring og eldrepolitikk internasjonalt.

I EU er det som del av Horizon 2020 etablert et forskningsprogram om aldring og et innovasjonspartnerskap for aktiv aldring (Innovation partnership on Active and Healthy Ageing) hvor det stimuleres til "silver economy", herunder velferdsteknologi. I dette

arbeidet ligger det også innovasjonsprosjekter for å stimulere til eldrevennlig turisme, boliger, lokalmiljø, forbrukerpolitikk samt innovasjon i helse og velferd.

2.3.2 Menneskerettighetene

Det er stater som forpliktes etter menneskerettighetene. I 2014 fikk Grunnloven et eget menneskerettighetskapittel. Diskrimineringsvernet, ytringsfriheten, forbudet mot tortur, umenneskelig og nedverdiggende behandling og retten til privatliv er nedfelt i dette kapitlet. Videre er menneskerettighetene forankret i menneskerettsloven. Denne loven inkorporerer fem sentrale menneskerettighetskonvensjoner og gir dem forrang framfor annen lovgivning. Det vil si at dersom det er motstrid mellom en av konvensjonens bestemmelser og en norsk lovbestemmelse, vil konvensjonen gå foran nasjonal rett.

Når vi nå vil se en økning i antall eldre, vil vi også oppleve økt press på eldres menneskerettigheter. FN har utpekt en uavhengige ekspert på eldres menneskerettigheter. Eldre er en sårbar gruppe på grunn av alderdom og sviktende helse. I mars 2019 lanserte Nasjonal institusjon for menneskerettigheter (NIM) en temarapport om eldres menneskerettigheter der NIM identifiserer syv områder som krever særlig innsats fra myndighetenes side og gir konkrete anbefalinger til myndighetene. Blant annet mener NIM at det er en menneskerettslig utfordring for myndighetene å nå fram til og tilrettelegge for at alle eldre får den informasjons-, kommunikasjons- og tjenestetilgangen de har krav på.

3 Gjeldende rett og eksisterende ordninger

3.1 Innledning

Det er i Granavolden-plattformen lagt til grunn at Eldreombudet skal utformes etter modell av Barneombudet. Hvordan Barneombudet er regulert er følgelig av særlig interesse ved regulering av Eldreombudets virksomhet, men også andre ordninger som er etablert for å ivareta særlige interesser er relevante å se hen til. Noen av ordningene som omtales nedenfor vil ha tilgrensende arbeidsområde med Eldreombudets arbeidsområde.

Det er gjort et forsøk på å trekke ut de mest relevante elementene av de ulike ordningene. Dette er likevel ikke en uttømmende oversikt over alle ordningene som kan være av betydning for etablering av Eldreombudet. Blant annet vil de politiske folkevalgte i kommuner, fylkeskommuner og på Stortinget i kraft av sin rolle ha en ombudsfunksjon for befolkningen generelt og dermed også for de eldre innbyggerne.

I dette kapitlet gis det for helhetens skyld også en kort omtale av i hvilken grad forhold knyttet til alder er regulert i dagens lovverk på ulike områder, se kapittel 3.2.

3.2 Regelverk som særlig berører eldre

De fleste regelverk retter seg mot hele befolkningen, herunder også den eldre delen av befolkningen, og de samme rettighetene og pliktene gjelder uavhengig av alder.

Det finnes imidlertid noe regelverk som er direkte knyttet opp mot alder. Dette gjelder for eksempel regelverk om alderspensjon og om øvre aldersgrenser for visse typer yrker. Et annet eksempel er bestemmelsen i arbeidsmiljøloven § 13-1 som forbyr både direkte og indirekte diskriminering på grunn av alder.

En del regelverk berører i praksis eldre som gruppe i større grad enn andre deler av befolkningen. Dette gjelder for eksempel regelverket om universell utforming, siden behovet for tilrettelegging øker med alderen for de fleste, og regelverk for helse- og omsorgssektoren og i annen velferdssektor, fordi en høyere andel av denne befolkningsgruppen har større og mer sammensatt behov for helse- og omsorgstjenester og annen bistand enn øvrige aldersgrupper i samfunnet. Eldre som gruppe vil derfor i tilsvarende større grad være berørt av klage- og tilsynsordningene som er tilknyttet de ulike regelverkene.

3.3 Generelt om ombudsordninger

Norge har flere ombud. Det er både fellestrekk og store ulikheter mellom ombudene. Det grunnleggende for ombudsrollen er imidlertid at de skal ivareta enkeltpersoners eller gruppers interesser på ulike områder.

I NOU 1995:26 Barn og barndom i Norge, hvor barneombudsordningen evalueres, uttales følgende om ombudsbegrepet.

"Betegnelsen «ombud» er et positivt begrep som benyttes i forbindelse med løsningen av ulike samfunnsoppgaver man har villet styrke."

Videre uttales:

"På grunn av de store ulikhetene ombudene mellom, er det vanskelig å definere presist hva som ligger i betegnelsen ombud. Ombudene har noen viktige felles kjennetegn, men ombud er ikke noe entydig juridisk begrep. Hva slags kompetanse og oppgaver et ombud har, og hvordan det er organisert, må avgjøres konkret for hvert enkelt ombud."

Fellestrekk ved ombudene er at de

- har en uavhengig stilling i forhold til den øvrige forvaltningen.
- er åpne for henvendelser og klager fra enkeltpersoner som mener sine interesser eller rettigheter tilsidesatt, men fatter ikke vedtak i enkeltsaker eller klager.
- er personifisert i langt større grad enn resten av forvaltningen.

Når det gjelder ulikheter mellom ombudsordningene, er det blant annet en tydelig forskjell på Sivilombudsmannen og de såkalte interesse- og forvaltningsombudene, som for eksempel Barneombudet. Sivilombudsmannen skal være upartisk og kontrollere at forvaltningen ikke gjør urett, mens Barneombudet skal ivareta barns særlige interesser og har derfor preg av å være mer som en interesseorganisasjon. Barneombudet har også funksjoner som innebærer utadrettet aktivitet og holdningsskapende arbeid.

Det ble i forbindelse med opprettelsen av Barneombudet vurdert om det var riktig å bruke begrepet ombud på Barneombudet på grunn av preget av interesseorganisasjon.

Følgende ble uttalt i Ot.prp. nr. 2 (1980–1981) kapittel 3.2:

"Departementet har vurdert i hvilken grad det er prinsipielt betenkelig å benytte ombudsbetegnelsen om en institusjon som skal fungere som et interesseorgan for en befolkningsgruppe. Departementet er imidlertid av den oppfatning at ombudsbegrepet ikke er bundet til spesielle oppgaver eller arbeidsmåter, selv om de nåværende ombudene har slike oppgaver som er beskrevet ovenfor. Ombudsbetegnelsen er først og fremst knyttet til et organ som står forholdsvis uavhengig av forvaltning, domstoler, politiske myndigheter o.l. Med tanke på barneombudets uavhengige stilling finner departementet å kunne tilrå at man benytter betegnelsen."

Det må i dag anses avklart at en institusjon som er særlig uavhengig og skal ivareta særlige interesser vil kunne betegnes som et ombud.

3.4 Barneombudet

Barneombudet er organisert som et forvaltningsorgan under Barne- og familiedepartementet. Barneombudet utpekes i statsråd for en periode på seks år uten adgang til gjenoppnevning.

Barneombudet skal i første rekke virke som et frittstående interesseorgan og skal arbeide for at barns behov, rettigheter og interesser blir tatt hensyn til på alle samfunnsområder, herunder fremme barns interesser overfor det offentlige og private og følge med i utviklingen av barns oppvekstkår. Barneombudets viktigste oppgave er å bidra til at norsk rett og forvaltningspraksis er i samsvar med Norges forpliktelser etter FNs konvensjon om barns rettigheter.

Lov 6. mars 1981 nr. 5 om barneombud setter rammer for barneombudets virksomhet, og har til formål å bidra til å fremme barns interesser i samfunnet. Loven fastsetter videre at Barneombudet skal ivareta barns interesser i planlegging og utredning på alle felter, følge med på at lovgivning som verner barns interesser etterleves, foreslå tiltak som kan styrke barns rettssikkerhet, fremme forslag til tiltak som kan løse eller forebygge konflikter mellom barn og samfunn, og følge med at det gis tilstrekkelig informasjon til det offentlige og private om barns rettigheter og de tiltak de har behov for.

Barneombudet skal være både selvstendig og uavhengig, og avgjør dermed selv hva Barneombudet skal arbeide med. Med hjemmel i barneombudsloven er det ved kongelig resolusjon gitt en instruks med nærmere bestemmelser om barneombudets organisasjon og saksbehandling. Instruksen gir konkret anvisning på hvordan Barneombudet skal behandle henvendelser, herunder om avvisning, henvisning til Sivilombudsmannen, forvaltningsorganer, tilsynsorganer eller påtalemyndigheten, henleggelse, saksbehandling og forvaltningslovens anvendelse, i tillegg til om Barneombudets uttalelser og om Barneombudets årlige rapport til departementet.

Enhver kan henvende seg til Barneombudet, men Barneombudet kan ta opp saker både av eget tiltak og etter henvendelser. Barneombudet fatter ikke avgjørelser og behandler ikke enkeltsaker, men veileder om regelverk og muligheter og henviser eventuelt videre. Henvendelser som angår et bestemt barn skal i utgangspunktet ikke behandles uten barnets samtykke, og henvendelser som gjelder konkrete enkeltkonflikter mellom barn og foresatte eller mellom foresatte skal avvises. Barneombudet har ikke myndighet til å

avgjøre saker eller omgjøre forvaltningens vedtak, men har rett til å uttale seg om alle forhold som omfattes av ombudet arbeidsområde. Likevel skal ikke Barneombudet uttale seg i saker som er under politietterforskning eller om lovligheten av et forhold dersom Sivilombudsmannen har avgitt uttalelse, domstolene har avgjort forholdet eller forholdet er brakt inn for domstolene til avgjørelse.

I sitt arbeid har Barneombudet rett til fri adgang til alle institusjoner for barn og har uten hinder av taushetsplikt rett til opplysninger som trengs for å utføre Barneombudets oppgaver. Gjennom rådgivning, informasjon, kommunikasjon i media, kontakt med både barn, politikere og myndigheter, og som fast høringsinstans, arbeider Barneombudet for å påvirke beslutningstakere til å skape et bedre samfunn for barn og unge.

3.5 Likestillings- og diskrimineringsombudet

Likestillings- og diskrimineringsombudet er regulert av lov 16. juni 2017 nr. 50 om Likestillings- og diskrimineringsombudet og Diskrimineringsnemnda (diskrimineringsombudsloven).

Lovens kapittel 2 gir nærmere bestemmelser om ombudets organisering og oppgaver. Likestillings- og diskrimineringsombudet utnevnes på åremål av Kongen i statsråd for en periode på seks år uten adgang til gjenoppnevning. Likestillings- og diskrimineringsombudet er et uavhengig forvaltningsorgan administrativt underordnet Kongen og departementet. Kongen eller departementet kan ikke instruere ombudet om ombudets faglige virksomhet.

Likestillings- og diskrimineringsombudet skal arbeide for å fremme reell likestilling og hindre diskriminering på alle samfunnsområder på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel og adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og alder. Ombudet skal også arbeide for å fremme likebehandling i arbeidslivet, uavhengig av politisk syn og medlemskap i arbeidstakerorganisasjon, jf. diskrimineringsombudsloven § 5.

I tillegg til å skulle være en pådriver for likestilling og mangfold, har Likestillings- og diskrimineringsombudet en lovpålagt plikt til å gi veiledning om konkret angitt regelverk, herunder loven om likestilling og forbud mot diskriminering . Ombudet avgjør ingen saker i motsetning til Diskrimineringsnemnda som behandler konkrete klagesaker.

Likestillings- og diskrimineringsombudet har ansvar for å føre tilsyn med at norske myndigheter overholder forpliktelsene etter FNs kvinnekonvensjon (CEDAW), rasediskrimineringskonvensjon (CERD) og konvensjon for rettigheter til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD). De rapporterer jevnlig til FN og skal sørge for at norske myndigheter følger opp forpliktelsene konvensjonene gir.

Offentlige myndigheter plikter uten hinder av taushetsplikt å gi ombudet og nemnda de opplysningene som er nødvendige for gjennomføringen av nærmere bestemte oppgaver, jf. diskrimineringsombudsloven § 3.

3.6 Pasient- og brukerombudene

Pasient- og brukerombudet er et lavterskeltilbud og et talerør for pasienter og brukere som synes det er vanskelig å ivareta egne interesser. Ordningen er lovfestet i pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 8. Det ligger i ombudenes mandat at de skal ivareta eldre pasienters og brukeres behov, interesser og rettssikkerhet i helse- og omsorgstjenesten. Ombudene er opptatt av at eldre skal motta helse- og omsorgstjenester av god kvalitet og er tilrettelagt for en verdig, trygg og meningsfull alderdom. Arbeidet dreier seg ofte om enkeltsaker der ombudet er kontaktskapende mellom pasienten og helse- og omsorgstjenesten slik at saker kan løses utenom de formelle klageordningene.

Pasient- og brukerombudets rett til å få opplysninger er lovfestet i pasient- og brukerrettighetsloven § 8-5. Offentlige myndigheter og andre organer som utfører tjenester for forvaltningen, skal gi ombudet de opplysninger som trengs for å utføre ombudets oppgaver. Vanligvis handler ombudet etter fullmakt fra pasienten, og vil på et slikt grunnlag kunne få opplysninger, tilgang på journal osv. Når slik fullmakt ikke foreligger har pasientombudet rett til å motta taushetsbelagte opplysninger etter samme system som domstolen kan motta slike opplysninger etter bestemmelsene i tvistemålsloven. Det vil blant annet si at ombudet ikke kan kreve opplysninger av helsepersonell om noe som er betrodd dem i deres stilling, og at departementets samtykke må foreligge ved utgivelse av opplysninger fra personer som er undergitt taushetsplikt etter forvaltningsloven.

I Oslo kommune er det et eget Sosial- og eldreombudet som daglig mottar henvendelser fra eldre som ikke får de helse- og omsorgstjenestene de har behov for. For å samle erfaringer og innhente ny kunnskap for denne gruppen prioriterer Oslo kommune en eldrerådgiverstilling hos dette Ombudet. Eldrerådgiveren bidrar til å synliggjøre spesifikke utfordringer eldre har i møte med helse- og omsorgstjenestene, både på individ- og systemnivå.

3.7 Sivilombudsmannen

I samsvar med Grunnloven § 75 bokstav l kan Stortinget oppnevne en person til å føre kontroll med forvaltningen og sikre den enkelte borgers rett. Sivilombudsmannen oppnevnes for fire år med adgang til gjenoppnevning. Rammer for valg av Sivilombudsmannen og ombudsmannens virksomhet er gitt i lov 22. juni 1962 nr. 8 om Stortingets ombudsmann for forvaltningen. Loven fastslår at ombudsmannens formål er å sikre at det i den offentlige forvaltning ikke øves urett mot den enkelte borger og bidra til at offentlig forvaltning respekterer og sikrer menneskerettighetene. Sivilombudsmannen utfører sitt verv selvstendig og uavhengig av Stortinget men Stortinget har gitt en instruks med nærmere bestemmelser om Sivilombudsmannens virksomhet.

Dersom en mener at offentlige myndigheter har gjort urett mot en selv eller begått en feil, kan vedkommende be Sivilombudsmannen undersøke saken. Sivilombudsmannen kan undersøke de fleste typer saker og klager som offentlige myndigheter har behandlet og avgjort, mens tvister om privatrettslige forhold faller utenfor ombudsmannens arbeidsområde. Flertallet av sakene grunner i klager fra borgerne, men

Sivilombudsmannen kan også ta opp saker av eget tiltak og kan velge en samlet oppfølging av klager rettet mot samme forvaltningsorganet framfor konkrete klagebehandlinger. I sitt arbeid skal Sivilombudsmannen ha adgang til lokaler og kan kreve de opplysninger fra forvaltningen som ombudsmannen trenger for å utføre sitt verv.

Sivilombudsmannen kan ikke behandle saker som Stortinget har tatt standpunkt til, avgjørelser truffet i statsråd, saker knyttet til domstolenes eller Riksrevisjonens virksomhet, eller saker som hører under Ombudsmannen for Forsvaret eller Ombudsmannen for sivile vernepliktige. Sivilombudsmannen kan ikke treffe bindende avgjørelser, omgjøre forvaltningens avgjørelser eller gi rettslig bindende instruks. Sivilombudsmannen kan peke på eventuelle feil, urimelighet eller mangler i praktiseringen av lover og regler. Sivilombudsmannen kan henstille forvaltningsorganet til å rette opp og i praksis retter myndighetene seg etter ombudsmannens henstillinger og anbefalinger. Sivilombudsmannens kontroll er rettslig og i mer skjønnsmessige forvaltningsavgjørelser, vil ombudsmannens adgang til å uttale kritikk være begrenset. I saker som har vært tatt opp til nærmere undersøkelse vil ombudsmannens mening komme til uttrykk i en uttalelse, og de fleste uttalelsene er offentlige og publiseres.

Videre er Sivilombudsmannen nasjonal forebyggende mekanisme i tilknytning til FNs torturkonvensjon, jf. loven § 3a. Sivilombudsmannen skal besøke steder der mennesker er fratatt friheten for å undersøke hvordan deres rettigheter ivaretas, herunder forebygge tortur, umenneskelig og nedverdiggende behandling. Sivilombudsmannen skal ha tilgang til alle steder der mennesker er, eller kan være, fratatt friheten og all informasjon som er relevant for forholdene for den som er fratatt friheten.

Sivilombudsmannen publiserer hvert år en årsmelding med artikler om aktuelle tema og oversikt over saker det foregående året, og en egen årsmelding som gjelder oppgavene om forebygging av tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff ved frihetsberøvelse.

3.8 Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM)

FN anbefaler at alle stater har et uavhengig organ som jobber for å sikre menneskerettighetene nasjonalt. På bakgrunn av dette ble Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) opprettet i 2015. NIMs daglige virksomhet ledes av en direktør som oppnevnes av Stortinget for en periode på seks år uten adgang til gjenoppnevning.

Lov 22. mai 2015 nr. 33 om Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter med tilhørende instruks setter rammer for NIMs virksomhet. Loven angir at NIMs hovedoppgave er å fremme og beskytte menneskerettighetene i tråd med Grunnloven, menneskerettsloven og den øvrige lovgivningen, internasjonale traktater og folkeretten for øvrig. NIM skal bidra til å styrke gjennomføringen av menneskerettighetene gjennom overvåkning av menneskerettighetenes stilling i Norge, rådgivning til offentlige og private aktører, informasjon og veiledning, fremme opplæring og forskning, tilrettelegge for samarbeid, og deltagelse i internasjonalt samarbeid.

NIM er uavhengig i sin virksomhet og avgir uttalelser, blant annet i forbindelse med høringer. I tillegg avgir NIM en årsmelding til Stortinget der de redegjør for utviklingen og anbefaler forbedringer i menneskerettighetssituasjonen i Norge. I tillegg rapporterer NIM jevnlig til FNs ulike menneskerettighetskomiteer. NIM har også møte- og talerett i en rekke FN-møter og FN-prosesser på menneskerettighetsområdet.

NIM arbeider på systemnivå og er ikke et klageorgan. Dette innebærer at NIM ikke behandler enkeltsaker, men kan veilede om nasjonale og internasjonale klageordninger. NIM skal sette menneskerettighetsspørsmål på dagsorden, bidra med kunnskap, rådgivning og veiledning innenfor sitt område slik at myndighetene på en best mulig måte ivaretar sitt menneskerettslige ansvar.

Formålet med NIM er ikke å drive tilsvarende virksomhet som øvrige ombud. NIM er ikke i loven gitt noen særlig rett til tilgang på informasjon, lokaler eller institusjoner, men loven presiserer at offentlige myndigheter og andre som utfører oppgaver på vegne av det offentlige, skal yte den bistand som er nødvendig for at NIM skal kunne utføre sine oppgaver.

Ifølge lov om Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter § 9 skal det oppnevnes et rådgivende utvalg som skal bidra med informasjon, råd og innspill til arbeidet som nasjonal institusjon for menneskerettigheter. Utvalgets medlemmer er blant annet Sivilombudsmannen, Barneombudet og Likestillings- og diskrimineringsombudet.

3.9 Kommunale og fylkeskommunale eldreråd

Stortinget vedtok i 2018 en bestemmelse i ny kommunelov om at alle kommuner og fylkeskommuner plikter å opprette råd for eldre, for personer med funksjonsnedsettelse og for ungdom. Forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd for eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom (forskrift om medvirkningsordninger) trer i kraft fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019–2023. Forskriften skal sikre en bred, åpen og tilgjengelig medvirkning fra eldre gjennom eldrerådet i alle saker som gjelder dem. Eldrerådene skal være rådgivende organ for kommunen og fylkeskommunen. Rådene har rett til å uttale seg i alle saker som gjelder eldre og relevante saker skal forelegges rådene. Rådene skal ikke behandle saker som gjelder avgjørelser overfor enkeltpersoner. Kommunestyret kan gi rådene myndighet til å fordele bevilgninger. Kommunestyret og fylkestinget kan gi medlemmer av rådene møte- og talerett i folkevalgte organer.

4 Etableringen av en ombudsordning for eldre

4.1 Hvorfor en ombudsordning for eldre

Departementet mener at det bør etableres en nasjonal ordning som kan fremme eldres interesser på samme måte som barns interesser skal fremmes gjennom barneombudsordningen. Det er viktig at den institusjonen som skal ivareta eldrebefolkningens interesser får en uavhengig stilling, og kan uttale seg fritt om

eldrepolitiske saker på alle samfunnsområder. For å kunne fremme interessene til den delen av befolkningen som får utfordringer grunnet sin alder, bør institusjonen ikke kunne styres eller instrueres av departement eller andre når det gjelder de faglige sidene av virksomheten. Se nærmere om vurderingen av Eldreombudets faglige uavhengige rolle i kapittel 9.

Erfaringene med barneombudsordningen tilsier at den har fungert bra og har bidratt til å sette barns interesser på dagsorden. De personene som har vært utnevnt som barneombud, har i stor grad vært tydelige i det offentlige rom som barnas talsperson. Barneombudets rolle og arbeid er godt kjent og akseptert i befolkningen. Etablering av en ombudsordning for barns interesser må derfor sies å ha vært en vellykket ordning.

På bakgrunn av de gode erfaringene med barneombudsordningen og behovet for en uavhengig samfunnsrøst for eldresaker, mener departementet at det er naturlig at det etableres et ombud etter modell av Barneombudet. Forvaltningsorganet bør bære navnet Eldreombudet. På bakgrunn av den godt etablerte barneombudsordningen og befolkningens kjennskap til den, må det antas at befolkningen vil ha en god forståelse av hva Eldreombudet vil være, slik at ordningen kan bli godt kjent og fungere etter hensikten.

Etableringen av en ombudsordning innebærer at det må utnevnes en ombudsperson som skal være selve personen eldreombudet, se nærmere om dette i kapittel 12.2.

Personen som er utnevnt som eldreombud, vil ikke kunne utføre ombudsoppgavene alene. Det er nødvendig med et effektivt støtteapparat som sammen med ombudet jobber for eldres interesser og utfører de oppgavene som ligger til ombudet. I likhet med det som gjelder for blant annet Barneombudet, må det derfor opprettes en organisatorisk enhet, et sekretariat, som skal arbeide med ombudets saker. Det personlige ombudet og sekretariatet vil samlet utgjøre forvaltningsorganet Eldreombudet. Forvaltningsorganet vil bestå av både personen eldreombudet og eldreombudets sekretariat. Forvaltningsorganets øverste leder vil være den personen som er utnevnt til eldreombud. Se også i kapittel 12.3.1 om den organisatoriske reguleringen av ombudet.

4.2 Etablering av forvaltningsorganet Eldreombudet

Regjeringspartiene har i budsjettforliket og i Granavolden-plattformen blitt enige om at et eget eldreombud skal etableres i 2020. For å kunne rekke åpning av Eldreombudet i løpet av neste år, må regjeringen derfor forberede etablering av ny etat samtidig som det arbeides med å utrede en ny lov som regulerer virksomheten.

Etablering av en lov er bare en del av grunnlaget for virksomheten. I tillegg til det rettslige grunnlaget og rammene for Eldreombudet, er det en rekke praktiske og administrative forhold som må på plass før Eldreombudet faktisk kan starte sin virksomhet. Vurderingen av de rettslige rammene for organiseringen av Eldreombudet, herunder organisering, oppnevning av eldreombudet, organisatorisk tilknytning og administrativ styring av organet, omtales i kapittel 12. Når det gjelder lokalisering, har regjeringen i tråd med retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser, besluttet at Eldreombudet skal lokaliseres i Ålesund. Videre må de budsjettmessige rammene for

Eldreombudet og omfanget på Eldreombudet avklares i de ordinære budsjettprosessene. Det må også oppnevnes et eldreombud og etaten må ha ansatte som kan starte opp ombudets virksomhet.

Dette er forhold knyttet til etablering av eldreombudet som ikke drøftes nærmere i dette høringsnotatet, men som det vil arbeides med parallelt med lovprosessen.

5 Om lov om eldreombudet

5.1 Behov for egen lov om eldreombudet

Departementet har vurdert om det er behov for å lovfeste Eldreombudets organisering, rolle og oppgaver eller om det er tilstrekkelig med en instruks som regulerer disse forholdene. Departementets vurdering er at det flere forhold gjør det nødvendig å regulere Eldreombudets virksomhet i lov.

Tatt i betraktning den faglig uavhengige rollen Eldreombudet er foreslått å ha, se kapittel 9, er det viktig at virksomhetens faglige uavhengighet går tydelig fram. Eldreombudets faglig uavhengige rolle bør derfor reguleres i lov slik at det er tydelig at Eldreombudet ikke kan instrueres av departement eller regjering når det gjelder faglige spørsmål. En lovbestemmelse som avskjærer instruksjonsmyndigheten vil videre forankre at Stortinget aksepterer at regjeringens og statsrådets ansvar for forvaltningsorganets aktiviteter er begrenset.

Eldreombudets uavhengige rolle tilsier videre at rammene for virksomheten (arbeidsområde og oppgaver) må være tydelige og derfor bør fastsettes i lov.

Videre er hjemmel i lov nødvendig for tiltak som innebærer inngrep i private forhold (legalitetsprinsippet). Mange av de oppgavene som skal ligge til Eldreombudet innebærer ikke inngrep i private forhold. Likevel er det enkelte forhold ved virksomheten som må lovreguleres, bl.a. spørsmål om rett til taushetsbelagt informasjon, se kapittel 11.

En lov vil videre kunne gi oppmerksomhet rundt og en tyngde til arbeidet til Eldreombudet. Departementet mener at en lov som regulerer de grunnleggende sidene av Eldreombudets virksomhet, vil bidra positivt til å synliggjøre Eldreombudets rolle og oppgaver.

Etter departementets syn vil en fordel med en egen lov om Eldreombudet også være at Eldreombudets rolle og oppgaver får en god og bred forankring gjennom en offentlig høringsprosess og behandling i Stortinget.

5.2 Lovens oppbygging og innhold

Departementet mener at det vil være hensiktsmessig å legge barneombudsloven til grunn som modell for ny lov om Eldreombudet, men ser at det er nødvendig med noen tilpasninger av både regelteknisk og innholdsmessig art. Barneombudsloven er fra 1981,

og det har skjedd en utvikling som må tas hensyn til ved utarbeidelse av ny lov om Eldreombudet.

Departementet har derfor også sett hen til den delen av lov om Likestillings- og diskrimineringsombudet og Diskrimineringsnemnda som omhandler ombudsfunksjonen. Dette er en nyere lov enn barneombudsloven og de vurderingene som er gjort i forbindelse med den loven er også relevante ved vurderingen av hvordan lov om Eldreombudet skal utformes. Departementet har også vurdert det som relevant å se på regelverket for Sivilombudsmannens virksomhet.

Et sentralt spørsmål ved lovens innhold og oppbygging er forholdet mellom lov og instruks. Barneombudsloven er en kort lov med en utfyllende instruks. Som det går fram av vurderingene senere i dette høringsnotatet, foreslår departementet at deler av det som reguleres i instruks for Barneombudet, reguleres direkte i lov om Eldreombudet. En samling av bestemmelser i lov framfor i både lov og instruks er også foreslått for Sivilombudsmannens virksomhet av en intern arbeidsgruppe ved Sivilombudsmannen.

Departementet foreslår at en lov om Eldreombudet skal regulere rammene for Eldreombudets virksomhet. Departementet foreslår flere lovbestemmelser som i det vesentlige ligner reguleringen av Barneombudet i lov og instruks. Departementet foreslår at en lov om Eldreombudet gir bestemmelser om Eldreombudets organisering, oppgaver, uttalelser og henvisning, og adgang til institusjoner og opplysninger.

6 Lovens formål

En formålsbestemmelse tydeliggjør den overordnede begrunnelsen for lovreguleringen gjennom en beskrivelse av hvilke interesser som ønskes ivaretatt eller hva som ønskes oppnådd med lovreguleringen. Formålsbestemmelsen vil derfor være av rettskildemessig betydning ved fortolkning av de øvrige bestemmelsene i loven.

Formålet med en lov om eldreombudet er både å bidra til å fremme eldres interesser, rettigheter og behov i samfunnet og å etablere og regulere Eldreombudets oppgaver og virksomhet slik at Eldreombudet kan ivareta dette formålet. Begge disse aspektene bør etter departementets syn komme fram i formålsbestemmelsen.

Etableringen av et eldreombud og reguleringen av ombudet i eldreombudsloven skal bidra til at eldre blir hørt og at Eldreombudet kan fungere som et talerør som setter eldres interesser, rettigheter og behov på dagsorden. Forvaltningsmessig kontroll med at regelverk som ivaretar eldres interesser etterleves vil fremdeles ligge hos andre organer som i dag. Med en vid angivelse av formålsbestemmelsen vil loven legge til rette for at Eldreombudets virksomhet kan bidra til at eldres interesser ivaretas på ulike områder og samfunnsarenaer.

Departementet mener at lovens formål og utforming må reflektere at Eldreombudet, i likhet med Barneombudet, hovedsakelig vil være et interesseorgan. Det foreslås derfor at begrepet "fremme" interesser mv. anvendes i formålsbestemmelsen. Dette er det samme begrepet som er brukt i barneombudslovens formålsbestemmelse.

Departementet foreslår at det i formålsbestemmelsen tas inn at formålet er å fremme både "interesser, rettigheter og behov". Dette er en mer utdypende formulering enn i

barneombudsloven som kun viser til "interesser". Departementet mener at bruken av begrepet "rettigheter" i formålsbestemmelsen kan tydeliggjøre at Eldreombudets pådriverrolle blant annet vil knytte seg til eldres rettigheter slik de følger av annet regelverk. Departementet vil påpeke at en henvisning til rettigheter ikke innebærer noen ytterligere rettigheter for eldre eller gir Eldreombudet mulighet for enkeltsaksbehandling. En henvisning til rettigheter vil kun presisere at lovens formål også innebærer å sette søkelys på de rettighetene eldre allerede er sikret i andre deler av regelverket. Dette kan for eksempel være den generelle retten til helsehjelp, generelle menneskerettigheter eller påpeke behov for nye rettigheter.

Departementet ser på den annen side at bruken av begrepet "rettigheter" i selve loven kan gi et feilaktig inntrykk av at Eldreombudet skal involvere seg i enkeltsaker og ivareta enkeltpersoners rettigheter. Departementet vurderer at begrepet "rettigheter" uansett dekkes av det videre begrepet "interesser". Det kan derfor reises spørsmål om det vil være tilstrekkelig at lovteksten viser til "interesser" og at det presiseres i merknadene til bestemmelsen at begrepet interesser også dekker rettigheter og behov.

Departementet ber på denne bakgrunn om høringsinstansenes syn på om det er hensiktsmessig at lovens bestemmelser viser til "rettigheter og behov" i tillegg til "interesser" eller om det i likhet med barneombudslovens formålsbestemmelse vil være tilstrekkelig at lovens bestemmelser viser til "interesser".

Uavhengig av endelig formulering foreslår departementet at formålsbestemmelsen tas inn i loven § 1.

7 Eldreombudets oppgaver

7.1 Eldreombudets arbeidsområde

Eldreombudet må kunne engasjere seg i og arbeide med alle temaer som berører eldres interesser, og på alle samfunnsområder. Eldre vil kunne oppleve utfordringer på flere områder. Dersom Eldreombudet skal kunne bidra til å fremme eldres interesser, bør typen saker som ombudet kan engasjere seg i, ikke avgrenses til visse samfunnsområder eller problemstillinger.

Departementet mener at loven bør inneholde en bestemmelse som angir hva som er Eldreombudets oppgaver. Barneombudsloven har en slik bestemmelse og departementet foreslår at oppgavebestemmelsen i eldreombudsloven utformes etter modell av barneombudslovens bestemmelse om oppgaver, men med visse tilpasninger.

Departementet foreslår at oppgavebestemmelsen struktureres i samsvar med barneombudsloven § 3 slik at det i første ledd gis en overordnet ramme for Eldreombudets oppgaver og at andre ledd utfyller med en liste over oppgaver som kan være mest aktuelle for Eldreombudet, jf. lovforslaget § 3.

I lovforslaget § 3 om oppgaver foreslås det i første ledd at Eldreombudet skal kunne arbeide på alle samfunnsområder. Det sentrale ved vurderingen av om noe ligger innenfor ombudets arbeidsområde, bør være at eldres interesser er berørt. Eksempler på temaer som departementet ser at typisk kan falle inn under Eldreombudets arbeidsområde, er forhold

som berører eldres levekår og tilhørende velferdstjenester, helse- og omsorgstjenester, digitalisering, transport og mobilitet, sansetap, universell utforming, boliger, samfunns- og arealplanlegging, tilrettelegging for deltakelse i samfunnet og en faktisk aktiv alderdom, muligheter for kompetanseheving og livslang læring, utestengelse og aldersdiskriminering, psykisk helse og ensomhet, særskilte utfordringer for eldre med ulik urfolks- og etnisk bakgrunn, LHBTI-personer, og vold og overgrep mot eldre. Denne opplistingen viser det vide spennet i aktuelle temaer på mange ulike samfunnsområder.

Eldre er en uensartet gruppe, og det å bli eldre oppleves ulikt. Noen vil oppleve å være ressurssterke livet ut, mens andre blir mer sårbare og kan oppleve ulike begrensninger som nedsatt funksjonsevne. Ettersom det blir høyere andel eldre i befolkningen vil flere oppleve at alderen kan skape utfordringer. Departementet mener at opprettelsen av et eldreombud vil kunne bidra til å ivareta eldre som møter utfordringer grunnet økt alder, sikre eldres interesser og deltakelse. Dette vil kunne bidra til at det norske samfunnet er bedre rustet til å møte en aldrende befolkning.

Et sentralt spørsmål ved vurderingen av Eldreombudets arbeidsområde er derfor hva som menes med begrepet "eldre". For at Eldreombudet skal nå ut til og ivareta eldres interesser på alle samfunnsområder mener departementet det er nødvendig at begrepet eldre ikke forstås for snevert eller fra en viss alder. Departementet mener derfor at begrepet eldre må forstås vidt og fleksibelt, og uten et strengt definert aldersspenn. Av den grunn foreslås ingen definisjon av "eldre" i loven. Departementet mener det sentrale bør være hvorvidt det er alder som er grunnlag for utfordringer på det enkelte område og om det dermed er grunn for at Eldreombudet skal engasjere seg i saken. Eldreombudet må i sitt arbeid gjøre en konkret vurdering av om den aktuelle saken har utgangspunkt i alder.

Eldreombudets arbeidsområde vil inkludere temaer som også omfattes av andre ombuds eller etaters arbeidsområder, for eksempel Likestillings- og diskrimineringsombudet eller Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM). Departementet vil understreke at Eldreombudet ikke skal erstatte eksisterende ombuds- og tilsynsordninger, men bør utvikle et godt samarbeid med disse. I arbeidet med lovforslaget har departementet vært i kontakt med flere ombud. Departementets inntrykk er at ombudene har tradisjon for godt samarbeid og fordeling av oppgaver og at gråsoner i arbeidsområdene i praksis unngås.

Når det gjelder Senter for et aldersvennlig Norge og Rådet for et aldersvennlig Norge, så har også disse ansvar for å være en pådriver for et mer aldersvennlig samfunn. Disse skal konkret arbeide å gjennomføre program for et aldersvennlig Norge, som er et av fem hovedområder i Meld.St.15 (2017-2018) Leve hele livet. Programmet vil bestå av konkrete prosjekter og oppgaver og som skal bygge på samarbeid og involvering med ulike aktører. Departementet vil gjennom samlokalisering legge til rette for samarbeid mellom de to virksomhetene. Eldreombudet har en uavhengig rolle, mens arbeidet med aldersvennlig Norge er knyttet til et program og oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Departementet mener at Eldreombudet bør arbeide overfor både offentlige og private aktører. Utfordringene vil på ulike samfunnsområder kunne være knyttet til forhold både i offentlig og privat sektor. For å ivareta eldres interesser, sikre et godt arbeid innenfor sitt

arbeidsområde og finne sin rolle overfor andre aktører, mener departementet at Eldreombudet må ha kunnskap både om eldre og deres behov som individer og gruppe og om systemet og Eldreombudets rolle i forhold til andre relevante aktører i samfunnet. Som faglig uavhengig organ må Eldreombudet selv sørge for at det har kompetansen til å dekke sitt arbeidsområde. Departementet mener at en lov vil sette rammer for Eldreombudets virksomhet, men samtidig må Eldreombudet selv utforme sin rolle innenfor formålet og sørge for å gjøre seg selv kjent og tilgjengelig slik at Eldreombudet får fylt sin rolle i samfunnet.

7.2 Overordnet om oppgaver

Som nevnt ovenfor er formålet med en lov om eldreombudet å bidra til å fremme eldres interesser, rettigheter og behov i samfunnet gjennom å etablere et eldreombud. Formålet med å etablere et eldreombud er å legge til rette for at eldre blir hørt og at eldres rettigheter blir ivaretatt på ulike områder og samfunnsarenaer. Eldreombudet skal arbeide for økt oppmerksomheten om eldres behov, være et talerør og en aktør som kan sette eldres interesser på dagsorden. Selv om Eldreombudet i hovedsak skal være en "vaktbikkje", bør også positive saker kunne løftes fram som gode eksempler.

I likhet med Barneombudet bør Eldreombudets oppgave være å arbeide på systemnivå og fremme eldres interesser overfor både offentlige og private aktører. Ved å arbeide på systemnivå vil Eldreombudet kunne bidra til at eldres interesser ivaretas i det helhetlige bildet på tvers av samfunnsområder. Eldreombudet bør ikke ha myndighet til å avgjøre enkeltsaker og departementet foreslår derfor ikke hjemmel for dette i loven, se nærmere omtale i kapittel 8. Ombudet må imidlertid kunne uttale seg om enkeltsaker og kunne gi veiledning i enkeltsaker i den grad det er hensiktsmessig i arbeidet med å fremme eldres interesser mv.

Barneombudsloven § 3 første ledd presiserer to grunnleggende oppgaver for Barneombudet. Dette er å fremme barns interesser og å følge med på utviklingen i deres levekår. Å fremme de eldres interesser og å følge med på utviklingen i eldres situasjon vurderes tilsvarende å være to grunnleggende oppgaver for Eldreombudet. Departementet mener at det er sentralt å tydeliggjøre ombudets pådriver-rolle og følge med-rolle. I lovforslaget § 3 første ledd foreslås det at Eldreombudets oppgave vil være å arbeide for å fremme eldres interesser, rettigheter og behov overfor offentlige og private, og å følge med på utviklingen i eldres situasjon.

Opplistingen i § 3 andre ledd angir hva som vil være aktuelle oppgaver for Eldreombudet og listen vil gi en større forståelse av Eldreombudets rolle. Departementet vil påpeke at dette ikke er en uttømmende liste og heller ikke en liste som strengt skal styre prioritering av arbeidet. Eldreombudet må til enhver tid vurdere sine innsatsområder og prioriteringer. Utviklingen over tid kan tilsi endringer i hvilke oppgaver som bør prioriteres innenfor den overordnede rammen for Eldreombudets oppgaver.

Bestemmelsens andre ledd er ikke ment å legge føringer på Eldreombudets faglige prioriteringer når det gjelder aktiviteter og virkemiddelbruk. Departementet har vurdert om den innledende setningen i andre ledd bør inneholde begrepet "særlig" som i

barneombudsloven, eller begrepet "blant annet" som er et noe mer vidt begrep. Departementet har kommet til at det er hensiktsmessig å anvende samme begrep som i barneombudsloven. Selv om begrepet "særlig" anvendes, må lovbestemmelsen forstås slik at utviklingen i samfunnet over tid og hva som er hensiktsmessige aktiviteter skal kunne hensyntas. Som Barneombudet skal Eldreombudet være faglig uavhengig, og departementet understreker at begrepet "særlig" ikke er ment å styre Eldreombudets prioriteringer mellom ulike aktiviteter.

7.3 Pådriverrollen

En viktig rolle for Eldreombudet vil være som pådriver for eldres interesser, rettigheter og behov på samfunnsnivå og å ha en tydelig stemme i samfunnet på vegne av eldre innbyggere. Hvordan Eldreombudet vil påvirke beslutningstakere, allmennheten og for øvrig vil utøve sin pådriverrolle, er opp til Eldreombudet å avgjøre. Eldreombudet bør sørge for at det gjennom sin virksomhet kan utøve rollen mest mulig hensiktsmessig og at ressursene brukes slik at de gir best effekt. Som en del av rollen som pådriver vil det også være av betydning at Eldreombudet sørger for informasjon utad og veiledning innenfor sitt arbeidsområde.

Eldreombudet bør være konstruktiv og opplysende i sin virksomhet og bidra til forståelse og bevisstgjøring om eldres stilling og muligheter. Som en representant for alle eldre er det av stor betydning at Eldreombudet har et balansert og saklig syn på saker der det kan råde stor uenighet.

Departementet ser at aktuelle virkemidler kan være både arbeid med høringsaker og vurderinger av hensynet til eldre i regelverksutforming, rettspolitisk arbeid, uttalelser i media og generell informasjons- og veiledningsvirksomhet. I noen tilfeller vil det være holdninger i samfunnet som medfører utfordringer for eldre, og departementet mener at Eldreombudet gjennom sitt påvirkningsarbeid bør bidra til holdningsendringer. Eldreombudet kan søke å påvirke samfunnet gjennom både å vise hvor eldre møter utfordringer og hvor det er rom for forbedringer, men også peke på hva som fungerer bra og bidrar til et godt samfunn for eldre.

Pådriverarbeidet kan gjøres på mange ulike måter. Etter modell av barneombudsloven foreslår departementet at noen sentrale elementer i pådriverrollen tas inn i listen over oppgaver i § 3 andre ledd for å eksemplifisere Eldreombudets pådriverrolle på en god måte. Departementet foreslår at det i lovens § 3 andre ledd bokstav a tas inn at Eldreombudet skal arbeide for at eldres interesser, rettigheter og behov ivaretas i utredning og planlegging på alle samfunnsområder. Videre foreslås det i § 3 andre ledd bokstav c at eldreombudet skal foreslå tiltak som kan styrke eldres situasjon og løse eller forebygge utfordringer i samfunnet.

Som en pådriver for de eldre vil en viktig side av Eldreombudets virksomhet være å sørge for å informere og formidle kunnskap om eldres interesser, rettigheter, behov og deltakelse i samfunnet. Departementet mener at Eldreombudet i rimelig utstrekning bør gi informasjon, råd og veiledning om forhold som hører til ombudets arbeidsområde overfor både offentlige organer og private aktører. God informasjon til befolkningen og samarbeid

med aktuelle aktører vil kunne gi bedre forståelse for eldres situasjon og mulige utfordringer, og dermed gi bedre grunnlag for å få gjennomført nødvendig holdningsendringer eller andre endringer for å fremme eldres interesser, rettigheter og behov. Ved å gi god informasjon og veiledning vil Eldreombudet også kunne bidra til at eldre vet hvor de kan få hjelp.

Som en del av Eldreombudets arbeid med informasjon og veiledning har departementet vurdert om Eldreombudet burde ha en veiledningsplikt i enkeltsaker. Etter det departementet har forstått veileder Barneombudet, og eventuelt henviser videre, i mange enkeltsaker. Dette vil typisk dreie seg om å informere om regelverk og å henvise de som henvender seg videre til andre som kan hjelpe, men det er imidlertid ikke et lovkrav at Barneombudet skal svare på alle henvendelser. Barneombudet påpekte i sitt møte med departementet at det er viktig for organet å bruke sine ressurser der det gir totalt sett størst effekt, og viste til at veiledning til enkeltpersoner ikke alltid er det som gir størst effekt. Likestillings- og diskrimineringsombudet har i motsetning til Barneombudet en veiledningsplikt etter loven.

Departementet antar at en typisk måte å følge opp en henvendelse til Eldreombudet på, vil være å veilede om rettigheter, muligheter og om andre instansers arbeidsområde og mulighet til å hjelpe. I tillegg til oppfølging i form av veiledning, vil henvendelser kunne danne grunnlag for uttalelser og en henvisning av den konkrete saken til andre instanser, se nærmere om uttalelser og henvisninger i kapittel 8. Departementet ser også at en veiledningsfunksjon i enkeltsaker vil kunne ha betydning for legitimiteten til Eldreombudets arbeid, både ved at det føles nyttig å ta kontakt med Eldreombudet, og ved at Eldreombudet gjennom henvendelser får nyttig informasjon og kunnskap om ulike forhold av betydning for eldre. Selv om dette kan tale for en veiledningsplikt ved henvendelser, mener departementet likevel at en lovfestet veiledningsplikt ikke er aktuell for Eldreombudet. I motsetning til Likestillings- og diskrimineringsombudet vil ikke Eldreombudet forvalte en konvensjon eller konkret regelverk. Eldreombudets arbeidsområde vil være svært vidt, og en veiledningsplikt i alle saker vil kunne være svært ressurskrevende og ikke nødvendigvis være den mest fornuftige måten å bruke ressursene på for å fremme eldres interesser. Departementet mener at Eldreombudet som en del av å være uavhengig, selv bør vurdere hvilke henvendelser som gir grunn for veiledning eller annen oppfølging og hvordan dette gjøres mest hensiktsmessig og ressurseffektivt.

På denne bakgrunn foreslår departementet ikke å lovfeste en særlig veiledningsplikt utover det som følger av forvaltningsloven § 11. Departementet vil likevel påpeke at selv om det ikke lovfestes en veiledningsplikt, vil en del av Eldreombudets pådriverarbeid knytte seg til veiledning og informasjon både i enkeltsaker og på generelt grunnlag. For å synliggjøre denne siden av Eldreombudets virksomhet foreslår departementet at det i den utfyllende listen over oppgaver i lovforslaget § 4 andre ledd bokstav f, presiseres at Eldreombudet i rimelig utstrekning skal gi informasjon, råd og veiledning om forhold som hører inn under ombudets arbeidsområde.

Et virkemiddel i arbeidet med å fremme eldres interesser, rettigheter og behov i samfunnet kan være å opptre i rettsaker som partshjelper eller selv gå til søksmål på vegne av de

eldre som gruppe. Verken Likestillings- og diskrimineringsombudet eller Barneombudet har noen konkret regulering av ombudenes mulighet til å være partshjelper eller ha selvstendig søksmålskompetanse. I forarbeidene til lov om Likestillings- og diskrimineringsombudet (Prop. 80 L (2016–2017)) omtales i punkt 6.5.5 muligheten for å være partshjelper og ha selvstendig søksmålsmyndighet som mulige oppgaver for Likestillings- og diskrimineringsombudet. En slik rolle framstår etter Helse- og omsorgsdepartementets syn mer aktuell for Likestillings- og diskrimineringsombudet enn for Eldreombudet, da Likestillings- og diskrimineringsombudet har ansvar for å følge med på Norges konvensjonsforpliktelser innen sitt arbeidsområde. Noe tilsvarende ansvar vil ikke gjelde for Eldreombudet ettersom det per i dag ikke er noen egne konvensjonsforpliktelser om eldre. Likevel vil departementet påpeke at tvisteloven §§ 15-7 og 1-4 allerede åpner for muligheten for at interesseorganer som Eldreombudet både kan være partshjelp og ha selvstendig søksmålsmyndighet. Departementet forslår at det heller ikke for Eldreombudet reguleres noe særskilt om denne adgangen, selv om det, som for Barneombudet, foreslås noen innstramminger i Eldreombudets mulighet til å uttale seg om saker som er brakt inn for domstolene, se kapittel 8. Departementet ber likevel om innspill på den samlede reguleringen av søksmålskompetanse, partshjelp og uttalelser.

7.4 Følge med-rolle

For blant annet å kunne utføre sin pådriveroppgave og rette oppmerksomheten mot eldres situasjon i samfunnet, mener departementet at Eldreombudet som del av sin virksomhet må følge med på og ha oversikt over om eldres interesser, rettigheter og behov er tilstrekkelig ivaretatt. I dette ligger det at Eldreombudet må følge med på utviklingen i samfunnet, herunder eldres levekår og livskvalitet, tilgjengelighet og tjenestetilbud, deltakelse og inkludering på ulike samfunnsområder. At Eldreombudet har en slik oversikt, vil gjøre Eldreombudet i stand til å vite hvor eldre møter utfordringer og dermed også hvor det kan være behov for tiltak. Eldre selv og deres pårørende er en viktig kilde for at Eldreombudet kjenner eldres faktiske stilling og utfordringer i samfunnet. Henvendelser fra enkeltpersoner vil blant annet være en god kilde til informasjon om eldres situasjon. Som del av følge med-rollen må Eldreombudet legge til rette for medvirkning og innhenting av informasjon fra eldre og pårørende, herunder også fra minoritetsgrupper med ulik etnisk og kulturell bakgrunn.

Departementet foreslår at oppgaven med å følge med på at eldres interesser, rettigheter og behov er tilstrekkelig ivaretatt, tas inn i lovforslaget § 4 andre ledd bokstav b. Denne bestemmelsen tilsvarer til en viss grad barneombudsloven § 4 andre ledd bokstav b, med unntak av overvåkningsforpliktelsen knyttet til konvensjoner. Grunnen til dette er at det ikke eksisterer noen konkret konvensjon om eldres rettigheter. Eldreombudet vil derfor, i motsetning til Barneombudet og Likestillings- og diskrimineringsombudet, ikke ha noen tilsyns- eller overvåkningsfunksjon knyttet til konvensjonsforpliktelser på menneskerettighetsfeltet. Eldreombudet bør likevel følge med og eventuelt samarbeide med NIM om mer generell rapportering om menneskerettighetene. Dersom det i framtiden vedtas internasjonale menneskerettigheter som spesifikt gjelder eldres rettigheter, vil det være aktuelt at Eldreombudets følge med-rolle kan bli mer forpliktende fastsatt i loven.

Videre bør Eldreombudet følge med at også andre offentlige aktører eller relevante private aktører gis tilstrekkelig informasjon om eldres interesser, rettigheter og behov og kjenner til behov for tiltak som kan være nødvendige for å bedre eldres situasjon og ivareta deres interesser. Departementet foreslår at denne oppgaven tas inn i lovforslaget § 4 andre ledd bokstav d. Bestemmelsen speiler barneombudsloven § 4 bokstav e.

Departementet vurderer at Eldreombudet som en del av sitt informasjonsarbeid også bør legge til rette for samarbeid med relevante offentlige organer og andre relevante aktører som arbeider for eldres interesser, rettigheter og behov, se lovforslaget § 4 andre ledd bokstav e. Eldreombudet bør bistå og samarbeide med relevante aktører som lokale og regionale eldreråd, Senter for et aldersvennlig Norge, forsknings- og utdanningsmiljøer, andre ombud mv. i den grad det er hensiktsmessig.

8 Behandling av saker, uttalelser og henvisninger

Eldreombudet vil være et forvaltningsorgan, og ombudets virksomhet vil derfor være omfattet av bestemmelsene i forvaltningsloven, jf. forvaltningsloven § 1. Det er imidlertid en del bestemmelser som ikke vil være relevante for Eldreombudets virksomhet, blant annet bestemmelsene om enkeltvedtak fordi Eldreombudet ikke skal behandle og avgjøre enkeltsaker eller omgjøre vedtak i forvaltningen.

Departementet foreslår på denne bakgrunn at det gis en bestemmelse i lovens § 4 om behandling av saker der det i første ledd går tydelig fram at Eldreombudet ikke skal avgjøre enkeltsaker eller være et klageorgan. En slik tydeliggjøring vil også være pedagogisk for de som anvender loven og ønsker å kontakte Eldreombudet.

I likhet med Barneombudet, bør heller ikke Eldreombudet ha en plikt til å følge opp alle henvendelser med uttalelser eller lignende. Barneombudet har i praksis sett at det er mer effektiv ressursbruk og totalt sett gir større positiv effekt å arbeide mer generelt for å fremme barns interesser enn ved å behandle enkeltsaker. Departementet vurderer at tilsvarende bør gjelde for Eldreombudet og at Eldreombudet bør stå fritt til å velge sine fokusområder og metoder. I instruks for Barneombudet er det presisert at ombudet kan virke av eget tiltak eller etter henvendelser fra andre. Departementet foreslår at det også i lov om Eldreombudet presiseres at Eldreombudet virker av eget tiltak og selv vurderer om en henvendelse skal følges opp, se lovforslaget § 4 andre ledd.

Selv om Eldreombudet ikke vil behandle enkeltsaker, viser erfaring fra Barneombudet at enkeltsaker ofte kan gi grunnlag for mer generelle uttalelser eller annen oppfølging. Departementet mener at det også for Eldreombudet vil være hensiktsmessig at enkeltsaker kan gi grunnlag for konkrete uttalelser dersom Eldreombudet har kapasitet til dette eller la enkeltsaker gi grunnlag for arbeid med temaer Eldreombudet vil ønske å ta opp på et mer generelt nivå. Departementet vurderer at Eldreombudet gjennom konkrete eller mer generelle og prinsipielle uttalelser på sikt vil kunne påvirke samfunnets og befolkningens holdninger, og dermed bidra til endringer som vil bedre eldres stilling. For Barneombudet er det gitt bestemmelser om muligheten til å gi uttalelser i både barneombudsloven og instruksen, og departementet mener det er hensiktsmessig at også lov om eldreombudet regulerer Eldreombudets mulighet til å gi uttalelser. Departementet foreslår en

bestemmelse i lovens § 5 som er utformet etter modell av bestemmelsene om uttalelser fra Barneombudet. I bestemmelsens andre ledd foreslår departementet at Eldreombudet ikke skal uttale seg om visse saker under Sivilombudsmannens område, saker som er brakt inn for domstolene for avgjørelse eller er under politietterforskning og noen er mistenkt eller siktet. For at de enkelte aktørene skal få gjennomført sine oppgaver på en god måte, mener departementet at Eldreombudets mulighet for uttalelser i slike saker bør være begrenset til å omfatte den faktiske eller rettslige tilstanden som de øvrige aktørenes uttalelser eller avgjørelser avdekker, se lovforslaget § 5 tredje ledd.

For at Eldreombudet skal kunne ivareta eldres interesser, rettigheter og behov på en god måte, mener departementet at Eldreombudet må ha oversikt over hvilke muligheter eldre har for å få hjelp i en sak fra andre instanser. En konkret henvendelse til Eldreombudet kan gi grunn for veiledning eller henvisning videre til andre ombud, etater eller relevante aktører, som for eksempel Pasient- og brukerombud eller Likestillings- og diskrimineringsombudet. I instruksen til barneombudsloven er det gitt en konkret bestemmelse om henvisning og departementet forstår at Barneombudet ofte henviser saker. For å legge til rette for en god arbeidsdeling mellom de ulike aktørene og sikre at den enkelte får veiledning eller hjelp av den riktige aktøren, foreslår departementet at det også for eldreombudet gis en bestemmelse om henvisning i lovforslagets § 6.

Departementet foreslår at bestemmelsens første ledd legger opp til at Eldreombudet i utgangspunktet skal henviser den som tar kontakt med Eldreombudet til selv å ta opp saken med den aktuelle instansen, men at Eldreombudet etter andre ledd også har mulighet til selv å oversende en sak dersom forvaltningslovens regler om taushetsplikt er oppfylt.

9 Eldreombudets uavhengige rolle

Eldreombudet skal fremme eldres interesser og være en synlig stemme i det offentlige rom uavhengig av gjeldende politikk og samfunnsstrukturer. En viktig del av Eldreombudets rolle er å løfte saker og være en stemme for de de gruppene som møter utfordringer som direkte eller indirekte er knyttet til alder. Dersom Eldreombudet skal kunne fylle sin oppgave med å være en samfunnskritisk røst som skal ta opp utfordringer og bidra til positiv endring, må Eldreombudet kunne uttale seg fritt. Eldreombudet må kunne uttale seg kritisk til både offentlige myndigheter, herunder overordnet departement, politiske organer, næringsliv, sivilt samfunn mv., i likhet med det private interesseorganisasjoner gjør på sine områder.

Departementet mener det er grunnleggende at Eldreombudet både faktisk og rettslig står fritt til å uttale seg om og arbeide med eldrerelaterte saker som trenger samfunnets oppmerksomhet.

For at Eldreombudet skal kunne utføre sine oppgaver, bør det ikke være noen faglige bindinger som påvirker eller regulerer ombudets synspunkter eller hvilke saker Eldreombudet ønsker å rette sin oppmerksomhet mot innenfor sitt arbeidsområde. Eldreombudet bør også kunne bruke varierte virkemidler og stå fritt til å velge de virkemidlene som Eldreombudet mener er mest hensiktsmessige til enhver tid.

De andre ombudsordningene er eksempler på at visse hensyn og formål bør forvaltes uavhengig av andre formål staten forvalter. Departementet mener at dette også bør gjelde for det organet som skal fremme eldres interesser. Eldreombudet bør derfor ha en særlig uavhengig rolle og ikke være underlagt instruksjonsmyndighet i faglige saker. Det følger av Grunnloven § 3 at Kongen og departementene kan instruere underliggende forvaltningsorganer med mindre uavhengigheten er særlig regulert. For de andre ombudsordningene er derfor uavhengigheten særlig regulert.

Departementet foreslår på denne bakgrunn at det lovfestes i lovforslaget § 3 tredje ledd at Eldreombudet skal utføre sin virksomhet selvstendig og uavhengig og at det presiseres i § 2 tredje ledd at Kongen eller departementet ikke kan instruere Eldreombudet når det gjelder den faglige virksomheten. Dette vil sikre Eldreombudets legitimitet som et organ som er en uavhengig og reell forkjemper for eldres interesser og gi tillit til intensjonene bak ombudets arbeid og uttalelser.

Departementet vil presisere at Eldreombudets faglige uavhengighet kun vil være knyttet til aktiviteter som faller inn under dets faglige arbeidsområde og oppgaver, jf. lovforslaget § 3, sett i lys av formålsbestemmelsen. Dersom Eldreombudet opptrer på områder som klart ligger utenfor dets arbeidsområde, må overordnet organ kunne gripe inn og justere virksomheten enten gjennom den ordinære styringsdialogen eller ved generelle presiseringer i instruksen.

Departementet vil videre presisere at det må skilles mellom faglig og administrativ uavhengighet. Selv om Eldreombudet er faglig uavhengig må det kunne styres når det gjelder de administrative sidene av virksomheten. Dette betyr at de alminnelige prinsipper for styring av forvaltningsorganer bør legges til grunn når det gjelder Eldreombudets administrative virksomhet, herunder spørsmål om anskaffelser, budsjett, regnskap mv., se kapittel 12.3.2. Eldreombudet vil som statlig forvaltningsorgan også være underlagt kontroll av de alminnelige kontrollorganene Riksrevisjonen og Sivilombudsmannen, og departementet foreslår ikke noe unntak fra slik kontroll.

Når det gjelder hvilken kompetanse de ansatte i Eldreombudet skal ha, henger dette tett sammen med hvordan Eldreombudet mener det på best mulig måte bør arbeide for å fylle sin rolle. Eldreombudet må naturlig nok prioritere og balansere mellom ulike oppgaver og virkemidler basert på det gjeldende utfordringsbildet når det gjelder de eldres situasjon, og basert på den ressursituasjonen Eldreombudet til enhver tid har. Departementet mener at ombudet selv må foreta en vurdering av hvilken kompetanse det er nødvendig at Eldreombudets ansatte skal ha for å kunne utføre de oppgavene Eldreombudet mener bør prioriteres for å fremme eldres interesser, rettigheter og behov og følge med på utviklingen i eldres situasjon. Hvem som skal ansettes hos Eldreombudet og hvilken fagbakgrunn disse personene skal ha, vil ikke være noe Eldreombudet bør kunne instrueres om da dette er knyttet til Eldreombudets faglige virke. Departementet forutsetter imidlertid at det det vide arbeidsområdet til Eldreombudet krever en viss tverrfaglighet i personalgruppen. Ansettelse av ombudspersonen er for øvrig en egen prosess som omtales i kapittel 12.2.2.

I tråd med Eldreombudets faglige uavhengige rolle må Eldreombudet selv vurdere hvordan det skal skaffe seg tilstrekkelig informasjon om forhold som berører eldres interesser i samfunnet. Det må blant annet være opp til Eldreombudet selv å vurdere i hvilken grad de ønsker å knytte til seg rådgivende organer, et permanent råd eller råd opprettet for særlige saker. Barneombudet hadde for eksempel tidligere et permanent rådgivende organ, men dette ble opphevet. I stedet oppnevner de ved behov ekspertpaneler hvor barn og unge deltar.

Departementet foreslår på denne bakgrunn ikke noen regulering av opprettelse og bruk av rådgivende organ i loven. Eldreombudets ansvar for å fremme eldres interesse og ha oversikt over sitt arbeidsområde innebærer blant annet at de må ha kontakt med og innhente informasjon hos andre kompetente organer. For eksempel vil (det kommende) Senter for et aldersvennlig Norge og organisasjoner som representerer eldre være viktige aktører.

10 Forholdet til andre ordninger

Etableringen av Eldreombudet innebærer ikke endringer i eksisterende ombuds-, tilsyns- eller klageordninger eller i regelverk som berører eldre. Eldreombudet vil kunne uttale seg på alle samfunnsområder og om alle forhold som berører eldre, også forhold som følges opp under de andre ordningene. Der det finnes etablerte ordninger som håndterer særlige sakstyper, vil det være naturlig at Eldreombudet henviser enkelthenvendelser dit.

De eksisterende ombudene har tradisjon for å avklare overlappinger og samarbeid mellom seg. Forholdet til andre ombuds arbeidsområder anses derfor ikke som problematisk. Ombudene som departementet har vært i dialog med i forbindelse med arbeidet med høringsnotatet, har gitt uttrykk for at rolle- og arbeidsdeling mellom ombudene håndteres godt. Ombudene har etablert et nettverk hvor de møtes jevnlig for faglige diskusjoner, og det nye eldreombudet forutsettes å delta i det faglige fellesskapet.

Som omtalt i kapittel 3.8 er det nedsatt et rådgivende utvalg for NIM, og departementet mener at det vil være aktuelt at Eldreombudet er representert i dette. Bestemmelsen om NIMs rådgivende utvalg i instruksens § 6 viser konkret til Sivilombudsmannen, Barneombudet, Likestillings- og diskrimineringsombudet og andre særlig berørte offentlige institusjoner. Det bør vurderes om bestemmelsen i instruksens skal justeres slik at også Eldreombudet nevnes konkret.

For Eldreombudet blir samarbeidet med (det kommende) Senter for aldersvennlig Norge viktig. Senteret skal, i samarbeid med det partssammensatte Rådet for aldersvennlig Norge, gjennomføre program for et aldersvennlig Norge (se kapittel 2) for å skape et samfunn som tilrettelegger bedre for eldres deltakelse og tar eldres ressurser i bruk. Dette arbeidet skal bidra til konkrete endringer gjennom samarbeid mellom eldre selv og ulike samfunnsaktører, og bygge på partnerskap. Mer aldersvennlig utforming av nærmiljø, boliger, næringsliv og teknologi er sentrale elementer i programmet. Eldreombudet vil være en viktig stemme på vegne av eldrebefolkningen inn i dette utviklings- og endringsarbeidet. Senterets arbeid skal være kunnskaps- og erfaringsbasert, og bidra til

bedre forståelse om konsekvenser av aldringen og hvilke muligheter er mer aldersvennlig samfunn kan gi.

For å utnytte synergier mellom Eldreombudet og Senter for et aldersvennlig Norge og å bidra til å styrke et samlet fagmiljø, vil departementet samlokalisere de to ordningene, men slik at ombudets uavhengighet sikres.

11 Tilgang til informasjon og institusjoner mv.

11.1 Krav etter Grunnloven og EMK

Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen artikkel 8 beskytter retten til privatliv og familieliv. Retten til privatliv beskyttes også av FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (SP) artikkel 17. Det er alminnelig antatt at SP artikkel 17 ikke gir den enkelte en bredere beskyttelse enn EMK artikkel 8.

Grunnloven § 102 første ledd første punktum lyder «Enhver har rett til respekt for sitt privatliv og familieliv, sitt hjem og sin kommunikasjon». Bestemmelsen kom inn ved grunnlovsreformen i 2014, og bygger blant annet på EMK art. 8 og SP art. 17.

I Rt. 2015 s. 93 uttaler Høyesterett at bestemmelsen i Grunnloven skal tolkes i lys av EMK art. 8, men slik at framtidig praksis fra Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD) ikke skal ha samme prejudikatsvirkning ved grunnlovstolking som ved tolkingen av konvensjonsbestemmelsene.

Retten til privatliv etter Grunnloven § 102 er imidlertid ikke absolutt. I Rt. 2014 s. 1105 (avsnitt 28) har Høyesterett lagt til grunn tre vilkår for å gjøre inngrep i Grunnloven § 102. For det første må inngrepet være lovhjemlet. For det andre må inngrepet ivareta et legitimt formål eller være saklig begrunnet. For det tredje må inngrepet være forholdsmessig. Det vil si at inngrepet ikke må gå mer utover hensynene bak retten til privatliv enn hva som er nødvendig for å ivareta det aktuelle og legitime formålet bak inngrepet.

11.2 Eldreombudets behov for tilgang til informasjon og institusjoner

For å kunne utføre sitt verv vil Eldreombudet ha behov for tilgang til nødvendige opplysninger og tilgang til offentlige og private institusjoner. I mange tilfeller vil dette dreie seg om behov for å ha tilgang til taushetsbelagte opplysninger.

Departementet har i arbeidet med dette høringsnotatet vært i kontakt med flere ombud. Samtlige understreker at det er nødvendig med tilgang til tilstrekkelige opplysninger for at ombudene skal kunne utføre sine oppgaver og at ombudsmekanismen skal kunne fungere.

Departementet foreslår at Eldreombudet skal ha taushetsplikt om alle forhold som gjelder enkeltpersoner med mindre det foreligger rettslig grunnlag for noe annet, eksempelvis samtykke fra den det gjelder. Forvaltningsloven § 13 regulerer taushetsplikt, og departementet vurderer at denne reguleringen er tilstrekkelig. Dersom Eldreombudet

behandler opplysninger som er pålagt strengere taushetsplikt enn det som følger av forvaltningsloven, skal de strengere reglene gjelde. Det er ikke nødvendig med særregulering av Eldreombudets taushetsplikt.

Som nevnt skal Eldreombudet opprettes med utgangspunkt i Barneombudets modell. Det er derfor særlig relevant å se hen til Barneombudets arbeidsmåte og hvordan tilgangen til opplysninger er regulert. Barneombudet skiller seg fra de andre ombudene ved at de i liten grad går inn i enkeltsaker og legger større vekt på prinsipp saker. Det foreslås at Eldreombudet også skal arbeide på denne måten.

Barneombudet har fri adgang til alle offentlige og private institusjoner for barn, jf. barneombudsloven § 4. I tillegg får Barneombudet opplysninger som er nødvendig for å kunne utføre lovfestede oppgaver. Barneombudet har pekt på at adgang til opplysninger og institusjoner er sentral for at de skal kunne gå inn på områder som gjelder for eksempel psykisk helsevern eller barnevern.

Begrunnelsen for den vide adgangen til opplysninger og institusjoner er at dersom Barneombudet skal kunne utføre sitt verv forsvarlig, må Barneombudet kunne skaffe seg oversikt og kunnskap gjennom rett til å kreve opplysninger fra ulike organer og personer. En slik rett anses nødvendig for at Barneombudet skal ha gjennomslagskraft overfor myndigheter og private. En institusjonsledelse kan for eksempel ikke motsette seg besøk fra Barneombudet.

Videre gir bestemmelsen i barneombudsloven § 4 adgang til dokumenter som danner grunnlag for publikasjoner fra Barneombudet. Barneombudets arbeidsmåte er å sammenstille funn fra dokumentgjennomgang med muntlige uttalelser fra barn. Ved slike dokumentgjennomganger lager Barneombudet en liste over relevante punkter som skal gjennomgås i samtlige dokumenter. Barneombudet erfarer at innsyn i enkeltsakene danner grunnlag for å ta opp behov for strukturendringer. Oppsummeringene av enkeltsakene viser hvor skoen trykker og er derfor egnet til å foreslå endringer. Dette er med på å skape tillit og legitimere Barneombudets rolle i samfunnet.

På denne bakgrunn foreslår departementet en bestemmelse i lovforslaget § 7 om Eldreombudets adgang til institusjoner og tilgang til opplysninger. For å sikre at Eldreombudet får nødvendige opplysninger om eldres situasjon, interesser og forhold som kan ha betydning for denne gruppen, er det etter departementets vurdering nødvendig at Eldreombudet har adgang til å sette en frist for å få tilgang til dokumenter. Departementet foreslår at dette lovfestes i lovforslaget § 7 første ledd andre punktum.

Departementet har vurdert om den enkelte skal samtykke eller bør kunne reservere seg mot at Eldreombudet får innsyn i dokumenter med personopplysninger, inkludert helseopplysninger. Sårbare og utsatte eldre med ulike former for nedsatt helsetilstand som for en stor del er på institusjon vil være en viktig gruppe for Eldreombudet. Departementet mener at opplysninger i hovedsak bør innhentes med samtykke, men at erfaring fra Barneombudet viser at det er behov for en vid tilgang til opplysninger også i tilfeller der det ikke er mulig å innhente samtykke. Tvil knyttet til den enkeltes evne til å gi samtykke eller reservere seg må ikke komme i veien for at Eldreombudet kan få nødvendige

opplysninger. Forslaget til lovbestemmelse innebærer derfor at Eldreombudet skal ha tilgang til nødvendige personopplysninger uten hinder av taushetsplikt. Som en rettsikkerhetsgaranti for å ivareta den enkelte, foreslås at det lovfestes i § 7 fjerde ledd at Eldreombudet skal informere de berørte personer om at personopplysninger er innhentet av Eldreombudet og på hvilken måte opplysningene behandles.

I samsvar med personopplysningsloven skal Eldreombudet kun ha tilgang til opplysninger i den utstrekning det er relevant for den konkrete saken det gjelder. For å unngå at opplysninger spres skal dokumentene i så stor grad som mulig ikke inneholde direkte identifiserbare kjennetegn, slik som navn og fødselsnummer dersom dette ikke er relevant. Videre skal Eldreombudet ikke oppbevare personopplysninger i større omfang eller lenger enn nødvendig. Dette er grunnleggende personvernprinsipper som framgår av personvernforordningen og vil kreve at det utarbeides rutiner for korrekt håndtering av personopplysninger.

Lovforslaget vil gi Eldreombudet muligheten til å innhente taushetsbelagte personopplysninger uten samtykke fra personer opplysningene gjelder dersom det ikke er mulig å få samtykke. Denne innhenting av opplysninger vil innebære et inngrep i disse personenes rett til privatliv. Ved vedtak av den foreslåtte loven vil vilkåret om lovhjemmel være oppfylt. Formålet med inngrepet er å ivareta eldres interesser, og er etter departementets vurdering et viktig og legitimt formål. Departementet har vurdert om inngrepet vil være et forholdsmessig inngrep for å nå dette målet og mener at så lenge behandlingen av opplysninger oppfyller grunnleggende krav i tråd med personopplysningsloven er også dette vilkåret oppfylt. Departementet mener på denne bakgrunn at innhenting av de nevnte taushetsbelagte personopplysningene ikke er i strid med Grunnloven § 102.

Etter departementets vurdering er det klart at behandling av opplysninger til Eldreombudets formål i samsvar med § 7, vil ha behandlingsgrunnlag etter EUs personvernforordning artikkel 6 nr. 1 bokstav e (oppgave i allmennhetens interesse) og unntak etter artikkel 9 nr. 2 bokstav g (viktige allmenne interesser). I Prop.56 LS (2017–2018) om ny lov om behandling av personopplysninger punkt 6.3.2 framgår hva som kreves for at bestemmelsen skal gi tilstrekkelig supplerende rettsgrunnlag. Det er ikke nødvendig at det supplerende rettsgrunnlaget uttrykkelig regulerer behandling av personopplysninger. Ifølge den nevnte proposisjonen er det tilstrekkelig at et supplerende rettsgrunnlag gir grunnlag for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse, og at det er nødvendig for den dataansvarlige å behandle personopplysninger for å utføre oppgaven som følger av det supplerende rettsgrunnlaget.

11.3 Tilgang til private hjem

Det går fram over at departementet foreslår at Eldreombudet skal ha fri adgang til alle offentlige og private institusjoner som inngår i Eldreombudets arbeidsområde. Departementet har vurdert om Eldreombudet også bør ha tilgang til private hjem der det gis hjemmetjenester.

Departementet mener at nettopp gruppen av eldre som får hjemmetjenester kan være en sårbar gruppe, og det at Eldreombudet har tilgang til deres hjem kan være viktig for å ivareta denne gruppens interesser. På den annen side er det å gå inn i private hjem uten samtykke fra den det gjelder eller fra andre med samtykkekompetanse på vegne av vedkommende, svært inngripende. Departementet foreslår derfor ikke en slik rettighet for Eldreombudet. Dersom Eldreombudet skal undersøke forholdene i private hjem må det på vanlig måte foreligge samtykke til at de besøker hjemmet.

11.4 Unntak fra informasjontilgang

Barneombudsloven § 4 siste ledd slår fast at reglene om bevisforbud og bevisfritak i tvisteloven §§ 22-1, 22-2, 22-4 til 22-11 har tilsvarende anvendelse for Barneombudets rett til å kreve opplysninger. Dette innebærer i praksis at Barneombudet blant annet ikke har tilgang til pasientjournaler uten at det foreligger samtykke. Departementet vurderer at Eldreombudet i stor utstrekning vil befatte seg med den gruppen av eldre som er avhengig av helse- og omsorgstjenester. Eldreombudet skal i likhet med Barneombudet arbeide på systemnivå og det vil derfor være sentralt at det gis adgang til nødvendig kunnskap. Departementet foreslår derfor at en tilsvarende begrensning skal gjelde for Eldreombudet med unntak om bestemmelsen i § 22-5 som unntak for pasientjournaler. Eldreombudet har taushetsplikt jf. forvaltningsloven § 13 mv. og skal håndtere personopplysninger i tråd med gjeldende lovverk, se mer om dette ovenfor.

12 Organisatoriske rammer for Eldreombudet

12.1 Innledning

Eldreombudet skal fremme eldres interesser i samfunnet. Etter modell av Barneombudet foreslår departementet at det etableres en ombudsordning med oppnevning av et personlig eldreombud. Den fysiske personen eldreombudet vil ha et sekretariat tilknyttet seg. Det fysiske ombudet og sekretariatet vil til sammen være et statlig forvaltningsorgan. Eldreombudet vil derfor både være betegnelsen på det personlige ombudet og forvaltningsorganet. Eldreombudet skal i likhet med Barneombudet være et nasjonalt ombud som gjelder for hele landet.

12.2 Ombudspersonen

12.2.1 Ombudspersonens rolle

Begrepet eldreombud vil brukes både om institusjonen Eldreombud og om den personen som er leder for institusjonen, på samme måte som begrepet barneombud.

I likhet med det som gjelder for Barneombudet, mener departementet at institusjonen Eldreombudet bør ledes av en person som tituleres som eldreombudet. Denne personen skal lede institusjonen, men også i kraft av sin person være de eldres talsperson.

Departementet foreslår at det reguleres direkte i loven at organet ledes av et personlig eldreombud, se lovforslaget § 2 andre ledd.

Eldreombudet vil i likhet med Barneombudet og andre ombud være et personifisert forvaltningsorgan. Erfaringer fra Barneombudet viser at de ulike ombudene har hatt ulike fagbakgrunner og har sitt eget preg på ombudets arbeid og prioriteringer. Ved tilsetning av eldreombudet er det svært viktig å finne en person som er egnet til å ivareta alle funksjonene ombudet skal ha både faglig og gjennom sin personlighet. Den som utpekes som eldreombud bør være en person med god og relevant kompetanse og gjennomslagskraft til å drive eldreombudets arbeid framover.

12.2.2 Ansettelse på åremål

Ansettelse av øverste leder i offentlige virksomheter skjer ofte på åremål. Åremål innebærer at lederen ansettes på en tidsbegrenset kontrakt for en klart angitt periode, for eksempel fire eller seks år.

Etter lov om statsansatte mv. § 10 første ledd kan åremål benyttes når det følger av lov eller stortingsvedtak. Etter lovens § 10 andre ledd er det særskilt fastsatt at det enkelte departement kan bestemme at øverste leder i en virksomhet skal ansettes på åremål.

Forskrift til lov om statens ansatte mv. § 5 regulerer bruken av åremålsstillinger ytterligere. Bestemmelsens første ledd fastslår at åremål ikke kan benyttes for statsansatt som er øverste leder for en virksomhet, dersom virksomheten i hovedsak har kontrollerende funksjoner overfor arbeids- eller næringsliv, eller hvor det for øvrig er særlig viktig at lederen har en uavhengig stilling.

Når det gjelder lengden på åremålsperioden skal den etter forskrift til lov om statens ansatte § 5 andre ledd være seks år, men en kortere periode kan fastsettes i særlige tilfeller. Videre kan ansettelse på åremål i samme stilling bare gjentas én gang. Det vil si at den øverste leder kun kan inneha lederstillingen i 12 år.

Dette innebærer at dersom eldreombudet skal ansettes på åremål på andre vilkår enn det som framgår av forskriften, må ansettelsen reguleres særskilt i lov om eldreombudet.

Eldreombudet er tiltenkt å ha samme type rolle og oppgaver som barneombudet. Det naturlige utgangspunktet er derfor at eldreombudet ansettes på samme vilkår som barneombudet. Barneombudet ansettes i åremålsstilling på seks år uten mulighet for gjenoppnevning for en ny periode. Dette følger av barneombudsloven § 2. Bestemmelsen ble endret i 2009. Tilsvarende endring ble gjort for likestillings- og diskrimineringsombudet og forbrukerombudet. Før dette ble ombudene ansatt for fire år med mulighet for gjenoppnevning for én periode til i stillingen, altså maksimalt åtte år til sammen.

Vurderingene bak endringen av åremålsperioden går fram av Ot.prp.nr.74 (2008-2009). Om begrunnelsen for å kun kunne utnevne ombudet for én åremålsperiode, uttales:

"Departementet viser til at forslaget om utnevning for kun én åremålsperiode vil kunne bidra til at ombudenes faktiske uavhengighet styrkes ytterligere. Ved å oppheve adgangen til fornyelse av åremålsperioden, fjernes samtidig enhver diskusjon om at spørsmålet om

gjenoppnevning kan påvirke ombudenes uttalelser og opptreden. Dette kan følgelig både styrke ombudenes pådriverrolle overfor myndighetene og offentlighetens oppfatning av ombudenes uavhengighet.

Det ble videre vist til at ved å oppheve adgangen til gjenoppnevning vil man oftere oppnå de fordeler som nyansettelser kan medføre, først og fremst nytenking og dynamikk i ombudenes virke. Dersom ombudene utnevnes for kun én åremålsperiode vil man unngå eventuelle forventninger om automatikk i gjenoppnevningen, uten reell vurdering av det sittende ombudet etter utløpet av første åremålsperiode. Det kan også tenkes at adgangen til gjenoppnevning kan avskjære andre kvalifiserte kandidater fra å søke stillingen."

Når det gjelder lengden på åremålsperioden, ble det uttalt at en periode på seks år ble ansett egnet til å oppfylle de ulike hensyn som ombudsrollen skal ivareta og vil forene behovet for kontinuitet i stillingen med ønsket om omstilling og fornyelse. Følgende ble blant annet uttalt:

"Departementet viser til at erfaringen med ombudene og deres virksomhet tilsier et behov for kontinuitet. Et nyutnevnt ombud har behov for tid til å sette seg inn i, og sette sitt preg på, ombudets arbeid. Åremålsperioden bør dessuten være av en viss lengde for at vedkommende skal ha mulighet til å opparbeide seg kontakter og erfaring som er viktig for oppgaven. I tillegg vil ombudet ha behov for tilstrekkelig tid til å kunne iverksette og følge opp ideer, initiativ og langsiktige oppgaver, for eksempel pågående lovarbeider. [...]"

Det ble også vist til at en åremålsperiode på seks år vil å gi større forutberegnelighet for potensielle søkere, dersom søkerne forlater en fast stilling til fordel for en åremålsstilling. Det ble påpekt at dette kan bidra til å sikre at kvalifiserte personer fortsetter å finne det attraktivt å søke stillingene som ombud.

Departementet mener at begrunnelsene over tilsier at også eldreombudet utnevnes for seks år uten mulighet for en ny periode i stillingen. Så lenge åremålsperioden uansett ikke kan forlenges, vil dette ikke utgjøre noen fare for Eldreombudets uavhengighet.

Departementet foreslår derfor ta inn en bestemmelse i loven § 2 andre ledd som fastsetter at eldreombudet åremålsbeskikkes av Kongen i statsråd for en periode på seks år uten adgang til gjenoppnevning.

12.3 Forvaltningsorganet

12.3.1 Organisatorisk plassering av eldreombudet

Eldreombudet vil som Barneombudet ha store likhetstrekk med en interesseorganisasjon. Selv om Barneombudet er faglig frittstående og uavhengig, har Barneombudet status som forvaltningsorgan både fordi det er et statlig oppnevnt organ og fordi det er økonomisk og administrativt tilknyttet Barne- og familiedepartementet. Eldreombudet bør på samme måte være et forvaltningsorgan med en administrativ og økonomisk tilknytning til et departement.

Barneombudets virksomhet omfatter forhold på mange ulike samfunnsområder og som dermed berører mange departementers ansvarsområder. Barneombudet er organisatorisk tilknyttet Barne- og familiedepartementet fordi dette departementet har et særlig ansvar

for å ivareta barns interesser. Eldreombudet skal på samme måte ikke begrense seg til visse samfunnsområder, men skal kunne uttale seg om og være en pådriver for eldres interesser, behov og rettigheter på alle områder i samfunnet. På samme måte som Barneombudet, vil Eldreombudet virksomhet derfor være relevant for de fleste departementers ansvarsområder.

Departementet foreslår at det i lovforslaget § 2 første ledd fastsettes at Eldreombudet er et uavhengig forvaltningsorgan administrativt underlagt Kongen og departementet.

Helse- og omsorgsdepartementet har en egen eldre- og folkehelseminister som har særlig oppmerksomhet rettet mot å ivareta eldres interesser på mange områder, ikke bare i helsetjenesten. Departementet mener av den grunn at det per i dag er mest naturlig at Eldreombudet legges administrativt inn under Helse- og omsorgsdepartementet.

12.3.2 Administrativ og økonomisk styring av forvaltningsorganet

Som for øvrige statlige etater vil regelverket for økonomistyring i staten gjelde for Eldreombudet. Regelverket for økonomistyring i staten er en felles instruks for departementene og de underliggende virksomhetene i statsforvaltningen.

Økonomiregelverket inneholder regler om hvordan departementene skal styre virksomheter, den interne virksomhetsstyringen, regnskapsføring, rapportering og bokføring, betalingsformidling og tilskuddsforvaltning, garantier og stønadsordninger til private.

I Reglement for økonomistyring i staten §§ 3, 4 og 7, og Bestemmelser om økonomistyring i staten, kapittel 1 behandles departementets styring av virksomheter, og virksomhetenes interne styring. Det heter i Økonomiregelverkets bestemmelser, kapittel 1.2 at:

"Departementet har overordnet ansvar for at:

- a) Virksomheten gjennomfører aktiviteter i tråd med Stortingets vedtak og forutsetninger og departementets fastsatte mål og prioriteringer.*
- b) Virksomheten bruker ressurser effektivt.*
- c) Styringsdialogen mellom departementet og virksomheten fungerer på en hensiktsmessig måte.*
- d) Virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultatinformasjon.*
- e) Det gjennomføres kontroll med virksomheten og at virksomheten har forsvarlig intern kontroll.*
- f) Evalueringer gjennomføres."*

Departementet må innenfor rammen av økonomiregelverket og i samsvar med omtalen i Prop. 1 S fastsette instruks for Eldreombudet når det gjelder de administrative og økonomiske sidene av virksomheten, jf. økonomireglementet 3. Gjennom instruks vil departementet beskrive myndighet og ansvar mellom departementet og virksomheten, herunder de innbyrdes forhold mellom departementet og virksomhetslederen. Som

beskrevet ovenfor i kapittel 9 skal Eldreombudet være faglig uavhengig. Departementet kan ikke gripe inn i virksomheten, med unntak av i rent økonomiske og administrative saker.

Eldreombudet vil omfattes av Økonomiregelverket og instruks fra departementet.

Departementet vurderer derfor at det ikke er nødvendig med noen nærmere lovregulering av departementets administrative og økonomiske styring av Eldreombudet.

Departementets mulighet til administrativ og økonomisk styring gjelder for enhver statlig etat, og så lenge den faglige uavhengigheten er klart regulert i loven, er det ikke behov for en annen løsning for Eldreombudet.

Til disposisjon for sitt arbeid vil eldreombudet ha et sekretariat. Medarbeiderne vil ansettes i samsvar med personalfullmaktene som årlig gis av departementet. Eldreombudet bør selv kunne utpeke hvem som er fast stedfortreder og som vil tre inn i eldreombudets sted ved fravær.

Det følger av reglementet for økonomistyring i staten at Eldreombudet må utarbeide en årsrapport til departementet og som departementet skal offentliggjøre. Departementet ser av den grunn ikke noe behov for å lovfeste særlig at Eldreombudet skal utarbeide en årsrapport som skal være offentlig.

12.4 Alminnelig instruks

Som nevnt i kapittel 5.2 om lovens oppbygning og innhold, foreslår departementet at Eldreombudets virksomhet hovedsakelig reguleres direkte i loven. Likevel foreslår departementet at det, som for de andre ombudene, gis en lovhjemmel til å gi nærmere regulering av Eldreombudets virksomhet i en alminnelig instruks, jf. lovforslaget § 8. Departementet foreslår at kompetansen til å gi en slik alminnelig instruks legges til Kongen, slik det også er for Barneombudet og anbefalt av Forvaltningslovutvalget (NOU 2019:5 kapittel 32, side 533). I en instruks hjemlet i loven vil ikke Eldreombudet kunne bli instruert om faglige forhold, men hjemmelen til å gi instruks vil være en sikkerhetsventil for å ivareta behov for eventuelle presiseringer til lovteksten, slik som alminnelig forskriftshjemler i lover. Hjemmelen kan for eksempel benyttes hvis det viser seg et behov for å klargjøre nærmere hva som anses å falle inn under eldreombudets arbeidsområde.

En alminnelig instruks hjemlet i loven vil skille seg fra den administrative og økonomiske styringen som omtales ovenfor ved at en instruks hjemlet i lov om Eldreombudet vil være rettet direkte mot Eldreombudets virksomhet og utfylle loven, mens en instruks hjemlet i økonomiregelverket vil gis innenfor rammen av Prop. 1 S og kan også rettes seg mer mot forholdet mellom ombudet og departementet.

13 Økonomiske og administrative konsekvenser

Av Innst. 11 S (2018–2019) går det fram at det er viktig at det i mandatet til Eldreombudet legges til rette for at eldre blir hørt og at eldres rettigheter blir ivaretatt på ulike områder og samfunnsarenaer. Organisasjonen må være tilstrekkelig robust, og ha faglig bredde i

kompetanse for å sikre at ombudet skal kunne oppfylle formålet om å bidra til å ivareta eldres rettigheter på alle samfunnsområder. Regjeringen har bestemt at det nye Eldreombudet skal lokaliseres i Ålesund. Etableringen av et eldreombud vil medføre oppstartskostnader og årlige kostnader til løpende drift, og vil medføre merkostnader for staten. Eldreombudet må organisere virksomheten utfra de økonomiske rammer som Stortinget stiller til disposisjon. Økonomiske konsekvenser og iverksettelsestidspunktet vil en komme tilbake til i de ordinære budsjettprosessene.

For å legge til rette for samarbeid og synergier, vil også Senter for et aldersvennlig Norge bli samlokalisert med ombudet, men være organisert med under Helsedirektoratet.

14 Merknader til de enkelte bestemmelsene

Til § 1

Bestemmelsen definerer lovens formål.

Bestemmelsen viser at Eldreombudet er etablert for å fremme eldres interesser, rettigheter og behov i samfunnet. At Eldreombudet skal "fremme" eldres interesser mv. betyr at Eldreombudet i hovedsak et interesseorgan. Formålet med Eldreombudets virksomhet er ikke å behandle eller avgjøre enkeltsaker, men Eldreombudet skal fremme eldres interesser, rettigheter og behov på systemnivå og på ulike områder og samfunnsarenaer, jf. begrepet "i samfunnet".

Kontroll med at regler etterleves og håndheving av brudd i enkeltsaker, ligger hos andre tilsyns- og klageorganer.

Se nærmere omtale i kapittel 6.

Til § 2

Første ledd regulerer hvilken type organ Eldreombudet er (tilknytningsform).

Bestemmelsen fastsetter at Eldreombudet er et uavhengig forvaltningsorgan administrativt underordnet Kongen og departementet. Hva som ligger i at forvaltningsorganet er uavhengig, går nærmere fram av § 2 tredje ledd.

Andre ledd fastsetter at personen eldreombudet skal lede forvaltningsorganet Eldreombudet. Personen eldreombudet skal åremålsbesikkes til stillingen for én periode på seks år. De ansatte ved Eldreombudet vil være formelt ansatt i forvaltningsorganet Eldreombudet. Dersom personen som er åremålsbesikket til å være eldreombud ikke er i stand til å utføre sine oppgaver, eksempelvis er sykemeldt eller andre forhold oppstår, er det opp til forvaltningsorganet å vurdere hvordan situasjonen bør håndteres, for eksempel om det bør være utpekt en stedfortreder eller lignende.

Tredje ledd presiserer at Kongen og departementet ikke har adgang til å instruere Eldreombudet i dets faglige virksomhet. Dette betyr at Eldreombudet innenfor sitt arbeidsområde ikke kan instrueres om hvilke type spørsmål de skal engasjere seg i eller hva de skal mene. Dette gjelder på samme måte som for Barneombudet. Bestemmelsen må

ses i sammenheng med § 3 tredje ledd som pålegger Eldreombudet å utføre sin virksomhet selvstendig og uavhengig.

Se nærmere omtale i kapittel 9 og 12.

Til § 3

Bestemmelsen fastsetter Eldreombudets oppgaver. Første ledd gir en overordnet ramme for Eldreombudets arbeidsområde og oppgaver og fastsetter Eldreombudets pådriver- og følge med-rolle. Andre ledd utfyller første ledd med oppgaver som vurderes som mest aktuelle for Eldreombudet. Tredje ledd understreker Eldreombudets uavhengighet.

I *første ledd* går det fram at Eldreombudet skal på alle samfunnsområder arbeide for å fremme eldres interesser, rettigheter og behov og skal følge med på utviklingen i eldres situasjon. Eldreombudet kan engasjere seg i alle forhold av betydning for eldre. Dette kan være spørsmål som gjelder forhold hos både offentlige og private aktører. Eldreombudet skal se helheten i samfunnet og hvordan de store linjene innen eksempelvis arbeidsliv, teknologi, kommunikasjon, samfunnsdeltakelse innvirker på eldres situasjon. Dette kan være forhold som gjelder dagens situasjon, men vil også kunne være områder der det er nødvendig å være i forkant, og arbeide med et strategisk og langsiktig perspektiv.

At Eldreombudet skal "fremme" interesser, rettigheter og behov innebærer både det å være pådriver for eldres interesser, rettigheter og behov og det å sørge for at Eldreombudets virksomhet er kjent og tilgjengelig. At Eldreombudet skal "følge med" på eldres situasjon, innebærer at ombudet skal følge med og ha oversikt over eldres interesser, rettigheter og behov i samfunnet, herunder også eldres muligheter for deltakelse i samfunnet.

Formuleringen at Eldreombudet skal følge med på "utviklingen" i eldres situasjon presiseres at ombudet ikke bare skal følge med på gjeldende situasjon for eldre, men også være oppmerksom på forhold som kan gi utfordringer fram i tid.

Med "eldres situasjon" menes eldres levevilkår og livskvalitet, og både økonomiske kår og andre forhold som har betydning for gode liv for eldre inngår her. Eldre er et flytende begrep og skal forstås som et vidt og fleksibelt begrep uten noe definert aldersspenn. I noen sammenhenger er gjerne eldre definert som en gruppe over en viss alder, for eksempel har man i reformen Leve hele livet (Meld. St. 15 (2017–2018)) definert at målgruppen er eldre over 65 år. Eldreombudets arbeidsområde vil omfatte disse eldre, men også yngre eldre dersom de opplever utfordringer grunnet alder. Eldreombudet må derfor vurdere hva som er grunnlag for utfordringene i de forskjellige sakstypene.

I *andre ledd* trekker bestemmelsen fram en del oppgaver som vurderes som særlig viktige for Eldreombudet og utfyller den generelle bestemmelsen i første ledd. Listen er ikke uttømmende og er ikke ment å legge noen føringer på Eldreombudets faglige prioriteringer. Eldreombudet vurderer selv hva som er effektivt og hensiktsmessig å foreta seg for å fremme eldres interesser, rettigheter og behov, noe som antakelig vil variere over tid. Eldreombudet må selv definere omfanget og behovet i sine prioriteringer. Bestemmelsens bruk av begrepet "særlig" er ikke ment å styre Eldreombudets

prioriteringer og selv om begrepet "særlig" anvendes skal lovbestemmelsen forstås slik at utviklingen i samfunnet over tid skal kunne hensyntas.

Bestemmelsen i *bokstav a* gjelder Eldreombudets pådriverrolle. Eldreombudet skal arbeide for at eldres interesser blir ivaretatt i planlegging og utredning innenfor alle samfunnsområder. Dette innebærer at Eldreombudet for eksempel gir innspill i høringer eller at ombudet må arbeide rettspolitisk eller drive annen type holdningsskapende arbeid. Eldreombudet må komme tidlig inn i prosesser og må arbeide med et langsiktig perspektiv. At eldres interesser mv. skal ivaretas i planlegging må også ses i sammenheng med planlegging etter plan- og bygningsloven, særlig plan- og bygningsloven § 1-1 femte ledd om universell utforming.

Bestemmelsen i *bokstav b* gjelder Eldreombudets følge med-rolle. Eldreombudet skal arbeide kontinuerlig for å ha oversikt over om eldres interesser, rettigheter og behov blir ivaretatt.

Bestemmelsen i *bokstav c* gjelder Eldreombudets pådriverrolle. Eldreombudet skal foreslå tiltak som på den ene siden kan styrke eldres situasjon, eller tiltak som kan løse eller forebygge utfordringer. Dette innebærer blant annet å informere om og formidle kunnskap til relevante aktører og ha en utadrettet virksomhet. Oppgaven henger også sammen med bokstav a om å komme tidlig inn i prosesser.

Bestemmelsen i *bokstav d* gjelder Eldreombudets følge med-rolle. Eldreombudet skal følge med på at det gis tilstrekkelig informasjon om eldres interesser, rettigheter og behov og at offentlige organer og private aktører kjenner til behov for tiltak som kan være nødvendige for å bedre eldres situasjon og ivareta deres interesser. Formålet er at aktuelle organer og private aktører har tilstrekkelig informasjon om eldres behov for å kunne ivareta og tilrettelegge for eldre i samfunnet.

Bestemmelsen i *bokstav e* gjelder Eldreombudets pådriverrolle. Eldreombudet skal legge til rette for samarbeid med aktuelle aktører. Arbeidet vil kunne gi bedre forståelse for eldres situasjon og mulige utfordringer, og dermed gi bedre grunnlag for å få gjennomført nødvendig holdningsendringer eller andre endringer for å fremme eldres interesser, rettigheter og behov.

Bestemmelsen i *bokstav f* gjelder Eldreombudets pådriverrolle og viser også til betydningen av informasjon og veiledning. Bestemmelsen fastslår at Eldreombudet i rimelig utstrekning skal gi informasjon, råd og veiledning om forhold som hører inn under ombudets arbeidsområde. Hva som vil være rimelig utstrekning må Eldreombudet selv vurdere i sin virksomhet, og bestemmelsen pålegger ikke noen veiledningsplikt utover det som følger av forvaltningsloven § 11.

Tredje ledd fastslår at Eldreombudet skal utføre sine oppgaver selvstendig og uavhengig. Bestemmelsen må ses i sammenheng med § 3 tredje ledd om at Eldreombudet ikke kan instrueres om sin faglige virksomhet. Dette innebærer at Eldreombudet selv bestemmer hvordan arbeidet skal innrettes og organiseres, og at Eldreombudet selv vurderer hvilke tiltak og virkemidler som er effektive og hensiktsmessige for å fremme eldres interesser, rettigheter og behov. Bestemmelsen innebærer ikke at Eldreombudet er administrativt og

økonomisk uavhengig. Prinsippene for styring av forvaltningsorganer, særlig økonomiregelverket, vil også gjelde for Eldreombudet.

Se nærmere omtale i kapittel 7 og 9.

Til § 4

Første ledd fastsetter at Eldreombudet ikke har myndighet til å avgjøre enkeltsaker og er ikke klageorgan for vedtak fra forvaltningen. Dette innebærer at Eldreombudet ikke skal behandle enkeltsaker, men enkeltsaker kan danne grunnlag for eldreombudets arbeid på systemnivå.

Andre ledd fastsetter at Eldreombudet kan virke av eget tiltak eller etter henvendelser fra andre. Enhver, uansett alder, kan henvende seg skriftlig eller muntlig til Eldreombudet. Eldreombudet avgjør selv om en henvendelse gir tilstrekkelig grunn til oppfølging. Oppfølgingen kan eksempelvis være å ta i bruk egnede virkemidler som nærmere utredning av typetilfeller, opparbeide kunnskap om det aktuelle saksfeltet, kontakte ansvarlige myndigheter, gi uttalelse etter § 5 eller lignende.

Eldreombudet kan henvise saker videre til riktig instans dersom det er grunn til det, se § 6. Eldreombudet kan også velge å ikke følge opp henvendelser av kapasitetsmessige hensyn, men i en del tilfeller kan det være hensiktsmessig at et representativt utvalg av saker følges opp for at Eldreombudet får tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag.

Eldreombudets avgjørelse om en henvendelse skal følges opp eller ikke kan ikke påklages, noe som er begrunnet i Eldreombudets uavhengige stilling.

Se nærmere omtale i kapittel 8.

Til § 5

Første ledd fastsetter at Eldreombudet har rett til å uttale seg om forhold som går under Eldreombudets arbeidsområde, slik det fremgår av § 3 første ledd.

Uttalelsene kan være i ulike former og de kan avgis i ulike fora, for eksempel til media, i rapporter eller lignende. Uttalelser bør være så godt opplyst som mulig før de avgis, selv om det ikke er tale om enkeltvedtak. Uttalelsene vil ikke være vedtak som er rettslig bindende for forvaltningsorganer eller andre. I samsvar med § 4 kan ikke Eldreombudet avgjøre eller omgjøre noe som forvaltningen har bestemt.

Andre ledd angir begrensninger i hva Eldreombudet kan uttale seg om. Eldreombudet skal ikke uttale seg om lovligheten av forhold der enten Sivilombudsmannen allerede har avgitt en uttalelse, der saken er avgjort eller brakt inn for domstolene, eller tilfeller der forholdet er under politietterforskning og noen er mistenkt eller siktet i saken. Dette er ikke ment å avskjære Eldreombudets mulighet til å være partshjelp etter tvisteloven, se kapittel 7.3.

Tredje ledd fastsetter at Eldreombudet likevel kan engasjere seg i den faktiske og rettslige tilstanden i en sak selv om bestemmelsens andre ledd i utgangspunktet har unntatt saken fra Eldreombudets adgang til å uttale seg. Dette innebærer at enkeltsaker kan avdekke ulike former for systemsvikt og være relevant i så måte for Eldreombudets arbeid.

Se nærmere omtale i kapittel 8.

Til § 6

Første ledd pålegger Eldreombudet å henvise personer som tar kontakt med Eldreombudet til riktig instans. Dette vil i hovedsak være konkrete saker med spørsmål som tilhører andre ombud, etater eller relevante aktører, som for eksempel Pasient- og brukerombudet eller Likestillings- og diskrimineringsombudet.

Andre ledd gir Eldreombudet adgang til å oversende en konkret sak til riktig instans dersom taushetsplikten ikke er til hinder for det. Eksempelvis dersom en henvendelse gjelder forhold som kan bringes inn for påtalemyndighet eller et tilsynsorgan, kan ombudet oversende saken hvis vilkårene i forvaltningsloven § 13b nr. 6 er til stede.

Se nærmere omtale i kapittel 8.

Til § 7

Første ledd slår fast at Eldreombudet har fri adgang til opplysninger, herunder taushetsbelagte opplysninger. Dette er en nødvendig forutsetning for at Eldreombudet skal kunne utføre sitt verv forsvarlig og for å kunne skaffe seg oversikt og kunnskaper gjennom opplysninger fra ulike organer og personer. En slik rett anses nødvendig for at Eldreombudet skal ha gjennomslagskraft overfor myndigheter og private. Det forutsettes likevel at så langt det er mulig skal innhentes samtykke før det gis tilgang til opplysninger og at det ikke gis tilgang til mer opplysninger enn nødvendig, hvilket vil innebære at personidentifiserende kjennetegn skal tas sladdes dersom opplysningene ikke er nødvendig. I tillegg skal opplysningene ikke lagres lenger enn nødvendig og det skal tas grunnleggende personvern hensyn ved behandling av opplysninger, i tråd med personopplysningsloven. Eldreombudet har adgang til å sette en frist for å få tilgang til dokumenter.

Andre ledd begrenser opplysningsplikten i samsvar med de angitte reglene i tvisteloven om bevisforbud og bevisfritak.

Tredje ledd fastsetter at Eldreombudet også har fri adgang til offentlige og private institusjoner som inngår i Eldreombudets arbeidsområde, slik det framgår av § 3 første ledd. Eldreombudet har ikke adgang til private hjem, med mindre det foreligger samtykke fra den det gjelder eller andre som har samtykkekompetanse på vegne av vedkommende.

Fjerde ledd fastsetter at den enkelte som opplysningene gjelder skal informeres om at Eldreombudet har fått tilgang til opplysninger.

Se nærmere omtale i kapittel 11.

Til § 8

Bestemmelsen gir en hjemmel til at Kongen kan gi instruks for å utfylle loven. En instruks kan gi generelle bestemmelser om Eldreombudets virksomhet, herunder om organisasjon, saksbehandling og administrasjon, men kan ikke gi bestemmelser om faglige vurderinger.

Se nærmere omtale i kapittel 12.

Til § 9

Bestemmelsen slår fast at loven får anvendelse også på Svalbard.

15 Forslag til lov om Eldreombudet (eldreombudsloven)

§ 1 Formål

Formålet med denne loven er å bidra til å fremme eldres interesser, rettigheter og behov i samfunnet gjennom etablering av et eldreombud.

§ 2 Eldreombudets organisering

Eldreombudet er et uavhengig forvaltningsorgan administrativt underordnet Kongen og departementet.

Forvaltningsorganet ledes av et eldreombud. Eldreombudet utnevnes på åremål av Kongen i statsråd for en periode på seks år uten adgang til gjenoppnevning.

Kongen eller departementet kan ikke instruere ombudet om ombudets faglige virksomhet.

§ 3 Eldreombudets oppgaver

Eldreombudet skal på alle samfunnsområder arbeide for å fremme eldres interesser, rettigheter og behov overfor offentlige og private og følge med på utviklingen i eldres situasjon.

Eldreombudet skal særlig

- a) arbeide for at eldres interesser, rettigheter og behov blir ivaretatt i planlegging og utredninger på alle samfunnsområder,
- b) følge med på om eldres interesser, rettigheter og behov er tilstrekkelige ivaretatt,
- c) foreslå tiltak som kan styrke eldres situasjon og løse eller forebygge utfordringer for eldre i samfunnet,
- d) følge med på at offentlige organer og private aktører gis tilstrekkelig informasjon om eldres interesser, rettigheter og behov og kjenner til behov for tiltak,
- e) legge til rette for samarbeid med relevante offentlige organer og andre aktører som arbeider for eldres interesser og
- f) i rimelig utstrekning gi informasjon, råd og veiledning om forhold som hører inn under ombudets arbeidsområde.

Eldreombudet skal utføre sin virksomhet selvstendig og uavhengig.

§ 4 Eldreombudets behandling av saker

Eldreombudet har ikke myndighet til å avgjøre enkeltsaker og er ikke klageorgan for vedtak fra forvaltningen.

Eldreombudet kan virke av eget tiltak eller etter henvendelser fra andre. Enhver kan henvende seg til Eldreombudet. Eldreombudet avgjør selv om en henvendelse gir tilstrekkelig grunn til oppfølging og avgjørelsen kan ikke påklages.

§ 5 Uttalelser

Eldreombudet har rett til å uttale seg om forhold som går under Eldreombudets arbeidsområde. Eldreombudet bestemmer selv hvem uttalelsene skal rettes til.

Eldreombudet skal ikke uttale seg om lovligheten av et forhold når Sivilombudsmannen har avgitt uttalelse, forholdet er avgjort av eller brakt inn for domstolene til avgjørelse, eller er under politietterforskning og noen er mistenkt eller siktet i saken.

Eldreombudet kan likevel kritisere den faktiske og rettslige tilstanden som Sivilombudsmannens uttalelse, politiets etterforskning eller domstolenes avgjørelse avdekker.

§ 6 Henvisning

Gjelder en henvendelse forhold som kan bringes inn for påtalemyndighet, tilsynsorgan eller et annet forvaltningsorgan, skal den som henvender seg til ombudet, henvises til selv å ta opp saken med den som vurderes som riktig instans.

Eldreombudet kan også selv oversende saken dersom forvaltningslovens regler om taushetsplikt er oppfylt.

§ 7 Adgang til institusjoner og opplysningsplikt mv.

Offentlige og private organer skal uten hinder av taushetsplikt gi de opplysninger som trengs for at Eldreombudet skal kunne utføre sine oppgaver etter denne loven. Eldreombudet kan sette en frist for å få tilgang til dokumenter.

Reglene i tvisteloven §§ 22-1, 22-2, 22-4, 22-6 til 22-11 får tilsvarende anvendelse for Eldreombudets rett til å kreve opplysninger. Tvist om anvendelsen av disse reglene kan bringes inn for tingretten, som avgjør spørsmålet ved kjennelse.

Eldreombudet skal ha fri adgang til alle offentlige og private institusjoner som inngår i Eldreombudets arbeidsområde.

Eldreombudet skal informere den det gjelder om at opplysninger er innhentet.

§ 8 Instruks

Kongen kan gi alminnelig instruks om Eldreombudets virksomhet.

§ 9 Ikraftsetting m.m.

Denne loven gjelder også for Svalbard.

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Torbjørn Berglann
Arkivsaksnr.: 19/2258

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Kommunestyret

KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET I VALGPERIODEN 2015 - 2019

Forslag til vedtak:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets rapport til orientering.

Vedlegg:

- Rapport fra valgperioden (2015 -2019)
- Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan. Utvalget er pålagt en del faste oppgaver, som er regulert gjennom kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg. I tillegg gir loven kontrollutvalget stor frihet til å undersøke forhold som utvalget finner nødvendig for å ivareta kontrollfunksjonen.

Kontrollutvalget rapporterer løpende til kommunestyret om arbeidet; gjennom årsmeldinger, rapporter fra forvaltningsrevisjon, rapporter fra selskapskontroll og revisjonsrapporter om andre undersøkelser.

Kontrollutvalgets virksomhet i årene 2015-2019 er oppsummert i en egen rapport (vedlagt).

Rapporten gir en kort presentasjon av kontrollutvalget og utvalgets rolle, samt utvalgets arbeid i perioden. Vedlagt rapporten følger en oversikt over gjennomførte revisjonsundersøkelser i perioden 2015-2019. I oversikten er det gjort rede for problemstilling, rapportens konklusjon, revisors anbefalinger, kontrollutvalgets vedtak, kommunestyrets vedtak, samt den administrative oppfølgingen.

Rapportene er tenkt å gi informasjon både til det nye kontrollutvalget og til det nye kommunestyret.

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Kontrollutvalget 2015-2019
Rapport fra kontrollutvalgets arbeid
i valgperioden

Frøya kommune

Innholdsfortegnelse

1.	Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning	3
1.1	Kontrollutvalgets sammensetning i valgperioden	3
1.2	Reglement for kontrollutvalget	3
1.3	Kontrollutvalgets ressurser	4
2.	Lovpålagte oppgaver	5
2.1	Regnskapsrevisjon	5
2.2	Forvaltningsrevisjon	5
2.3	Selskapskontroll	5
2.4	Påseansvar overfor revisor	5
3.	Annet arbeid i utvalget	6
3.1	Møter og saker	6
3.2	Opplæring og faglig samarbeid	6
4.	Erfaringer fra arbeidet i valgperioden	6
5.	Vedlegg 1: Forvaltningsrevisjoner 2015 - 2019	7
6.	Vedlegg 2: Selskapskontroller 2015 - 2019	10

1. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan. Utvalget velges av kommunestyret og skal utføre det løpende tilsynet med den kommunale forvaltningen. Alle kommuner skal ha et kontrollutvalg.¹

1.1 Kontrollutvalgets sammensetning i valgperioden

Medlemmer		Varamedlemmer
Tone Småge Måsøval	Leder til 22.6.17	Eirik Johansen Bjørgan (vara for Måsøval)
Espen Håvard Hauan	Leder til 31.5.18	Eirik Johansen Bjørgan (vara for Hauan)
Lars Nordgaard	Leder fra 31.5.18	Eirik Johansen Bjørgan (vara for Nordgaard)
Helge Borgen	Nestleder	Anne Katrine Finne (vara for Borgen)
Kirsten Dragsnes	Medlem	Gustav Gjevik (vara for Dragsnes)
Laila Wedø	Medlem	Harry Osvald Hansen (vara for Wedø)
Sten Strømskag Arntzen	Medlem	Bjørnar Espnes (vara for Arntzen)

Kontrollutvalget har hatt tre ledere i perioden. Utvalget størrelse og representasjon i kommunestyret er i henhold til kravene i kommuneloven. Kravene i kommuneloven til jevn fordeling mellom kjønnene er ivaretatt.

1.2 Reglement for kontrollutvalget

Kontrollutvalgets reglement er vedtatt av kommunestyret². Reglementet er publisert på utvalgets nettside: <http://www.konsek.no/kontrollutvalg/froya/>

Rammer for utvalgets arbeid

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kommunestyret kan be utvalget utføre særskilte tilsynsoppgaver på sine vegne. Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for at følgende oppgaver blir utført:

- Regnskapsrevisjon – påse at kommunens regnskaper revideres på en betryggende måte, avgi uttalelse om årsregnskapet og påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.
- Forvaltningsrevisjon – utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, basert på en overordnet analyse, følge og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Eierskapskontroll – utarbeide plan for eierskapskontroll og føre kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper.
- Valg av revisjonsordning – kontrollutvalget avgir innstilling om valg av revisjonsordning til kommunestyret og eventuelt innstiller på valg av revisor.
- Budsjett – utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen.

Innenfor disse rammene skal kontrollutvalget utøve tilsynsrollen på vegne av kommunestyret, for å bidra til god tjenestekvalitet, effektiv ressursutnyttelse og å sikre at politiske vedtak blir fulgt opp.

I tillegg kan kontrollutvalget på eget initiativ, eller etter vedtak i kommunestyret, ta opp forhold som kan oppfattes som uønskede eller i strid med mål om en effektiv og forsvarlig forvaltning av kommunens ressurser.

¹ kommuneloven § 77 nr.1

² Sak 132/17, dato 30.11.2017

1.3 Kontrollutvalgets ressurser

1.3.1 Sekretariat

Kontrollutvalget har sekretariatsbistand fra Konsek Trøndelag IKS, selskapet har 36 eiere, samt Trøndelag fylkeskommune. Til og med 2017 hadde utvalget sekretariatsbistand fra Kontrollutvalgssekretariat Midt-Norge IKS, Konsek. Konsek ble etablert i 2005 og har siden levert tjenester til Frøya kommunes kontrollutvalg. Fra 1.1.2018 ble sekretariatet i tidligere Nord-Trøndelag, Komsek Trøndelag IKS, innlemmet i Konsek og selskapet blir videreført under navnet Konsek Trøndelag IKS.

Sekretariatet skriver saksframstillinger, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, utarbeider forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, samt følger opp vedtak. I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom utvalg og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

1.3.2 Revisjon

Frem til 2018 hadde Frøya kommune avtale om levering av revisjonstjenester med Revisjon Midt-Norge IKS (RMN). RMN ble stiftet i 2005 og var eid av Sør-Trøndelag fylkeskommune samt 14 kommuner, deriblant Frøya kommune. RMN utfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for kommunen. Fra og med 1.1.2018 fusjonerte Revisjon Midt-Norge IKS med Komrev Trøndelag IKS og dannet et nytt selskap, Revisjon Midt-Norge SA. Frøya kommune har videreført sitt eierskap i selskapet.

1.3.3 Økonomi

Kontrollutvalget skal utarbeide budsjettforslag for kontroll- og tilsynsvirksomheten i kommunen. Budsjettet fremmes for kommunestyret sammen med budsjettet for Frøya kommune.

Budsjettet for Konsek Trøndelag IKS vedtas av selskapets representantskap, der alle eierkommunene er representert. For Revisjon Midt-Norge SA er det selskapets styre som vedtar dette.

Budsjett for kontroll- og tilsynsvirksomheten i valgperioden:

2015	
Kontrollutvalgets egen virksomhet	146.000
Kjøp tjenester Revisjon Midt-Norge IKS	680.000
Kjøp tjenester Konsek Midt-Norge IKS	257.000
Sum	1.083.700
2016	
Kontrollutvalgets egen virksomhet	150.000
Kjøp tjenester Revisjon Midt-Norge IKS	715.000
Kjøp tjenester Konsek Midt-Norge IKS	264.000
Sum	1.129.000
2017	
Kontrollutvalgets egen virksomhet	150.000
Kjøp tjenester Revisjon Midt-Norge IKS	720.000
Kjøp tjenester Konsek Midt-Norge IKS	271.000
Sum	1.141.800
2018	
Kontrollutvalgets egen virksomhet	150.000
Kjøp tjenester Revisjon Midt-Norge SA	750.000
Kjøp tjenester Konsek Trøndelag IKS	280.000
Sum	1.180.000
2019	
Kontrollutvalgets egen virksomhet	151.500
Kjøp tjenester Revisjon Midt-Norge SA	750.000
Kjøp tjenester Konsek Trøndelag IKS	275.000
Sum	1.176.500

2. Lovpålagte oppgaver

2.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget behandler saker om regnskapsrevisjon på flere møter gjennom året. Det er etablert rutiner for orienteringer fra oppdragsansvarlig revisor i forbindelse med avleggelse av revisjonsberetning, samt informasjon om planlegging og status for finansiell revisjon og eventuelle områder det arbeides spesielt med.

Kontrollutvalget skal uttale seg om kommunens årsregnskap. Uttalelsen blir lagt fram for formannskapet og inngår som beslutningsgrunnlag ved kommunestyrets behandling av regnskapet.

I 2017 og 2018 hadde revisor merknader i revisjonsberetningen gjennom nummererte brev. For 2017 dreide dette seg om at regnskapsskjema 1A og investeringsregnskapet 2A og 2B inneholdt poster med vesentlig avvik i forhold til regulert budsjett. For 2018 dreide dette seg om at det ble tatt opp lån på kr. 177,3 millioner kroner. Budsjett for låneopptak i 2018 var på 125,8 millioner kroner, og revisor fant ikke opplysninger om at kommunestyret har behandlet andre låneopptak, og lån utover dette anså revisor å være gjort uten nødvendige fullmakter.

2.2 Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal utrede behovet for, planlegge og bestille forvaltningsrevisjoner i kommunen og resultatene fra arbeidet skal rapporteres til kommunestyret. I valgperioden har kontrollutvalget bestilt og behandlet tre forvaltningsrevisjoner:

Sak 20/16: Samhandlingsreformen-status (behandlet 09.6.16)

Sak 23/17: Rabben 1-undersøkelse (behandlet 28.6.17)

Sak 20/18: Økonomistyring i investeringsprosjekter (behandlet 22.8.18).

En oversikt over valgperiodens forvaltningsrevisjoner, kontrollutvalgets og kommunestyrets vedtak og status for oppfølging ligger vedlagt.

2.3 Selskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere at selskapene som kommunen er eier i blir drevet i tråd med politiske vedtak og lovverket. Utvalget skal også føre kontroll med at formålet med eierskapet blir ivarettatt og at eierstyringen er god. I valgperioden ble det gjennomført en selskapskontroll og en eierskapskontroll:

Sak 19/16: Selskapskontroll HAMOS forvaltning IKS (behandlet 9.6.16)

Sak 4/18: Eierskapskontroll av eierstyringen i Frøya kommune (behandlet 28.2.19)

En oversikt over valgperiodens selskaps- og eierskapskontroll, kontrollutvalgets og kommunestyrets vedtak og status for oppfølging ligger vedlagt.

2.4 Påseansvar overfor revisor

Kontrollutvalget skal påse at de formelle kravene til revisor blir overholdt, for eksempel krav til utdanning, vandel, uavhengighet og objektivitet. Disse forholdene hviler det et ansvar på revisor å dokumentere, og det er etablert rutiner for at dette skjer. For å følge opp ansvaret slik det går fram av krav i forskriftene, har kontrollutvalget lagt vekt på en god dialog med revisor og løpende informasjon om det løpende revisjonsarbeidet. For regnskapsrevisjon orienterer oppdragsansvarlig revisor rutinemessig i utvalgets møter. Når det gjelder forvaltningsrevisjon er dialogen knyttet til den enkelte undersøkelse.

3. Annet arbeid i utvalget

3.1 Møter og saker

Kontrollutvalget har i løpet av valgperioden avholdt 22 møter og behandlet 139 saker. En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold det er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommunelovens § 77 og forskrift om kontrollutvalg. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv.

I tillegg har kontrollutvalget gjennom valgperioden fått ulike orienteringer fra rådmannen, fått orienteringer om statlige tilsyn, og vært på virksomhetsbesøk i kommunen.

3.2 Opplæring og faglig samarbeid

Alle medlemmer i kontrollutvalget har fått tilbud om å delta i opplæring og faglig samarbeid gjennom Konsek Trøndelag IKS, Norges kommunerevisorforbund og Forum for kontroll og tilsyn.

4. Erfaringer fra arbeidet i valgperioden

Kontrollutvalget har hatt viktige og spennende oppgaver i valgperioden, og har undersøkt mange av kommunens tjenesteområder. Utvalget har hatt et godt samarbeid med kommunestyret og utvalget opplever at det er god forståelse for utvalgets rolle som kontrollorgan i kommunen. Kommunestyret har også bedt utvalget gjennomføre en undersøkelse, Rabben 1. Et godt forhold til kommunestyret er avgjørende for at utvalget skal kunne gjøre en god jobb.

Kontrollutvalget har, med innspill fra øvrige politiske organer, hovedtillitsvalgte og -verneombud, utarbeidet planene som var nødvendige for arbeidet i perioden: plan for selskapskontroll og plan for forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget mener å ha oppfylt sine lovpålagte oppgaver etter kommuneloven på en fornuftig måte.

Kontrollutvalget skal være et upolitisk organ, det mener utvalget at det også har vært. I møtene er det tilsynsperspektivet som styrer diskusjoner og vedtak, ikke partipolitiske hensyn. Sakene som er behandlet i utvalget bærer heller ikke preg av å være politiske omkamper, eller resultat av en partipolitiske agenda.

Avslutningsvis vil kontrollutvalget takke kommunestyret og administrasjonen i kommunen for et godt samarbeid i valgperioden. Kontrollutvalget vil også ønske påtroppende kontrollutvalg lykke til i den kommende fireårsperioden.

Frøya kommune 16.9.2019
Kontrollutvalget

5. Vedlegg 1: Forvaltningsrevisjoner 2015 - 2019

Samhandlingsreformen

KU sak 20/16 (behandlet 9.6.16)

Konklusjoner og funn:

I denne forvaltningsrevisjonen undersøkte revisor hvorvidt Frøya kommune har tilfredsstillende kapasitet og kompetanse til å ta imot utskrivningsklare pasienter fra spesialisthelsetjenesten. Revisor undersøkte også om det er samsvar mellom tilgjengelig kapasitet av tjenester i SiO og kommunens behov for disse tjenestene, samt hvorvidt kommunen følger opp folkehelsearbeidet på en systematisk måte.

Frøya kommune har utfordringer knyttet til både kapasitet og kompetanse for å ta imot utskrivningsklare pasienter. Kommunen har frem til nå betalt for relativt mange liggedøgn i spesialisthelsetjenesten og flere av korttidsplassene ved sykehjemmet brukes til pasienter med langtidsplass, og sykepleiere må gå hjemmevakter ved korttidsfravær.

Kommunen synes å ha god dekning av faglært personale, men kommunen er sårbar når det gjelder sykepleierdekning. Revisor konkluderte likevel med at kommunen arbeider godt for å løse disse utfordringene og har satt i gang en rekke tiltak for å bøte på dem. Revisor hadde ikke grunnlag for å si at forholdene er uforsvarlige, men det er en uttrykt utfordring å rekruttere og beholde tilstrekkelig sykepleiefaglig kompetanse.

Kontrollutvalgets innstilling til vedtak i kommunestyret:

1. Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon av samhandlingsreformen til orientering.
2. Kommunestyret anbefaler rådmannen å fortsette arbeidet for å redusere sårbarhet knyttet til sykepleiefaglig kompetanse ved sykehjemmet ved korttidsfravær.
3. Kommunestyret ber rådmannen sette i verk tiltak for å øke kommunens bruk av SiO.
4. Kommunestyret ber rådmannen invitere samhandlingsdirektøren ved St. Olavs hospital til et kommunestyremøte for å orientere om samhandlingen mellom kommunen og St. Olavs hospital.
5. Rådmannen bes rapportere om oppfølgingen av rapporten innen 31.12.2016

KST 146/16 - Kommunestyrets vedtak:

Som kontrollutvalgets innstilling.

KU sak 09/17 Orientering fra rådmannen:

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelser til orientering.

Rabben 1 – undersøkelse

KU sak 23/17 (behandlet 28.6.17)

Konklusjoner og funn:

Kontrollutvalget bestilte våren 2017 en undersøkelse av kommunens håndtering av utbyggingen av boligområdet Rabben 1. Følgende forhold ble undersøkt:

- Hvem som har betalt for sanering / omlegging av slamavskiller
- Et utvalg av dispensasjonssaker i tilknytning til utbyggingen, med tanke på om saksfremlegg var tilstrekkelig utredet før de ble fremmet til politisk behandling.

Revisor konkluderte med følgende: Det er kommunens innbyggere / VAR-abonnentene som har betalt for sanering / omlegging av slamavskiller i Rabben 1. Dette er finansiert av kommunestyret i budsjettprosessen og i samsvar med delegert myndighet til rådmannen. Revisor mente også at det var svakheter i saksbehandlingen ved dispensasjonssaker. Revisor var kritisk til den praksis som kommunen hadde ført med hensyn til innvilgelse av dispensasjoner.

Kontrollutvalgets innstilling til vedtak i kommunestyret:

1. Kommunestyret ber rådmannen påse at saker som skal behandles politisk er forsvarlig utredet. I den grad det er behov for kapasitets- og kompetansehevende tiltak ber kommunestyret om at rådmannen iverksetter slike tiltak.
2. Rådmannen bes om å kartlegge den tekniske infrastrukturen slik at administrasjonen kan gjøre konkrete økonomiske vurderinger i utbyggings- og dispensasjonssaker.
3. Kommunestyret ber rådmannen legge fram utkast til retningslinjer for behandling av dispensasjonssøknader i løpet av høsten.
4. Rådmannen bes rapportere til kommunestyret om oppfølgingen av punkt 1-3 innen utgangen av 2017.

Økonomistyring i investeringsprosjekter

KU sak 20/18 (behandlet 22.8.18)

Konklusjoner og funn:

I revisjonen undersøkte revisor følgende to problemstillinger:

1. Er det betryggende styring og kontroll av Frøya kommunes investeringsprosjekter?
2. Er det tilfredsstillende rutiner for avslutning av investeringsprosjekter og følges disse?

Revisor konkluderer med at kommunen har hatt et system for styring og kontroll med kommunens investeringsprosjekter. Utfordringen var at systemene har vært personavhengig, noe det er knyttet betydelig risiko til. Kommunen har startet arbeidet med å utarbeide et oppfølgingssystem av investeringsprosjekter som er personuavhengig. Systemet omfatter blant annet lagring av dokumenter for planlegging og gjennomføring av prosjekter. Det vektlegges at dette systemet bør ferdigstilles snarlig for å sikre oversikt over sentrale dokumenter. Informasjonen til kommunestyret bør også forbedres. Blant annet bør

kommunestyret gjennom året få oversendt statusrapporter om aktuelle investeringsprosjekter.

Ansatte med ansvar for gjennomføring av investeringsprosjekter har møter for å utveksle erfaringer om avslutning av prosjekter, men det mangler systematisering og dokumentering av hvordan dette skal gjøres. Kommunen har rutiner for sluttregnskap, men det må avklares hvilke investeringsprosjekter rutinene gjelder for, ettersom dette er uklart i dag. Prosjektledere har vært usikre på i hvilke tilfeller sluttregnskap for investeringsprosjekter skal sendes til kommunestyret.

Kontrollutvalgets innstilling til vedtak i kommunestyret:

1. Kommunestyret tar rapporten fra forvaltningsrevisjon av økonomistyring i investeringsprosjekter til etterretning.
2. Kommunestyret ber rådmannen om å etablere rutiner og systemer for å:
 - a. Oppdatere rutiner for planlegging, gjennomføring, evaluering og avslutning av investeringsprosjekter og sikre at disse følges.
 - b. Ferdigstille og sikre at alle bruker felles oppfølgingssystem for investeringsprosjekter.
 - c. Etablere rutiner for arkivering av sentrale dokumenter for investeringsprosjekter i saks- og arkivsystem.
 - d. Sikre at rapporter til kommunestyret om investeringsprosjekter har lik benevnelse og tilstrekkelig innhold til at disse kan følges opp på en god måte.
 - e. Sikre at tilleggsbevilgninger for investeringsprosjekter rapporteres til kommunestyret i budsjettåret de oppstår i samsvar med kommuneloven § 47 nr. 2.
 - f. Legge klare føringer for sluttregnskap i kommunen.
 - g. Sikre at de som har ansvar for planlegging og gjennomføring av kommunens investeringsprosjekter, medvirker til etablering av rutiner, systemer og rapportering – noe som bør sikre eierskap og etterlevelse av disse.
3. Kommunestyret ber rådmannen rapportere tilbake til kontrollutvalget om status i saken innen utgangen av april 2019.

KU sak 20/19 Orientering om oppfølging av forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

6. Vedlegg 2: Selskapskontroller 2015 - 2019

Hamos forvaltnings IKS - selskapskontroll

KU sak 19/16 (behandlet 9.6.16)

Konklusjoner og funn:

Kontrollutvalgene i Meldal, Skaun, Hitra, Frøya, Agdenes, Hemne og Snillfjord bestilte en selskapskontroll/forvaltningsrevisjon rettet mot utvalgte områder i HAMOS. Revisjonen undersøkte følgende:

Er eierstyring og selskapsledelse i HAMOS i samsvar med gitte føringer og anbefalinger?

Eierstyringen og selskapsledelsen i HAMOS utøves i hovedsak i samsvar med krav og anbefalinger. En av kommunene mangler system for eierstyring og flere av kommunene mangler en årlig behandling av Eiermeldingen i kommunestyret. Ved valg til styret var det mangler knyttet til det å dokumentere at styresammensetningen ivaretar selskapets behov for komplementær kompetanse. Revisor anbefalte at styresammensetningen å ta høyde for habilitetsutfordringer som måtte oppstå.

Sikrer HAMOS et tydelig skille mellom kommersiell virksomhet og monopolvirksomheten?

HAMOS har etablert et regnskapsmessig skille mellom selvkostområdene og næring i samsvar med krav til dette. Fondene for husholdning, fritid og slam har hatt overskudd over tid og selskapet må sørge for å bruke av dette, for å ivareta kravet til selvkost. Datterselskap har tilført HAMOS utbytte, noe som er avsatt til annen egenkapital. Dette bygger opp egenkapitalen i selskapet, reduserer sårbarheten samt gir mulighet til å utvikle næringsvirksomhet i selskapet (ikke selvkostdelen).

Er det organisatorisk skille av ledende roller i konsernet HAMOS i samsvar med anbefalinger?

Styret og datterselskaper har skille i ledende roller, noe som er i samsvar med anbefalingene og konkurranselovens bestemmelser. Administrativ ledelse i HAMOS har styreverv i heleide datterselskaper, noe KS anbefalingene åpner for. HAMOS har etablert en innkjøpskomite ved kjøp og salg av varer og tjenester og det beregnes fortjeneste ved salg av tjenester til datterselskaper, noe som er med å hindre rolleblanding og krysssubsidiering mellom selskapene.

Utføres tømmerrutiner, hytterrenovasjon og differensiering av avfallsgebyr i samsvar med krav?

HAMOS har etablert tømmerrutiner samt tilrettelagt for oppfølging av disse, noe som sikrer likebehandling av abonnentene på dette området. To av eierkommunene har gitt fritak for renovasjonsplikt til fritidsbebyggelse, i samsvar med HAMOS forskriftens § 6. Nye avklaringer fra Miljødirektoratet om fritidseiendommers renovasjonsplikt, medfører at forskriften må endres på dette punktet, for å være i samsvar med forurensningslovens krav. Selskapet differensierer avfallsgebyr i samsvar med dagens krav. Det er signalisert økte krav til avfallsbehandling, noe selskapet må ha oppmerksomhet på fremover.

Fattes det vedtak om delegert myndighet for innfordring av renovasjonsgebyr fra den enkelte eierkommune til selskapet?

Det er fattet vedtak om delegering av myndighet knyttet til innfordring av renovasjonsgebyret fra eierkommunene til HAMOS. Disse er noe endret fra selskapet ble etablert i 1995 til Hitra og Frøya ble medlem i 2006 og senere. Selskapet bør sørge for at delegeringen av myndighet knyttet til innfordring av renovasjonsgebyr er lik for alle eierkommunene i selskapet. Ved inkasso ber selskapet den enkelte kommune om konkret frigivelse av legalpanten i den enkelte sak, noe som er i samsvar med krav til dette.

Kontrollutvalgets innstilling til vedtak i kommunestyret:

Kommunestyret tar rapporten til orientering, og forventer at:

1. Eierne gjør en vurdering av styresammensetning og praksis for valg av styre i tråd med revisjonens anbefalinger.
2. Selskapet sikrer at selvkostfondet brukes i samsvar med krav til selvkost.
3. Forskrift for husholdning i HAMOS vedrørende fritidsbebyggelse endres slik at den blir i tråd med krav fra Miljødirektoratet.
4. Selskapet og eierne sikrer at delegering av myndighet for innfordring av renovasjonsgebyret blir lik i eierkommunene.

Kommunestyret ber formannskapet og kommunens eierrepresentant sørge for at dette etterkommes.

Kommunestyret ber om at det rapporteres om oppfølging av punktene i forbindelse med neste behandling av eierskapsmeldingen i kommunestyret.

KST 147/16 - Kommunestyrets vedtak:

Som kontrollutvalgets innstilling.

Eierstyring i Frøya kommune – Eierskapskontroll

KU sak 4/18 (behandlet 28.2.18)

Konklusjoner og funn:

Revisjonen tok for seg kommunens system og praksis for eierstyring i de selskapene kommunen har eierinteresser i. Kommunen har gjennom kommunestyret eierposisjon i en rekke selskaper. Dette innebærer at kommunestyret må være bevisst de styringsmulighetene som ligger i eierrollen, og utnytter denne til det beste for kommunen interesser, innenfor rammene av god eierstyring. I undersøkelsen ble det sett på kommunens eierrepresentasjon, kommunikasjonene mellom kommunestyret og valgte eierrepresentanter, samt prosessen for valg av styremedlemmer i selskapene.

Revisor fant at kommunikasjonen i form av styringssignal mellom kommunestyret og den enkelte eierrepresentant kunne vært bedre. Det savnes et eierutvalg for behandling og utarbeidelse av saker knyttet til kommunens eierstyring.

Kontrollutvalgets innstilling til vedtak i kommunestyret:

1. Kommunestyret er tilfreds med at eierskapsmeldingene oppfyller KS sine anbefalinger og at det er fokus på habilitet i styrende organer.
2. Kommunestyret ber rådmannen om at det inntas en beskrivelse av et årshjul for

- kommunens eierstyring i fremtidige Eiermeldinger og at Eiermeldingene rulleres årlig.
3. Kommunestyret ber rådmann legge frem sak vedrørende opprettelsen av et Eierutvalg for Frøya kommune.
 4. Kommunestyret ber rådmann legge frem en egen sak for valg av Eierrepresentant med vararepresentant til Trondheim Havn IKS.
 5. Kommunestyret ber rådmannen sikre at valgte Eierrepresentanter med vara i IKS, benevnes med navn i vedtaksprotokollen.
 6. Kommunestyret ber rådmannen orientere kontrollutvalget om oppfølgingen av denne eierskapskontrollen i løpet av 2018.
 7. Kommunestyret tar for øvrig rapporten til orientering.

KST 42/18– kommunestyrets vedtak:

Som kommunestyrets innstilling.

KU sak 7/19 Orientering om oppfølging av eierskapskontroll:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Utvalget anser saken som lukket.

Frøya kommune
Rådhuset
7260 SISTRANDA

Vår saksbehandler: Torbjørn Berglann, tlf. 400 67 058
E-post: torbjorn.berglann@konsek.no

Deres ref.:
Vår ref.: 2015000120-38
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 20.09.2019

Kontrollutvalgets virksomhet i valgperioden 2015-2019

Kontrollutvalget i Frøya kommune behandlet i sak 28/19 utvalgets rapport fra virksomheten i valgperioden. Utvalget fattet følgende vedtak i saken:

Kontrollutvalget legger rapport fra valgperioden fram for kommunestyret med følgende innstilling:
Kommunestyret tar kontrollutvalgets rapport til orientering.

Jeg ber på vegne av kontrollutvalget om at rapporten blir lagt fram for kommunestyret.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Torbjørn Berglann
daglig leder

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Vedlegg

Rapport fra valgperioden (2015-2019)

Kontrollutvalgets virksomhet i valgperioden 2015-2019

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

18.09.2019

Saknr

28/19

Saksbehandler Torbjørn Berglann

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 15/120 - 37

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering og legger den fram for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets rapport til orientering.

Vedlegg

Rapport fra valgperioden (2015-2019)

Behandling:

Omforent forslag til innstilling ble lagt fram i møtet:

Kontrollutvalget legger rapport fra valgperioden fram for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets rapport til orientering.

Vedtak:

Kontrollutvalget legger rapport fra valgperioden fram for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets rapport til orientering.

Saksutredning

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan. Utvalget er pålagt en del faste oppgaver, som er regulert gjennom kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg. I tillegg gir loven kontrollutvalget stor frihet til å undersøke forhold som utvalget finner nødvendig for å ivareta kontrollfunksjonen.

Kontrollutvalget rapporterer løpende til kommunestyret om arbeidet; gjennom årsmeldinger, rapporter fra forvaltningsrevisjon, rapporter fra selskapskontroll og revisjonsrapporter om andre undersøkelser.

Kontrollutvalgets virksomhet i årene 2015-2019 er oppsummert i en egen rapport (vedlagt). Rapporten gir en kort presentasjon av kontrollutvalget og utvalgets rolle, samt utvalgets arbeid i perioden. Vedlagt rapporten følger en oversikt over gjennomførte revisjonsundersøkelser i perioden 2015-2019. I oversikten er det gjort rede for problemstilling, rapportens konklusjon, revisors anbefalinger, kontrollutvalgets vedtak, kommunestyrets vedtak, samt den administrative oppfølgingen.

Rapportene er tenkt å gi informasjon både til det nye kontrollutvalget og til det nye kommunestyret.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Den vedlagte rapporten med vedlegg er et utkast, som kontrollutvalget kan foreslå endringer i. Sekretariatet vil innarbeide eventuelle endringer før de sendes kommunestyret for behandling. Sekretariatet vil også sørge for at det nye kontrollutvalget blir kjent med rapporten.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Torbjørn Berglann
Arkivsaksnr.: 19/2328

Arkiv: 042 &13

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Kommunestyret

KONTROLLUTVALGETS SVAR PÅ HENVENDELSE FRA NEI TIL VINDKRAFTVERK PÅ FRØYA

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

1. Kommunestyret ber rådmann sørge for at temaet habilitet systematisk blir tema for de folkevalgte gjennom valgperioden
2. Kommunestyret ber den enkelte folkevalgte melde fra i god tid om mulige forhold som medfører at han/hun kan bli kjent inhabil
3. Der en folkevalgt ikke har meldt fra om forhold som kan gjøre vedkommende inhabil, ber kommunestyret om at rådmann, dersom han/hun er kjent med forholdene, gjør organet oppmerksom på dem

Vedlegg:

2 Notater fra Nei til vindkraftverk på Frøya
Kontrollutvalgets svar til Nei til vindkraftverk på Frøya

Saksopplysninger:

Kontrollutvalgssekretariatet fikk følgende epost fra Hans Anton Grønskaag for Nei til vindkraftverk på Frøya den 13.08.19:

HABILITETSSAK KONTROLLUTVALGET I FRØYA

Oversendte habilitetssak ang. Frøya vindpark til leder for kontrollutvalget 14. juli 2019

Saken gjelder representanter som ikke har meldt seg uhild i behandling av Frøya vindpark, ved flere høve, og i flere politiske utvalg.

Sivilombudsmannen er varslet om forholdet, men kan ikke gjøre noe før saken er behandlet i kontrollutvalget på Frøya. Vi har ikke fått orientering om når møte skal avholdes, heller ikke om saken er av en slik art at det er behov for ekstraordinært møte.

Vi ber derfor rådmannen ta tak i dette, og sørger for at saken blir behandlet så snart som råd er. Vi ber også om at det ikke kan stilles spørsmålstegn ved sammensetningen av kontrollutvalget, vedrørende habilitet.

For Nei til vindkraftverk på Frøya

Eposten hadde 2 vedlegg som er vedlagt denne saken

Saken har nå vært behandlet til utvalget, med følgende konklusjon:

Kontrollutvalgets svar Nei til vindkraftverk på Frøya

Kontrollutvalget i Frøya kommune behandlet i sak 26/19 henvendelsen fra Nei til vindkraftverk på Frøya. Utvalget fattet følgende vedta i saken:

1. Kontrollutvalget viser til henvendelsen fra Nei til vindkraftverk på Frøya. Kontrollutvalget kan ikke se at rådmannen har omgjort formannskapetets vedtak 11. april, sak 66/19 og kommunestyrets vedtak i samme sak 11.april, sak 53/19.
2. Kontrollutvalget konstaterer at kommunestyret og komiteene ved flere tilfeller har behandlet saker der medlemmer skulle fått sin habilitet vurdert, uten at dette ble gjort.
3. Kontrollutvalget sender saken til kommunestyret med følgende innstilling:
 - Kommunestyret ber rådmannen sørge for at temaet habilitet systematisk blir tema for de folkevalgte gjennom valgperioden.
 - Kommunestyret ber den enkelte folkevalgte melde fra i god tid om mulige forhold som medfører at han/hun kan bli kjent inhabil.
 - Der en folkevalgt ikke har meldt fra om forhold som kan gjøre vedkommende inhabil, ber kommunestyret om at rådmannen, dersom han er kjent med forholdene, gjør organet oppmerksom på dem.

Vurdering:

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

1. Kommunestyret ber rådmann sørge for at temaet habilitet systematisk blir tema for de folkevalgte gjennom valgperioden
2. Kommunestyret ber den enkelte folkevalgt melde fra i god tid om mulige forhold som medfører at han/hun kan bli kjent inhabil
3. Der en folkevalgt ikke har meldt fra om forhold som kan gjøre vedkommende inhabil, ber kommunestyret om at rådmann, dersom han/hun er kjent med forholdene, gjør organet oppmerksom på dem.

HABILITET 1

HABILITET ER IKKE NOEN SELVFØLGJE I VINDKRAFTSAKEN!

Vi er så heldige at en del spørsmål om habilitet blir belyst av Steven Crozier i lokalavisene på Frøya.

Dermed kan det også diskuteres, og ikke minst granskes nærmere. Det er bra for folkestyret!

Varsler om habilitetsbrudd skal behandles av kommunens kontrollutvalg.

Kontrollutvalgets utøver kontroll og tilsyn på vegne av kommunestyret, og dets mulige operasjonsområde er derfor i praksis like vidt som kommunestyrets når det gjelder kontroll og tilsyn.

I kontrollutvalgets protokoller har det ikke kommet inn varsler om habilitetsbrudd i forbindelse med behandling av vindkraftverket på Frøya, og det er i seg selv ganske merkelig, spesielt når det her er gjort vedtak i kommunestyret siden nyttår som kunne ha fått et annet utfall dersom kandidatene hadde meldt seg inhabile.

Kommunestyrets behandling av vurdering av avgjørelse av vindkraftsaken i Kommunal og moderniseringsdepartementet ble avholdt 20.06.19. I dette møtet ba tre representanter om vurdering av sin habilitet: Martin Nilsen, Heidi Taraldsen og Ann Kristin Kristoffersen.

Alle tre ble kjent inhabile!

Det som er underlig i denne saken er at Heidi Taraldsen og Ann Kristin Kristoffersen var «**habile**» tidligere da vindkraftsaken ble diskutert.

Den 31.01 var Krav om folkeavstemning opp. Begge disse var med ved votering.

Den 28.02 var det kun Kristin Furunes Strømskag som meldte seg inhabil på grunn av at hun var saksbehandler da dispensasjonen ble utformet i 2016. Begge de to førnevnte var med på voteringa!

Dette er oppsiktsvekkende fordi dette er det mest avgjørende møtet når det gjelder vindkraft/ikke vindkraft på Frøya dette året.

Spørsmålet kan kokes ned til følgende:

Dispensasjonsvedtaket av 2016 måtte omgjøres dersom man skulle hindre at turbinhøyden økte fra 130 meter til 180 meter.

Arbeiderpartiet ønsket å la dispensasjonen være urørt, og «henstille» til Trønder-Energi om å la være å bygge så høyt i Miljø-, transport- og anleggs-plana (MTA) – (noe de andre mente var nytteløst. De fikk selvsagt rett!)

I dette møtet ble det avgjort at man ikke skulle nekte godkjenning av ny turbinhøyde, og at dette spørsmålet heller skulle behandles i MTA-plana!

Avgjørelsen ble gjennomført med ordførers dobbeltstemme, noe som trengtes fordi en av Venstres kandidater var fraværende!

Men likevel sitter vi igjen med et spørsmål: Hvorfor var Heidi Taraldsen og Ann Kristin Kristoffersen habile i nettopp dette avgjørende møtet, nå de samme representantene ble kjent inhabile i møtet 23.05 da deres habilitet ikke gjorde noe for utfallet?

Ellers har de to representantene deltatt i alle møter der vindkraftsaken har vært behandlet: 31.01.19, 28.03., 11.04., 02.05., 23.06., 20.06. Unntak er møtet 21.06.19!

Administrativ omgjøring av politiske vedtak?

Litt utenom dette med habilitet, men mer på dette med oppfølging av politiske vedtak. Jeg kan ikke se annet enn at også dette burde ha tiltrukket seg kontrollutvalgets interesse!

I Formannskapetets møte den 11.04.19 fikk man dette vedtaket:

«66/19

PROSESSVARSEL - OMGJØRING AV DISPENSASJONSVEDTAK – VINDKRAFT

Vedtak:

Frøya kommune registrerer at tiltakshaver ikke har igangsatt noe byggearbeid. Dispensasjonen av 10.03.16 har dermed bortfalt i henhold til treårsfristen. Frøya kommune må vurdere pålegg om å stanse eventuelle bygge- og anleggsarbeider på stedet.

Enstemmig.»

Hvorfor ble ikke dette vedtaket stående? Advokatkontoret Elden presiserer at Fylkesmannen handler mot loven dersom «han» omgjør et lovlig fatta vedtak i en kommune. Fylkesmannen skal kun gripe tak i kommunale vedtak dersom de ikke er innenfor loven! Hvem rådet rådmannen til å gi stoppvedtak, og dermed erkjenne et annet vedtak?

Jeg ber også kontrollutvalget ser nærmere på dette forholdet.

HABILITET I FRØYA KOMMUNE - FORTSETTELSE!

Også i Hovedutvalg for forvaltning, der det ble besluttet å gi Sarepta Energi AS dispensasjon fra kommuneplanens arealdel, og fritak fra nabovarsling var en representant inhabil, uten at det ble reagert!

Dette gjelder Ann Kristin Kristoffersen!

Som de fleste vet er det denne dispensasjonen som løp ut den 7. april 2019. Mye energi har vært brukt på nettopp denne saken i ettertid, ikke minst av Nei til vindkraftverk på Frøya, og aksjonsgruppa!

Har vi fortjent en slik behandling? Spørsmålet må gå til Frøya kommune – og ikke minst Frøya Arbeiderparti, som ber motstandere om unnskyldning fordi det settes spørsmålstegn ved habiliteten!

Her er protokollen!

<i>Hovedutvalg for forvaltning</i>			
<i>Møtested:</i>	<i>Møtedato:</i>	<i>Møtetid:</i>	<i>Av utvalgets medlemmer</i>
<i>Kommunestyresalen</i>	<i>10.03.2016</i>	<i>09:00 - 10.30</i>	<i>møtte 7 av 7</i>

<u><i>Ap. Sv:</i></u> <i>Gunn Heidi Hallaren, leder</i> <i>Geir Egil Meland, nestleder</i> <i>Ann Kristin Kristoffersen Ola</i> <i>Vie</i>	<u><i>Frp, V 02 H:</i></u> <i>Ingrid Skjærstein Johansen</i> <i>Terje Grytvik</i> <i>Remy Strømskag</i>
--	---

Faste representanter med forfall:

<u><i>Ap. Sv:</i></u> <i>Ola Vie</i>	<u><i>Frp, V 02 H:</i></u> <i>Terje Grytvik</i> <i>Remy Strømskag</i>
---	---

Vararepresentanter som møtte:

<u><i>Ap. Sv:</i></u> <i>Pål Terje Bekken</i>	<u><i>Frp, V 02 H:</i></u> <i>Lene Dahlø Skarsvåg</i> <i>Kjartan Ervik</i>
--	--

«DISPENSASJONSSØKNAD FOR FRØYA VINDKRAFTVERK - RUNDE 2

Vedtak:

- 1. I henhold til Plan- og bygningslovens 19-2, gir Frøya kommune Sarepta Energi AS dispensasjon fra kommuneplanens arealdel.*
- 2. Området det dispenseres for begrenses til området det er gitt anleggskonsesjon til.*

3. Sarepta Energi AS gis også dispensasjon fra Plan- og bygningslovens 21-3, nabovarsel.
4. Hvis steinalder-lokalitet med ID 95270 (i Askeladden) er til hinder for planlagte tiltak, må det søkes dispensasjon fra kulturminneloven.
5. Dersom en under opparbeidingen skulle støte på noe spesielt i grunnen (mulig fredet kulturminne), må en stanse arbeidet og varsle fylkeskommunen.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

1. I henhold til Plan- og bygningslovens 19-2, gir Frøya kommune Sarepta Energi AS dispensasjon fra kommuneplanens arealdel.
2. Området det dispenseres for begrenses til området det er gitt anleggskonsesjon til.
3. Sarepta Energi AS gis også dispensasjon fra Plan- og bygningslovens 21-3, nabovarsel.
4. Hvis steinalder-lokalitet med ID 95270 (i Askeladden) er til hinder for planlagte tiltak, må det søkes dispensasjon fra kulturminneloven.

Dersom en under opparbeidingen skulle støte på noe spesielt i grunnen (mulig fredet kulturminne), må en stanse arbeidet og varsle fylkeskommunen.»

Her gjør man altså dette eksepsjonelle vedtaket: Dispensasjon og blankofullmakt til industri-reising i et område avsatt til Landbruks-, natur- og friluftsområder (LNF) – ett område som Miljødirektoratet frarådet ethvert inngrep i, fire år før, i 2012! Året før hadde Regjeringen gitt et forsterket vern av kystlynghei! Ikke nok med det – man fritar Sarepta for nabovarselsplikten!

Som om ikke dette er ille nok, blir vedtaket fattet med representant som er inhabil på grunn av eierinteresser – og ingen reagerer! Hva mer vil vi finne Frøya kommune?

Til nå har ikke Frøya kommune beklaget noe – kun påstått at ledelsen har behandlet saken ut fra lojalitet til andres vedtak i fortid. Dette minner mer om en stødig vilje til å realisere vindkraftverk, så stødig at man gjør det som i beste forstand er for mange tabber!

Også denne saken går til kontrollutvalget i Frøya kommune!

For Nei til vindkraftverk på Frøya

Hans Anton Grønskag

Frøya kommune ved rådmannen

Vår saksbehandler: Torbjørn Berglann, tlf. 400 67 058

E-post: torbjorn.berglann@konsek.no

Deres ref.:

Vår ref.: 2019000205-8

Oppgis ved alle henvendelser

Vår dato: 19.09.2019

Kontrollutvalgets svar Nei til vindkraftverk på Frøya

Kontrollutvalget i Frøya kommune behandlet i sak 26/19 henvendelsen fra Nei til vindkraftverk på Frøya. Utvalget fattet følgende vedtak i saken:

1. Kontrollutvalget viser til henvendelsen fra Nei til vindkraftverk på Frøya. Kontrollutvalget kan ikke se at rådmannen har omgjort formannskapets vedtak 11. april, sak 66/19 og kommunestyrets vedtak i samme sak 11. april, sak 53/19.
2. Kontrollutvalget konstaterer at kommunestyret og komiteene ved flere tilfeller har behandlet saker der medlemmer skulle fått sin habilitet vurdert, uten at dette ble gjort.
3. Kontrollutvalget sender saken til kommunestyret med følgende innstilling:
 - Kommunestyret ber rådmannen sørge for at temaet habilitet systematisk blir tema for de folkevalgte gjennom valgperioden.
 - Kommunestyret ber den enkelte folkevalgte melde fra i god tid om mulige forhold som medfører at han/hun kan bli kjent inhabil.
 - Der en folkevalgt ikke har meldt fra om forhold som kan gjøre vedkommende inhabil, ber kommunestyret om at rådmannen, dersom han er kjent med forholdene, gjør organet oppmerksom på dem.

Dette til orientering.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Torbjørn Berglann
daglig leder

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Henvendelse om lovlighetskontroll, inhabilitet og administrativ omgjøring av politiske vedtak

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

18.09.2019

Saknr

26/19

Saksbehandler Torbjørn Berglann

Arkivkode FE - 033, TI - &00

Arkivsaknr 19/205 - 7

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

1. Kontrollutvalget konstaterer at kommunestyret har behandlet to saker der to medlemmer burde fått sin habilitet vurdert.
2. Kontrollutvalget sender saken til kommunestyret med følgende innstilling:
 - Kommunestyret ber rådmannen sørge for at temaet habilitet systematisk blir tema for de folkevalgte gjennom valgperioden.
 - Kommunestyret ber den enkelte folkevalgte melde fra i god tid om mulige forhold som medfører at han/hun kan bli kjent inhabil.
 - Der en folkevalgt ikke har meldt fra om forhold som kan gjøre vedkommende inhabil, ber kommunestyret om at rådmannen, dersom han er kjent med forholdene, gjør organet oppmerksom på dem.

Vedlegg

Henvendelse 1

Henvendelse 2

Henvendelse 3

Svar på henvendelser vedr. inhabilitet og manglende administrativ etterlevelse av vedtak

Behandling:

Kontrollutvalget ble i møtet gjort kjent med ytterligere ett tilfelle der en folkevalgt som trolig var inhabil har deltatt i saksbehandling av vindkraftsaken. Følgende omforente forslag til vedtak ble lagt fram i møtet:

1. Kontrollutvalget viser til henvendelsen fra Nei til vindkraftverk på Frøya. Kontrollutvalget kan ikke se at rådmannen har omgjort formannskapets vedtak 11. april, sak 66/19 og kommunestyrets vedtak i samme sak 11. april, sak 53/19.
2. Kontrollutvalget konstaterer at kommunestyret og komiteene ved flere tilfeller har behandlet saker der medlemmer skulle fått sin habilitet vurdert, uten at dette ble gjort.
3. Kontrollutvalget sender saken til kommunestyret med følgende innstilling:
 - Kommunestyret ber rådmannen sørge for at temaet habilitet systematisk blir tema for de folkevalgte gjennom valgperioden.
 - Kommunestyret ber den enkelte folkevalgte melde fra i god tid om mulige forhold som medfører at han/hun kan bli kjent inhabil.
 - Der en folkevalgt ikke har meldt fra om forhold som kan gjøre vedkommende inhabil, ber kommunestyret om at rådmannen, dersom han er kjent med forholdene, gjør organet oppmerksom på dem.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget viser til henvendelsen fra Nei til vindkraftverk på Frøya. Kontrollutvalget kan ikke se at rådmannen har omgjort formannskapets vedtak 11. april, sak 66/19 og kommunestyrets vedtak i samme sak 11. april, sak 53/19.
2. Kontrollutvalget konstaterer at kommunestyret og komiteene ved flere tilfeller har behandlet saker der medlemmer skulle fått sin habilitet vurdert, uten at dette ble gjort.
3. Kontrollutvalget sender saken til kommunestyret med følgende innstilling:
 - Kommunestyret ber rådmannen sørge for at temaet habilitet systematisk blir tema for de folkevalgte gjennom valgperioden.
 - Kommunestyret ber den enkelte folkevalgte melde fra i god tid om mulige forhold som medfører at han/hun kan bli kjent inhabil.
 - Der en folkevalgt ikke har meldt fra om forhold som kan gjøre vedkommende inhabil, ber kommunestyret om at rådmannen, dersom han er kjent med forholdene, gjør organet oppmerksom på dem.

Saksutredning

Kontrollutvalgets leder mottok flere henvendelser fra aksjonsgruppa *Nei til vindkraft på Frøya* ved Hans Anton Grønskog i juli og august (vedlagt). Frøya kommune har også mottatt henvendelser om de samme sakene, som er formidlet til kontrollutvalgets sekretariat. I henvendelsene:

- ber aksjonsgruppa om en lovlighetskontroll av kommunestyrets vedtak i sak 12/19 og 13/19 den 28. februar på grunn av inhabilitet.
- påpeker gruppa at et medlem av teknisk komite var inhabil under behandling av en sak 10.3.2016.
- hevder aksjonsgruppa at rådmannen har omgjort et vedtak fra formannskapet.

Sekretariatet svarte på henvendelsene (svaret er vedlagt) 16. august.

Lovlighetskontroll: Dette er ikke en sak som avgjøres av kontrollutvalget. Sekretariatet viser til det vedlagte svaret til aksjonsgruppa for en nærmere redegjørelse om spørsmålet.

Påstander om inhabilitet: Sekretariatet har gått gjennom møteinnkallinger og -protokoller for de aktuelle møtene i 2019 og 2016. Det går fram av svarbrevet til aksjonsgruppa at vi mener at to representanter har deltatt i saksbehandlingen der vi mener at de burde fått sin habilitet vurdert, fordi de var parter i saken. I kommunestyrets møte 28. februar var avstemmingsresultatet slik at representantenes deltakelse kan ha vært bestemmende for utfallet. Vi har ikke grunnlag for å trekke noen slik konklusjon når det gjelder møtet i teknisk komite 10.3.2016.

I spørsmål om inhabilitet skal den enkelte folkevalgte selv vurdere om hun eller han kan være inhabil i sakene som skal behandles. Medlemmer av et folkevalgt organ skal "...i god tid si fra om forhold som gjør eller kan gjøre ham ugild". Hensikten er at det skal være mulig å kalle inn varamedlemmer for å delta i behandlingen av habilitetsspørsmålet, eventuelt å tre inn i realitetsbehandlingen av saken. Habilitetsinnsigelser skal også reises i god tid før møtet i organet av samme årsak.

Det er ikke bare den enkelte folkevalgte som er ansvarlig for å vurdere egen habilitet. Rådmannen har en plikt til å påse at sakene som blir lagt fram for politisk behandling er forsvarlig utredet. Til denne bestemmelsen står følgende lovkommentar:

Ansaret for å påse at en sak er tilstrekkelig utredet omfatter også ev. rettslige tvilsspørsmål. Administrasjonssjefen vil derfor ha plikt til å gi uttrykk for det hvis han eller hun mener at det er rettslige mangler ved et forslag til vedtak eller den saksforberedelse som har gått forut for

dette. Mener administrasjonssjefen at et truffet vedtak er ulovlig, vil han eller hun likeledes ha plikt til å gjøre vedkommende folkevalgte organ, og ev. kommunestyret eller fylkestinget, oppmerksom på dette.

Det medfører at rådmannen har et ansvar for å melde fra om mulige habilitetsspørsmål, dersom han er kjent med slike.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Det er åpenbart uheldig at kommunestyret og teknisk komite har behandlet saker der et eller flere medlemmer burde bedt om å få habiliteten sin vurdert av organet.

Kontrollutvalget kan verken omgjøre eller overprøve politiske vedtak. Utvalgets rolle i denne saken er å påpeke overfor kommunestyret at det har skjedd feil i saksbehandlingen. Utvalget kan også appellere til kommunestyret om at det legger til rette for å unngå lignende feil. Et nærliggende tiltak vil være å gi temaet ekstra oppmerksomhet i den kommende folkevalgtopplæringen.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Torbjørn Berglann
Arkivsaksnr.: 19/2257

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Kommunestyret

BUDSJETT FOR KONTROLLARBEIDET 2020

Forslag til vedtak:

1. Kommunestyret vedtar budsjett for kontrollarbeidet for 2020 med en ramme på kr 1.173.500
2. Kontrollutvalgets budsjett er utarbeidet etter dagens reglement
3. Kontrollutvalgets leder skal fortsatt ha godtgjørelse tilsvarende andre utvalgsledere, dette for å framheve viktigheten av kontrollutvalget arbeid.
4. Kommunestyret ber rådmannen endre kontrollutvalgets budsjett i henhold til punkt to.

Vedlegg:

Budsjettforslag 2020

Saksopplysninger:

I henhold forskrift om kontrollutvalg skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme skal følge formannskapets budsjettinnstilling til kommunestyret.

Kontrollutvalget fremmer med dette sak om budsjettet for neste års kontrollarbeid. Kontrollutvalgets budsjett omfatter godtgjørelser til utvalgsmedlemmene, kostnader til drift av utvalget, utgifter til kjøp av sekretariat og utgifter til kjøp av revisjonstjenester.

Godtgjørelser og drift av kontrollutvalget

Godtgjørelsene er satt opp i henhold til Frøya kommunes reglement for godtgjørelse til folkevalgte. Møtegodtgjørelsen dekker 6 møter i året.

De største utgiftene til drift av kontrollutvalget knytter seg til kurs og opplæring og reising i den forbindelse. Kontrollutvalget for valgperioden 2015-2019 benyttet seg i liten grad av opplæringstilbudene. Budsjettpostene til kurs og faglig oppdatering ble derfor stort sett ikke brukt. Når det skal velges nytt utvalg med nye medlemmer er det viktig å holde muligheten åpen for at disse kan delta i faglige sammenhenger. Sekretariatet foreslår derfor å opprettholde størrelsen på disse budsjettpostene.

Kjøp av sekretariats- og revisjonstjenester

Konsek Trøndelag IKS har vedtatt en ny modell for honorarfordeling. Honorarene er tilpasset bemanning og eiersammensetning etter kommune- og regionreformen. For Frøya kommune innebærer modellen en reduksjon i honoraret med kr 34.500 i forhold til 2019. Honoraret for 2020 blir kr 240.000.

Utgiftene til revisjons- og sekretariatstjenester utgjør hoveddelen av kontrollutvalgets budsjett. Honoraret til Revisjon Midt-Norge SA øker trolig med 3 % i 2020. Endelig vedtak blir fattet i selskapets årsmøte 7.10.2019. I budsjettforslaget for kontrollutvalget har sekretariatet lagt til grunn at honoraret øker med 3 %, til kr 750.000.

Vurdering:

Tidligere år har rådmann lagt inn det som kontrollutvalget har bedt om i budsjettet, og ikke fremmet dette som egen sak. For 2019 ble kr 1 176 500 kr lagt inn i budsjettet.

Leder for kontrollutvalget har allerede i dag godtgjørelse, følgende er vedtatt i kommunens godtgjøringreglement for folkevalgte:

6. LEDERE AV ANDRE NEMNDERS GODTGJØRELSE:

Leder kontrollutvalget	1,8 % av ordførergodtgjørelsen pr. år fra 01.05.13
Leder kommunalt brukerråd	0,9 % av ordførergodtgjørelsen pr. år fra 01.05.13
Leder av eldrerådet	0,9 % av ordførergodtgjørelsen pr. år fra 01.05.13

7. KOMMUNESTYRE- OG ØVRIGE UTVALGSMEDLEMMERS GODTGJØRELSE.

Møtegodtgjørelse for kommunestyret, formannskapet, hovedutvalgene, kontrollutvalget og forliksrådet (K-sak 25/17) settes til NOK 1000,- per møte.

Møtegodtgjørelse for kommunalt brukerråd, eldreråd og ungdomsråd (K-sak 67/17) settes til NOK 500,- per møte.

Møtesatsen justeres etter kommunal deflator, pr november hvert år.

8. ANDRE BESTEMMELSER.

Alle befaringer, kurs og konferanser skal godkjennes av ordfører på forhånd. Utgiftsdekning kun dersom dette er godkjent.

Budsjettpost/kontostreng:

Utgiftene belastes område budsjettområde politisk.

Konto/tekst	Regnskap 31.8.19	Forslag 2020	Budsjett 2019
10502 Skattepliktig km.godtgjørelse	95	-	-
10802 Godtgjørelse utvalgsformenn	11 478	17 800	16 500
10803 Møtegodtgjørelse	8 200	25 500	24 000
10804 Tappt arbeidsfortjeneste	-	15 000	15 000
10990 Arbeidsgiveravgift	1 008	8 200	3 000
Sum godtgjørelser folkevalgte	20 781	66 500	58 500
11001 Abonnementer	-	6 000	6 200
11501 Kursavgifter ansatte	1 352	42 000	42 000
11600 Skyss/kost - tjenesteoppdrag	630	32 000	32 000
11605 Avg. pl. Kilometergodtgjørelse	-	4 500	4 100
11706 Direkte utlegg ifm. Tjenestereiser	-	4 500	4 100
11950 Kontingenter	2 227	5 000	4 600
Sum drift	4 209	94 000	93 000
13750 Kjøp fra IKS - Revisjon	500 000	773 000	750 000
13755 Kjøp fra IKS - Konsek	137 179	240 000	275 000
Sum kjøp av tjenester	637 179	1 013 000	1 025 000
Totalt	662 169	1 173 500	1 176 500

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug
Arkivsaksnr.: 19/2419

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Kommunestyret

ORDFØRERS ORIENTERING

M/ interpellasjon fra Ola Vie, SV

I forbindelse med anleggsarbeid i Frøya vindkraftverk fattet politimesteren i Trøndelag vedtak om oppholdsforbud 18. august 2019. Oppholdsforbudet omfattet områdene for aktivt anleggsarbeid med en sikkerhetssone på flere kvadratkilometer. Utenfor det omsøkte konsesjonsområdet omfattet oppholdsforbudet også teltleiren til folkeaksjonen med omkringliggende arealer og arealer fra konsesjonsarealet mot riksvegen. Vedtaket var hjemlet i politilovens §7, «Opprettholde offentlig ro og orden». Med en dags opphold ble ett nytt vedtak fattet av politimesteren 1. oktober 2019, hvor arealene omfatter store deler av konsesjonsområdet. SV oppfatter det som helt uforståelig at oppgavene til en privat og kommersiell utbygger i form at varsling og sikring av arbeid ved anlegget løses ved å bruke politilovens bestemmelser som skal sikre det offentlige rom ro og orden.

Slik saken oppfattes av Frøya kommune er arealplanstatusen i området Landbruk, Natur og Friluftsliv, hvor den frie ferdselsretten og allemannsrettighetene til alle skal ha et klart fortrinn.

Dette forbudet påvirker allmennheten på en svært uheldig måte;

- Den demokratiske retten norske borgere har for å ytre motstand mot statlige vedtak, retten til å demonstrere, blir effektivt fratatt majoriteten av kommunens innbyggere (opphold i de overnevnte områdene bøtelegges med kr 8000, og med økende bøtesats ved gjentatte overtredelser).
- Retten til fri ferdsel i de områdene og til de tidspunktene anleggsarbeidet ikke pågår er definert som straffbart.
- Høsting av allemannsrettighetene sopp og bær, samt utnytting av grunneiernes rett til jakt og fiske blir berørt på en utilbørlig måte.
- I forbindelse med utøvelse av jakt på hjortevilt blir rettighetshaverne kompensert, mens rettighetsinnehaverne som utøver jakten og kommunal viltmyndighet får utfordringen.
-

Forslag til vedtak; Som vertskommune for Frøya vindkraftverk og kommunal planmyndighet med ansvar for å forvalte allemannsretten også krever Frøya kommune at politimesteren i Trøndelag opphever det iverksatte oppholdsforbudet i Frøya vindkraftverk. Frøya kommune krever at politimesteren i Trøndelag for framtiden avstår fra å bruke denne typen vedtak som effektiv stopper den demokratiske retten borgere av Norge har til å demonstrere mot statlige beslutninger og forhindrer den allmenne frie ferdselen i konsesjonsområdet som ikke omfattes av pågående anleggsarbeid.

Dyrvik 10. oktober 2019

For Frøya SV

Ola Vie

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug
Arkivsaksnr.: 19/2418

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Kommunestyret

RÅDMANNNS ORIENTERING

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Beathe Sandvik Meland
Arkivsaksnr.: 19/1990

Arkiv: C83 &20

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

POLITISK ORGANISERING – NYE ARBEIDSOMRÅDER TIL FORMANNSKAP HOVEDUTVALGENE OG HOVEDUTVALGSLEDERE

Forslag til vedtak:

1. Arbeidsområdet til formannskap, hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur, hovedutvalg for tekniske og allmenne tjenester og hovedutvalgsledere vedtas som vist i saksfremstillingen.
2. Sjenkekontroller (uten anmerkning) og skjenkebevilgninger behandles administrativt ihht ruspolitisk plan. Vedtak refereres til hovedutvalg for teknisk/allmenne tjenester.
3. Rådmann bes legge frem prinsipielle saker til politisk avgjørelse, med mål om at slike saker i ettertid kan delegeres til rådmann. Dette for å lette formannskapets saksportefølje.
4. Rådmann oppdaterer relevante reglement i tråd med dette vedtaket

Vedlegg:

Dagens delegasjonsreglement

Saksopplysninger:

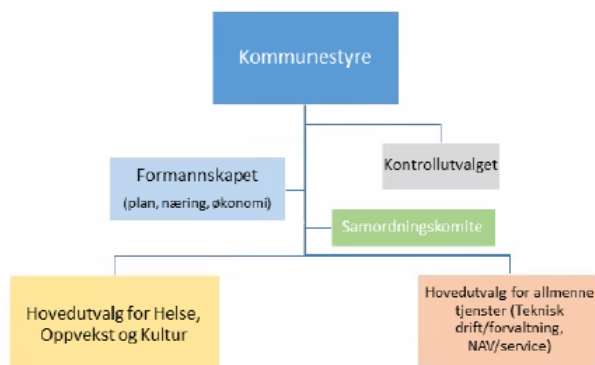
Følgende ble vedtatt i kommunestyret 28.09.19:

Ny modell:

Forslag 2:

1. Hovedutvalg for helse, omsorg, oppvekst og Kultur
2. Hovedutvalg for allmenne tjenester (teknisk drift/forvaltning, NAV/service)

Hovedutvalgsmodell med 2-delning av tjenesteområdene – Helse, Oppvekst og Kultur og Teknisk

Denne saken er

Saksprotokoll

Utvalg:	Kommunestyret
Møtedato:	29.08.2019
Sak:	93/19
Arkivsak:	19/1990

SAKS PROTOKOLL - POLITISK ORGANISERING

Vedtak:

1. Modell 2 vedtas som ny politisk organisering for Frøya kommune der det opprettes ett hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur og ett hovedutvalg for tekniske tjenester.
2. Rådmann gis i oppdrag å foreslå beskrivelse av roller, ansvar og arbeidsområder til varaordfører og hovedutvalgsledere som legges frem til politisk godkjenning. Eldrerådet og brukerrådet slås sammen til ett utvalg og der leder av dette utvalget også bli kommunens brukerombud.
3. Rådmann oppdaterer relevante styringsdokument som følge av valgt modell:
 - a. Delegasjonsreglementet
 - b. Folkevalgtes arbeidsvilkår
 - c. Møtereglement for folkevalgte
4. Rådmann gis i oppdrag å tilpasse sin organisasjon til ny politisk organisering.

Enstemmig.

Behandling:

Denne saken er oppfølging av punkt nr 1 og 2 i vedtaket, og rådmann foreslår i det følgende, endrede arbeidsområder for

- Formannskapet,
- Hovedutvalg for oppvekst, helse og mestring, NAV og kultur,
- Hovedutvalg for teknisk drift, forvaltning og service,
- Forslag til arbeidsområde for hovedutvalgsledere

Viktig: Denne saken må sees i sammenheng med vedlagt delegeringsreglement. Det er kun hovedarbeidsområdene som er nye, og reglementet må derfor oppdateres etter KST sin behandling av denne saken.

Formannskapet

Formannskapets arbeidsområder

- Økonomiutvalg
- Hasteutvalg
- Kommuneplanutvalg med ansvar for overordnet planlegging, herunder overordnet miljøarbeid
- Delegerte saker fra kommunestyret
- Kommunens klageorgan i henhold til Forvaltningsloven § 28
- Næringssaker
- Formannskapet er kommunens faste utvalg for plansaker etter Plan- og bygningsloven
- Settes som eget utvalg – planutvalg når det behandler plansaker.

Planutvalgets oppgaver

- Kommuneplaner, kommunedelplaner, Områdeplaner, Reguleringsplaner
- Klagesaker plan/dispensasjoner
- Ansvar for å utøve skjønn i større byggesaker.
- Dispensasjoner utover gitte føringer anses som prinsipielle og behandles politisk i planutvalget som delegasjonen er gitt fra.

Eksempler på saker:

- Overordnet planlegging; kunnskapsgrunnlag (Helhetlig ROS, folkehelseoversikt) planstrategi.
- Overordnet arealplanlegging; kommuneplanens arealdel, kommunedelplan Sistranda
- Områdeplaner, Reguleringsplaner
- Fastsettelse av retningslinjer for dispensasjoner
- Klagesaker plan/dispensasjoner
- Prinsipielle dispensasjoner

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst, og kultur (HOOK)

Hovedutvalgets arbeidsområder:

Hovedutvalget har ansvar for alle driftsoppgaver i kommunen innenfor feltene nevnt under. Utvalget skal i prinsippet ikke ha ansvar for forvaltningsoppgaver som er lagt til kommunen gjennom lov- og regelverk. Utvalget skal likevel ha ansvar når forvaltningsoppgavene er knyttet til den kommunale driften. Herunder planer tilhørende ansvarsområdene.

Følgende områder er sentrale i hovedutvalgets arbeidsområde:

- Skoler, barnehager og kulturskole
- Familie og helse, barnevern, institusjonstjenester, hjemmebaserte tjenester, omsorgsboliger og bofelleskap, NAV (kommunal del)
- Kultur og idrett

Hovedutvalg for teknisk og allmenne tjenester (HOTA)

Hovedutvalgets arbeidsområder:

Hovedutvalget har hovedansvar for kommunens lovforvaltning. Lovforvaltning som er knyttet til drift skal allikevel ikke omfattes av utvalgets ansvarsområde. Utvalget har myndighet i alle saker der kommunen gir tillatelser/avslag, gjennomfører kontroll eller gir pålegg. Herunder planer tilhørende ansvarsområdene.

Følgende områder er sentrale i hovedutvalgets arbeidsområde:

- Alle kommunale bygg, eiendommer, veg, vann, avløp, renovasjon,
- Brann, feiing og beredskap
- Investeringsprosjekter
- Miljø/forurensing
- Forsyningsforskriften
- Veglov, jordlov, skoglov, forpaktningslov, konsesjonslov
- Alkohollovgivning
- Brannlovgivning
- Naturlovgivning
- Matrikkelloven
- Byggesak/tilsyn
- Dispensasjoner fra byggteknisk forskrift
- Samferdsel
- Hovedutvalget er også trafiksikkerhetsutvalg. I slike saker skal utvalget suppleres med representanter fra lensmann (politi), lokal transportør, barnas representant i plansaker og en representant fra bruker/eldrerådet.

Eksempler på saker:

- Trafiksikkerhet
- Større tilsynsaker
- Gebyrregulativer
- Planer innenfor VA
- Ruspolitisk handlingsplan
- Skjenkekontroller med anmerkning
- Avslag skjenkebevilgning

Hovedutvalgsledere:

Utvalgsledernes arbeidsområder:

- Sette opp sakskart i samarbeid med rådmannen, eller delegert rådmann i utvalget.
- Utvalgsleder tar stilling til hvilke saker som skal behandles og har ansvar for at de valgte medlemmer blir innkalt til møtet.
- Møteledelse i utvalget ihht kommunens vedtatte møtereglement.
- Orienterer i kommunestyret om hovedutvalgets arbeid i hvert møte
- Samarbeidsmøter/koordinering av saker sammen med ordfører

Vurdering:

Rådmann har i denne saken forsøkt å fange de signaler som ble gitt av de folkevalgte i prosessen rundt ny politisk organisering, og foreslått hovedarbeidsområder for utvalgene som vist i saksfremstillingen.

I saksporteføljen til det nye hovedutvalget for teknisk og allmenne tjenester foreslår rådmann at sjenkekontroller (uten anmerkning) og skjenkebevilgninger tas ut, og at disse behandles administrativt ihht ruspolitisk plan. Alle vedtak refereres til utvalget.

I saksporteføljen til formannskapet er det i denne saken tilført et stort arbeidsfelt dersom dagens portefølje ift plan overføres (som i dag går til hovedutvalg for forvaltning). Rådmann anbefaler derfor at det fortløpende vedtas prinsipper politisk, som gjør at enkelte saker da i ettertid kan delegeres til rådmann. Dette for å lette formannskapets saksportefølje samt begrense saksbehandlingstid.

Eksempler:

1. Reguleringsplaner og områdeplaner

- Mindre planendringer ihht pbl § 12-14 andre ledd «*Kommunestyret kan delegere myndigheten til å treffe vedtak om endringer i reguleringsplan når endringene i liten grad vil påvirke gjennomføringen av planen for øvrig, ikke går utover hoveddrammene i planen, og heller ikke berører hensynet til viktige natur- og friluftsområder.*»
- Dispensasjoner (formål, bestemmelser, pbl 1-8) innenfor en gitt ramme avtalt med Planutvalget

2. Kommune(del)planens arealdel

- Dispensasjoner (formål, bestemmelser, pbl 1-8) innenfor en gitt ramme avtalt med Planutvalget

Dersom kommunestyret vedtar endringer som foreslått i denne saken, gir dette gi konsekvenser og behov for oppdatering av kommunens delegasjonsreglement og økonomireglement Disse reglementene vil bli oppdatert og referert i riktig politisk utvalg, fortløpende.

Økonomiske konsekvenser:

Ingen, da det ikke er foreslått endringer i utvalgenes sammensetninger, eller møtehyppighet for utvalgene.

FRØYA KOMMUNE

Delegeringsreglement

Versjon 1.5.0

-Kraft og mangfold-

1. <u>Innledning</u>	s. 3
2. <u>Grunnprinsipper for organisering og delegering</u>	s. 3
2.1. Om retningslinjer og definisjoner	s. 3
2.2. Om myndighet og delegering	s. 3
3. <u>Reglement for kommunestyret og faste utvalg</u>	s. 6
3.1. Kommunestyret	s. 6
3.2. Ordfører	s. 6
3.3. Formannskapet	s. 7
3.4. Hovedutvalg for forvaltning.....	s. 8
3.5. Hovedutvalg for drift	s. 9
3.6. Administrasjonsutvalget	s. 9
3.7. Valgstyret.....	s. 10
4. <u>Delegering av myndighet til rådmannen</u>	s. 10
4.1. Rådmannens ansvar og myndighet	s. 10
4.2. Hovedlinjer i kommunestyrets delegering til rådmannen	s. 10
4.3. Oversikt over delegering av myndighet til rådmannen	s. 11
5. <u>Interkommunalt samarbeid</u>	s. 14
5.1. Om interkommunalt samarbeid	s. 14
5.2. Om vertskommunesamarbeid spesielt	s. 14
5.3. Vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd.....	s. 15
5.4. Administrativt vertskommunesamarbeid	s. 17
5.5. Samarbeid med hjemmel i Kommuneloven § 27 pkt.1	s.18

1 Innledning

Dokumentet har fire hoveddeler:

- Grunnprinsipper for organisering og delegering i kommuneloven (del 2)
- Reglement for kommunestyret og faste utvalg (del 3)
- Delegering fra kommunestyret til rådmannen (del 4)
- Reglement for interkommunale styrer og nemnder (del 5)

Dokumentet er forankret i Kommune洛vens bestemmelser om delegering. Loven slår fast at kommunestyret er kommunens øverste organ, og at kommunestyret treffer vedtak så langt ikke annet følger av lov eller delegeringsvedtak (Kl. § 6). Det er ikke praktisk mulig for kommunestyret selv å ta alle beslutninger som er nødvendig i kommuneorganisasjonen. Det er derfor gjennom delegeringsreglement andre organer og roller får legitimitet til å ta beslutninger på vegne av kommunestyret.

Reglementet erstatter tidligere vedtatte delegeringsreglement med mindre annet er presisert nedenfor.

2 Grunnprinsipper for organisering og delegering

2.1 Om retningslinjer og definisjoner

2.1.1 Retningslinjer i kommuneloven for delegering av myndighet

Delegeringsreglementet er utformet i tråd med de konkrete bestemmelsene om delegering i Kommuneloven for de ulike politiske organ og roller som er aktuelle i en kommune. Særlig skal framheves reglene for delegering til formannskapet (§8 nr. 3), ordfører (§9 nr. 5), faste utvalg (§ 10), og interkommunalt samarbeid (kap 5), samt delegering fra politisk nivå til rådmannen som den øverste leder for den samlede kommunale administrasjon (§ 23 nr.4).

2.1.2 Aktuelle definisjoner

- Med *myndighet* menes retten til å fatte endelig avgjørelse i en sak, herunder å gjøre vedtak
- Med *vedtak* menes i denne sammenheng en avgjørelse truffet av offentlig myndighet, og som generelt eller konkret er bestemmende for rettigheter eller plikter for kommunens innbyggere
- Å *delegere* innebærer å tildele andre en myndighet en selv har

2.1.3 Saker av prinsipiell betydning – definisjon

Det er ikke praktisk mulig å ha et så detaljert delegeringsreglement at alle typer beslutninger for drift og forvaltning er dekket i dokumentet. Dette dokumentet forutsetter derfor at de som skal utøve myndighet må utøve skjønn ut fra hva som er saker av prinsipiell betydning.

Saker av «ikke prinsipiell betydning» kan blant annet delegeres til ordfører, og formuleringen er helt sentral når det gjelder delegering til rådmannen (Kommune洛ven § 23 nr.4). Rådmannen er også det eneste punktet i administrasjonen kommunestyret kan delegere myndighet til. Rådmannen har ifølge Kommuneloven myndighet til å delegere myndighet videre nedover i linjeorganisasjonen.

2.2 Om myndighet og delegering

2.2.1 Å avgjøre myndighetskompetanse

- Generelt er det slik at dersom det er tvil om et organ eller en rolle har myndighet til å ta en beslutning/gjøre et vedtak, er det en plikt for organet eller den som innehar rollen å få avklart spørsmålet.
- Dersom det er tvil om hvorvidt en sak er av prinsipiell betydning, eller det er tvil om hvordan en slik sak skal behandles, er det i første omgang rådmann og ordfører som søker en avklaring på dette.
- Administrasjonen har en generell plikt til å vurdere alle saker ut fra sitt konkrete innhold, og ta saken opp til drøfting i henhold til ovenstående dersom det er tvil om hvorvidt saken er av prinsipiell betydning. Dette gjelder også i saker som administrasjonene har fått myndighet til å avgjøre.
- Dersom en saksbehandler i en konkret sak finner at saken/vedtaket kan være av prinsipiell betydning, skal spørsmålet forelegges nærmeste overordnede/rådmannen for videre avklaring.

2.2.2 Myndighet knyttet til bestemte roller i organisasjonen, hjemlet i Kommune-loven

- Kommunestyret skal behandle saker som har et klart overordnet styringsformål, og saker som etter bestemmelser i Kommune-loven og en rekke særlover ikke kan delegeres, angitt med "kommunestyret selv".
- Kommunestyret selv kan etter Kommune-loven § 10 opprette komiteer og utvalg.
- Ordførers oppgaver framgår av Kommune-loven §§9 nr.3 og 9 nr. 5, samt delegert myndighet fra kommunestyret.
- Formannskapets myndighetsområde er hjemlet Kommune-loven §8 nr.3 og med delegerte fullmakter fra kommunestyret slik det framgår av "Reglement for formannskapet".
- Hovedutvalgenes myndighetsområder er hjemlet Kommune-loven §10 nr.2 og med delegerte fullmakter fra kommunestyret slik det framgår av "Reglement for hovedutvalg for forvaltning" og "Reglement for hovedutvalg for drift".
- Rådmannens myndighetsområde er forankret i Kommune-loven §23, nr 1-4 og med delegerte fullmakter fra kommunestyret.

2.2.3 Myndighet knyttet til bestemte roller i organisasjonen, hjemlet i særlov

a. Kommuneoverlegen

Til kommuneoverlegen delegeres det avgjørelsesmyndighet etter følgende lover i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning så langt kommunen har slik myndighet, og såfremt avgjørelsesmyndigheten ikke ligger til kommunestyret i henhold til lov, forskrift eller reglement:

- Helse og omsorgstjenesteloven: Rådmannen forutsettes å delegere sin avgjørelsesmyndighet etter Helse og omsorgstjenesteloven kapittel 9 med tilhørende forskrifter, til kommuneoverlegen.
- Smittevernloven: Rådmannen forutsettes å delegere sin avgjørelsesmyndighet etter smittevernloven, med de til enhver tid gjeldende forskrifter og endringer i lov, til kommuneoverlegen. Smittevernloven tillegger også kommuneoverlegen myndighet direkte.

b. Brannsjefen

Kommunens myndighet etter Brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter og veiledninger delegeres til rådmannen for videre delegering til brannsjefen.

Viktige og prinsipielle saker forutsettes forelagt kommunestyret, herunder dokumentasjon av brannvesenet og planer for brannvernarbeidet.

c. Leder for barne- og familietjenesten

Til leder for barne- og familietjenesten delegeres det avgjørelsesmyndighet etter følgende lover i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning så langt kommunen har slik myndighet, og såfremt avgjørelsesmyndigheten ikke ligger til kommunestyret i henhold til lov, forskrift eller reglement.

- Helse og omsorgstjenesteloven: Rådmannen forutsettes å delegere sin avgjørelsesmyndighet etter Helse- og omsorgstjenesteloven kap 3, 7 og 10 med tilhørende forskrifter, for så vidt gjelder innbyggere som ikke har fylt 18 år til leder for det enkelte forvaltningskontor, Barne- og familietjenesten.
- Kommuneloven: Rådmannen forutsettes å delegere sin avgjørelsesmyndighet om å beslutte søksmål og anvende rettsmidler på vegne av kommunen i tvangssaker etter lov om barnevern, til den enkelte leder av Barne- og familietjenesten.
Delegeringen gjelder kun saker som ikke er av prinsipiell betydning.

d. Teknisk sjef

Kommunestyret delegerer sin avgjørelsesmyndighet etter Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, med de til enhver tid gjeldende forskrifter og endringer i lov, til formannskapet. Delegeringen gjelder ikke avgjørelsesmyndighet som ligger til kommunestyret selv i henhold til lov, forskrift eller reglement, jf. kommuneloven § 8, nr. 3.

Formannskapet delegerer sin avgjørelsesmyndighet til rådmannen. Rådmannen kan kun avgjøre enkeltsaker som ikke er av prinsipiell betydning.

Unntatt fra delegering er myndighet etter forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 6, der det vises til kommuneloven kapittel 2.

Rådmannen forutsettes å delegere sin avgjørelsesmyndighet i henhold til ovenstående til teknisk sjef.

2.2.4 Gyldig delegering

For at myndighet til å gjøre en bestemt type vedtak eller beslutning skal være gyldig må følgende vilkår være oppfylt:

- Det må være anledning etter Kommuneloven til å delegere myndigheten
- Det må være gjort et formelt riktig delegeringsvedtak
- Delegeringsvedtaket må være gjort av et organ som har myndighet til å gjøre det
- Delegeringen må gjøres til et organ som etter loven har anledning til å ta mot delegeringen
- Det delegerende organet må være overordnet det organet som mottar delegeringen

Folkevalgte organ kan ikke delegere myndighet til noen andre i administrasjonen enn rådmannen.

2.2.5 Det delegerende organet beholder ansvar og kontroll

Organ som delegerer myndighet til underliggende organ beholder ansvar og kontroll for beslutninger som er videredelegert, og kan når som helst tilbakekalle en delegert myndighet. Det delegerende organ har også rett til å instruere eller overprøve det underliggende organet. Dette gjelder også delegering fra rådmannen og videre ned i linjen. I følge Forvaltningsloven er det delegerende organet klageinstans dersom noen klager på et kommunalt vedtak (Forvaltningsloven § 28).

2.2.6 Rutiner for oppdatering av delegeringsreglementet

Det skal utvikles rutiner som gjør at delegeringsreglementet er oppdatert til enhver tid.

Reglementet skal i sin helhet evalueres av kommunestyret i løpet av det siste året i kommunestyreperioden. Ved behandlingen tar kommunestyret stilling til hvordan reglementet har fungert, og overleverer disse erfaringene til neste kommunestyre. Det nye kommunestyret gir på selvstendig grunnlag oppdrag og mandat til en prosess for å vurdere delegering på politisk nivå til rådmannen.

I tillegg til at hvert nytt kommunestyre gjør vedtak om reglementet, skal det rutinemessig ta opp i seg endringer i lovverk, organisering og endrede roller. I rådmannens organisasjon er en medarbeider dedikert til dette arbeidet.

I tillegg er det definert som et lederansvar innenfor de ulike tjenestoområdene å fange opp endringer i lover og forskrifter som må tas inn i reglementet, og ta initiativ til at det blir gjort gyldig delegeringsvedtak.

3 Reglement for kommunestyret og faste utvalg

3.1 Kommunestyret

3.1.1 Generelt om delegering fra kommunestyret

Reglement for kommunestyret er forankret i Kommuneloven.

Kommunestyret treffer selv avgjørelse i alle saker som ikke er delegert i henhold til dette reglementet.

Saker som har et klart overordnet styringsformål avgjøres av kommunestyret.

Kommunestyret kan ikke delegere myndighet i saker der *kommunestyret selv* er gitt ansvar i henhold til lov.

3.1.2 Eksempel på saker med overordnet styringsformål

- Kommunens politiske organisering, og reglement for politiske organer
- Kommunens møte- og delegeringsreglement
- Hovedtrekkene i kommunens administrative organisering
- Vedtekter, forskrifter og overordnede retningslinjer
- Kommuneplan med avledede delplaner etter Plan- og bygningsloven
- Sektorplaner etter aktuelle særlover
- Økonomi- og handlingsplan

3.2 Ordfører

3.2.1 Ordførers oppgaver

Ordførers oppgaver går fram av Kommuneloven § 9 nr.3. I tillegg til å lede møtene i kommunestyret og formannskapet, er ordfører kommunens rettslige representant, underskriver på kommunens vegne og deltar i rettslig sammenheng, med mindre denne myndighet er delegert til andre.

Ordfører har ansvar for å fordele saker mellom de ulike utvalgene, slik at saker kommer til behandling i de rette organ etter Kommuneloven og vedtatt ordning i Frøya kommune.

3.2.2 Delegering av myndighet til ordfører

I medhold av KommuneLoven § 9 delegerer kommunestyret følgende myndighet til ordfører:

- Disponere bevilgninger som er stilt til ordførers disposisjon
- Innvilge gaver og oppmerksomheter for jubileer og årsmølsdager innenfor en ramme på kr 5.000 i hvert enkelt tilfelle
- Gjennomføre forhandlinger og salg av kommunale eiendeler i nærings-/forretningsdrivende foretak innenfor de retningslinjer som kommunestyret fastsetter
- Avgjøre pante- og prioritetsvikelsel i de tilfeller/saker kommunen er pantekreditor
- Representere kommunen ved generalforsamlinger, årsmøter o.l. der det ikke er oppnevnt spesielle representanter som har fått møte- og representasjonsrett. Ordføreren kan bemyndige andre til å delta/representere kommunen
- Være leder i *beredskapsrådet*
- Treffe avgjørelse i alle personalsaker som gjelder rådmannen, med unntak for ansettelse, oppsigelse/avskjed som ligger under kommunestyret
- Anvisningsmyndig når rådmannsfunksjonen er inhabil
- Inneha funksjon som saksbehandler for klagenemnda, og gi innstilling til nemnda

Ut over den myndighet som er lagt til ordfører etter KommuneLoven og punktene ovenfor, har ordfører en fast sommerfullmakt til å gjøre vedtak i saker av ikke-prinsipiell karakter, når disse ellers ikke kan vente til første ordinære møte etter ferien i formannskap eller kommunestyre. Det skal foreligge en rapport om bruk av sommerfullmakt til det første ordinære møte i kommunestyret etter sommerferien.

3.2.3 Godtgjørelse for ordførervervet

Kommunestyret fastsetter godtgjørelse for ordførervervet som prosent av lønn for Stortingsrepresentant. Dette gjøres i sak om økonomiplan/handlingsplan og budsjett for kommende år. Det vises for øvrig til annet dokument om folkevalgtes arbeidsvilkår.

3.3 Formannskapet

3.3.1 Hjemmel

Formannskapet er opprettet med hjemmel i KommuneLoven § 8.

3.3.2 Medlemmer

Formannskapet har 7 medlemmer, og velges blant kommunestyrets medlemmer. Fra hvert parti velges det samme antall varamedlemmer som medlemmer, pluss 2. Ordfører er møteleder i formannskapet (KommuneLoven § 9).

3.3.3 Regler for saksbehandling i formannskapet

Formannskapet følger samme saksbehandlingsregler som kommunestyret (se kommunens *møtereglement*)

3.3.4 Formannskapets arbeidsområder

Formannskapet har følgende arbeidsområder:

- Økonomiutvalg (KommuneLoven § 8 nr.3)
- Hasteutvalg (KommuneLovens § 13)

- Kommuneplanutvalg med ansvar for overordnet planlegging, herunder overordnet miljøarbeid
- Delegerte saker fra kommunestyret

og i tillegg:

- Kommunens klageorgan i henhold til Forvaltningsloven § 28
- Hovedutvalg for kultur og næring

Ved saksbehandling som klageorgan eller hovedutvalg, føres egen møtebok for det aktuelle saksområdet.

3.3.5 Delegering av myndighet til formannskapet

- Med hjemmel i kommunelovens §8 nr.3, andre og tredje punktum, delegerer kommunestyret myndighet til formannskapet i saker der vedkommende lov gir adgang til delegering, og der myndigheten ikke er beholdt av kommunestyret selv, og/eller avgjørelsesmyndigheten ikke er delegert til annet politisk organ eller rådmannen
- Innstille til kommunestyret om vedtak i sak om økonomiplan/handlingsplan, årsbudsjett og skattevedtak (Kommuneloven § 8 nr.3), samt i andre økonomisaker gjennom året som fremmes for kommunestyret
- Innstille i alle saker av prinsipiell betydning innenfor kommunens økonomiforvaltning
- Innstille i alle overordnede og sektorovergripende planer som skal avgjøres i kommunestyret
- Gjøre vedtak i hastesaker når det ikke er mulig å sammenkalle kommunestyret (Kommuneloven § 13)
- Oppnevne særskilte arbeidsgrupper(adhocutvalg) for en avgrenset tidsperiode med formål som ligger innenfor formannskapets arbeidsområde, og fastsette mandat for disse
- Fastsette rammer og prinsipper for rådmannens myndighet i saker vedrørende lønns- og tarifforhandlinger

3.4 Hovedutvalg for forvaltning

3.4.1 Medlemmer

Hovedutvalget har 7 medlemmer, valgt av og blant kommunestyrets medlemmer/varamedlemmer. Fra hvert politisk parti velges det samme antall varamedlemmer som medlemmer pluss 2. Disse velges også blant kommunestyrets medlemmer/varamedlemmer.

3.4.2 Hovedutvalgets arbeidsområder

Hovedutvalget har hovedansvar for kommunens lovforvaltning. Lovforvaltning som er knyttet til drift skal likevel ikke omfattes av utvalgets ansvarsområde. Utvalget har myndighet i alle saker der kommunen gir tillatelser/avslag, gjennomfører kontroll eller gir pålegg.

Følgende områder er sentrale i hovedutvalgets arbeidsområde:

- Hovedutvalget er det kommunens faste utvalg for plansaker etter Plan- og bygningsloven, med unntak for overordnet planlegging (jfr. Reglement for formannskapet pkt. 3.3.4)
- Miljø/forurensning
- Veglov, jordlov, skoglov, forpaktningslov, konsesjonslov
- Alkohollovgivning
- Brannlovgivning
- Naturlovgivning
- Matrikkeloven

3.4.3 Delegering fra kommunestyret til hovedutvalg for forvaltning

I medhold av KommuneLoven § 10 delegerer kommunestyret til hovedutvalget å gjøre vedtak i alle saker innenfor utvalgets arbeids- og ansvarsområde som det er anledning til å delegere etter bestemmelser i KommuneLoven og særlover.

I saker som utvalget selv ikke kan avgjøre, innstiller utvalget til kommunestyret. Unntatt er saker som har økonomiske konsekvenser, og da innstiller hovedutvalget til formannskapet. Hovedutvalgets vedtak (innstilling), med de eventuelle endringer som er gjort i forhold til rådmannens innstilling, følger saken til behandlingen i kommunestyret.

3.5 Hovedutvalg for drift

3.5.1 Medlemmer

Hovedutvalget har 7 medlemmer, valgt av og blant kommunestyrets medlemmer/varamedlemmer. Fra hvert politisk parti velges det samme antall varamedlemmer som medlemmer pluss 2. Disse velges også blant kommunestyrets medlemmer/varamedlemmer.

3.5.2 Hovedutvalgets arbeidsområder

Hovedutvalget har hovedansvar for alle driftsoppgaver i kommunen, med unntak av oppgaver som er lagt til interkommunalt nemnd. Utvalget skal i prinsippet ikke ha ansvar for forvaltningsoppgaver som er lagt til kommunen gjennom lov- og regelverk. Utvalget skal likevel ha ansvar når forvaltningsoppgavene er knyttet til den kommunale driften.

Følgende områder er sentrale i hovedutvalgets arbeidsområde:

- Skole, barnehage og kulturskole
- Familie og helse institusjon, hjemmebaserte tjenester, NAV (støtteiltak)
- Alle kommunale bygg, veg, vann, avløp, renovasjon, feiing og brannberedskap
- Trafikksikkerhet

Hovedutvalget er trafikksikkerhetsutvalg. I slike saker skal utvalget suppleres med representanter fra lensmann, lokal transportør, barnas representant i plansaker og en representant fra brukerråd. Hovedutvalget er kommunens trafikkråd evt. supplert med tilleggsrepresentanter etter kommunestyrets bestemmelse.

3.5.3 Delegering av myndighet til hovedutvalget for drift

I medhold av KommuneLoven § 10 delegerer kommunestyret til hovedutvalget å gjøre vedtak i alle saker innenfor utvalgets arbeids- og ansvarsområde som det er anledning til å delegere etter bestemmelser i KommuneLoven og særlover.

I saker som utvalget selv ikke kan avgjøre, innstiller utvalget til kommunestyret. Unntatt er saker som har økonomiske konsekvenser, og da innstiller hovedutvalget til formannskapet. Hovedutvalgets vedtak (innstilling), med de eventuelle endringer som er gjort i forhold til rådmannens innstilling, følger saken til behandlingen i kommunestyret.

3.6 Administrasjonsutvalget

3.6.1 Medlemmer

Administrasjonsutvalget er et partssammensatt organ etter KommuneLOven § 25, og består av formannskapetets 7 medlemmer og 2 medlemmer valgt av og blant de ansatte.

Formannskapetets varamedlemmer er også varamedlemmer til administrasjonsutvalget.

For de ansattes representanter velges 2 varamedlemmer.

3.6.2 Arbeidsområde

Administrasjonsutvalget skal behandle saker som gjelder forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte, og således medvirke til god arbeidsgiverpolitikk.

Nærmere detaljer om utvalgets arbeid går fram av Hovedavtalen § 4.

3.6.3 Delegering av myndighet til administrasjonsutvalget

Administrasjonsutvalget har ikke delegert beslutningsmyndighet, men kan la seg i høre i personalpolitiske spørsmål.

3.7 Valgstyret

Kommunestyret selv oppnevner valgstyre (ValgLOven §4-1), og kan etter ValgLOven §4-2 delegere til dette organet (valgstyret) både å avgjøre hvor mange stemmekretser kommunen skal deles inn i, og å oppnevne stemmestyre med minst tre medlemmer, ett stemmestyre for hver stemmekrets.

4 Delegering av myndighet til rådmannen

4.1 Rådmannens ansvar og myndighet

Delegering fra kommunestyret til rådmannen er forankret i KommuneLOven § 23, nr. 1-4.

I tråd med dette er rådmannens rolle definert slik:

- Rådmannen er den øverste leder for den samlede kommunale administrasjon, med de unntak som følger av lov, og innenfor de rammer kommunestyret fastsetter
- Rådmannen skal se til at de saker som blir lagt fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet og at vedtak blir satt i verk. Rådmannen skal sørge for at administrasjonen blir drevet i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner og at den har gode rutiner og gjennomfører kontroll
- Rådmannen har møte- og talerett, personlig eller ved en av sine medarbeidere i alle kommunale folkevalgte organ, med unntak for Kontrollutvalget

Videre gjelder følgende for Frøya kommune:

- Rådmannen har innstillingsrett og innstillingsplikt i saker som fremmes for førstegangs behandling i et politisk organ. I den videre saksbehandling i formannskap eller kommunestyre, skal rådmannens innstilling gå klart fram av saken
- Rådmannen påser at saker som skal behandles i et politisk organ er forberedt på en forsvarlig måte. Prinsippene for fullført saksbehandling skal ligge til grunn

4.2 Hovedlinjer i kommunestyrets delegering til rådmannen

Delegering fra kommunestyret til rådmannen er forankret i KommuneLOVEN § 23.

Kommunestyret gir rådmannen fullmakt til å treffe vedtak i saker som ikke er av prinsipiell betydning, dersom kommunestyret ikke har bestemt noe annet.

I krisesituasjoner gis rådmannen utvidede fullmakter med bestemmelser i kommunens overordnede plan for samfunnssikkerhet.

Kommunestyrets delegering av myndighet til rådmannen går på to hovedområder:

- Myndighet til å drifte og utvikle kommuneorganisasjonen innenfor de rammer som kommunestyret trekker opp
- Myndighet til å ta beslutninger/gjøre vedtak etter lov som forvaltningsorgan

Dette ligger til grunn for gjennomgangen nedenfor.

Rådmannen har myndighet til å delegere videre delegert myndighet i linjen i kommuneorganisasjonen. Slik delegering i linjen skal være spesifisert i et eget administrativt delegeringsreglement.

4.3 Oversikt over delegering av myndighet til rådmannen

4.3.1 Administrasjon og personalforvaltning

Rådmannen har innenfor dette området myndighet til:

- a. Treffe beslutninger innenfor drift av kommunen når dette ligger innenfor rammer som kommunestyret har vedtatt, herunder delegert anvisningsmyndighet i henhold til vedtatt økonomireglement.
- b. Opptre som arbeidsgiver på vegne av kommunestyret overfor de ansatte innenfor lov-, avtale- og planverk vedtatt av kommunestyret
- c. Ansette i alle stillinger unntatt i rådmannsstillingen
- d. Tilpasse organisasjonen i tråd med overordnede målsettinger gitt av kommunestyret, forsvarlig tjenesteyting og god ressursbruk
- e. Opprette, legge ned og endre stillinger innenfor de økonomiske rammer som kommunestyret har vedtatt
- f. Melde og kreve påtale for straffbare forhold rettet mot kommunen med hjemmel i Straffeloven § 79

4.3.2 Økonomistyring

Rådmannens myndighet innen økonomistyring og finansforvaltning er fastsatt i egne økonomireglement og finansreglement for Frøya kommune.

Disse reglementene gir oversikt over de rammer og avgrensninger som gjelder for kommunens økonomistyring og finansforvaltning. Tilsvarende fullmakter, instruksjer og/eller rutiner skal være hjemlet i reglementene.

Rådmannen har innenfor dette området myndighet til:

- a. Utarbeide økonomiplan, disponere kommunens ressurser, økonomistyring og rapportering på økonomifeltet slik det er definert i gjeldende økonomireglement

- b. Gjennomføre finansforvaltning i henhold til fullmakter spesifisert i gjeldende finansreglement
- c. Økonomi- og finansforvaltningen skal skje med hjemmel i gjeldende lover og forskrifter for kommunene, blant annet gjennom følgende lover og forskrifter:
 - LOV-1992-09-25-107 KommuneLOVEN – Lov om kommuner og fylkeskommuner, § 46 nr 8
 - 2000.12.15 nr 1423: (KRD) Forskrift om årsbudsjett (for kommuner og fylkeskommuner), § 48 nr 6
 - 2000.12.15 nr 1424: (KRD) Forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner), § 49 nr 2
 - 2000.12.15 nr 1425: (KRD) Forskrift om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner, § 51 nr 3
 - 2001.02.02 nr 0144: (KRD) Forskrift om kommunale og fylkeskommunale garantier, 52nr 2
 - 2009.06.09 nr 0635: (KRD) Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning

4.3.3 Helse-, omsorgs- og sosiale tjenester i velferdsforvaltningen

Rådmannen har innenfor dette området myndighet til å gjøre vedtak og ta beslutninger til drift av tjenester som er regulert av alt relevant og gjeldende lovverk.

Fullmakten gjelder ikke myndighet som etter loven ikke kan delegeres videre fra kommunestyret.

Sentrale lovhenvvisninger:

- Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester (helse- og omsorgstjenesteloven)
- Lov om barnevernstjenester (barnevernloven)
- Lov om sosiale tjenester i arbeids- velferdsforvaltningen
- Lov om helsepersonell mv. (helsepersonelloven)
- Lov om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven)
- Lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven)
- Lov om vern mot smittsomme sykdommer (smittevernloven)
- Lov om helseregistre og behandling av helseopplysninger (helseregisterloven)
- Lov om omsetting av alkoholholdig drikk (alkoholloven)
- Lov om tobakkskader (tobakkskadeloven)
- Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven)

4.3.4 Opplæring og oppvekst

Rådmannen har innenfor dette området myndighet til å gjøre vedtak og ta beslutninger til drift av tjenester som er regulert av alt relevant og gjeldende lovverk Fullmakten gjelder ikke vedtak som etter loven ikke kan delegeres videre fra kommunestyret.

Sentrale lovhenvvisninger:

- Lov om grunnskolen og videregående opplæring (opplæringsloven)
- Lov om voksenopplæring (voksenopplæringsloven)
- Lov om barnehager (barnehageloven)
- Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven)

4.3.5 Kultur og næring

Rådmannen har innenfor dette området myndighet til å gjøre vedtak og ta beslutninger til drift av tjenester som er regulert av alt relevant og gjeldende lovverk. Fullmakten gjelder ikke vedtak som etter loven ikke kan delegeres videre fra kommunestyret.

Sentrale lovhenvvisninger:

- Lov om folkebibliotek (folkebibliotekloven)
- Lov om offentlige makters ansvar for kulturvirksomhet (kulturloven)
- Lov om kulturminner (kulturminneloven)
- Lov om pengespill (pengespilloven)
- Lov om målbruk i offentlig tjeneste (målbruksloven)
- Lov om stadnavn
- Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven)

4.3.6 Tekniske tjenester og arealforvaltning

- a. Rådmannen har innenfor dette området myndighet til å gjøre vedtak og ta beslutninger til drift av tjenester som er regulert av relevant og gjeldende lovverk.

Fullmakten gjelder ikke vedtak som etter loven ikke kan delegeres videre fra kommunestyret.

Sentrale lovhenvvisninger:

- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan og bygningsloven)
 - Lov om jord (jordloven)
 - Lov om skogbruk (skogbruksloven)
 - Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven)
 - Lov om eiendomsregistrering (matrikkelloven)
 - Lov om forpaktning (forpaktningsloven)
 - Lov om odelsretten og åseteretten (odelsloven) Lov om jakt og fangst av vilt (viltloven)
 - Lov om friluftslivet (friluftsløven)
 - lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselsloven)
 - Lov om veier (veiløven)
 - Lov om veitrafikk (veitrafikkloven)
 - Lov mot vern av brann, eksplosjon og ulykker mv. (brann- og eksplosjonvernloven)
 - Lom om vern mot forurensninger og mot avfall (forurensningsloven)
 - Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldsloven)
 - Lov om folkehelsearbeid (folkehelseløven)
- b. Rådmannen har myndighet til å gjøre vedtak og ta beslutninger om drift av kommunens eiendommer, bygg og anlegg innenfor de retningslinjer, planer og rammer som er fastsatt av kommunestyret
- c. Rådmannen har myndighet til å gjøre vedtak og inngå avtaler og kontrakter for kommunens bygg og anlegg innenfor de retningslinjer som er fastsatt i lov og forskrift, og etter vedtatte planer, retningslinjer og rammer fastsatt av kommunestyret
- d. Rådmannen har myndighet til å gjøre vedtak og gjennomføre utbyggingsprosjekter for kommunen etter vedtatte planer, retningslinjer og rammer

5 Interkommunalt samarbeid

5.1 Om interkommunalt samarbeid

5.1.1 Lovhjemmel

Kommuneloven sier bl.a. dette om interkommunalt samarbeid:

- To eller flere kommuner, (..) eller en eller flere kommuner og en eller flere fylkeskommuner, kan opprette et eget styre til løsning av felles oppgaver. Kommunestyret (..) gjør selv vedtak om opprettelse av slikt styre. Til slikt styre kan kommunestyret (..) selv gi myndighet til å treffe avgjørelser som angår virksomhetens drift og organisering ... (§27 pkt 1)
- En kommune kan overlate utførelsen av lovpålagte oppgaver, herunder delegere myndighet til å treffe vedtak som omtalt i forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav a (offentlig myndighetsutøvelse) til en vertskommune etter §§ 28-1 b og 28-1 c hvis den aktuelle lov ikke er til hinder for det (§28-1a, pkt 1 om vertskommunesamarbeid). For et vertskommunesamarbeid skal det opprettes en skriftlig samarbeidsavtale..(..) (§28-1e).

En samarbeidsavtale etter §28-1e er en overordnet avtale som skal beskrive ramme og struktur for et interkommunalt vertskommunesamarbeid. Forvaltnings- og tjenestesamarbeidet beskrives for øvrig særskilt for hvert tjenesteområde i egne deltjenesteavtaler.

5.1.2 Reglementets avgrensning

Delegeringsreglementet omhandler myndighetsdelegering fra kommunestyret, og således ikke annet interkommunalt samarbeid, kjøp av tjenester og lignende.

5.2 Om vertskommunesamarbeid spesielt

5.2.1 Om valg av modell

Det er de sakene og oppgavene kommunene ønsker å samarbeide om som avgjør hvilken vertskommunemodell som kan velges. Dersom det skal delegeres til vertskommunen å treffe vedtak i saker av prinsipiell betydning, må vertskommune med felles folkevalgt nemd etter kommuneloven § 28 – 1c velges.

For saker som i stor grad er regelstyrte og der det er liten grad av skjønn, vil administrativt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven § 28 – 1b benyttes.

5.2.2 Om vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd (Kommuneloven § 28-1c)

Vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemd innebærer at samarbeidskommunenes kommunestyre delegerer beslutningsmyndighet i saker av prinsipiell betydning til en felles folkevalgt nemd.

Nemda skal delegere til vertskommunens administrasjon myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning.

5.2.3 Om administrativt vertskommunesamarbeid (Kommuneloven § 28-1b)

Å inngå et administrativt vertskommunesamarbeid innebærer at samarbeidskommunene delegerer til vertskommunens administrasjon å utføre oppgaver og treffe avgjørelser i saker som inngår i avtalen.

Delegering skjer formelt ved at kommunestyret i samarbeidskommunen gir instruks til rådmannen om å delegere myndigheten sin til rådmannen i vertskommunen. Samarbeidskommunen kan når som helst trekke den delegerte myndigheten tilbake og/eller utøve myndigheten selv.

5.2.4 Om vertskommunesamarbeid og konsekvens for intern delegering

Saker som en samarbeidskommune delegerer til en vertskommune eller en felles folkevalgt nemnd etter kommuneloven, skal som konsekvens ikke håndteres av samarbeidskommunens hovedutvalg, komiteer og utvalg.

5.3 Vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd

5.3.1 Samarbeid med Hitra kommune om lovpålagte helse- og omsorgstjenester

Frøya kommune har inngått samarbeidsavtale med Hitra kommune om utføring av lovpålagte helse- og omsorgstjenester organisert som vertskommunemodell med folkevalgt nemnd, jfr kommuneloven § 28 – 1c,

Nemnda er delegert ansvar i henhold til følgende lovverk:

- Lov om kommunale helse- og sosialtjenester
- Lov om folkehelsearbeid
- Lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern
- Lov om barnevernstjenester
- Lov om sosiale tjenester i arbeids og velferdsforvaltningen

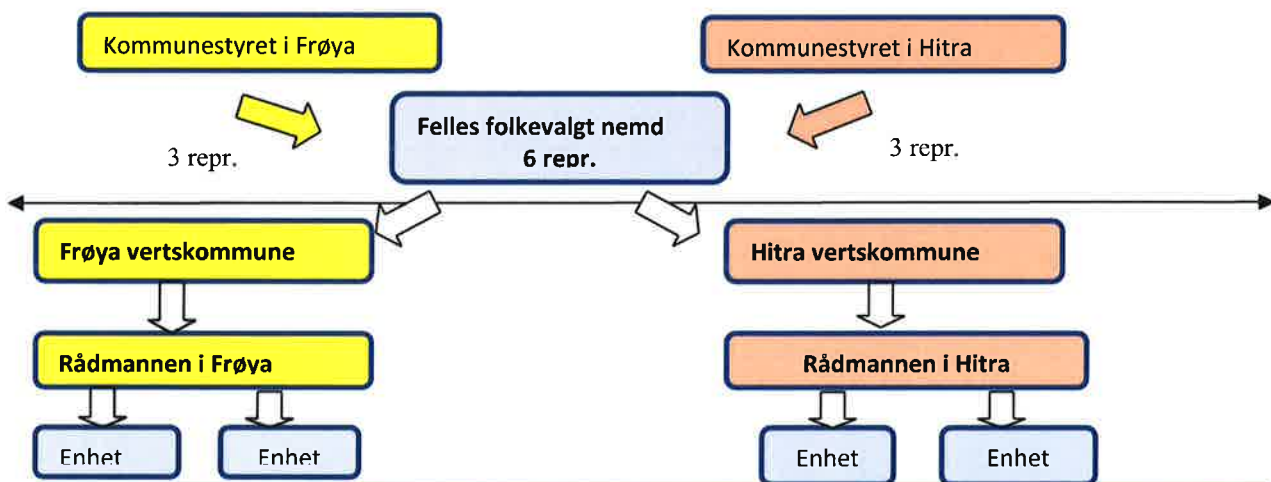
For å styre samarbeidet er det opprettet to felles folkevalgte nemnder med gjennomgående representasjon. En nemnd er knyttet opp mot Frøya som vertskommune, og en nemnd er knyttet opp mot Hitra som vertskommune. Nemdene skal ha medlemmer fra begge deltakerkommunene. Nemndene har felles (samme) leder og nestleder og skal i størst mulig grad opptre som en nemnd.

Nemnda er gitt myndighet til bl.a. å:

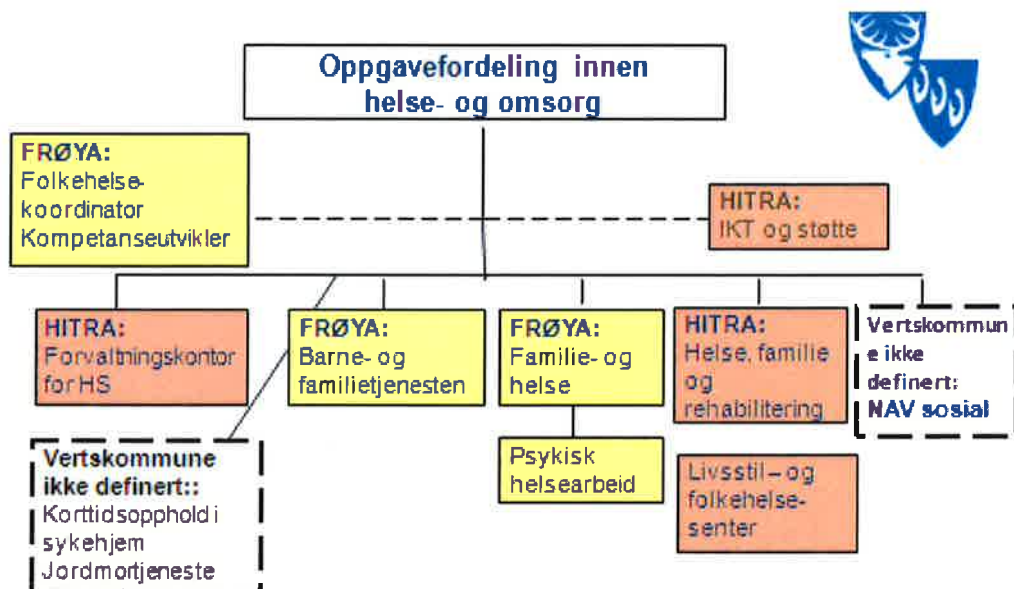
- treffe beslutninger i prinsipielle saker som ikke må behandles av kommunestyret selv
- være ansvarlig for at forvaltnings – og tjenestetilbudene drives ihht avtale, plan og budsjett
- fremme forslag til driftsbudsjett, økonomiplan og utviklingsplan for aktuelle tjenesteområder, og håndtere kvartalsrapporter, årsregnskap og årsmelding
- sikre at innbyggerne får god informasjon om tjenesteområdene
- være kommunenes felles strategiske organ for videreutvikling av samarbeidet
- gjennomføre tidsavgrensede prosjekter

Det er avtalt at kommunestyret i vertskommunen kun har instruksjons- og omstillingsrett i saker som stammer fra egen kommune.

Skisse av nemndstrukturen

Skisse av samarbeidsporteføljen med Hitra kommune

5.3.2 Helsesamarbeid i Orkdalsregionen (SiO)

Frøya kommune har inngått samarbeidsavtale med kommuner i Orkdalsregionen om utføring av lovpålagte helsetjenester organisert som vertskommunemodell med folkevalgt nemd, jfr kommuneloven § 28 – 1c.

Kommunene er etter Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester og Lov om folkehelsearbeid pålagt ansvar for å tilby et bredt sett av helse- og omsorgstjenester, og å drive omfattende folkehelsearbeid. Gjennom samhandlingsreformen er kommunene pålagt å samarbeide med fylkeskommune, regionalt helseforetak og staten for å gi enhetlige tjenester.

Følgende kommuner inngår i samarbeidet (samarbeidskommunene):

Agdenes, Frøya, Halså, Hemne, Hitra, Meldal, Orkdal, Rennebu, Rindal, Skaun, Snillfjord og Surnadal. Orkdal kommune er vertskommune.

Samarbeidsavtalen (Vertskommuneavtalen) innebærer at kommunene i fellesskap skal drive:

- SiO Samhandlingsenhet)
- Tilhørende sengepost med øyeblikkelig hjelp
- Ulike tidsavgrensede prosjekter
- Videreutvikling av helsesamarbeidet
- Legevakt og legevaktsentral

SiO Samhandlingsenhet som er kommunenes utviklingsaktør på aktuelle helseområder, skal koordinere oppgaver som kommunene har valgt å etablere i et regionalt fellesskap. Daglig leder for SiO har formell delegert myndighet delegert fra rådmannen i vertskommunen (Orkdal kommune).

Samarbeidet styres av en felles folkevalgt nemnd med 27 medlemmer, hvorav Frøya har 2 medlemmer.

Samarbeidskommunene delegerer følgende særlovsmyndighet til den folkevalgte nemnda:

- Myndighet til å yte tjenester hjemlet i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-1 første ledd gjennom å sørge for at personer som oppholder seg i regionen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester.
- Myndighet til å yte tjenester hjemlet i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-2, pkt. 3 gjennom å yte hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner, herunder: legevakt, heldøgns medisinsk akuttberedskap og medisinsk nødmeldetjeneste
- Myndighet til å yte tjenester hjemlet i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-2, pkt. 4 Utredning, diagnostisering og behandling
- Myndighet til å yte tjenester hjemlet i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-5, første ledd: kommunenes ansvar for øyeblikkelig hjelp.
- Myndighet til å tildele tjenester hjemlet i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-5, tredje ledd: kommunens ansvar for øyeblikkelig hjelp døgntilbud.
- Myndighet til å kreve vederlag av pasient for mottatt hjelp fra den interkommunale legevakta hjemlet i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 11-2.
- Myndighet til å treffe beslutninger som underinstans i klagesaker som ikke er av prinsipiell betydning, og klagesaker hvor tjenesten er hjemlet i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-1 første ledd, § 3-2. pkt. 3 og 4 og § 3-5 første og tredje ledd og § 11-2.
- Myndighet til å treffe beslutninger om utlevering av opplysninger til statens helsetilsyn og fylkesmannen hjemlet i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 5- 9.

Nemnda håndterer og treffer beslutninger i prinsipielle saker. Saker som ikke er av prinsipiell betydning videredeles til vertskommunens rådmann.

5.4 Administrativt vertskommunesamarbeid

5.4.1 Administrativt vertskommunesamarbeid med Hitra kommune

Frøya kommune har opprettet administrativt vertskommunesamarbeid med Hitra kommune etter kommuneloven §28-1b innenfor tjenesteområdet feiing, slik:

- Sør-Fosen Feiervesen

Dette innebærer i praksis at kommunestyret i Frøya kommune har delegert sin myndighet innenfor nevnte tjenesteområde til rådmannen i Hitra kommune, men likevel slik at kommunestyret når som helst kan trekke fullmakten tilbake.

5.4.2 Administrativt vertskommunesamarbeid med flere kommuner

Frøya kommune har opprettet administrativt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven §28-1b innenfor følgende tjenesteområder:

Hitra kommune - vertskommune

- PP-tjenesten i Sør-Fosen (kommunene Frøya, Hitra og Snillfjord)

Orkdal kommune - vertskommune

- Skatteoppkreverfunksjonen i Orkdalsregionen (kommunene Frøya, Hitra, Orkdal, Agdenes, Meldal og Rennebu)

5.5 Samarbeid med hjemmel i Kommuneloven § 27 pkt.1

5.5.1 Samarbeidsavtale med felles styre

Kommunestyrene i Hitra og Frøya kommuner har med hjemmel i Kommuneloven §27 pkt 1 gitt felles styre myndighet til å treffe avgjørelser som angår virksomhetens drift og organisering, hva gjelder:

- NAV, tillagt koordineringsansvar for rusomsorg

5.5.2 Interkommunalt samarbeid IKS hvor Frøya kommune er deleier

Kommunestyret har med hjemmel i Kommuneloven §27 pkt 1 gitt myndighet til å treffe avgjørelser som angår virksomhetens drift og organisering, hva gjelder:

- Renovasjon (HAMOS IKS)
- Arkiv (Trøndelag IKA IKS)
- Kontrollutvalg (KONSEK Midt Norge)
- Revisjon (revisjon Midt-Norge IKS)